

NEW YORK KÖLELERİ

TAMA JANOWITZ

TAMA JANOWITZ

Tama Janowitz, 1957'de San Francisco'da doğdu. Ataları Polonya yahudisi olan Janowitz, psikiyatrist bir babayla, şair bir annenin kızı. 1986'da Columbia Üniversitesini bitirip Yale Drama Okulunda bir yıl oyun yazarlığı öğrenimi gördü. Öğrenciliği sırasında ve sonrasında yazarlığını sürdürmesine katkıda bulunan çeşitli burslar kazandı. Kısa öyküleri The New Yorker, New York Talk, Paris Review, Interview, New York Times Magazine dergilerinde yayımlandı. İlk romanı *"American Dad"* i 1981'de 23 yaşındayken yazdı. İkinci kitabı *"New York Köleleri"* 1986'da yayımlandığında kimileri onu geleceğin Truman Capote'si olarak nitelediler. Üçüncü kitabı *"A Cannibal in Manhattan"* 1987'de yayımlandı. *"New York Köleleri"* James Ivory tarafından filmde alındı. Filmin senaryosunu yazan Janowitz, ayrıca filmde ufak bir rolde de göründü.

TAMA JANOWITZ' IN BAŞLICA KİTAPLARI:

American Dad
A Cannibal in Manhattan

TAMA JANOWITZ

NEW YORK KÖLELERİ

Türkçesi
Roza Hakmen

2. Basım

New York Köleleri
Özgün adı: *Slaves of New York*, 1986

© 1987 Tama Janowitz
ONK Ajans aracılığıyla
© Remzi Kitabevi, 1990

Her hakkı saklıdır.

İngilizce aslından çeviren: *Roza Hakmen*
Roza Hakmen' in başlıca çevirileri:
Ernest Hemingway *(Çanlar Kimin için Çalıyor)*, Mario Vargas Llosa *(Kent ve Köpekler)*, Emile Ajar *(İ lan Roman)*, Nina Berberova *(Eşlik Eden)*, Juan Benet *(Madrid'te Sonbahar)*, Oscar Wilde *(De Profundis)*, Marguerite Duras *(Mavi Gözler Siyah Saçlar)*, Anthony Burgess *(Bir Elin Sesi Var)*, Carson McCullers *(Yelkovansız Saat)*

Kapak düzeni: *Savaş Çekiç-Şahin Aymergen*
Kapak minyatürü: *Nusret Çolpan*

Birinci Basım: Aralık 1990
İkinci Basım: Ocak 1992

ISBN 975-14-0220-4

KTB 92.34.Y.0030.0429

ÇAĞDAŞ
EDEBİYAT

4

Dizi no: 7

Remzi Kitabevi A.Ş.
Selvili Mescit S. 3 34440 Cağaloğlu-Istanbul
Tlf: 522 7248 - 522 0583, Fax: 522 9055

Evrim Matbaacılık Ltd. Şti.
Selvili Mescit S. 3 34440 Cağaloğlu-Istanbul 1992

Phyllis, Lillian, Gwyneth, Anne, Julian, Joellen, Mary, Paige, Andy, Gael, Wendy, Caroline, Sam, Peter, Lizzie, Betty, Laura, David G., Ronnie, David J., Cynthia, Steve, Patrick, Agustin, Michael, Lulu ve Beep-beep

İÇİN.

İçindekiler

271 No.'lu Çağdaş Azize, 9
New York Köleleri, 15
Nişanlar, 27
Patron ve Sen, 49
Prekambriyen Çağda Hayat, 56
4 No.'lu Vaka Dosyası: Fred, 71
Güneş Çarpması, 74
Kartopu, 83
Sıra Kimde?, 107
Harbi Muhabbet, 126
Fizik, 145
Mecburi Öğle Yemeği, 165
Kıvırtmacalar, 169
Baygınlıklar, 185
Yeni Dostlar, 205
Fondü, 221
Afrika Bozkırlarına Gidip Gelmeler, 237
15 No.'lu Vaka Dosyası: Melinda, 265
Kalıplar, 270
Geleceğin Kadın Kahramanına Övgü, 291
Kibritler, 308
Kurt ve Natasha, Yat Aşşağa, 322

Rüya değildi ama, bir yerdi. Sen de oradaydın - sen de - sen de - sen de. Ama aslında olamazdınız, değil mi? Burası sahici, canlı bir yerdi. Bir kısmı pek hoş değildi, hatırlıyorum - ama büyük kısmı çok güzeldi.

DOROTHY, *Oz'un Harika Büyücüsü,*
MGM PICTURES

271 no.'lu çağdaş azize

Fahişeliğe başladıktan sonra, akla hayale gelebilecek her boyda, her biçimde penisle uğraşmak zorunda kaldım. Kimi büyüktü; kimi bumburuşuk, taşakları sarkık. Kimi mavi damarlıydı, leş gibi Stilton peyniri kokardı; kimi pinti mi pintiydi. Kimi de huysuz, büyülenmiş, Taç Mahal'in uzun minareleri gibi incilerle bezenmiş olurdu; rakun kuyruğu gibi halkalı, ateşli, sorguçlu, çekilmez, kadifeçiçeği kokulu, alaycı penisler. Böyle bir uzantıya sahip olmadığıma her gün şükreder olmuştum.

Tabii ki bir pezevengim vardı. Sıradan biri değildi; Massachusetts Üniversitesi'nde hem felsefe hem de Amerikan Edebiyatı doktora programına devam etmişti. İlk arkadaş olduğumuz sıralarda taksi şoförlüğü yapıyordu, ama kısa bir süre sonra, taksi şoförlüğü yüzünden kendi işine, yani yazmaya pek vakit bulamadığını fark etti.

Benim Venezuela'da çekilecek Alman yapımı bir filmde asistanlık işim yatınca, bir an önce para kazanmanın bir yolunu bulmamız şart oldu. Pezevenkle fahişesi olarak Bob'la benim çok değişik bir ilişkimiz vardı. Rolü icabı biraz daha aldırışsız olabilirdi. Ama ben şikâyetçi değildim; faturaları ödüyor, Bob'a daktilo şeritleri alıyor, ayrıca canım isterse ona harçlık da veriyordum. Geceleri bir mola vermeye eve geldiğimde Bob yatağa uzanmış kitap okuyor olurdu: Kant okurdu, ya da Heidegger'in "Şey Nedir?"ini.

Genellikle tartışmalarımız o kadar uzun ve yoğun olurdu ki, mecburen kibarca Bob'ın sözünü keser, tek-

rar işe çıkmazsam kendime koyduğum günlük kotayı dolduramadan gecenin biteceğini söylerdim.

İşim cüzamlılara sosyal hizmet vermek gibi bir şeydi. Müşterilerim vücutlarının bir parçasını vermek istiyorlardı; ben de ücret karşılığı onu almak için orada bulunuyordum. Suçlar, günahlar, kâbuslar, kıl topakları; ne kadar çok insanın kurtulmak istedikleri bir şeyleri vardı, şaşarsınız. Ne kadar çok para alırsam, müşterilerimin tekrar rahat bir soluk alması o kadar kolaylaşıyordu.

Çocukken en çok sevdiğim kitaplar, manastıra kapanan kadınlarla ilgili kitaplardı. Bu kadınlar kendilerini yüce bir amaç uğruna feda ediyorlardı. Ama Yahudi kızların gidebileceği bir manastır yoktu.

Ben de kalkıp kendim için en zor olan mesleği seçtim; çoğu gece uyuyamıyor, kendimi bir sperm denizinde yüzüyormuş gibi hissediyordum. Böyle akşamlarda Bob'la birlikte uyuşturucu alırdık. Bob şefkatle kolumu bağlar, varsa biraz eroin, yoksa başka bir şey basardı. Kendi zaten iğneye bayılırdı, ama çok da sık yapmamaya dikkat ederdi.

İkimiz de pek ev işi yapmazdık. Aradan aylar geçer, A Caddesi'ndeki asansörsüz evimizin yerleri boş şırıngalar, kavrulmuş pirinç kutuları, lavaj torbaları, siyah dantel sutyenler, kırbaçlar, demir halkalar, kayışlar, çizme bağcıkları, kopmuş çıtçıtlar, Cracker Jack patlamış mısırları, kullanılmış kâğıt mendiller, yarısı yenmiş Ring Ding kek ve mısır gevreği paketleriyle dolardı. Mesleki gereçlerimizle yani.

Bizim mahalledeki hamamböceklerinin ne kadar akıllı olduğuna şaşar dururdum. Bob hamamböceklerini zehirlemekten, üstüne basıp öldürmekten yana değildi.

Bu konudaki tavrını açıklamak için ışığı söndürür, sonra birden yakardı.

Derdi ki: Bunların can derdinde koşuşturdukları açık, yaşamayı bu kadar isteyen bir şeyi öldürmek ise, benim inandığım bütün felsefi, dini ve düşünsel sistemlerle taban tabana zıt. Atom bombası dünyaya düştüğünde sen ve yaptığın iyilikler çoktan yok olup gittikten sonra bile hamamböcekleri zırhlı araçlar gibi sokaklarda sinsi sinsi dolaşıyor olacak.

Bazen, keşke Bob daha saldırgan bir pezevenk olsaydı derdim. Sokaklarda korktuğum zamanlar olurdu; ortalıkta ölüm kol geziyordu, tehlikeli olabilecek durumlara düşüyordum sık sık. Bob, beni isteyen herkese evet demem konusunda ısrarlıydı.

Herkes becerebildiği kadarını verir, ihtiyacı olduğu kadarını alır.

Gene de, bana biraz daha yardımcı olsa fena olmazdı.

Ama sonra, Bob elinde çiçeklerle; pastırma ve çavdar ekmeğiyle hastaneye ziyaretime geldiğinde, onu bırakıp daha saldırgan, benimle işe çıkıp bıçakla gezen bir pezevenk bulmanın, orta sınıf eğitimime rağmen bana tamamen yabancı bir yaşama biçimini kabullenmek anlamına geleceğini kavrardım.

Uzun, zarif parmaklı, ipeksi bıyıklı, hayat ve ölüm üzerine ilginç kuramları olan Bob'ın yanındayken, hayatımda ilk defa, hem zihinsel hem de duygusal olarak geliştiğimi hissediyordum. Bob karşımda hem sadist hem mazoşistti: Ben onun hem Meryem'i, hem orospusuydum. Bob'la hayat hiçbir zaman sıkıcı değildi.

Her şey bir yana, paranın satın alabileceği şeylere sahip olmak da hoşuma gidiyordu. Tennessee'de, Chattanooga'nın zengin mahallelerinden birinde doğmuş,

yetişmiştim. Yöredeki tek tük Yahudi ailelerden biriydik. Büyükdedem yüzyıl başında Litvanya'dan göç etmiş; iğne, iplik, ilaç, takke, keman teli, her derde deva otlar satarmış geze geze. Her şeyini sırtında taşırmış; yükü ağırmış, sekiz çocuk yetiştirmiş Yahudi inançlarına uygun şekilde. İki kuşak sonra, babam, kasabadaki tek Cadillac satıcısıydı. Herhalde eşyalara olan sevgim bu genetik yapımdan geliyor. Belki de istediğim her şeyi elde edinceye kadar sürecek, geçici bir dönemdir. Azizlerin bile insani kusurları vardır; onları tek tek özelliklerinin toplamından daha yüce kılan şey, zaaflarının üstesinden gelmeleridir.

Liseyi bitirdikten sonra Virginia'da bir kız okulunda okudum. Kendi BMW'm vardı. Chatty Cathy adındaki Morgan kısrağım okulun ahırlarında dururdu; sonra üst üste iki dönem hep kırık not aldım, iki kez okuldan uzaklaştırılıp sonunda atıldım ve babamla aramız bozuldu.

Ama hayatın bana yüklemiş olduğu rolü hiçbir zaman kabul edememiştim. 7-Eleven'da benzinci çırağı olan şişko Jimmy Dee Williams'a âşık oldum. Evliliğimiz sadece altı ay sürdü, ama babam bir daha hiç eskisi gibi yakın olmadı bana. Senin gibi insanların tedavi görmesi gerekir, dedi. Klinikte geçirdiğim süre o kadar da kötü değildi. Hayatın her alanında insanın hoş anıları olabilir. Yine de karma bir okula gitmeme izin verselerdi, şimdi her şey çok farklı olurdu, biliyorum.

Üniversite eski bir tütün plantasyonunun arazisine kurulmuştu; o dönemden kalan binalar korunmuş, George üslubundaki yeni binalar da eski malikânenin çevresine, büyük bir yarım daire şeklinde dizilmişti. Öteki kızlar, uzun gecelerini büyük plantasyon binasını çevreleyen sallanır koltuklarda oturup bira içerek, erkeklerle

ilgili dedikodularla, Fransızca'dan geçip geçemeyeceklerini düşünerek geçirirlerdi. Bu arada ben ne kadar çılgın ve cesur olduğumu onlara göstermek durumundaydım. Jimmy Dee'nin mesaisi bitince arabayla uğrayıp onu işten alırdım, ot içerek, sıcak havada sıkıntıyla, huzursuzca turalardık birlikte. Bir akşam dosdoğru ön bahçeye sürdüm arabayı, Jimmy Dee pantolonunu indirip bembeyaz parlayan koca kıçını klimalı arabanın serin camına dayadı. İkinci kez uzaklaştırıldım okuldan. Birincisinde, siyah kafeterya işçilerinden birini yurttaki odama almıştım, tek kollu bir adamdı, beykın ve yağlı saç tadı bırakırdı bende... O olaydan sonra okuldan atılmadıysam, babam yeni yüzme havuzu için okula bağış yaptığı içindi. Babam, ne yaparsa yapsın, kendisini hep sadece zengin bir Yahudi olarak göreceklerini hiç anlayamadı...

Sonunda, hava karardıktan sonra girilmesi yasak olan okul gölüne Jimmy Dee'yle birlikte gizlice girerken yakalandım ve okuldan atıldım. İkimiz de çırılçıplaktık, üstümüz başımız çamur ve yosunlarla kaplıydı... Dekanımız Miss Ferguson'a dolunayda her zaman sapıttığımı açıklamaya çalıştım; ama o, maun mobilyalı bürosunda, mineçiçeği ve hafif bir bok kokusu içinde kazık gibi resmiyetiyle, konuşuyordu karşımda: Benim gibi bir kızın geleceğini tamamen umutsuz görüyormuş, hayatı boyunca hiç böyle... Gülmekten başka ne yapabilirdim ki.

Babam evliliğimin ve boşanmamın haberini alınca arabamı elimden alır (tekrar kliniğe de kapatır mı? Ama Yahudi kızlar için manastır yoktur) korkusuyla, alelacele New York'a gidip arabayı 2000 dolara sattım, ev buldum ve üstüme başıma bir şeyler aldım. Üniversite diplomam olmadığı halde, büyük bir reklam ajansında stajyer olarak iş buldum... Babam gene telefon etti, annemle Mopsy ziyarete bile geldiler...

Kaldığım evden atılmasaydım gerçek mesleğimi belki de hiç bulamayacaktım. Evden çıkınca East Village'da bir yere taşındım, orada Bruno'yla tanıştım (ah, Bruno, o Ari Germen, zayıf, deri trençkotunun içinde buz gibi soğuk, bir kabuklu kadar katı - azizelerin bile zaafları vardır), Bruno Venezuela'da çekeceği filmde bana asistanlık teklif etti; sonradan iş yattı.

Ama tesadüfler birbirini takip etti (hep öyle olmaz mı zaten?), Bob'ı Bruno sayesinde tanıdım. Şimdi de geceleri şehrin uzun, büyük caddelerinde, gökdelenler arasındaki geniş vadilere hararetle serpilmiş toz ve kumlar üzerinde müşteri beklerken, bundan ne fazlasına, ne de azına layık olduğumu düşünüyorum sık sık; fahişelik günlerimden önce hiç aklıma gelmeyen bir düşünce. (Benim de kötü günlerim oluyor tabii, yataktan bile kalkamıyorum, ama kim olmadığını iddia edebilir ki? Kim?) Sokakta edindiğim tecrübelerle ilgili bir kitap yazabilirdim, ama ben bütün düşüncelerimi Bob'a teslim ediyorum. Bob yatağa uzanmış, hülyalı gözlerle ona ne getirmişsem onu yiyor; McDonalds'dan hamburger, tiyatroların yakınındaki Fransız restoranından yengeç sufle, gece saat bire kadar açık bir Endonezya restoranından bir tabak rumakiyle pratik bir kutuya konmuş sıcak yerfıstığı sosu, tabak tabak yumuşak, kaygan makarnalar, müşterilerimin bacaklarının arasından akan sos gibi.

Tıpkı manastırdaki gibi, hayat kolay değil...karanlık ara sokaklarda çömelirken, otel odalarında, limuzinlerin arka koltuklarında kıkırdarken hep bir oyuncu gibi hem tetikte olmak, hem de her duruma uyum sağlamak zorundayım. Ay hep tepemde bir kılıç gibi; bana kaderimi ve kutsal suyu hatırlatıyor.

new york köleleri

Kardeşim Roland beş yaşındayken kuzenim ona bir bilmece sormuş: "Şişko, Şişko Şişko, bir de Çimdikle Beni, kayığa binmişler. Şişko'yla Şişko Şişko suya düşmüş. Kayıkta kim kalmış?" Kardeşim "Çimdikle Beni" deyince kuzenim de çimdiklemiş. Kardeşim bunun üzerine eve dönüp anneme sana bir bilmece soracağım dedi: "Şişko ve Şişko Şişko kayığa binmişler. Şişko'yla Şişko Şişko suya düşmüş. Kayıkta kim kalmış?" Annem "Hiç kimse" deyince kardeşim bilmeceyi tekrar sordu. Annem tekrar "Hiç kimse" deyince de tekmeyi bastı.

Aradan yirmi yıl geçti...ben kardeşimden hep daha büyüktüm; annem hâlâ kardeşimin o yanlış cevaba nasıl öfkelendiğini anlatır. Kardeşimin tek istediği, kendisine yapılan şeyin aynısını anneme yapmaktı. Ben de şimdi New York'ta, şehirde yaşıyorum, mesele ev meselesi tabii. Yukarı Batı Yakası'nda, eski kahverengi taş bir binada, küçük bir dairede kalıyordum ama çok pahalıydı, ucuz daire de bulamıyordum bir türlü. Ayrıca durumum da o kadar iyi değildi. Yani aslında hiç para kazanmıyordum. Ne olacak, New York'a taşınır, yaptığım takıları satarım diye düşünmüştüm (malzeme olarak kauçuk kullanıyordum, cilalı denizatları, plastik James Bond / Taşbebek küpeleri), meğer bir sürü kız benden önce davranmış. İşte o sıralarda her şeyden vazgeçip eve, annemin yanına döneceğimi söyledim Stashua'ya. Stash'le altı aydır çıkıyorduk. Bunun üzerine Stash, birlikte yaşamayı deneyelim dedi.

Bir yıldır Stash'in Village'daki evinde birlikte yaşıyoruz. Tek oda. Büyük ama Stash'in bir yığın eşyası var : kâğıtlarla dolu kutular, dolaplar. Normal; on yıldır burada yaşıyor, boşandıktan sonra da altı yıl falan kimseyle yaşamamış.

Zamanla alışıyorum. Sabahları biraz ortalığı toplayıp Stash'in Dalmaçya köpeği Andrew'yu çıkarıyorum. Sonra eve dönüp Stash'e iki tane suda pişmiş yumurta, üzümlü çörek ve üç şekerli kahvesini hazırlıyorum. Genellikle o saatlerde kapıcı dahili telefonu çaldırıyor, postadan bir paket gelmiş oluyor, aşağı inip onu alıyorum, ya da bakkala koşup sigara filan alıyorum. Sonra Stash işe gidiyor. Stash ressam, yani kendi işi var, erkenden işe gitmesi gerekmiyor. Yalnız son zamanlarda en geç sabah onda evden çıkmış oluyor; Elli Yedinci Sokak'taki galerisinde yakında açılacak sergisine hazırlanma telaşında.

Ben birkaç dizi seyredip bir fincan daha kahve içiyorum. Sonra da genellikle akşam yemeğini düşünmeye başlıyorum. Mesela portakal jöleli Cornwall tavuğu, körili pilav ve kuşkonmaz, ya da fettuccine Alfredo, sarmısaklı ekmek ve roka salatası. Basit bir şeyler işte. Andrew'yu Key Food'a götürüp kapıya bağlıyorum, boş şişeleri geri veriyorum. Stash Coca-Cola ve Cracker Jack sever, torba torba *marshmallow* yer.

Zamanla alışıyorum işte. Klozet kapağına makyaj artıklarım bulaşınca hâlâ çok dırdır ediyor. Her defasında, "Eleanor, suçun affedilecek gibi değil" deyip duruyordu, kendisine Katolik çocukluk devresine dönmekte olduğunu söyleyince kesti. Başka nelere gıcık oluyor, hatırlamıyorum. Diyelim bulaşık yıkadım, tavayı çöpe götürürken yere bir damlacık yağ damlatmışım, deliye dönüyor. Çamaşırlar mesela, ortalıkta bırakırsam, yıkadıktan

sonra yanlış yere yerleştirirsem. Sonra yanlış deodoran aldığımda, niçin antiperspiran değil de sadece deodoran kullandığını açıklaması on beş dakika sürüyor. Antiperspiran gözenekleri tıkar ve terlemeyi engeller, bu yüzden de sağlıksızdır, halbuki deodoran sadece kokuyu örter. Ne yapalım, ev onun evi, kavga filan ettiğimizde bazen paniğe kapılıyorum, hangi deliğe sokarım başımı? diye.

Şehirde yaşayan iki kız arkadaşım var. Biri evinin bir odasını ayda 650 dolara kiraya veriyor. Ötekinin üç yaşında bir bebeği var, çocuk bakma karşılığı filan salondaki kanepeyi seve seve vereceğinden eminim, ama benim durumum daha mı iyi olur orada? Her neyse işte, bir erkekle nasıl geçinilir, öğrenmeye çalışıyorum.

Geçenlerde bir olay oldu; ben bir partiye gittim, Stash gelmedi. Kendini pek iyi hissetmiyordu, ben de arada bir onsuz bir yerlere çıkmayı deniyorum sahiden. Benim için hayatta en zor şeylerden biri. Onunla gezmeyi bin kat tercih ediyorum, o arkadaşlarına merhaba derken ben de arkasında durup arasıra gülümsüyorum, herhangi bir şey *söylemem* gerekmiyor. Diyelim bir kulüpte, herifin teki yanımıza gelince, benimle konuşmuyor ki, Stash'le konuşuyor, ya iş konuşuyorlar, ya da takımdan arkadaşı oluyor, beyzbol konuşuyorlar. Benim söyleyecek neyim olabilir? Hiç.

Her neyse, bu gittiğim parti Mona'yla Phil diye bir çiftin yeni ev partisiydi. Uzaktan tanıdığım insanlardı. On Dördüncü Sokak'ta bir ev bulmuşlardı, ayda 1500 dolara - Mona'nın aileden biraz parası vardı - tam düşeş, altıncı kat, asansörsüz. Phil marangoz olduğu için tuvalet, tesisat işlerini kendi yapacaktı. Daha kutuların, eşyaların çoğu açılmamıştı. Bir süre kanepede oturdum, *blender*'da karıştırılmış margarita içtim, Mona'nın anne-

siyle babası Çin'e yaptıkları yolculuğu anlattılar, onları dinledim. Pekin'de lüks bir otelde kalmışlar, tura katılanlar aralarında kura düzenlemişler, Mona'nın annesiyle babası kazanmış, Kral Dairesinde kalmışlar, tıka basa içki dolu bir barı varmış.

Onların sohbeti bitince öteki tarafa döndüm; müthiş yakışıklı bir adam yanıbaşımda bir sandalyeye oturmuş Kentucky piliç yiyordu. Mona'yla kocası Phil, pilicin sosunu kendileri hazırlamışlardı, ama daha tam taşınmadıklarından piliçleri Kentucky Fried Chicken'dan almış, keten örtülü bir sepete yerleştirmişlerdi. Ben bir şey yemiyordum. Kendim ve Stash için akşam yemeği hazırlamıştım daha önceden. Stash biraz rahatsız olduğu için basit tutmuştum yemeği; evde yapılmış fasulye çorbası, peynirli makarna ve küçük bir salata. Yanımda gözlerini bana dikmiş piliç yiyen tipi gördüğümde önce biraz sinir oldum. Çünkü bir kere o yeşil gözleri ve kıvırcık siyah saçlarıyla haddinden fazla yakışıklıydı; ayrıca da, muhtemelen oyuncuydu, çünkü Albert Finney'in oynadığı o eski *Tom Jones* filmindeki yemek sahnesini oynar gibi bir hali vardı. Stash bana hep çengel kollu der, o herifin öyle bana bakarak sıska bir piliç kanadı yemesi beni huzursuz ediyordu. Ne bileyim, bırak bu ayakları da adam gibi davran demek istiyordum.

Sonra kendini tanıttı, konuşmaya başladık. Ne zamandır ilk defa Stash dışında bir erkekle konuşuyordum. Stash yarı Polonyalı, yarı İtalyan'dır, o yüzden karşı cinsle sohbetlerden pek hazzetmez.

Çocuğun adı Mikell'di, Güney Afrikalı'ydı. Roman yazıyormuş, politik türde romanlar, o yüzden de bir süre önce ülkesinden kovulmuş. Tam olarak kovulmamış da, çalışmalarına el koymuşlar. Jimmy Gwynne'i tanıyor mu diye sordum, o da Cape Town'ludur. Tanıyordu ha-

liyle; hatta altı yıl kadar önce Londra'da aynı evde kalmışlar. Mikell partiye Millie'yle gelmiş, Millie'yle tanışmayı ne zamandır istiyordum; New York'taki birkaç başarılı kadın ressamdan biridir. Bunun üzerine Millie'yle selamlaştım, meğer aynı üniversiteye gitmişiz, ama farklı dönemlerde, o benden sekiz yıl önce mezun olmuş. Mikell'le Millie'nin beraber olabileceklerini hiç düşünemedim, sadece partiye aynı anda geldiler sanıyordum. Her neyse. Millie izin isteyip gitti, Mikell de tekrar benimle konuşmaya başladı.

Nasıl olduysa, Mikell'e adresimle telefon numaramı verdim ama biriyle birlikte yaşadığımı söylemedim. Açıkça söylüyorum, o sırada kafamda hiçbir hesap yoktu. Stash sürekli olarak kendime ayrı bir hayat kurmam için ısrar ederdi. Bu Mikell denen herifin gözleri bayıltıcıydı gerçekten, bir eşini daha göremeyeceğiniz, görmek de istemeyeceğiniz yeşil iki göl. Göz göze gelince insanın dizlerinin bağı çözülüyordu, bu da doğrusu beni kızdırıyordu. O yüzden hiç etkilenmedim; aman, peki tamam, dizlerimin bağı çözülmesin diye Mikell'le kız arkadaşımmış gibi konuştum işte. Zaten aslına bakılacak olursa, herhangi biriyle başka türlü nasıl konuşulacağını da unutmuştum artık.

Aradan birkaç gün geçti, Stash işe gittikten sonra Mikell aradı, bir kahve içmek üzere buluşmaya karar verdik. Meğer iki-üç sokak ötede oturuyormuş. White Horse Tavern'ın arka tarafında bir köşeye oturdum, sokaktan geçen bir tanıdık görüp de Stash'e haber filan vermez diye umuyordum.

Birazdan Mikell geldi. O bembeyaz dişlerini görseniz aklınız dururdu (şu Güney Afrika'nın suyunda bir şeyler var herhalde), ya o gözler; pırıl pırıl, yemyeşil (belki de lens takıyordu). İnanamıyordum. Bana roma-

nını getirmişti. Kitap İngiltere'de basılmıştı, kendine Amerikalı bir yayıncı arıyordu. Romanın adı *Fişlenmiş Yabancı*' ydı. Bir süre sonra, biriyle birlikte yaşadığımı açıklamak zorunda kaldım; Mikell de nasıl gidiyor diye sordu. Fena değil ama asıl istediğim, biraz param olunca ayrı ev tutmak dedim. Stash'le iyi geçindiğimizi söyledim, ama Stash'in eve kimseyi çağırmak istemediğini, kanepemiz olmadığını, bir tek yatağımız olduğunu, her yerin Stash'in eşyalarıyla dolu olduğunu, evin on yıldır boyanmadığını anlattım. Küçük teraslı, sardunyalı, doğru düzgün bir evde, sekiz on kişiyi toplayıp yemek partileri verme hayalimden söz ettim.

Meğerse Mikell de Millie'yle yaşıyormuş. Los Angeles'ta tanışmışlar. Millie bir sergi için Los Angeles'a gitmiş, Mikell o sırada orada yaşıyormuş, bir prodüksiyon şirketinde senaryo okuyormuş. Mikell, Millie'yi Güney Afrika'ya davet etmiş, annesiyle tanıştırmış, Millie'yle annesi çok iyi anlaşmışlar. Sonra birtakım Zulu'larla tanıştırmış, Millie onlarla dans etmiş; bütün gece yerel bir içki içerek sabahlamışlar, Millie müthiş eğlenmiş. Millie New York'a dönünce, Mikell'i evine davet etmiş, New York ne de olsa yayıncılığın merkezi sayılırmış. Mikell kabul etmiş, araları çok iyiymiş, yalnız bir tek sorun varmış, sürekli kavga ediyorlarmış.

Durum şuymuş: Millie'nin oturduğu kooperatif dairesi kendininmiş, eski erkek arkadaşı da nişanlandıklarında yan daireyi satın almış, aradaki duvarı yıktırmışlar. Yani şimdi Millie'nin eski nişanlısı evin kendine ait olan yarısını Mikell'e acayip ucuza kiraya veriyormuş, kira o kadar düşükmüş ki Mikell tamamen parasız olduğu halde New York'ta yaşayabiliyormuş. Yaşamak istediği yer de New York'muş. Eski nişanlının evin yarısını Mikell'e bu kadar ucuza vermesinin sebebi de, iki daire arasın-

daki duvarı yaptırmanın astronomik paralar gerektirmesiymiş; Millie de bilmediği adamın tekiyle birlikte yaşamaya kesinlikle yanaşmıyormuş. Ama Mikell, Millie'nin gözünde bilmediği adamın teki olmadığı için şanslıymış, yoksa Los Angeles'a, oradaki işine dönmesi gerekirmiş; halbuki o işin gözünde hiçbir değeri yokmuş.

Karşılıklı öylece oturuyorduk. Mikell elini benim elimin üzerine koydu. Cinsel bir şey yoktu aslında, ikimiz White Horse Tavern'da tahta bir masada birbirimize bakarak oturuyorduk işte. İkimiz de aynı durumdaydık. Birimizin kendi evi olsaydı durum farklı olabilirdi. Mikell, Millie'yi sevmiyor filan değilmiş, seviyormuş. Ama çok kavga ediyorlarmış. Mikell'in gece tek başına çıkmasına izin yokmuş, Millie de öyle pek sık çıkmayı sevmiyormuş, halbuki Mikell nihayet buralara gelebilmişken New York'taki hayatı biraz görmek istiyormuş.

Kalkarken Mikell'in kahve paramı vermesine karşı çıkmadım. Bir-iki gün içinde beni arayacağını söyledi. Saat on birle bir arasında aramasını söyledim, Stash'in evde olmayacağı saatlerde. Romanını imzalamasını istedim. "Nehrin Kenarında Eleanor'a, Mikell'den sevgilerle" diye yazdı. Ben de "Telefonunu yazsana, belki aramam gerekir" dedim.

Her şey açık açık ortadaydı. Ben onun bir kız arkadaşım gibi kalmasını istiyordum, Mikell'le buluşmamızdan da Stash'e onun için söz ettim. İkimiz de aynı durumda olduğumuz için Mikell'le aramızda bir şeyler olamaz, ama dördümüz görüşürsek belki ben Millie'yle arkadaş olurum, Stash de Mikell'le bilardo oynar, diye düşünüyordum. Bir ilişkide yeni insanlar tanımak, yeni arkadaşlar edinmek çok önemli, eh insan çift olunca da çiftlerle daha kolay arkadaşlık kuruluyor.

Stash neredeyse sinir krizi geçiriyordu. İki gün bo-

yunca benimle konuşmadı, sonra bağırmaya başladı. Evden taşın da yat artık o herifle dedi, eve ne hakla gerzeğin tekinden aşk pusulaları getirirsin, dedi.

"Stash" dedim, "aramızda bir şey olsaydı sana hiç anlatmazdım. Ben Mikell'e seni anlattım, ne kadar hoş olduğunu anlattım, o da Millie'den söz etti, o kadar."

Stash, "Bunlar hikâye, hep öyle başlar" dedi, "önce bir yere gidilir, karşılıklı ilişkiler anlatılır, sonra birlikte yatağa dalınır. Ayrılsak belki daha iyi olur. Beni sıkmaya başladın."

Bütün gün böyle devam etti. Ben ağlamaya başladım. "Gitmemi istiyorsan giderim" dedim. "Seni ne kadar sevdiğimi biliyorsun, tepkini anlamıyorum. Ben senin bu heriften hoşlanacağını düşünüyordum; resimlerini görmek istiyor, ben de kızla arkadaş olurum diye düşünmüştüm."

"Kimle?" dedi Stash.

"Kız arkadaşıyla" dedim.

Stash dedi ki: "Kızı arayıp onunla çıkayım mı istiyorsun? İstediğin bu mu? Peki. Bunu sen güvensizliğinden yapıyorsun. Senin en çok neyinden nefret ediyorum, biliyor musun?"

"Dağınıklığımdan mı?" dedim.

"Hayır."

"Kişiliğimden mi?"

"Hayır" dedi. "Güvensizliğinden. En çok güvensizliğinden nefret ediyorum. Bir damlacık güvenin yok kendine. Vazgeç artık şu güvensizliğinden."

Anlayamıyordum ki. Yani tamam, güvensizimdir ben ama şimdi ne alakası vardı? Bir erkekle kahve içmem, kişiliğimdeki bu kusurun bir göstergesi değilmiş gibi geliyordu bana. Pazar günü bütün gün ağladım, Stash arkadaşlarıyla beyzbol oynamaya gitti.

Saat yarımda Mikell aradı. Neşeli konuşmaya çalıştım. Ne kadar akıllıydı, Millie ne bulabiliyordu onunla tartışacak, hiç düşünemiyorum. Mikell'le buluşup kahve içmek istiyordum, ama gözlerim davul gibi şişmişti. Sonunda dayanamayıp üç gündür evde kıyamet koptuğunu, Stash'in bir erkekle kahve içtim diye aklını oynattığını anlattım.

Mikell de, "Bizde de aynı şey oldu. Millie tamamen delirmiş vaziyette" dedi.

Bir sessizlik oldu. Ben "Yarın buluşup kahve içsek ya" dedim.

"Ben gelemem" dedi. "Çarşamba buluşalım?"

"Şimdiden bilemiyorum, ben seni sabah arayayım" dedim.

Gene bir sessizlik oldu. Aramasam daha iyi olacağını söyledi.

Bir kere daha buluşabildik. Çok acıklıydı. Ondan sonra bir kere de bankada karşılaştık. Millie'yle beraberdi, Millie bir tuhaf gülümsedi bana. Makyajsızdım, uçları taşlı, yukarı kalkık gözlüğüm vardı gözümde, belki de tam çıkartamamıştır beni. Daha önce bir tek partide görmüştü çünkü; o zaman da gözümde lens vardı, takıp takıştırmıştım: kendi yaptığım James Bond /Ayakişi kolyeküpe takımım filan gibi bir yığın şey. Millie para çekmeye gidince Mikell benim yanıma gelip bankadan sonra eve mi gidiyorsun diye sordu.

Şansıma, eve döndüğümde Stash yoktu, birkaç dakika sonra Mikell aradı. Kısa konuştuk. Mikell bir süre görüşmesek daha iyi olur dedi. Fısıltıyla konuşuyordu. Ben de "Ama Mikell, bu çılgınca, ateşli ilişkiden vazgeçemem, seni görmem lazım" dedim.

Bir an sessizlik oldu.

"Dalga geçiyorum" dedim.

Ondan sonra, Stash ne zaman öğleden sonra evde olsa, telefon çalmasın diye dua etmeye başladım.

Evi temiz tutmaya çalışıyordum. Annem şehir dışında tek odalı bir evde oturduğundan onun yanına kaçamazdım. Sabahları Andrew'yu dışarı çıkarmak için yedi buçukta kalkıyordum. Her şey yolundaydı. Stash bana bir palto aldı, fosforlu turuncu yünden, yeşil kadife yakalı bir palto. Ben olsam onu seçmezdim, herhalde biraz daha klasik bir şey seçerdim. Ama yeni bir paltom olması hoştu.

Boston'dan arkadaşım Abby aradı. Sinirleri çok bozuktu. Olay şu: Abby birkaç yıldır bir herifle yaşıyor. Adam bir reklam ajansında art direktördü, Abby'nin iyi bir işi var, Simmons'da öğretim üyesi. Ama ev Roger'ın evi, Back Bay'in eski taş evlerinden, kendi onarmış, şimdi de Roger işsiz kalmış, artık Abby'nin eve maddi bir katkıda bulunmasını istiyormuş, ama hâlâ evlenmeye yanaşmıyormuş. Tam o sırada Abby'nin eski sevgilisi çıkmış tekrar ortaya. Abby'ye New York'a taşın, birlikte yaşayalım diyormuş.

"Ne yapacaksın?" dedim.

Abby, bu eski sevgilisi, Bruce, hıyarın teki olduğu halde Boston'dan da, Roger'dan da bıktığını söyledi. "New York'ta Bruce'la yaşayıp haftada bir gün uçakla Boston'a gelir dersimi veririm" dedi. "Belki New York'ta Bruce'tan daha iyi birini de bulurum."

"Abby" dedim, "yapma. Eskiden kiminle evleneceğine ailen karar verirmiş, şansına ayının teki düşse de evliliğin güvencesi varmış, kimse kimseyi kapı dışarı edemezmiş. Ama bugünün dünyasında kölelik sistemi geçerli. New York'ta bu herifle yaşarsan köle olacaksın."

"Ya!" dedi. "Ben yemekleri Roger'ın yapmasına alışığım. Bruce'a yemek mi pişirmem gerekecek?"

Benim akşam yemeği mönülerimi, her günkü telaşı, hazırlıkları gayet iyi biliyordu. "Evet" dedim. "Bruce'a yemek pişirmen gerekecek. Kavga etseniz, Bruce seni kovsa, ne yapacaksın? Aldığın maaşla hayatta ev bulamazsın."

"Bruce iğrenç bir herif, biliyorum" dedi. "Ama başka birini buluncaya kadar onunla idare ederim diye düşünmüştüm."

Dedim ki: "Abby, hiç boşuna umutlanma. Durumunun düzeleceğini sanıyorsun ama öyle değil." Bunu daha önce söylemeye çekinmiştim, çünkü Roger'la ne durumda olduğunu bilmiyordum, ama anlaşılan pek de fena değildi doğrusu. Dedim ki: "Bruce'la yaşarsan sen köle olacaksın. Başka şehirlerde öyle olmuyor, kiralar bu kadar yüksek değil. Roger'ın elinde sana karşı o kadar koz yok, Boston'da istediğin an ayrı bir eve çıkarım diye tehdit edebilirsin adamı."

"Böyle olduğunu bilmiyordum durumun" dedi. "Biraz daha düşüneyim. New York'ta erkek bulmanın imkânsız olduğundan emin misin?"

"Sadece kadın var" dedim. "Yüzlerce kadın var. Hepsi atmaca gibi. Erkekler ya eşcinsel, ya da zaten kendileri köle sınıfından. Tek çözüm zengin olmak; o zaman kendi evin olur, kendi kölen de olur. Fakir olur ama uysal olur."

"Bu kadınlar, atmaca gibi olanlar yani, çekici mi?" dedi Abby.

Anlattıklarımı dinlemiyormuş demek. "Abby" dedim. "Burası New York. Yüz yetmiş dolara saç kestiriyorlar, som gümüş tokalı siyah deri kemerler takıyorlar."

"Ya" dedi. "Başka ne haber peki?"

"Stash'le aramız çok iyi" dedim. "Bana yeni bir palto aldı. Ben kapatayım artık. Andrew'yu çıkarmam lâzım."

Telefonu kapadıktan sonra, Abby'ye aslında ne demem gerektiğini buldum: Bak canım, Şişko'yla Şişko Şişko düştü, New York'ta bir tek Çimdikle Beni kaldı. Ama Abby anlar mıydı bilmem. Kardeşim Roland'ın beş yaşındayken giydiği ucu demirli botları hatırladım; kuzenim bilmeceyi sorup Roland'ı çimdikledikten sonra kardeşim de ona tekme atmıştı. Kuzenim, Roland'ın hareketine cidden çok kızmış, annemi arayıp şikâyet etmişti. Roland'ın tekme attığı yer morarmış. Annem utanmıştı, demek çocuğunu yetiştirmeyi beceremiyor diye. Roland şimdi Texas'ta, kadın-doğumda ihtisas yapıyor, birinci yılı.

nişanlar

New Haven'da ev bulmak kolay oldu; üstelik de feminist eleştiri derslerimin başlamasına birkaç gün kalmıştı, diğer master öğrencilerinin çoğu da Yale'e benden bir hafta önce gelmişlerdi. İki odalı, güneşli ama döküntü bir ev tuttum, bir punk-rock barın karşısında, getto sınırına yakın. Apartmanın yöneticisi (ona Goriot Baba adını taktım) onar dolardan iki yatak, bir de eski püskü vantilatör sattı bana. Ağustos sonuydu, şehir havasız gibiydi. Salvation Army'den, 60 dolara, aşınmış mavi kadife kaplı, eski püskü, Victoria üslubu bir kanepe buldum; enikonu bir yatırım yani, gene de aldım.

Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi'nin tanışma partisinde Ray Connors diye biriyle tanıştım. Küçük, endişeli gözleri vardı, saçları bebek saçı gibiydi; şimdiden seyrelmeye başlamıştı. Sırtı ağrıyordu; iki yıl önce bir yılbaşı partisinde asansör boşluğuna düşmüş. Ocak ayında Mimarlığı bitiriyormuş. Bana bir kadeh şarap almaya gitti; dönünceye kadar varlığını neredeyse unutmuştum.

Birkaç gün sonra Ray evime geldi. Ona, Minute Maid limonata ikram ettim, Perrier tercih ediyormuş, o da bende yoktu. "Baksana Cora, ne düşündüm" dedi. "Bu hafta sonu eve gideceğim, cuma ya da cumartesi akşamı sen de şehre gelir misin diye düşündüm; ailemle tanışır, evimizi görürsün, birlikte yemek yeriz."

Neden kabul ettim, tam bilemiyorum. Oracıkta bir bahane uyduramadım, başka yapacak işim de yoktu as-

lında. Ray'den de ne hoşlanıyordum, ne de hoşlanmıyordum, yok gibiydi.

Cuma akşamüstü Merkez Garı'nda karşıladı beni. Salvation Army'den aldığım siyah-beyaz çiçekli, parlak taşlı düğmelerle süslü bir elbise giymiştim, başımda yan komşumun verdiği 40'lardan kalma hasır bir şapka, elimde beyaz dantel eldivenler, ayağımda bilekten bağlı sandaletler vardı. Ray'lerin evinden içeri girdiğimizde kendimi şöyle bir gördüm, giriş kapısının karşısındaki duvarda tavana kadar aynalar vardı. Makyaj yapmadığım halde yüzüm parıl parıldı; çok şaşırdım ama, New Haven'da alırken gözüme bayağı cafcaflı görünen kıyafetim, Mississippi treninden yeni inmiş birinin kılığına benziyordu. Aynada o ay gibi, çilli suratımla tam bir şaşkın tavuk görüntüsündeydim. Halbuki ben bambaşka bir izlenim uyandırmayı ummuştum.

Ev boydan boya çelik rengi halı kaplı, müthiş güzel manzaralı, derya gibi bir yerdi. Salondaki domuz derisi kanepelerde sekiz-on kişi oturuyordu, buzlu, pastel renk pamuklular, ketenler giymişlerdi; bir New York zarafeti yayıyorlardı ortalığa; sanki Bloomingdale's kataloğunun fotoğraf çekimindeymişler gibi. Odadaki klima havası parfümle yüklüydü. Çeşitli orta yaşlı kadın ve erkeklerle el sıkıştım. Salon kalabalık olduğu halde içimden "Hey, evde kimse yok mu?" diye bağırmak geliyordu. Bu insanlar ne kadar sakin ve düzenli görünüyordu, sanki hayatlarını *Better Homes and Gardens* dergisinin ölçülerine göre yaşıyorlarmış gibi.

Ray'in annesi ısrarla beni yatak odasına çağırdı. Neşeli ve tombul bir kadındı, saçları sedir ağacı kabuğu gibi grimsiydi. Bana hemen işini anlattı, bağımsız bir film şirketini yönetiyormuş - yani kardeşinin şirketinin New York bürosunun yöneticisiymiş - Ray'in babası da yatak

tasarımcısıymış, şiltelerinden biri Modern Sanat Müzesi'ne alınmış.

Yatak odasında, yerlerde adam boyu elbise yığınları vardı. O sabah bir kadın çağırtmış eve, bütün gardrobunu gözden geçirip kıyafetlerin nasıl giyileceğini göstersin diye; hangi etekleri atmalıymış, hangi eski kazaklar yeni giysilere uyuyormuş, neler alması gerekiyormuş. Kadın iki saat için 150 dolar alıyormuş ama değermiş. Bir an, Mrs. Connors bana eski giysilerini verecek sandım - çok da memnun olurdum hani - ama hâlâ hoş bulduğu bir pantolon varmış, kadın ise atsın diye ısrar etmiş, onu gösterecekmiş bir tek.

Bu hayata pek gıpta etmediğimi fark edince sinirlendim. Ben niye böyle tuhaftım? Süt beyazı bir kürk palto, görünmez liflerden İtalyan dondurma yapan bir makine - ya da o makineler her ne yapıyorsa işte - sıcak, terli elleriyle keseli hayvan gibi boynuma asılacak bir bebek, bütün bunları hiç mi canım çekmiyordu? Birinin eski kıyafetleri dışında isteyebileceğim hiçbir şey gelmiyordu aklıma. Makrobiyotik rejime girip Hintli bir falcıya fal baktırma isteğinden bile yoksundum. Bir yazı okumuştum, adamın teki beyninin bir kısmını ameliyatla aldırmış, bunu çok iyi anlayabiliyordum, en azından başkalarının yanındayken.

Tavanından, paslanmaz çelik tencere ve tavalar sarkan tuğla rengi fayans kaplı mutfağa gittik. Ray'in babası gelip elimi öptü. Mr. Connors kır saçlı, gayet yakışıklı bir adamdı. Ray'den daha uzun boyluydu, çok da çekiciydi. Onu kayınpederim olarak gece geç vakitte kanepenin etrafında beni kovalarken hayal ettim. Mr. Connors bana bir Tom Collins hazırladı, evin kedisiyle nasıl konuştuğunu anlattı, en az on kilo ağırlığında, uzun tüylü bir Maine kedisiydi. Ray hakkında bir şey söyler belki

diye düşünüyordum, ama Mr. Connors neredeyse onu unutmuş gibiydi. Ray'in annesiyle babasını Ray'den çok daha fazla sevmiştim. Bütün gösterişlerine rağmen Ray'den daha genç ve hayat dolu görünüyorlardı.

Ray mutfağa geldiğinde babası sırtına bir şaplak indirdi.

"Baba, ne yapıyorsun!" dedi Ray. "Sırtım! Zaten ıstırap çekiyorum, beni öldüreceksin."

Ray'in annesiyle babası misafirler gittikten sonra onlarla akşam yemeğine kalmamı istiyorlardı, ama Ray beni yakındaki bir Japon restoranına götüreceğini söyledi. Daha önce hiç Japon yemeği yememiştim; Ray de her şeyden bir porsiyon ısmarlamaya karar verdi: çiğ tonbalığı, denizkulağı, uskumru, bir kısmı pirinçle birlikte yosuna sarılmış, bir kısmı ayaklı küçük tahta tablaların üstüne pespembe dizilmiş. Balık parçaları çubuklarımın arasından düşüyordu. Beceriksizliğimi örtmek için erik şarabını yuvarlıyordum. Bir gemi yolculuğunda yaşadığım deniz tutmasını yeniden canlandırmak zorunda bırakılmışım gibi hissediyordum kendimi. "California usulü yemeyi denemedin" dedi Ray. Bir parça *saşimi*'yi yeşil hardal tabağına batırıp burnumun dibinde salladı. Avuçlarımın terlediğini fark ettim. Bu akşamın kaça patlayacağını merak ediyordum. Annemle ben hayatımız boyunca hep parasızdık; Yale'den aldığım kredi, masraflarımı ancak karşılıyordu. Ray herhalde bu yemek karşılığında benden bir şeyler bekleyecekti; bu kadarını geçmişte erkeklerle yediğim yemeklerden biliyordum. Bu konuyu kafamdan uzaklaştırmaya çalıştım.

Konuşacak başka hiçbir şeyimiz yoktu, Ray kedisi Max'i, erkek kardeşini anlattı. Sonra susup ellerine bakmaya başladı. Birkaç konu geldi aklıma: Yale'deki derslerim, feminist profesörüm. Ray pek ilgilenmiş görün-

müyordu. Yirmi yıldır görmediğim babamdan söz ettim. Annemle babam ben dört yaşındayken boşanmışlardı. Annemin 'Kaptan Ahab' dediği babam tekrar evlenmiş, nükleer patlamadan korunmak için Yeni Zelanda'ya taşınmıştı. Yeni Zelanda'nın patlamadan etkilenmeme ihtimali yüzde otuz üçmüş. Ama Ray dinlemiyordu herhalde ki, gözleri arkamda asılı aynadaki görüntüsüne kayıyordu, masanın üstünden uzanıp çubukla dirseğimi dürttü.

Hiçbir şey olmamış gibi davrandım, Ray de hesabı istedi. Hesabı kartla ödemeden önce ne kadar tutmuş diye bir göz attım: iki haftalık market alışverişi. Yemeğe dokunulmamıştı neredeyse. Ben böyle iyi yemeye alışık değildim. Akşamları evde tek başımayken, sokağın ucundaki vejetaryen dükkânından erimiş mozzarella peynirli, lima fasulyeli bir sandviç alır, onu yerdim. Saat on bir buçukta Ray'e iyi geceler dileyip New Haven trenine binmiştim bile, elimde bir yemek paketiyle.

Birkaç gece sonra, Ray aradı, uğramak istediğini söyledi. Aramasına şaşırmıştım; aramızda elektronların filan gidip geldiğini hissetmemiştim, ama gene de onunla yatmaya karar verdim. Biraz sıkıcı olacaktı, ama bir an önce aradan çıksın diye düşündüm. Belki de aramızda fiziksel bir şey olursa ondan daha çok hoşlanırdım.

Ray bir araba dolusu mobilyayla çıkageldi; bana vermek üzere: minik çekmece ve gözlerle dolu tikağacından iki konsol, üç sandalye, pahalı, çok modern bir ayaklı lamba. "Bunları ne zamana kadar bırakacaksın?" diye sordum. Ödünç verdiğini ya da bir süreliğine evimi depo diye kullanacağını sanmıştım.

"Yok, bunlar senin" dedi Ray.

"Temelli mi?" dedim.

"Evet evet" dedi Ray. "Babamın bir ambar dolusu mobilyası vardır." Memnun görünüyordu.

Eşyaları yukarı taşıdıktan sonra bir blok ötede Espreso kahve yapan bir yere gittik.. Bir cappuccino iki dolar olduğundan daha önce hiç oraya gitmemiştim. Kremalı kahve içtim, kocaman bir dilim havuçlu pasta yedim. Pastayı hevesle, ağzımı doldura doldura yedim, ilaç niyetine, Ray'le aramızda ne olacaksa onun için güç topluyormuşum gibi geliyordu. Ray hülyalı gözlerle bana bakarak "Yemek yiyişini seyretmek çok hoşuma gidiyor" dedi. Peçeteyle çenemi sildim; pasta birden tatsızlaşmıştı.

Dönüşte, Ray arabanın bagajından bir şişe şarap çıkardı. Birlikte eve yürürken kolunu omuzuma doladı. Saat gece yarısını geçmişti. Birbirinin eşi olan iki yatağımdan birinin üstüne oturdum; somyası yoktu, yere konmuş yaylı bir yataktı. Ray bir sandalyeye oturup şarabı açtı. Ya harekete geçer, yatarız, ya da eve gitsin diye düşündüm. Yorgundum. Gene birbirimize söyleyecek lafımız yoktu, Ray yeni gördüğü bir filmi anlattı. Bu şaşmaz bir belirtidir. Dikkat ettim, ne zaman bir erkek bana bir film anlatsa, bir tür ilan-ı aşktır.

Yaklaşık on beş dakika sonra, tam ben gitmesini önermeye hazırlanırken, Ray dolaba gitti. Ayakkabılarıyla çoraplarını çıkarıp en sevdiğim, kırmızı deriden topuklu ayakkabılarımı giydi. "Nasılım?" diye sordu.

İçimde bir öfke dalgası kabardı. Ayakkabılarımla evin içinde dolaşmaya başladı. "Ray, en çok sevdiğim ayakkabılarımı genişleteceksin" demeye cesaret edemiyordum, hem bana o kadar eşya hediye etmişti, hem de onu utandırmak istemiyordum. Annem her zaman "Giysilerini başkalarına ödünç verebilirsin, ama sakın başkasının ayakkabısını giyme, kendi ayakkabını da başkası-

na verme; çünkü ayakkabı ayağın şeklini alır, herkesin ayak şekli değişiktir, ayakkabıların genişler, berbat olur" derdi. Ray'in ayakları çok büyük değildi ama gene de benim enikonu küçük ayakkabılarıma nasıl sığabildiğini anlayamıyordum. Yenisini alacak param da yoktu.

Sonra Ray hasır şapkamı kafasına geçirdi. Belki de beni eğlendirmeye çalışıyordu. Ama saat neredeyse gecenin biriydi, o kalkmış benim hasır şapkam ve ayakkabılarımla ortalıkta dolaşıyordu. Bana komik gelmiyordu. Sonunda, "Ben yoruldum, sabah da dersim var" dedim.

Ray kapıda bir iyi geceler öpücüğü verip yalvaran gözlerle bana baktı. Artık çok geçti. Kan basıncım birden yükselir gibi oldu, ama kendimi sakinleştirmeye çalıştım. Ray nihayet gidince ayakkabıları inceledim. Bir şey olmamıştı aslında, yine de dolabın arka tarafına ittim.

Ailenin en küçüğüydüm ben, ama artık tek çocuğum. Ben sekiz yaşındayken, ablam Ellen lösemiden öldü, on iki yaşındaydı. Ellen hastalandığında köpek istemişti, Geceyarısı adında bir Chihuahua almışlardı. Dört yıl önce öldü. Artık annemle ben iki kişiyiz. Ellen'ı çok ender olarak düşünürüm. Annem ondan söz etmeyi sevmez, benim içinse artık Ellen titrek bir sinema perdesinde soluk bir görüntüden ibaret. Fotoğraflarda ablamla yanyana durmuşuz: Ellen sarışın, bir tutamcık saçı var, çenesi sivri, kalın çerçeveli gözlük takmış. Bir keresinde kavga ediyorduk, ben koşup mutfaktan bir avuç karabiber aldım, Ellen'ın yüzüne fırlattım. Bu olaydan hemen sonra lösemi oldu. Ayrıca hiç görmediğim üç tane de üvey erkek kardeşim var. Ellen'ın ölümünden sonra babam Yeni Zelanda'ya yol paramı ödemeyi teklif etti, ama ben gitmek istemedim - belki de annem istemedi

gitmemi - bir daha da teklif gelmedi. Şu anda üvey kardeşlerin biri on beş, biri on üç, biri de altı yaşında. Eylülde babam bana parlatılmış yeşimtaşından minicik bir beyzbol sopası gönderdi, bir de not eklemiş, Yale'de Kadın Araştırmaları Programı'na kabul edildiğim için beni kutluyor. Yeşim sopanın kartında, bunun bir Maori savaş sopası olduğu yazılıydı. Babam ne demek istiyor diye kafama takıldı, ama dersler, okul filan derken pek uzun düşünecek vaktim olmadı.

Dönem başında dersler ilginç geliyordu. Ama Ray ayakkabılarımı giydikten birkaç gün sonraydı; sınıfta oturuyor, her zamanki gibi not alıyordum; birden söylenen bir tek kelimenin bile herhangi bir anlam taşımadığını fark ettim. Hocamız Anna Castleton epeyce tombul, kırpık kısa saçlı, yaşlıca bir kadındı; önceki hafta katıldığı ve yaptığı sunuştan ötürü şiddetli bir saldırıya uğradığı bir konferanstan (Cinsiyet Poetikası kolokyumu) söz ediyordu. Anna'nın her söylediğini dikkatle not ettim, ama akşam eve dönüp notları tekrar okuduğumda, hâlâ sanki yabancı bir dilmiş gibi geliyordu.

Ampirik söylem konumu.
Yapısalcı sonrası kaybolan özne tanımlaması, kadın kimliği oluşumunu dıştalar.
İlerleyen özne nosyonu.
Sabit kimliğe dönmek istediği varsayıldı.
Cinsiyet sonrası öznellikler.
Cinsiyet kuruluyorsa - cinsiyetçi kimlik, yüzde doksan dokuz, cinselliği olan bir kişinin üzerinde kurulur.

Burada, sayfa kenarına küçük bir resim çizmişim: koca-

man fırlak dişlerinin arasında bir ağaç kökü, suda deli gibi çırpınan bir kunduz.

Tek kopuş metni sağ kanat içindedir.
Kimlik demek ırkçılık demektir.
"Özdekçi" sözcüğünü kullanan kişi, tarihüstü gerçek kadınlar diye bir şeyin varlığına inanıyor demektir.
BUNU AÇILIŞ CÜMLESİNDE KULLANAN KİŞİ ORTA SINIF PARANOYASINI KANITLAMIŞ OLUR.
Marksizmin en önemli yanı tarihsel özne önermesidir. Marksist olarak "kadın"ı yok etmek isteğinden söz edilebilir.
"Sınıf" kelimesini kullanmadan, tarihsel özne olarak kadına daha karmaşık bir açıdan bakılması için mücadele etti.
Yine de saldırıya uğradı - acımasız bir saldırıya uğradı.

Sonra öğrencilerden birinin söylediklerini yazmışım: "Angela Davis, Elizabeth Cady Stanton'ın, feminizm adına reformist bir orta sınıf hareketini ayırma kararının örtük biçimde ırkçı olduğunu söylüyor - özdeksizcilik diye bir şey var."

Buna hoca şöyle cevap verdi, en azından notlarıma göre:

Karmaşık değil, çok basit: yeniden işlenmemiş biyolojik kategori, harekete geçmek üzere kendini konumladığın yer. Dil, çözümlemede birincil temel olur, bir başka deyişle, bundan daha iyisi uydurulabilir mi? Karmaşık olanın ayrıcalık kazanması.

Acaba hoca kendisine yapılan saldırı karşısında göz-

yaşlarına boğuldu mu diye merak ediyordum. İki saatlik ders boyunca saldırı anlatıldı, asla somut görüş belirtmeden konunun etrafında zarifçe dönmeyi sağlayan bu dille.

Dönem sonunda, Castleton'ın dersinde sözlü bir sunuş yaptım: mistisizm ve Doğu felsefesini, Virginia Woolf'un yazılarında ortaya çıkan benzer temaları ele aldım. Hoca memnun kalacak sanmıştım; sunuşum boyunca harıl harıl bir deftere not aldı. Bitirdiğimde kafasını kaldırıp "Yanılıyorsun" dedi. Sınıftaki diğer kadınların hepsi tepkimi görebilmek için dönüp baktı. Sanki televizyondaki oyun programlarından birinde idam edilmiş gibi hissettim kendimi. Anna sözüne devam etti, geleneksel erkek aşağılamasının tuzağına düştüğümü söyledi: Kadınları zayıf, hayalci mistikler kategorisine sokarak iktidar haklarını reddetmişim. Sınıftaki en başarılı sunuşların hocanın söylediklerini aynen tekrarlayan sunuşlar olduğunu biliyordum; ama anlamı olmayan bir şeyi nasıl tekrarlayabilirdim ki? Bir de baktım, tartışıyorum, görüşlerimi savunmaya çalışıyorum. Dersten çıktığımda, leptonlarım sanki yörüngelerinden çıkmış gibiydi.

O akşam evimde Ray'in iskemlelerinden birine oturup olanları anlamaya çalıştım. Daha önce beni o kadar ilgilendiren bir şeyin bu kadar kısa zamanda tatsız, bayat sözcüklere dönüştüğünü görmek tuhaf bir duyguydu. Dostoyevski'yi düşündüm, buz gibi odasında, dişleri takırdarken, gribe yakalanmış, belki de kılpayı idamdan kurtuluşunu hatırlıyor. Charlotte Bronte, ateşin karşısında tırnaklarını törpülüyor. Florence Nightingale, bandajlara sarılı, mutaassıp. Bu insanların arzuları güçlüydü, bulaşıcı bir yaşama hırsları, hayatta bir tutkuları vardı. Çiçek ve çocuk felci aşıları bulunmamış olsa bugüne kadar gelemezdim diye düşündüm. Belki de yorgunluktandı hepsi; Noel tatili iyi gelecekti.

Ama tatilde düşüncelerim değişmedi; yılbaşında Yale'e dönmemeye karar vermiştim bile.

Yale'e gitmeye karar verişim, yarı yarıya, New York'ta âşık olduğum bir evi tutamayışım yüzündendi. Önceki yaz bir dergide editör yardımcılığı işi bulmuştum, eylülde doğum iznine çıkacak bir kadının yerine. Kalacak bir yer bulmak için tam bir ayım vardı. Birkaç hafta ev aradım, hiçbir şey bulamadım, biriyle evi paylaşmaya razı olduğum halde. Annem Nell ev bulmama yardım etmek için şehre geldi. Kolları delik, eski püsküceketi ve yürüyüşe uygun Kızıl Haç ayakkabılarıyla. Ev bulmanın tek yolu tek tek her sokağı dolaşıp KİRALIK DAİRE ilanı aramaktır diyordu.

"Anne" dedim, "belki bir zamanlar böyle bulunuyordu ev, ama artık öyle olmuyor." Ama annem ısrarlıydı, ikinci gün öğleden sonra, Üçüncü Cadde'nin yirmili numaralarında, eski bir taş binanın birinci katında bir ilan gördük. Kapıyı açan olmadı, yan taraftaki antikacıya sorduk, kadın bize dairenin anahtarını verdi, ev sahibinin yerine kirayla o ilgileniyormuş.

Ev harikaydı. Gelip geçmiş hayatların izlerini taşıyordu: yaldızlı tavanlar, asma ve yaprak motifli, kat kat boyayla örtülmüş silmeler, Paçisi tahtası gibi karmaşık desenli, yer yer çatlamış, ezilmiş, ama ahşabı hâlâ çok güzel parkeler. Daire iki katlıydı, yemek odasından spiral bir merdivenle yukarıya, balkon ve yatak odasına çıkılıyordu. Ön tarafta, salon ve süslü mermer şömineli bir yatak odası daha vardı. Banyo da şatafatlıydı, pençe biçiminde ayaklı bir küvet, ayaklı lavabo. Daireye ait bir de etrafı çitle çevrili arka bahçe vardı, gerçi bir şey ekili değildi, ama olsun. Bu evde ne kadar huzurlu, ne kadar mutlu hissettim kendimi! Burası, bir şekilde mutlaka ta-

nışacağım çeşitli insanları davet edip, şöminenin karşısında kadife bir elbisenin içinde ağır bir havayla oturacağım bir yerdi. Arka bahçeye söğüt ve şeftali ağaçları diker, bir kedi alırdım. "Buna imkânsız param yetmez" dedim. "Ayda iki bin beş yüz dolardır kirası."

Annem, "Biriyle paylaşabilirsin" dedi. "Belki de o kadar yüksek değildir kira." Sağlam bacaklarının üzerinde dimdik duran annem, asla yüzünde duygu ifadesine yer vermezdi, ama evin hoşuna gittiği belliydi.

Antikacıdaki kadınla konuştuk. Kiranın ayda 600 dolar olduğunu söyledi, daha lafını tam bitirmeden annem depozit olarak bir çek doldurmuştu bile. Kadın ev sahibiyle konuşacağını söyledi, herhangi bir sorun çıkacağını sanmıyordu. Annemle birlikte trene bindim, yol boyunca evi konuştuk, annem belki ev sahibi ilk ayki kirayı biraz düşük tutar, arka pencerelere parmaklık taktırırsın, diyordu. Zaten ayda 600 dolara şikâyet etmek ayıp olurdu.

Eve döndüğümüzde ev sahibi aradı; ben evi gezerken antikacıdaki kadının haberi yokmuş ama biz gelmeden birkaç dakika önce kiralanmış ev.

"Allah kahretsin" dedim anneme. "Benim evimdi o. Öyle hissediyordum." Ağzıma limon ve tebeşir tadı, hayal kırıklığının tadı doldu. Bu evi kaçırmam, bütün hayatımın aksadığının belirtisiydi. Nell de hayal kırıklığına uğramıştı. Söyleyebileceği, yapabileceği bir şey yoktu; *Fate** dergisinde bir makale gösterdi bana. Makaleye göre, dünyaya daha önceki gelişlerimden birinde o evde yaşamış olabilirmişim, ama şimdi orada oturmayacakmışım.

Neyse ki tutunacak bir dalım vardı. Önceki bahar

* Kader

Yale'e kabul edilmiştim. O zaman vazgeçtiğimi bildirmiştim; sonra fikir değiştirince başvurumu kabul ettiler, ama bu sefer burssuz olarak.

New Haven'da kendi evimde oturmak hoşuma gitmişti, ama annemin evine dönmek de beni rahatsız etmedi. Annem Southampton'da, banliyöde bir arka sokakta, deniz kıyısına sıralanmış büyük malikânelerin uzağında oturuyordu. Minik ev 1930'larda, Hampton'lar bu kadar gözde ve pahalı değilken yapılmıştı. Bazı yaz aylarında annem yolculuğa çıkıyor, evi ayda 5000 dolara kiraya veriyordu; bu yaz Southampton kütüphanesinde kütüphaneci olarak çalışmaktaydı.

Annemin evinde sürekli birbirimizin ayaklarına dolaştığımız halde birbirimize batmıyorduk: Kendimize espri olsun diye "Letitia" ve "Hermione" adlarını takmıştık. *Gri Bahçeler* filmini görmediğimiz halde (hiç evden çıkmayan, birlikte yaşlanıp tuhaflaşan, Jackie Onassis'in akrabası bir anne kızla ilgili bir film) kendi halimizi buna benzetiyorduk. Çabuk pişen Ramen şehriye, ıspanak ve bezelye; konserveden çıkmış haliyle tonbalığı, fırında ısıtılmış donmuş mısır böreği; çedar peynirli fırında patates gibi şeylerle besleniyorduk.

Öğleden sonraları bisikletime binip deniz kenarına gidiyor, bir buçuk kilometrelik yolu, kum ve dalgaların birleştiği yerde köpüklere ayaklarımı sürterek yürüyor, sonra geri dönüyordum. Bol bol düşünüyordum: Ben niye böyleyim? Tamam, genetik ve çevresel tesadüflerin bir karışımıydım. Ama öte yandan kişiliğim *tamamen* benim kontrolüm dışında olamazdı. Erkeklere hiçbir ilgi duymayışım beni rahatsız ediyordu. Erkeklerle çıkmamın tek nedeni, sanki doğal tarih müzesinde sergilenen şeylermiş gibi onları inceleyebilmekti. Kaptan Ahab bunun tek suçlusu olamazdı. Birini bulmak gibi bir derdi-

min *olmaması* dergilere göre normal bir durum değildi. Anna Castleton bile, bu kadar pespaye çıktıkları için sırt çevirmişti erkeklere.

Öyle bir durumdaydım ki, hayatın hiçbir yönüyle ilgilenmiyordum aslında. En ufak bir ilgi duymuyordum. Belki de gerçekten annemin evinde kalırdım, ikimiz birlikte yaşlanırdık, yerleşik alışkanlıklar edinerek, tuhaflıkta giderek daha yüksek mertebelere terfi ederek. Peki annem ikimize de bakamayacak kadar yaşlanınca ne olacaktım? Anormal. Kendimi kafamda mor bir fes, uzun fildişi bir ağızlıkla sigara içip apsent ya da nane likörü yudumlayarak insanlarla hakikaten konuşurken - kitaplardaki gibi 'diyalog' kurarken - hayal etmeye çalıştım. Mırıltı gibi sesler, yakut ışıklı bir gece kulübünde kopuk sohbetler. Ama hayal gücüm kelimeleri seçemiyordu.

Bırakın bir hayatı, bir günü bile doldurmanın o kadar değişik yolu vardı ki. Zamanıma herhangi bir şeyi -birini- daha sıkıştırmak imkânsız geliyordu bana. Mesela bir gün öğleden sonra postadan çıkan bir ikramiye broşürünü incelemek üç saatimi aldı. İkramiyenin kurallarını çözebilmek için saatler harcamak gerekiyordu; anladığım kadarıyla, başvurunun geçerli sayılabilmesi için en az 4.99 dolar değerinde bir takı almış olmak gerekiyordu. Hayatta başvurmayacağımı bildiğim halde tek tek her takı hakkında verilen bilgiyi okumak zorunda hissediyordum kendimi; hakiki pırlanta, zarif "aşk" yüzüğü; Pırlanta Evlilik Haçı, Ebedi Beraberlik Simgesi. Açıklama yazılarında kullanılan üslup, benim için bir zamanlar feminist eleştiri derslerinin olduğu kadar ilginçti.

Mayısta Ray'den bir mektup aldım. Bütün dönem beni aramış, Yale'e adresimi sormuş, vermemişler. Son çare olarak eski adresime yazmış, eski adresten gönder-

mişler. Baharın başından beri deliler gibi bahçeyle uğraşıyordum; çitle çevrili küçük arka bahçeye yıllardır dokunulmamıştı. Annem, izinli olduğu günler bahçede, Sears'dan alınmış çadır biçiminde bir cibinliğin içinde oturup (böcekler kimseyi sokmaz, annemi sokar) benim çalışmamı seyrediyordu. Güneşin altında, lekeli suratlı hercai menekşelerin, kabarık yüksükotlarının, bal gibi parlak, tir tir titreyen baygın sarı zambakların üzerine iki büklüm eğilmiş, saatler geçiriyordum. Çiçekler tuzlu havada kıpır kıpırdılar. Parmaklarım paramparçaydı, kesinlikle eldiven kullanmıyordum, ellerim topraktan çizik çizikti.

"Hadi" dedi annem. "Ara çocuğu. Aylardır benden başka kimseyle konuşmadın."

"Ondan hoşlanmıyorum" dedim. "Tabuta sokup üstümde gezinecekmiş duygusu veriyor bana." Yine de Ray'i arayıp akşam yemeğine çağırdım; o gece gelebileceğini söyledi, ben hafta sonuna erteledim.

Yemek için kırmızı biberli güveç, mısır ekmeği ve salata hazırladım; gerçekten uzun zamandır her şeyden kopmuşum diye düşündüm. Baktım uzun uzun giyinip süsleniyorum, yemek hoş olsun diye özeniyorum. Annem işten döndüğünde bahçeye çıkıp cibinliğin altında oturduk. Hemen her gece merasim haline getirmiştik bunu. Ben bir bira içerdim, annem de sodalı, bazen de dondurmalı pina colada. Henüz ne yapmayı istediğim ya da düşündüğüm konusunda soru sormamıştı. Benim yanında olmam hoşuna gidiyordu, biliyorum. Sitronellalı mumun ışığında oturup (cibinliğin içindeyken bile böcekler annemi sokmayı başarıyordu) cırcırböceklerini, yolun aşağısından gelen köpek havlamalarını dinledik. Hava, bahçedeki ahududu çalılarının aroması ve bir kilometre ötedeki patates tarlalarından gelen ekşi patates kokusuyla yüklüydü.

Saat sekiz olunca salatamızı yedik; Ray yedide gelecekti. Annem güvecini de yemeye karar verdi. "Ray'le ikiniz baş başa yersiniz" dedi.

"Anne, bu adamdan hoşlanmıyorum bile" dedim.

"Öyleyse niye çağırdın?"

"*Sen* dedin ya çağır diye."

Böyle hafif hafif çekişmeye başladık. Ne var, bu da vakit geçirmenin bir yoluydu. Belki Ray'e karşı katı davranmıştım. Belki de annem Ray'i son derece sevimli bulacaktı.

Saat dokuzda bir benzinciden telefon etti; yola geç çıkmış, trafik de tıkalıymış.

"Daha çok uzaktaymış" dedi annem. "Söyle doğru evine gitsin. Buraya varması onu bulur."

Ray onu çeyrek geçe geldi. İki şişe pahalı şarap getirmişti; fiyat etiketleri üzerlerinde duruyordu: biri 29 dolar, öteki 18. Ben şarap sevmem üstelik. Uzun, ince, neredeyse bir seksen boyunda, hazımsız bir düşese benzeyen annemin, eski püskü kazağıyla Ray'in gözüne nasıl göründüğünü merak ediyordum. Ray yeni tıraş olmuştu, losyon kokuyordu, bir erkek dergisinden çıkmış gibiydi kıyafeti. Annemin omuzuna ancak geliyordu.

Ray aç değildi, biraz güveçle salata yiyip yürüyüşe çıktık. Sokağın sonundaki boş arsayı birileri sebze bahçesi haline getirmişti, kuşkonmaz, domates, patlıcan ve biberler düzgün sıralar halinde ekilmişti. Bitkilerin hepsi daha küçücüktü. Serin, bulutlu bir geceydi, havada bir titreşim, sıvımsı bir şeyler vardı. Ray boğazını temizledi. "Kardeşin nasıl?" dedim.

"İyi" dedi Ray. "Çok güzel İsveçli bir kız arkadaşı var. Eve yeni döndü, yaz tatili için."

"Çılgın kedin nasıl?" dedim.

"Max mi?" dedi Ray. "İyidir." Dönüp ters yönde yürümeye başladık.

"Bak, ben evlenmeyi çok istiyorum" dedi Ray.

"Ya?" dedim.

"Yani belki sana çok garip geliyordur."

"Yo, madem evlenmek istiyorsun" dedim. "Ne zaman evleniyorsun?"

"Ciddiyim" dedi Ray. "Seninle sözlenelim diye düşünüyorum."

"Seni tanımıyorum bile Ray" dedim.

"Önemli değil" dedi Ray. "Bu arada tanırsın."

Dönüp baktım, gülümsemiyordu. Konuşacak bu kadar az lafı olan başka kimse tanımıyordum; ondan sevgi dalgaları kopup geldiğini de hissetmiyordum. Aramızda hiçbir bağlantı yoktu kesinlikle.

"Bir yere gitmek ister misin?" dedi. "Yol üstündeki bir kulübe filan?"

"Hayır, biraz yorgunum" dedim. Onu arabasına kadar geçirdim.

"Fikrini değiştirirsen beni arar mısın?" dedi. "En azından düşünür müsün?"

"Şarabını geri götürsene" dedim. "Açmadık bile."

"Hayır" dedi. "Sana getirdim. Ya bak, çok üstüne vardımsa..."

"Önemli değil" dedim. Alnımı kaşıdım.

"Haftaya hastaneye yatacağım" dedi. "Sırtımı ameliyat edecekler. Bir süre hastanede kalacağım. Gelip beni ziyaret eder misin?"

"Olabilir" dedim. "Tabii gelirim. Sen asansör boşluğuna nasıl düşmüştün sahi?" Bunu daha önce hiç sormamış olmam tuhaftı.

"Nişanlım yüzünden" dedi Ray. "Yılbaşı partisindeydik, nişanlıydık - hatta bir hafta sonra evlenecektik - tu-

valette herifin tekiyle buldum onu. Koşmaya başladım, eskiden depo olan binaların birindeydik, asansörün kapısı açıldı, ama asansör yoktu."

Annemin odasına girdiğimde, hâlâ uyumamıştı. "Eğlendin mi?" dedi. "Ne kadar pahalı şaraplar getirmiş, inanamadım. Bunları kim içer?"

"Evlenmek istiyor" dedim.

"Evlen" dedi annem. Kitabına döndü. "Elleri, ayakları çok narin" dedi kitaba bakarak.

"Benim ayakkabılarımı giymek hoşuna gidiyor" dedim.

"Seks yaparken mi yani?"

"Hiç yatmadık" dedim. "Ayakları küçük olabilir, ama gene de ayakkabılarımı giymesinden hoşlanmıyorum."

Annem omuz silkti. "Ray'den hoşlanıyorsan, onun ayağına göre, elden düşme bir çift ayakkabı bulabilirsin belki."

Yirmi ikinci kattaki hastane odası pahalı çiçek aranjmanlarıyla tıkabasa doluydu; yosunların arasından fırlayan kankırmızı tomurcuklar, alacalı mor, eflatun bulutlar. Buketlerden bir tekine verilen para herhalde beni bir hafta yedirip içirmeye yeterdi. Odanın bir büyük penceresi vardı, aşağıda bodur, oyuncak gibi binalar ve kirli bir East River şeridi görünüyordu. Ray kollarına tüpler takılmış, sırtüstü yatıyordu. Bembeyazdı, süzülmüştü, ama ameliyat başarılı geçmişti. "Otur, otur" dedi. "Şeker filan ister misin?" Hayır diye başımı salladım. "Limonata var istersen: Minute Maid."

"Ee, nasıl hissediyorsun kendini?" dedim.

"Fena değil."

Pencerenin yanındaki sandalyeye oturdum. "Çiçekler çok güzel " dedim.

Annesi rüzgâr gibi odaya daldı. Şeker pembesi, pahalı bir takım vardı üzerinde: pantolon, keten ceket, üstü çiçekli, arkası açık, pembe topuklu ayakkabı, sıra sıra pembe ve gri inciler. Gözlerimi ayaklarıma diktim, aslında ayağa kalkmam gerekirdi diye düşündüm. Mrs. Connors bana doğru geldi, eğilip kucakladı ve iki yanağıma birer öpücük kondurdu. "Şu halinize bakın" dedi. "Sizi serseri çift! Cora, nerelerdeydin? Sen New Haven'dan ayrılınca Ray deliye döndü. Bak, burnumu sokmak istemem, sen bana sus de. İkinizin arasında neler oluyor, bilmiyorum. Ama niye birlikte yaşamanız gerekiyor? Doğrudan evlenseniz olmaz mı?

"Anne" dedi Ray yattığı yerden.

Ben gülümsedim. "Küpeleriniz harika" dedim. Mrs. Connors'ın kulağında, üstüne sarmaşığa benzer sivri altın yapraklar takılmış dut rengi iri küpeler vardı. Mercan kayalıklarında rastlanan canlı varlıklara benziyorlardı.

"Bak konuyu nasıl değiştiriyor, Ray" dedi Mrs. Connors. Elini kulaklarına götürdü. "Ta ne zamandan bunlar" dedi. "Hakiki değil." Küpeleri çıkarıp bana uzattı.

İnceleyip "Çok güzel" dedim.

"Senin olsun."

"Yok, kabul edemem."

"Katiyen olmaz, senin artık bunlar. Israr ediyorum, hiç itiraz etme, çok kızarım bak."

"Çok teşekkür ederim" dedim. Küpeler elimde, ayağa kalktım. "Artık gitsem iyi olacak" dedim. "Treni kaçırmayayım."

"Nereye gidiyorsun?" dedi Mrs. Connors. "Southampton'a mı dönüyorsun? Gitme. Bizde kal, Ray'in odasını veririz sana."

"Yanımda hiçbir şeyim yok" dedim.

"Ne olacak, evde her şey var" dedi Mrs. Connors.

"Şimdi çıkıp bir diş fırçası alırız. Ray durmadan seni anlatıyor, seni doğru düzgün görmeye fırsat bulamadık."

"Gerçekten, kalamam" dedim. Ray'in yatağına gidip eğildim, öptüm.

"Beni arayacaksın, değil mi?" dedi Ray.

Kolumdan tutup çekti. Kulağıma bir şey fısıldayacak sandım; bir şey demeyince "Ameliyatın başarılı geçtiğine çok sevindim" dedim.

Telefonları anneme açtırıyordum ama Ray aramadı. Sonbaharda Manhattan'da bir yayınevinde iş buldum ve kiralık ev turlarına başladım. Pazartesi sabahı Central Park West Caddesi yakınında kiralık bir stüdyo ilanı gördüm. O civara daha önce bakmıştım (çoğunluk kahverengi taş evler), güzel bir yerdi. Daire pek ışık almıyordu, ama garip, hoş bir binaydı ve bütçeme uygun gibiydi. Ev sahibine bir miktar depozit bıraktım. Kadın referans gösterdiğim kişileri arayacaktı, öğleden sonra da asıl depoziti ve ilk ayın kirasını götürecektim.

Öğlene kadar yapacak işim yoktu. Neden bilmem, şehir merkezine, önceki yaz annemle baktığımız evin olduğu yere gitmeye karar verdim. Aslında benim evim orasıymış gibi bir his vardı hâlâ içimde. Belki şansıma kiracılar çıkmış olurdu, pencerede gene KİRALIK ilanını görürdüm. Yeni bulduğum evden daha az kiraya, kocaman, güneş alan bir katın tamamı ve bahçem olabilirdi. Eve yaklaştıkça, o güçlü duygu (mekân duygusu mu artık, her neyse) geçen seferkinden de yoğun biçimde belirdi.

Binanın önünde Ray duruyordu.

"Merhaba" dedi.

"Ray" dedim. "Ne işin var burada?"

"Babam birinci katı satın aldı" dedi.

"İnanamıyorum" dedim. "Geçen yıl burayı tutmak istemiştim. Tekrar bakmaya geldim."

"Bina kısa bir süre önce kooperatifleştirildi" dedi Ray. "İçini yeniliyoruz." Kendinden pek memnun bir hali vardı, acaba onu aramaya mı geldim sanıyor, diye düşündüm. "İçeri girmek ister misin?" dedi.

Birinci katı olduğu gibi değiştirmişlerdi. Artık rokoko silmeler yoktu, yer duvardan duvara halı kaplıydı, endirekt ışıklandırma yapılmıştı. Banyoya modern tesisat döşenmişti. Daha temiz ve derli topluydu belki, ama evin o delice çekiciliği kaybolmuştu. Yeni pencere ve kapılarıyla milyonlarca evden farksızdı artık.

Pencereden arka bahçeye baktım; yere tuğla döşenmiş, sekoya ağacından saksılara fideler dikilmişti. Hava dışarıda çok soğuktu, Ray biraz otur dedi. Gri bir kanepeyi işaret etti. "Şimdi bir projeyle uğraşıyorum" dedi. "Annemle babam için. Şehrin dışında, kuzeyde bir ev aldılar, restorasyonunu ben yapıyorum."

Ben de birazdan kuzeyde bir evin depozitini vermeye gideceğimi söyledim.

"Biz şu anda başka birinin evinde kiradayız" dedi Ray. "Burası biter bitmez, iki-üç hafta içinde taşınacağız."

"Biz dediğin kim?" dedim.

"Geçen ay evlendim" dedi Ray. Yüzünü ekşiterek bana baktı. Gözyaşlarına boğulmamı bekliyor, diye düşündüm. "Babam bu evi bize düğün hediyesi olarak aldı."

"Ne kadar iyi" dedim. "Tebrikler! Kim bu kız?" Sesim yapmacık çıkıyordu, habere bozulduğumdan değil, umurumda bile olmadığından. "Tanıyor muyum?" diye sordum.

"Yo, hayır" dedi Ray. "Bizim şirkette sekreter; daha işe başlayalı birkaç ay oldu."

"Önceden tanıyor muydun ?"

"Hayır" dedi Ray. "Birdenbire oluverdi işte."

"Harika" dedim. Küçük, endişeli gözlerinde öfke ve sevgi okunuyordu.

"İşimin başına dönsem iyi olur" dedi Ray. "Uğramana sevindim. Arasıra görüşürüz diye umut ediyordum. Bir akşam yemeğe çıkalım mı? İkimiz baş başa?"

"Ne zaman?" dedim.

"Bilmem" dedi Ray. "Bu akşam."

"Şey" dedim. "Aslında bir yığın işim var. Öğleden sonra daha geç bir saatte arasam?"

"Peki" dedi Ray. "Bu akşam gelemezsen haftaya öğle yemeği de yiyebiliriz. Sana verdiğim eşyalar duruyor mu?"

"A, tabii."

"Sana iş telefonumu vereyim."

Bir kartın arkasına yazılı numarayı aldım. Sokakta, yakındaki bir telefon kulübesine girip şehirde arkadaşlarıyla yemeğe çıkmış olan annemi aradım. Ayakkabı bakmak üzere Otuz Dördüncü Sokak'ta buluştuk. Annem bana iki çift ayakkabı aldı: orta topuklu gri bir ayakkabı, bir de mor sandalet. Sandaletler Fransız fahişelerin giydiği türden şeylerdi, ya da bana öyle gelmişti. Pek kullanışlı sayılmazdı ama ben beğenmiştim.

Kısa bir süre sonra Ray'in babasını televizyonda gördüm -sabah vakti sohbet programında- yapım özelliklerini göstermek için bir yatağı tekmeliyordu. Dinç adamdı, kılıfı söküp dolgu malzemesini çıkarırken sunucuya bakıp gülüyordu.

patron ve sen

Önce karısından kurtulmak zorundasın. Oda hizmetçisi kılığına girip, Bruce'un turne sırasında karısıyla birlikte kaldığı otelde işe başlıyorsun. Doğru bir iş yaptığını biliyorsun. Bruce seninle daha mutlu olacak. Bruce sincap yanaklı, yatakta muhtemelen bebek gibi konuşan bir karıyı ne yapsın ki aslında? Sen tahsillisin, antropoloji okudun. Bruce'a müzik konusunda yardımcı olabilir, Amerikan kültürüyle ilgili fikir verebilirsin. Sen gerçek bir kadınsın.

Bruce'un odasına giriyorsun. Karısı, üzerinde "Number 1 Groupie*" yazılı bir tişört, yatağa uzanmış tavanı seyretmekte. Kadına seni Bruce'un sürpriz olarak gönderdiğini söylüyorsun, yüz ve vücut masajı yapman için. Kadın kıkırdayarak "Ay ne şeker adam, değil mi?" diyor.

Giysilerinin altına gizlediğin buz kıracağını bir hamlede çıkarıp derhal kadına bir lobotomi yapıyorsun: Ameliyat tekniğini TV'de Frances Farmer filminde seyretmiştin. Bruce'un karısının kılı bile kıpırdamıyor.

Ameliyattan sonra kadına bir şişe Valium'la Hollywood'a bir uçak bileti veriyorsun; taksi dışarıda beklemekte. Kadın aynen dediğini yapıyor, şaşırıyorsun.

Bruce'un, kadının yokluğunu ve senin varlığını nasıl karşılayacağı konusunda biraz endişelisin. Ama Bruce sabahın üçünde odaya döndüğünde değişikliğin farkına bile varmıyor. Sen üzerinde kadının geceliği, yatağa

* Bir numaralı hayran.

uzanmış tavanı seyretmektesin. Bruce soyunup Jockey küloduyla yatağa giriyor. "İyi geceler tatlım" diyor.

Sabah olduğunda, personel değişikliğini hâlâ fark etmemiş görünüyor. Gerçek hayatta Bruce aslından daha büyük. Televizyonda, plak kapaklarında küçük görünüyor, ama ilk defa yan yana durduğunuzda, Bruce'un bir canavar boyunda olduğunu anlıyorsun. Elleri senin kafan kadar, vücudu bir *billboard*'u kaplayacak irilikte. İşte bu nedenle özel gitar yaptırmak zorunda kaldığını anlıyorsun.

Bruce kahvaltıda on iki yumurta, köfte, spagetti ve pizzayı götürüyor. Yerken bir yandan şarkı söylüyor; yemekle ilgili Amerikan şarkıları. Planları, projeleri var, hepsini işlerini yürüten yöneticiyle tartışıyor. Bruce Springsteen Eğlence Merkezi, Bruce Springsteen Las Vegas Casino, Bruce Springsteen bovling salonları zinciri.

Bruce bugün yeni bir ev alacağınızı bildiriyor.

Bu habere çok heyecanlanıyorsun; Graceland kabilinden bir şey, ya da zarif, Victoria üslubunda bir malikâne hayal ediyorsun. "Beni şaşırtıyorsun" diyor Bruce. "Benim başarım senin başını döndürmeyecekti, bu konuda anlaşmıştık."

New Jersey'de bir sanayi kentinin banliyösünde küçük bir çiftlik evi seçiyor. "Sen provana git sevgilim" diyorsun. "Mobilyaları ben seçerim."

Ama Bruce dekorasyona yardımcı olmak istiyor. Her şeyi Sears'dan almak konusunda ısrarlı: ahşap süslemeli, kahverengi-beyaz ekose kanepe; vinileks tembel koltuğu; duvardan duvara turuncu halı. Bruce yatak odasını tavanda aynalar, mor saten çarşaflı su yatağı, beyaz tüylü halı ve iki tilt makinesiyle döşemeye karar veriyor. Seçtiği her şeyin ABD malı olduğunu söylüyor.

Öğleden sonra Bruce arka bahçede barbekü yapı-

yor. "Herkesin bir hobisi olmalı yavrukuş" diyor sana. Kafasında aşçı şapkası var, kendi özel barbekü sosunu kullanıyor : ketçap ve hardal ekleyerek tatlandırdığı Kraft's sos. Sadece bir tek şey yapmayı bildiği halde (kavrulmuş piliç) herkes hiç bu kadar lezzetlisini yemediğini söylüyor. Karısının yerinde senin olduğunu kimsenin fark etmemesi sana biraz tuhaf geliyor; ama belki herkes Bruce'a ne kadar yetenekli olduğunu söylemekten vakit bulamamıştır.

Kısa sürede Bruce'la yaşamaya alışıyorsun.

Bruce'un canı bir tek durumda sevişmek istiyor: Dördünüz -sen, Bruce ve iki gorili- Mustang'inde yolda giderken. Newark dışındaki çeşitli çöplüklerde park etmekten hoşlanıyor, goriller dışarıda beklerken Bruce arka koltuğa geçmen için ısrar ediyor. Bu atmosferi -sıçanlar, kırık buzdolapları, eski şilteler, boş çorba konserveleri- çok tahrik edici buluyor. Soyunmamanı tercih ediyor; karşı koyuyormuş gibi yapmandan hoşlanıyor. Yoğun hava kirliliğinin içinde güneş ağır ağır alçalıp batıyor; parlak kırmızı bir top, yavaşça eflatuna dönüşüp kararıyor.

Turnede, orkestrasıyla provada olmadığı, plak kaydetmediği, yeni şarkılar yazmadığı zamanlarda Bruce'un yapmayı en çok sevdiği şey, huzurevleri ve hastaneleri ziyaret edip, yaşlılar sonunda yeter diye yalvarıncaya kadar onlara şarkı söylemek. Bundan niçin hoşlandığı sorulduğunda, ona tapmayan, giysilerine dokunmaya çalışmayan gerçek Amerikalılarla birlikte olmanın kendisini hafiflettiği, canlandırdığı açıklamasını yapıyor. Ama hasta ihtiyarlar bile kısa bir süre sonra Bruce'un müziğinin kendilerini tedavi ettiğini keşfediyorlar.

Ölüm döşeğindekiler Bruce'un terinin bir damlacığı-

nı bile yaladıktan sonra iyileşiyorlar. Çok geçmeden düşkünler evlerinde Bruce'a talep o kadar artıyor ki bu işten vazgeçmek zorunda kalıyor. Bruce'un el atıp da altına dönüştürmediği hiçbir şey yok.

Bir gün Bruce sana bir sürpriz hazırlıyor. "Tatile gidiyoruz bebek" diyor. "Biliyorsun biz koşmak için yaratılmışız." Sen heyecanlanıyorsun. Sonunda Avrupa yolculuğuna çıkabileceksin; el üstünde tutulacaksın, modacıları dolaşıp harikulade bir gardrop düzeceksin, Bulgari'ye gidip bir avuç dolusu mücevher, Fendi'ye gidip samur kürkünden bir palto seçeceksin. Herkes senin gözünün içine bakacak, Bruce'a yaklaşabilmek umuduyla herkes seninle arkadaşlık etmek isteyecek.

"Ah, Bruce, harika bir haber bu" diyorsun. "Nereye gideceğiz?"

"Karavan aldım" diyor Bruce. "Dolaşırız diye düşündüm, New Jersey dışına bile çıkabiliriz belki."

Kampçılıktan oldum olası nefret edersin, ama Bruce'un sürprizleri bitmek bilmiyor; karavanı yiyecekle tıka basa doldurmuş. Kurutulmuş omlet, hazır börek, kurutulmuş sığır eti. "Artık hamburgere elveda" diyor Bruce.

Bütün gün yol alıyorsunuz; Bruce, Beyzbol Müzesi'ni ziyaret etmeye karar vermiş. Bruce araba kullanırken kendi kasetlerini çalıyor, bir yandan da söylüyor. Bütün sözleri ezbere bilmesinden çok etkilendiğini söylüyorsun. "E, ne diyorsun?" diye soruyor. "Müzik hoşuna gidiyor mu?"

Ayakların ağrıdığı halde (Bruce sana bir numara küçük dağcı botları almış) müziğe bayıldığını söylüyorsun. Gelmiş geçmiş dâhilerin en büyüğü o.

Maalesef Bruce buna sinirleniyor. İlk kavganız patlıyor. "Laf olsun diye söylüyorsun" diyor Bruce. "Sen de hepsinden farksızsın. Ben senin farklı olduğunu sanmış-

tım, ama sen bana harika olduğumu söyleyerek yaranmaya çalışıyorsun."

"Ne istiyorsun benden?" diyorsun.

Bruce ağlamaya başlıyor. "Aslında beş para etmem" diyor.

"Hiç de değil Bruce" diyorsun. "Moralini bozma. Hayranların seni seviyor. Küçük bir çocuk sırf seni TV'de seyrederek kanseri yendi. Senin adın Beatles, İsa, Gandhi, Lee Iacocca'yla yan yana yazılı. Sen New Jersey'i eski şanına kavuşturdun; New Jersey bir kez daha başı dik bir eyalet oldu."

"Yeterli değil bunlar" diyor Bruce. "Eskiden daha mutluydum, sadece Bruce'ken, garajımda gitar çalarken."

Bruce'la hayatında mutsuz olduğunu fark etmeye başlıyorsun. Provalar Bruce'un çok zamanını aldığından alışverişten başka yapacak şeyin yok. Kredi kartları ve (Bruce'un öfkeli kadın hayranlarından seni korumakla görevli) altı gorille silahlanmış olarak dükkânlarda Bruce'un hoşuna gidecek hediyeler arıyorsun. Bira soğutmak için köpüklü soğutucular, Smurf bebekler, şekerli iç çamaşırları, bileğine takabileceği bir televizyon, safkan bir Arap tayı alıyorsun. Bruce'un yatağında çamura bulanıp güreşmeleri için üç kadın tutuyorsun.

Bruce kibarca teşekkür ediyor ama "Benim ilgimi bir tek şey çekiyor" diyor.

"Ben mi?" diyorsun.

Bruce şaşırıyor. "Müziğim" diyor.

Hiç beklemediğin halde hamile olduğunu öğreniyorsun, bunun nasıl olabileceğini aklın almıyor. Bebeğe ne isim koyacağını düşünüyorsun. "Benjamin Springsteen'e ne dersin?" diye soruyorsun.

"Çok Yahudi göçmeni kokuyor" diyor Bruce. "Bu çocuk Amerikalı olacak, Paterson'lı bir solcu değil."

"Peki ya Sunny Von?" diyorsun.

"Sunny Von Springsteen mi?" diyor Bruce. "Hiç olur mu? Yok, benim çocuğuma uygun tek isim var."

İhtimalleri düşünmeye çalışıp "Ne?" diyorsun. Bruce kanepede oturmuş gitarını tıngırdatmakta. Üç telefon aralıksız çalmakta, gazeteciler kapıyı yumruklamakta. Üç gündür evden dışarı çıkmamışsınız. Yerlerde Roy Rogers yemek kutuları, White Castle hamburger kutuları, boş kola tenekeleri var. Günün geri kalanını nasıl geçireceğini düşünüyorsun; tırnaklarını zaten törpülemiş, Sears, Roebuck katalogunu incelemiş, annenle şehirlerarası telefon konuşması yapmış durumdasın.

Sonunda Bruce konuşuyor. "Çocuğun adını Elvis koyacağım" diyor.

"Ya kız olursa?" diyorsun.

"Elvis" diyor Bruce. "Kız da olsa, oğlan da, Elvis."

Bruce'un gerçek karısını aramak üzere uçakla Hollywood'a gidiyorsun. Nihayet izini buluyorsun. Mumyalar müzesinde tur rehberliği yapmakta. Kapıda "Müzeye giriş beş dolardır" diyor. "Müze on beş dakika sonra kapanacak."

"Beni tanımadın mı?" diye soruyorsun. "Sana lobotomi yapıp Hollywood'a gönderen bendim."

"Öyle diyorsanız öyledir" diyor Bruce'un karısı. "Teşekkür ederim."

"Hata yapmışım" diyorsun. "Yanlış yapmışım. İşte biletin; Bruce'a geri dön."

Karısı neden söz ettiğini anlamazlıktan gelmekle birlikte hevesli. "Peki işim ne olacak?" diyor. "Pat diye ayrılamam."

Onun yerine bakacağını söylüyorsun. Apar topar ha-

vaalanına yetiştirip uçağa bindiriyorsun. Bruce'a iyi bakmasını söylüyorsun. "Sensiz yaşayamıyor, biliyor musun?" diyorsun.

Uçağın vaktinde kalktığından emin olmak için bekliyorsun. Bir rahatlık hissediyorsun. Gidilecek yerin, yapacak şeyin yok; mumyalar müzesine dönüp iyice kilitlenmiş mi diye kontrol etmeye karar veriyorsun.

Kapı anahtarları sende; müze boş, ışıklar sönük. Büyük salonda geziniyorsun. Michael Jackson, Karındeşen Jack, Başkan Reagan, Sylvester Stallone, Muhammed Ali, Adolf Hitler buradalar. Her biri birer süperstar olan bütün bu balmumu suratlı, kıpırtısız adamlarla yalnızsın.

Karnında bir şey şiddetle tekme atmaya, sonra dönmeye başlıyor.

prekambriyen çağda hayat

O gün annemin bana ziyarete geleceğini unuttum. Unutmasam ortalığı temizlerdim. Belki. Evet, ben, Marley Mantello, kendimi methetmeyi sevmem. Ama daha yürümeyi yeni öğrendiğim sıralarda bile, üzerimde parlak taşlarla süslü matador ceketimle, annemin harap evinin çatısında hayali ölüm sahneleri oynarken, bir harika çocuk olduğum biliniyordu; ben ve annem tarafından.

Örnekse: Hollywood'dan esinlenerek yaptığım Haçlı-Müslüman savaşı resmi; gökyüzünde, süslü siyah harflerle "TANRI" kelimesi. Bu kelimenin altında da siyah bir haç. Sekiz yaşında bir çocuk için fena sayılmaz. Ama bu dehamın bana ne faydası var? Bazen düşünüyorum da, bu dünyada bir iz bırakmak, dünyaya bir leke daha sürüp lanetlemekten başka bir şey değilmiş gibi geliyor...

Güzel Sanatlar'ı bitirdikten sonra açlıktan nefesi kokan bir ressam oldum. Nefesim şiddetli derecede kokuyordu. Annem beni onaylıyordu. Bütün bunlar sanat içindi. Yine de bir yandan, öyle ya da böyle fark etmiyordu: Çok uzun yaşamayacağımı biliyordum, her an cızlamı çekebilirdim. Her gün ince ince düşünmem gerekiyordu: Yataktan kalkabilecek kadar iyi durumda mıyım? Karnım ağrıyor mu? Parmağımdaki kapanmayan yara kanser belirtisi mi? Kahvaltıda ne yiyeceğim? Kalkıp resim yapmak zorunda olmasam, bütün bu düşünceler beni yataktan kaldıramazdı.

Ama resim yapmayı bu kadar istediğim halde, ço-

günlukla resim yapmaya kendimi hazırlamam günün büyük bölümünü alıyordu. Her şeyden önce bankaya gidip bir-iki dolar çekmem gerekiyordu. Hızlı yürürüm ben, ama bankam çok uzakta. Wall Street'teki büyük bankalardan biri, müthiş kasvetli, neofaşist-dini üslupta yapılmış bir bina. Arka tarafta büyük bir org olmalıymış, ya da hiç değilse bir vaftiz kurnası. Benim bankada mantık olsa, içeriyi kilise haline getirmekle görevlendirirdi beni. Onlar için çok iyi bir yatırım olurdu. Bankaya yürümek genellikle bir saatimi aldığı halde benim için büyük zevkti. Bankamın uzakta olması hoşuma gidiyordu, böylelikle parayı hızlı harcama isteği duymuyordum.

Sokaklarda, büro-mezarlarından yeni çıkmış insan kalabalıkları bir o yana, bir bu yana yalpalıyorlardı. Hayatlarını hep boşa yaşayacak, kaldırım taşı gibi aşınmış, çirkin yüzler. Bunlar, doğuştan Amerikan düşünce kalıplarına hapsolmuş, haftalık bir milyon dolar ikramiyelik piyangodan başka kurtuluş umutları olmayan işçi arılardı. Beni çıldırtan bir ağırlıkta yürüyorlardı. Ama hangi güdü onları daha hızlı hareket etmeye heveslendirebilirdi ki?

Herkesten farklıydım, dikkati çekiyordum. Uzun adımlarla, yürümekten aşınmış İtalyan mokasenlerimle, partal İtalyan ibne ceketimle. Ceketimin iki yanındaki cepler, içlerinde sürüyle ıvır zıvır taşıdığımdan yırtılmıştı; omuzlarında da küçük vatkalar vardı ama biraz yamulmuşlardı artık.

Bakışlardan rahatsız olmuyordum. İnsanlar bana kızıyordu, niye peki? Ressam, yani bir çeşit ucube olduğum için. Onlar kapana kısılmışlardı, ben kısılmamıştım. Bu yüzden, açlıktan nefesim koktuğu halde kendimden, halimden memnundum.

Ama büyük mozoleme vardığımda hesabımda on

dolar kaldığını gördüm; dokuzunu çektim. Galericim Ginger'ın bana borcu vardı. En az iki bin dolar alacağım vardı, onu kiraya ayırmak zorundaydım. Kirayı aylardır ödememiştim, protesto olarak. Pis ev sahibi Vardig, kaloriferi yakmıyordu. Yani Ginger parayı verse bile, Vardig'e borcumu ödedikten sonra yine parasız olacaktım.

Bu arada, para çekme makinesi makbuzumu versin diye beklerken, arkamdan, kuyruktakilerden gelen kıkırtıları duyuyordum. Bu beni deli etti. Bankadan bir hışım çıktım. Kim isterdi ki bu türlü ilgiyi? Açlıkla, yüzümü ekşiterek, panter gibi dolaşıyordum sokaklarda.

Yakınlarda, sık sık gittiğim bir restorana uğradım. Burası J.P.Morgan'ın döneminden kalma bir yerdi. Duvarlarda kahve kokusu sinmiş lambriler, yılların yağı ve puro dumanıyla kararmış tavanlar.

Bir *Times* alıp tezgâha oturdum, önümde de çikolatalı pasta. Tezgâhtar Marion bugün kıpır kıpırdı. Kendisiyle birkaç yıldır tanışıyorduk. Ama pek samimi değildik, genellikle konuşmalarımız, onun ardarda sıraladığı, müşterilerle ilgili şikâyetlerden öteye gitmezdi. Çopur suratlı, sarı-yeşil gözlü, sıska, ufacık kertenkelenin tekiydi. Bir pençesiyle tuttuğu paçavrayla tezgâhı parlatarak, "Resimler nasıl gidiyor?" dedi. "Sen resim yapıyordun, değil mi?"

"Harika gidiyor" dedim. "Yeni bir resim var aklımda."

"Ben ressamları iyi tanırım" diye homurdandı. "Şurada oturan adamı görüyor musun?"

Tezgâhın öteki tarafında kulaklıklı, dürbün gibi gözlükleri olan minik bir yaratık oturuyordu; belki de yeraltından çıkmış zavallı bir vatandaş. "Görüyorum" dedim.

"Ülseri var, kahve içmemesi gerek" dedi Marion tıslayarak. "Ama gene de içiyor. Bazı insanlar kuş beyinli

oluyor. Dört kere evlenmiş, dört karısını da çeşitli nedenlerle terk etmiş. Her kadını peşinden koşturacak kadar çekici olduğunu nereden çıkarıyor bilmem."

Marion benim yanımdan ayrılıp adama bir tarçınlı tost götürdü; adamın tost istediğini fark etmemiştim. Adam krallara yakışır bir edayla başını sallayarak teşekkür etti, Marion da kovuğuna gönderilen kertenkele gibi bana döndü.

İşte bizim zavallı Marion böyle biriydi. Canının sıkkın olduğu belliydi; her birimizin doğuştan, Tanrı vergisi sorunlarımız vardır. Onun derdi fiziğiydi. Ama aklımdaki resmi anlatınca keyfi yerine geldi; onu model olarak kullanmak istiyordum. O kertenkele bacaklarını, tepesinde bir saksı pembe sardunya ve bir avuç kurbağa yumurtasıyla kafamda canlandırmıştım bile. "Ben mi? Ben mi model olacağım? Şaka ediyorsun herhalde" dedi. Yine de hoşuna gitmişti. Sırtını dikleştirip kuyruğunu Mae West edasıyla hafiften oynatarak kahve fincanlarını çarpmaya koyuldu. Tıkır tıkır, sert hareketlerle. Hareketleri mekânla öyle ayrılmaz bir bütünlük içindeydi ki, geceleri tezgâhın altında bir delikte filan yattığından şüphelenecektim neredeyse.

Bundan sonra aramızdan su sızmaz oldu, tabağıma bir dilim çamursu pasta daha atıp parasını almadı. Defterimi çıkardım, hemen oracıkta bir eskizini yapıverecektim; o kurbağa vücuduna kondurulmuş, küçük bayat kekleri andırır göğüsleriyle. Ama birden hatırladım, annem o gün beni ziyarete gelecekti. Geç kalmıştım, saat öğleyi geçmişti bile.

Eve vardığımda annem apartman girişinde beni bekliyordu. Böyle bir şey mümkünse, her zamankinden daha da şişmandı. Kafasının tepesinden ayak bileklerine,

yekpare et, ne atılır, ne satılır. Eklemsiz derisinin altında kemik olduğuna da inanmıyordum. Sonra bunun altından çıkan minik ayaklar: iki minik incir. "Geleceğimi dün haber vermiştim" dedi. "Ne kadar zamandır bekliyorum, biliyor musun? Neredeydin?"

"Aman anne" dedim. Kendimi affettirmek için yanağına bir öpücük kondurdum.

Sonra yukarı çıktık. Annem dağınıklığı görmesin diye dikkatini başka şeye çekmeye çalıştım, ona duvar ve tavanlardaki freskleri gösterdim. Fresklere tuvalim kalmadığında başlamıştım: tanrıçalar, periler, yarı-tropik bitkiler. Beyzbol Tanrısıyla Bacchus bilardo oynarlarken. Beyzbol Tanrısıyla gurur duyuyordum: kafasında Yankees takımı kepi, sincap yanağı bir tutam tütünle şişmiş. Bir eli apış arasını karıştırıyor. Ama annem doğru düzgün bakmıyordu bile. "Bu ahırda nasıl yaşıyorsun?" dedi. "Yirmi dokuz yaşına geldin Marley. Böyle yaşanmaz. Ben de yaşlılığımda senden medet umuyordum."

Bu tip laflar karşısında sinirlenmeye hakkım vardı herhalde. Vinnie Van Gogh'çuğum da hayatında tek resim satmamıştı, ama hiç olmazsa kardeşinden destek görüyordu. Hele artık annem, benim bastığım toprağa tapsa yeriydi. "Ahır mı?" dedim. "Sen mi buraya ahır diyorsun? Ev bakmayı ben kimden öğrendim? Senden herhalde."

"Böyle öğrenmedin" dedi.

"Evet efendim, aynen böyle" dedim. "Bak anne, hayatın boyunca bir rüya âleminde yaşadın. Kolay bir hayatın olmadı, biliyorum. Çevreni saran o sabit sisin içinde yaşamak pek zevkli olmasa gerek."

"Hayatım zorluklarla geçti" dedi annem.

"Evet, doğru" dedim, ama acımadan. "Bana hamile kaldığında büyükbabamın seni reddetmesi; kocan ola-

cak Marco'nun keman çalma sevdasına dünyayı dolaşıp sonra birden ölmesi. Pek hoş bir evlilik değildi herhalde. Ama bütün bu yıllar boyunca beni aslında görmezden geldin. Şimdi de karşıma bir yabancı olarak çıkıp (neredeyse otuz yaşındayım) ahırda yaşadığımı söylüyorsun!"

Annem şaşırmış gibi bile görünmedi. "Evet, evet..." diye mırıldandı. "Doğru." Kendini bütün ağırlığıyla kanepeye bıraktı. Evi derleyip toplamak için onun da bir çaba göstermediği dikkatimi çekti. O muazzam kilosuyla dinlenmesi bile epey bir yorgunluk oluyordu tabii.

"Sen hayattan bir tek şey bekleyecek şekilde yetiştirilmişsin" dedim. "Küçükken zengin bir kızmışsın, kimse sana hayatın hep tozpembe olmayacağını söylememiş. Kendi sınıfından biriyle evlenseydin büyükbabam seni evlatlıktan reddetmezdi, ben de şimdi bu durumda olmazdım. Ama sen hep keyfin ne isterse onu yaptın. Mesela şu Marvel Comics hisselerini satıp o parayla bana yardım etsene, niye etmiyorsun?" (Eve son gittiğimde, annemin evraklarını karıştırırken, bir kenara ayırdığı bu gizli serveti keşfetmiştim.)

"Bilmem ki Marley" dedi annem. "Bir aralar resim yapıp para kazanır, kendini kurtarırsın diye düşünmüştüm, zaten başka da bir şey gelmiyor elinden. Senin güvenebileceğin ne ismin vardı, ne de tanıdıkların, ressam olmanı desteklemeyip de ne yapacaktım? Ama gerçekleri de kabul etmek gerek; bak senden daha genç ressamlar başarıdan başarıya koşuyorlar. Senin sergilerin hakkında yazı bile yazılmıyor. Bıraksan artık bu işi; ne para getiriyor sana, ne de mutluluk. Geç kalmış sayılmazsın, istesen değişebilirsin. Bilgisayar öğrenebileceğin okullar var.."

"Benim hayatta belli amaçlarım var anne. Bana yar-

dım etmek istemiyorsan açıkça söyle. İstesen yardım edebilirsin, ikimiz de biliyoruz."

Ne var ki annem beni dinlemiyordu. Yine de, çok kızmama rağmen hâlâ anneme tapıyordum. Bence annem çağdaş uygarlığın, yirminci yüzyılın kendisini rahatsız etmesine asla izin vermemiş, müthiş zeki bir kadındır. O Valkyrie misali, beyazları epeyce artmış gür saçlar. Daima olmayan birine bakan o soluk mavi gözler. Ağzının kenarlarında yeni yeni oluşmaya başlayan ince çizgiler.

Ona bakıp bir resim tasarladım kafamda: orta yaşlı haliyle Athena. Artık istediğini elde etmekten çok, yalnız kalabilmek peşinde. Ucuz, adi dekorlu bir gece kulübünün ortasında, ayakta duruyor. Yorgun ve şişman.

Ama anneme tapmam, öfkemi daha da artırıyordu. "Hey!" dedim, elimi suratına yaklaştırıp sallayarak. "Evde kimse yok mu?" Ama annem hâlâ transtaydı. "Anne, beni dinle; ne yapmaya çalıştığımı anlaman gerek! Ne de olsa evlendiğin adam, babam, anladığım kadarıyla, sanatçıymış."

"Sanatçı mı" dedi annem gözlerini kırpıştırarak. "Bilmem ki... öyle düşünürsen evet. Onunla keman çaldığı için evlendim, ayrıca Vassar'dan da bıkmıştım. O sıralar Django Reinhardt'la çalışıyordu... Noel tatilinde Paris'te tanışmıştık."

"Bu hikâyeyi tekrar dinlemek istemiyorum" dedim.

"Ben sözümona, Fransızca öğreniyordum. Bütün kızlar ona vurulmuştu, aslında güzellik timsali sayılmazdı, koca burunlu, gür, kirli sarı saçlı, sarmısak kokan kuzeyli bir İtalyan'dı. Aslında sen ona çekmişsin."

"Anne, ne diyorsun sen?" dedim. Hakarete uğramıştım. "Beni kızdırmanın sırası mı? Biliyorsun, kendimle ilgili konularda mizah gücüm pek yoktur. On yıl önce

model olabilirdim. Şimdi hayatım ne kadar farklı olurdu. Ama sen hep ressamlık hevesimi körükledin."

"Galiba hamileyim" dedi annem tavana bakarak. "Ne yapacağımı bilmiyorum. Hep iştahlı olmuşumdur, ama bu farklı..."

"Gene konuyu değiştiriyorsun!" dedim. "Anne, sana yıllardır söylüyorum, rejim yap diye."

"Bu şişmanlık başka" dedi annem. "Bu aldığım kilolar karnımda canlı bir şey olmasından ötürü."

"Doktora gittin mi?"

"Bu yaşımda doktora gitmeye utanıyorum."

Annem hep bu tür bir mantığın kabul edilebilir olduğunu düşünmüştür. "Anne, hamile olduğunu nereden çıkarıyorsun?" dedim.

"Birkaç ay önce, Andrea'yı Maine'deki yazlığında ziyarete gittiğimde genç bir adamla ilişkim oldu. Berkeley'de, televizyon politikası dersi veriyordu; iki kez cinsel ilişkimiz oldu, bir önlem almadık. İkisi de pek zevkli değildi."

"Anne, menopoza girdiğini söylememiş miydin daha önce bana?"

"O tür şeylere fazla dikkat etmem ben."

Birkaç dakika boyunca konuşmadık, ikimiz de kendi düşüncelerimize gömülmüştük. Eğer annem hakikaten bu çocuğu doğurursa, alıp kendi çocuğum gibi büyütmeyi teklif edecektim herhalde. O benim için aynı şeyi yapar mıydı? Şüpheli. Ayrıca ben kendi çocuğumu onun ellerine bırakacak değildim. Fena olmazdı aslında. Kardeşim, oğlum. Çocuğa Achilles ismini koyardım, ben resim yaparken benimle konuşurdu.

Tam ben ağzımı açıp teklifimi yapmak üzereyken annem ağzını açıp bir daha hakaret etti bana.

"Hayat boyu senin derdini çekemem Marley" dedi.

"Yirmi dokuz yaşındasın ve on yaşından beri hiç olgunlaşmadın. Acaba sana daha mı çok vitamin vermeliydim diye düşünüyorum."

"Şuursuz moruk!" dedim. "İhtiyar manda! Sana benim derdimi çek diyen oldu mu? Hem kendi hayatını bok ettin, hem benimkini!"

Annem, çok fazla oyuncağı olan küçük bir çocuğa benzerdi; ben de çoktan unuttuğu bir oyuncaktım. Arasıra rafın arkalarında bir yerden gözüne ilişirdim. Çocukken, tozumu ne zaman alacak diye beklerdim. Tozumu aldığında süper olurdu, her şeyi unuttururdu.

Ama ben bütün bunları hallettim sanıyordum kendimi. Annemi terslemek istememiştim; aslında kadının parasını filan istemiyordum, zaten ihtiyacım da yoktu. Yemeksiz yaşamak kötü gelmiyordu, kendime seçtiğim hayatın bir parçasıydı. Suçluluk duygusuyla ekledim: "Ama anne, bana her şeyi yapabilirmişim duygusunu da yerleştirdin, doğruya doğru. Hakkını vermem lazım. Bana güvenirdin, bak sonuca: Birinci sınıf bir dâhiyim!"

Bu, yapılabilecek en büyük iltifattı. Ama annem resimlerime değil, yere bakarak, dedi ki: "Marley, hep böyle tumturaklı konuşursun. Acaba başkaları da benim gördüğüm gibi mi görüyor seni? Yoksa sırf annen olduğum için mi gösteriş meraklısı gibi geliyorsun bana..."

Kabul etmek gerekir ki annem uzay boşluğunda kaybolmuştu. Beni delirtiyordu. Onunla konuşmaya çalışmam boşunaydı. Kalkıp evden çıktım, annemi tek başına bıraktım.

Aslında iki adım ilerden bira almaya gittim. Şöyle birkaç dakika uzaklaşmak istiyordum. Ama Rheingold'lar elimde eve döndüğümde, gitmişti. Bunun üzerine daha da kötü hissettim kendimi. Bizim mahalle pek güvenli sayılmaz, hava da çoktan kararmıştı. Bütün Kü-

balı börekçi dükkânları kapanmıştı, içki içen birkaç adamdan başka kimse yoktu sokakta... Benim için bir mahzuru yoktu; sıskayımdır ama kuvvetim yerindedir. Ama kardeşime hamile, ortalıklarda dolaşan annem için...

Litrelik birayı açtım, masanın üzerinde annemin karaladığı küçük bir not duruyordu. Şansım varmış ki buldum; masanın üstü yağlıboya lekeli bez parçaları, peçeteler, telefon numaraları, açılmamış faturalarla kaplıydı. Kısa bir nottu: "Marley, kendine olan güvenini kaybetmediğin sürece her şey yoluna girer herhalde. Sana beş dolar bırakıyorum, kendine yiyecek bir şeyler al."

Annem tipik genç kız yazı tarzından kurtulamamıştı bir türlü, hiç değilse özel yazışmalarında. Oysa aylık kadın dergilerinde çıkan, düzenli biçimde ürettiği «ev hayvanları sütunu» yazıları çok profesyonelceydi; yalnız konuların çoğu epeyce anormaldi. Ev hayvanlarında eşcinsellik, bağırsak kurdu, kuduz ve böyle korkunç konularda makaleler.

Kendime o kadar kızmıştım ki lavaboya gidip henüz kırmamış olduğum üç tabağı da parçaladım. Ben çok havai bir herifim. Annemle niye öyle konuşmuş, şuursuz moruk demiştim? Belki soğuktandı, evde hiçbir ısıtma yoktu. Soğukla aram hiç iyi değildir. Sıcakla da aslında. Ne var ki hamamböcekleri soğuktan etkilenmişe benzemiyorlardı, her zamankinden daha hareketliydiler. En azından hamam böceklerini zehirleyebilirim diye düşündüm, büyük zevkle yaptığım bir görevdi bu. Böylece annemin de hoşuna gidecek bir şey yapmış olurdum. Bana bıraktığı parayla gidip böcek zehiri ve dondurma alacaktım. Bugüne kadar görünüşüme en ufak bir ilgi göstermeyen annem beni sıska bulduysa, demek ki hakikaten cılız görünüyordum. Ceketimi giyip tekrar dışarı çıktım.

Sokakta, serseme dönmüş bir halde olduğumu fark ettim. İşte ben, Marley Mantello, dâhi ressam, yakında yeni bir kardeş sahibi olacaktım. Daha şimdiden çocuğu kardeşim değil, oğlum gibi görüyordum. Ne tartışmalar yapacaktık! Sanatla ilgili bütün bildiklerim osmozla ona geçecekti. Sanki bir siklotronun içinde dönüp durmaktaydım. İçimdeki çeşitli amip ve moleküllerin zıp zıp zıpladığını hissediyordum. İnanamıyordum, ne kadar şanslıydım. Gerçi buna layıktım zaten.

Kendimi tutamıyordum; dükkâna girince havaya sıçradım, yanlışlıkla bir paket Japon pirinç kurabiyesini devirdim. Ne şık bir tiptim ben yahu, badem rengi İtalyan mokasenlerim yıpranmıştı ama, oğlum hele bir doğsun, ne biçim bir ikili olacaktık! Bütün dünyaya karşı duracaktık ikimiz.

O sırada bir ressam arkadaşımı gördüm, kuru kayısı ve ceviz içi rafının yanında duruyordu. "Larry!" dedim.

"Merhaba Marley" dedi, hayalet gibi bir sesle. Kayısıların yanında, kamburu çıkmış, öyle duruşu sarstı beni. Duruşu bayağı tuhaftı; bir omuzu ötekinden aşağıda, vebalı gibi. Belki de kayısı aşırmaya çalışıyordu. Halbuki sorsa söylerdim, burası hırsızlık yapılacak yer değildi. "Nasılsın Marley?" dedi.

Larry'yi son gördüğümde insana benziyordu. Şimdi ilkel bir sürüngene dönüşmüştü. Kafasında birkaç tutam saç vardı, aralardan kafatası görünüyordu. Gözleri fersiz kertenkele gözleriydi. Partal bir kamuflaj kıyafeti vardı üstünde. Felaket bir koku, karnabaharla kokmuş peynir arası...

"Harikayım!" dedim. "İşlerim muhteşem, dev bir mihrap resmi yapıyorum, üç metreye altı metre; Roma'da hemen Vatikan'ın yanında bir kilise inşaatı için başvurdum. İşi alacakmışım gibi bir his var içimde. Ama

asıl çocuğum olacak, ona heyecanlanıyorum. Düşünebiliyor musun? Ben. Marley Mantello.." Sesim havada asılı kaldı. Herifin pek iyi durumda olmadığı açıktı. Kendisiyle böyle Frank Stella'nın gençliği gibi neon-mavi çizgili siyah İtalyan kazağım, kırışık zarif eski ceketim, altın melek saçlarımla karşılaştığım için utandım. Bir sessizlik oldu. Herif hiç değilse bir tebrik eder diyordum.

"Haberin yok mu Marley?" dedi.

"Neyden?" dedim.

"Duymuşsundur."

"Hayır, duymadım."

"Pek iyi sayılmam Marley" dedi. "Kanser oldum."

"Kanser mi!" Kelime, çenemi kapatma fırsatı bulamadan ağzımdan kaçıverdi.

"Evet Marley" dedi halsizce. "Kaposi sarkomu. Gerçekten bilmiyor muydun?" Başımı iki yana sallayarak Campbell çorbalarına doğru bir adım geriledim. Larry bir adım atıp yaklaştı. Kalın dili ağzından dışarı çıkıp dudaklarını yaladı. "Aşağı yukarı bir yıldır pek iyi değildim Marley. İki ay önce Boston'da bir uzmana gittim. Bütün vücudumda koca koca mor izler vardı, kamçı izi gibi. AIDS'in ilk bulaşıcı safhası Marley." Bir adım daha atıp ceketime yapıştı.

"Vay canına!" deyip bir yarım metre geriye sıçradım.

"Merak etme" dedi. "Yakın temasla bulaşır. Ama biliyor musun Marley, hiç olmazsa artık hastalık hastası olmadığımdan eminim. Tabii resimlerimin değeri bu durumda pek artmıyor. Tanınmamış, AIDS'li bir sanatçının resmini almayı kim ister?"

"Aman Tanrım, ne diyebilirim ki Larry? Herhangi bir şey... bir şey yapıyorlar mı senin için?"

"Kemoterapideyim işte. Işın tedavisi gördüm. Saçım o yüzden döküldü. Çok mu kötü görünüyor?" Başımı

hayır diye sallamaya çalıştım. "Biliyor musun Marley? AIDS olduğumdan beri kimseyle yatamıyorum... duvarlara tırmanıyorum!" Hayvanat bahçesinde gazoz içen bir velet görmüş, dişleri dökük, salyası akan, yaşlı bir aslan gibi ileri atıldı.

"Şey, iyi şanslar Larry.." diyerek kenara çekildim.

"Merak etme Marley. Ben kan alacak damarı bilirim. Bunu kullanıp acayip reklam yapacağım. Sakın bir şey kapayım deme ha!" Ben bu arada hızla geri çekiliyordum. Böcek ilacını bulamadım, patlıcanlı çikolatalı dondurmamı alıp sendeleyerek dükkândan çıktım.

Kanserdi, AIDS'in ilk safhası üstelik! Tek düşünebildiğim, herhalde benim de AIDS olacağımdı; bulaşıcı olduğunu söylemişti. Tanrıya şükür oğlum yakında doğacaktı. Hastanede beni ziyaret edecek biri olacaktı. Zavallı Achilles, o da benim gibi babasız büyüyecekti. Achilles'in nasıl bir hayatı olacağını düşündükçe gözlerim yaşlarla doluyordu. Böyle düşüncelere dalmış bir halde farkına bile varmadan Hudson kenarına gelmişim.

Tanrılara bir adak! Dondurmamı suya attım. Nehir boz ve çırpıntılıydı. Ellerimi ceplerime sokup atkımı kafama doladım, seyretmeye başladım. Suyun içinde çeşitli yapışkan şeyler yüzüyordu, çeşitli ilkel, çamursu şeyler. O suyun içi bir dinozorlar âlemiydi, dev amipler, istakoz kuyrukları ileri geri sallanıyordu. Her şey canlıydı, halbuki su o kadar soğuktu ki, yer yer buz parçaları vardı.

Yağ yiyen kürecikler vardı - bunlar, bin yıl öncesinden günümüze gelmeyi başarabilmiş aç enzimlerdi - dalgaların arasından kayan görünmez kertenkeleler vardı. Havai bir adam olarak büyük bir mutluluk ve neşe içimi kapladı. Ben ilkel bir sünger, bir midye, bir münzevi değildim. Cüzamlı gibi ortalıkta dolaşan Larry de-

ğildim. Bulutsuz bir rüyalar âleminde yaşayan annem değildim. Ben kendimdim, Marley Mantello.

Ulan Marley, dedim kendi kendime, senin yapamayacağın şey yok be. Haksızlıktı resmen; bu kadar canlı ve yetenekli olmaya hiçbir insanın hakkı yoktu. Mali imkân verilse, bunu oğluma ve dünyaya gösterirdim; kitaplar yazarak, filmler yaparak, bir rock-and-roll grubu kurarak. Başka planlarım da vardı ilerisi için, köle tutacak kadar zengin olunca bunları uygulayabilirdim.

Düşüncelerimin hazzıyla üzerime bir ağırlık çökmüştü. Sonra düşündüm, fiziksel olarak da üzerime bir ağırlık çökmüş olması çok muhtemeldi: aşırı saç fazlalığı. Saçımı hep kendim keserdim. O kadar ustalaşmıştım ki, ayna bile kullanmazdım.

Hudson'ın kıyısına oturup anahtarlığımdan makasımı çıkardım. Gerçekten de ne zamandır kesmemiştim saçımı, zaten çabuk uzardı. Demek düşüncelerim bu yüzden sapıtmıştı, karmakarışıktı; o kadar saç, aç kurtlar gibi beynimin içindeki sıvıyla besleniyordu. Kuvvetim yavaş yavaş emilmekteydi. Haç çıkardım; Katolik değildim ama bir zararı olmazdı.

Ayrıca bir çeşit kefaret cezası olacaktı bu. Eski zaman keşişleri gibi dünyevi gururumdan, altın buklelerimden vazgeçecektim. Ya da en azından saç kesimimi bir düzeltecektim, zavallı AIDS'li Larry için. Haksızlıktı bu; zaten pek iyi bir ressam değildi, bir de hastalanmıştı, oysa ben hayatımın baharındaydım, üstelik de dâhiydim. Şimdi de bir evlatla, küçük Achilles'le ödüllendiriliyordum. Hiç şüphe yok, bu ara tanrıları hoş tutmak gerekiyordu, bana sırt çevirmesinler diye bir adak şarttı.

Nehrin kıyısında oturup saçımın alt kısmını büyük zorlukla kesebildim, sonra bitkin bir halde soğuk toprağa sırtüstü uzandım. Üstü de kalıversindi; yanımda ayna

yoktu ama herhalde düzgün kesmiştim, beğenirdim görünüşümü. Başım da amma dönüyordu. Ne yemiştim gün boyunca? Hemen hemen hiçbir şey.

Şimdi köşedeki bistroya gidip bir masada sakin sakin otururak leziz bir hamburgerle tepeleme patates kızartması yemek ne hoş olurdu. Öyle sessiz, sakin, otururdum, hamburgerimi yer, bir tabak daha çiğ soğan ister, bir şişe ketçabı bitirirdim.

Ama ceplerim her zamanki gibi boştu. Kafamda bu düşüncelerle ayağa kalktım, bıraktım tomar tomar sarı kıvırcık saçlarım kıyıda rüzgârla uçsun. Bu saçları bulan her kim olursa, talih mutlaka yüzüne gülecekti; ben, Marley Mantello'nun dokunduğu her şey böyle olurdu işte. Son saç tutamı da uçmak üzereyken yakalayıp arka cebime tıktım, bunu ise oğluma ayırmıştım; ben ölmüş de olsam, hayatta da, bana benzeyecekti bu sayede.

4 no.'lu vaka dosyası: fred

Fred'in bir hastalığı vardı: Sokakta tanımadığı kızlara yaklaşıp Tiffany'de alışverişe götürmeyi teklif ederdi. Williamsburg Köprüsü'nün yakınında, sıcak suyu, asansörü olmayan bir evde oturan işsiz bir müzisyen olduğu için, genellikle bu huyu yüzünden başı derde giriyordu.

İlk defasında, şehir merkezindeki bir plak şirketinden çıkıyordu (gene kasetlerinden birini bırakmaya gitmişti), karşı kaldırımda kısa kırpık saçlı, zarif ve sağlam adımlarla yürüyen uzun boylu bir kız gördü. Kırmızı ışıkta karşıya geçip kıza yetişti. Nasıl olduğunu anlamadan, "Baksana, çizgilerinin belirginliği hoşuma gitti" dedi. "Seni Tiffany'ye alışverişe götürebilir miyim, sırf zevkine. Beni mutlu edecek, tabii herhangi bir ödeme yapmanı beklemiyorum."

Kız Fred'e bakıp "Bas git" dedi.

Bu deneyim Fred'i olsa olsa daha da heveslendirdi. Birkaç ay sonra, SoHo'da Di Roma'dan enginarlı-çikolatalı dondurma alırken eğri, cin suratlı, dirsekleri zayıf, kemikli bir kız gördü. Kızın omuzunun üstünden eğilip baktı, kremalı kuşkonmaz çorbası konservesi alıyordu. "İyi bir seçim" dedi. "Bak, biliyorum, teklifim sana hakaret gibi gelebilir, ama ben milyonerim, özel zevkim de genç kızları Tiffany'ye alışverişe götürmek. Gelmek ister misin? Güzel bir şey seçersin; bir bilezik filan."

"Olur" dedi kız.

Taksiye bindiler. Şehrin kuzeyine doğru giderlerken kız Ohio'lu oldüğunu, ablasını ziyarete geldiğini anlattı.

Fred bu işi öyle sık sık yapmadığını, arasıra içinden geliverdiğini söyledi. "Bu kadar zengin olmak güzel bir şey herhalde" dedi kız.

"Fena değil" dedi Fred.

Kız Tiffany'de çok heyecanlandı. "İnanamıyorum" diyordu. "Ablam bunu duyunca bayılacak, ölecek. Film gibi bir şey bu."

Yaklaşık bir saat boyunca Fred ve kız zümrüt yüzükleri, kocaman lacivert taşlı bilezikleri, gümüş, inci kolyeleri incelediler. Kızı seyrederken, kahverengi çilleri, mırıl mırıl kumrular gibi ötüşü, sıska, oynak dirsekleri Fred'in içini müthiş bir sevgiyle doldurdu. Sonunda kız 3000 dolarlık gümüşlü timsah derisi bir kemer seçti. "Çok zarif" dedi Fred. "Güzel bir seçim. Ama bir broş tercih etmez miydin?"

Kız endişelenmiş gibiydi. "Tabii siz bilirsiniz" dedi. "Parayı siz ödüyorsunuz. Yani siz karar verebilirsiniz tabii."

Fred kızın aslında kemeri almak istediğini bildiği halde küçük küçük pırlantalı, pembe mercanlı incecik bir tasma-kolye seçti.

Tam tezgâhtar satışı kaydetmek üzereyken Fred ceplerinde cüzdanını aradı. "Tüh" dedi. "Kredi kartımı almamışım. Ne salaklık!"

Kızın içinde kaldığı belliydi, ama, tabii ki anladığını söyledi.

O gece Fred olayı baştan sona kafasından geçirdi. O güne kadar kendini hiç bu Tiffany'de geçirdiği bir buçuk saatteki gibi canlı ve hayatla uyumlu hissetmemişti. Ama bu besbelli normal değildi. Bir yerlerde okumuştu, ünlü Alman filozof Nietzsche on beş yaşında, yatılı okuldayken, bir gece geç saatte, sadomazoşist, nemfoman bir kontes, erkek kılığında gizlice odasına girmiş

ve sevişebilecek kadar tahrik oluncaya dek Nietzsche'yi dövmüş.

Fred bu olayın bütün ayrıntılarını hatırlayamıyordu ama daha sonraki yıllarda, büyüdükten sonra Nietzsche'nin üstün insan felsefesini geliştirdiğini biliyordu. Buna göre güçlü erkek, hayatta ve toplumda egemen olacaktı.

Nietzsche'nin durumunda ilk ya da anahtar olayın (sarışın nemfoman kontes tarafından iğfalinin) yeni bir felsefenin yaratılmasına ne şekilde yol açtığı belliydi.

Ama Fred kendindeki bu eğilimin, sokakta tanımadığı kadınlara yaklaşıp Tiffany'ye alışverişe götürme ihtiyacının, arzusunun nedenini anlayamıyordu. Onun bir anahtar olayı olmamıştı. Belki de hiçbir olayı olmamıştı.

Birkaç kere daha bu zararsız oyunu yakalanmadan oynadı. Ama zamanla tezgâhtarlar Fred'i tanıdı, sonunda biri, gene başka bir kadınla Tiffany'ye girdiğini görünce polis çağırdı. Birkaç saat tutuklu kaldı, sorguya çekildi, kadınla birlikte. Kadın acı acı ağlayarak Fred'i ömründe ilk defa gördüğünü söyledi. Tiffany, Fred'in bir daha dükkâna adım atmaması koşuluyla dava açmamaya karar verdi.

Kadınlara Harry Winston'da alışveriş teklif etmeyi düşündü; ama baştaki heyecanı sönmüş, kadınlara ilgisi azalmıştı; hatta yeni besteleri bile eskisi gibi kıpır kıpır değildi artık.

güneş çarpması

Sen tatile gitmek istemiyordun ki. Sırf evde kalmak bile bütün enerjini alıyor zaten; yolculuğa çıkarken her günkü yorucu şeyleri yaptığın gibi bir de koşuşturup biletleri, lens ilacını almak, çamaşır yıkamak gibi işler biniyor üstüne. Sana kalsa, yatağa uzanıp kendinden başka herkesin ne kadar eğlendiğini düşünmeyi kesinlikle tercih edersin. Ama erkek arkadaşın yeni bir resim sergisi açıyor ve ikinizin birkaç günlük bir tatile çıkmanız gerektiğine karar veriyor.

Haiti tatiline hazırlanmak günlerce sürüyor. Her şeyi göze alıp bacaklarına sir yaptırıyorsun. Hayatta girişeceğin en korkunç olaylardan biri bu. Randevu saati geldiğinde, kürtajdan daha acılı bir ameliyata hazırsın. Bacaklara sir yapmayı kimin akıl ettiğini merak ediyorsun. Olay, minnacık bir kadının, suratına İspanyolca bağırarak, bacaklarına kaynar sıcak sir döküp tüylerini yolmasından ibaret.

Kadın modaları değişse de kadınlarda tüylü bacak moda olsa, diye geçiriyorsun içinden. Birileri sana dişi cins rolü vermekle büyük bir hata yapmış; kadın taklidi yapıyormuşsun duygusundan bir türlü kurtulamayacaksın.

Pazartesi günü, bütün gün pahalı güneş yağlarının ve losyonlarının en uygununu arıyorsun; Bronx Zoo, kobra ve kaplumbağa yağından üretilmiş bir seri çıkar-

mış. Niçin hayatının yarısını vücudundan uçucu yağları ova ova çıkarmakla, öteki yarısını da üstüne bir şeyler sürmekle geçirdiğini bilemiyorsun.

İnsanoğlunun son derece evrimleşmiş olacağı, bedenlere hiç gerek kalmadığından insanların pleksiglas kutularda kocaman, yumuşak beyinlerden başka bir şey olmayacakları günü iple çekiyorsun. Belki o zaman gerçekten sen sen olduğun için takdir edilirsin. Zaten şu anda da bedenin toplumun ortalama çizgisine göre çok daha evrimleşmiş durumda. Beden eğitimine hiç girişmedin. Son derece gelişmiş olan zihnin, zayıf, antenvari kol ve bacaklı, iri ve tırtılsı bir gövdenin tepesinde dengede duran kafatasının içinde yer almakta.

Uçaktaki yemek inanılır gibi değil. Leziz! Aşçılar uçağın arkasında epey sıkı çalışmış olsa gerek: Mönü, tükürük rengi enfes bir sosun içinde tavuğa benzer beyazımsı bir madde; yeşil tüp biçiminde alışılmadık bir sebzemsi madde püresi; bir de gerçek marul ve sahici domates parçalarından yapılmış bir salatadan oluşmakta. Beş gün boyunca ağzına koyacağın son taze gıda bu.

Erkek arkadaşının sakinleşmesine yardımcı olabilmek için (kendisi uçak yolculuğunu erotik bakımdan son derece uyarıcı buluyor) kışkırtıcı bir kumlu kremayla kaplı pastanı ona veriyorsun. Kahveyle birlikte minik paketlerde beyaz bir madde veriliyor; bu, kahveyle karıştırıldığında kremaya oldukça benzer bir şeye dönüşüyor. Yerden kilometrelerce yüksekte böyle bir yemek sunulması gerçekten de çağdaş insanın inanılmaz bir başarısı; yerden bu kadar yüksekte tavuk, marul vb. yetiştirmek epeyce zor olsa gerek.

Kaldığınız ada, Port-au-Prince'ten yaklaşık bir saat

uzaklıkta. Tuhaf şey, seyahat acentesindeki Haiti broşürlerinde görülen ada, palmiye ağaçları ve inci dişli yerlilerle doluydu; palmiye ağaçlarını sırf reklam fotoğraflarını çekmek için kiralamış olsalar gerek, çünkü adanın herhangi bir yerinde bir bitkiye rastlamak mümkün değil.

Adadaki tek şey otel. Varır varmaz, çeşme suyu içmemeniz, taze meyve ve sebze yememeniz gerektiği konusunda otel görevlisi sizi uyarıyor. Asık yüzlü, kibirli bir uşak, elinde içme suyu dolu bir termosla sizi kulübenize götürüyor. Kulübeler sivri çatılı, İsviçre şalesi tipi yapılar; oteli yapan kişi *Heidi* ve *Neşeli Günler* filmlerini çok fazla seyretmiş. Sanki Walt Disney sinir krizi geçirmiş ve Disney World'deki Bali H'ai ve İsviçre Köyü planlarını karıştırmış gibi.

Denize bir girip çıkıyorsun; çıktığında asık yüzlü uşak, akşam yemeği için yüzme havuzunun etrafında barbekü düzenlendiğini söylüyor. Kaldığın kulübede su akmadığı için duş alamıyorsun, ancak bu durumun geçici olduğu söyleniyor.

Giyinip manzara seyretmeye gidiyorsun. Daha önce de gördüğün iriyarı, pembe bir adam gelip tam sizin piknik masasının önünde, yolu kapatacak şekilde duruyor. "Haklısın Linda" diyor. "Ateş göremiyorum, sadece duman var."

"Yanan ne?" diyor erkek arkadaşın. "Port-au-Prince'te yangın mı var?" Körfezin karşı tarafında, şehrin ışıklarına yakın bir yerden mehtapla aydınlanmış gökyüzüne siyah, çatırtılı duman bulutları yükselmekte.

"Port-au-Prince'te değil" diyor adam. "Çok daha yakında; orman yangını."

Erkek arkadaşın şişman adamla konuşmaya başlıyor. Adamın öteki masada oturan kız arkadaşının adı Linda; o da biraz fazla kilolu, ama sanki erkek arkadaşına uymak için kilo almış gibi. "Biz profesyonel yolcuyuz" diyor adam. Linda'ya sizin masaya gelmesi için işaret ediyor; kendisi, göbeğini masanın kenarına dayamış, ayakta durmakta.

"Hayır Michael, değiliz" diyor Linda.

"Neyiz peki?"

"Seyahat ediyoruz işte" diyor Linda.

Erkek arkadaşın, "Port-au-Prince'ten alabileceğim resimler hakkında bir bilginiz var mı?" diye soruyor.

"Hepsi birbirinin aynı" diyor Michael. "Adamın biri imal ediyor hepsini. Niye almak istiyorsunuz ki?"

"Ben ressamım" diye söze başlıyor erkek arkadaşın.

"Ben de" diyor Michael.

"Hayır, değilsin" diyor Linda. "Sen bilgisayar grafik tasarımcısısın."

"Ben çeşitli resimler alıp birleştiriyorum, sonra onların üstüne resim yapıyorum" diyor erkek arkadaşın.

"Niye?" diye soruyor Michael.

"Bilmem."

"Sergi açıyor musunuz?" diyor Michael. "New York'ta?"

"Daha yeni bir sergi açtım" diyor erkek arkadaşın. "Sonra da kaçıp tatile çıktım. Serseme dönmüştüm."

"Ya, öyle olur" diyor Michael. "Biz de buna benzer bir şey yaşadık; Linda'nın babası geçen yıl Akademi Ödülü'ne adaydı."

Bu noktada konuşmayı kesmeyi başarıp barbekü saati geldiğini, kuyruğa girmek gerektiğini söylüyorsun. Erkek arkadaşını bir masaya sürüklemek suretiyle profesyonel yolcularla daha fazla konuşmaktan kurtuluyorsun.

Sivrisinek avlamakla geçen uykusuz bir geceden sonra erken kalkıp günü plajda kızararak geçiriyorsun. Şezlonglarınıza uzanmışken başgarson gelip akşam yemeği için böf burginyon veya hindi alıp almayacağınızı soruyor. Telaffuzunu anlamıyor, hindinin bir tür Haiti spesiyalitesi olduğunu sanıyorsun.

Başgarsonun hiç İngilizce bilmediği anlaşılıyor. Kendisine Fransızca, akşam yemeği için iki istakoz bulmak mümkün mü diye soruyorsun. Lafını bitirdiğinde başgarson hayret dolu gözlerle bakıyor. "Seçin. Böf burginyon veya hindi" diyor.

Aslında söylediğin cümlenin "Öğle yemeği şöleni için istakozların hazırlanması ihtiyacını arzu ediyoruz" anlamına gelecek bir şey olduğunu fark ediyorsun. Kendine kızıyorsun. Yıllar boyunca Fransızca dersi almıştın; ilkokul, lise, üniversite. Fakat anlaşılan o ki, derslerin hiçbiri sindirilememiş.

Her yemekte üç kişilik bir orkestra çalıyor. Orkestra sadece iki parça biliyor. Bu orkestraya "Haiti Kraliyet Zombi Üçlüsü" adını veriyorsun. Sen dağ kulübenizin önündeki sundurmada, erkek arkadaşın Sony *walkman*'ini dinleyerek plajda bir ağacın altında otururken üç kişilik dans orkestrası çıkageliyor. Ağaçtan ağaca gidip bildikleri iki şarkıyı ("Yellow Bird" ve "Que Sera, Sera") çalarak güneşlenenlerden bahşiş topluyorlar. Erkek arkadaşının oturduğu ağaca geldiklerinde aralarından biri tam kulağının dibinde bongo çalmaya başlıyor. Erkek arkadaşın onları duyamıyor, başını bile çevirmiyor. Bir dakika kadar sonra, erkek arkadaşın davulun titreşimlerini hissediyor, dönüp bakıyor. Kulaklıklarla kapanmış kulaklarını gösteriyor parmağıyla.

Sen gülmeye başlıyorsun. Orkestradakiler sırayla duruyorlar. Artık senin güldüğünü de duymaktalar, sıvışıyorlar. Otelde kaldığınız süre boyunca orkestranın bir şarkıyı sonuna kadar çalmadığı tek durum bu.

İkinci gece erkek arkadaşın sivrisineklerin kulaklarını sokmasına engel olmak için bir düzenek kurmaya çalışıyor. Sonunda kafasına senin bikini altını geçirmeye karar veriyor. Sadece yüzü ortada kalıyor. "Bu gece sokamayacaklar beni" diyor.

Kafasına bikini altı takmış bir erkek, tuhaf bir görüntü, ama sesini çıkartmıyorsun. Uyumadan önce bir süre minik *watchman* televizyonu seyrediyorsunuz. İkiniz için de onsuz herhangi bir yere yolculuk yapmak düşünülemez. TV'de tek kanal var. Fransızca dublajlı olarak Jim Jones/Guyana katliamı filmi oynamakta. Sonra yaşlıca, tıknaz, Liberace'ye benzeyen bir şarkıcı Fransızca rock-and-roll şarkıları söylüyor, arkasında üç kız ördek maskeleriyle dans ediyor.

"Ne tuhaf" diyor erkek arkadaşın. "Düşünüyorum da, İngilizce bilmeyen çocuklara Amerikan rock-and-roll müziği çok garip geliyor olmalı. Yani onlar için bir anlamı olamaz."

New York'taki baskılardan uzakta, erkek arkadaşınla içten bir iletişim içinde olmanız hoşuna gidiyor. Kendini tutup erkek arkadaşına, genişleyecek olsa bile, bikini altını kafasına giymemesini söylemediğine de memnun oluyorsun.

Ertesi gün erkek arkadaşın yataktan çıkamıyor. Bir gün önce güneşte çok kaldığını söylüyorsun, ama o tropikal hummaya yakalandığını söyleyip tekrar uyuyor. Bütün gün uyanmıyor.

Sen öteden beri çekingensindir; akşam olduğunda kendini iyice yalnız hissediyorsun. Plajın arkasındaki bara gidip *blender*'da karıştırılmış iğrenç bir içki içiyor, keşke biriyle konuşacak cesaretim olsaydı diye düşünüyorsun. Sonra erkek arkadaşına kızmış olduğuna karar veriyorsun. Ayıp bu yaptığı, hem seni buraya, dağ başına getiriyor, hem de bir vahşi orman hastalığı kapıyor.

Yanında bronzlaşmış, sarışın iki parlak Amerikalı delikanlı var. Kendilerinden çok eminler. Ailesiyle birlikte olan güzel bir Fransız kızı süzmekle meşguller. "Sence kaç yaşındadır?" diyor biri.

"Yeterince büyük!" diyor öteki.

Bu herifler dünyanın neresinde olurlarsa olsun, değişen bir şey olmaz. Onlar seyahat ederken dernek lokallerini kafalarının tepesinde taşırlar. Sen kendinden bu kadar emin, bu kadar Amerikalı olabilmek için her şeyi vermeye hazırsın. Burnun güneşten kıpkırmızı olduğu için seninle konuşmadıklarına karar veriyorsun.

Ertesi gün erkek arkadaşın uyanıyor. Bir günü daha plajda geçiriyorsunuz. Restoranda verilen yemekler giderek bozulmakta. Akşam yemeğinde çok sıcak bir fasulyeli lahana çorbasıyla kahverengi sos içinde yüzen sığır eti parçaları ve tepeleme patates var. Bir kayak merkezi için ideal yemek. Bu akşam hava sıcaklığı 30 dereceye düşmüş. Herkes yemeğini bir teslimiyet içinde yiyor. Yemek yiyenlerin hepsi güneşte çok kalmış gibi. Hummalı ve hasta görünüyorlar; sanki burası insanın sağlıklı gelip kısa sürede hastalandığı garip bir sanatoryum. Hani nerede o leziz hindistancevizli köriler, bamyalar, istakozlar? Aşçı gerçekten sapıtmış olsa gerek. Yemekler feci bir lise kafeteryasından getirtilmiş gibi.

Ansızın, restorandaki iskemlelerin, hayatta oturduğun en rahatsız iskemleler olduğunu fark ediyorsun. Gidip resepsiyon masasının karşısındaki kanepeye oturmaya karar veriyorsun. Bir dakikalığına bile olsa o restorandaki iskemlelerden kurtulman şart. "Şuraya gidip oturmam gerek" diyorsun erkek arkadaşına. Miden bulanmakta.

Erkek arkadaşın şaşırıyor. Gidip kanepeye oturuyor, ama bir dakika sonra, orada da oturamayacağını anlıyorsun. Masanıza dönüyorsun. "Ne oldu?" diye soruyor erkek arkadaşın. "Yüzün bembeyaz."

"Burada kalamayacağım" diyorsun. "Odaya gidiyorum."

Erkek arkadaşın dağ kulübenize götürüyor seni. Yolda giderken nesnelerin kenarları kararmaya başlıyor. "Yemek yemeyecek misin?" diyor erkek arkadaşın.

"Uzanmam gerek" diyorsun.

Odada aynaya bakıyorsun. Güneş yanığından eser yok. Kayboluvermiş. Tenin o kadar acıyor ki (özellikle bacaklarının arkası) ayakta zor duruyorsun. Yatağa uzanıp bayılıyorsun.

Bir süre sonra erkek arkadaşın dönüp sana tereyağlı ekmek getiriyor, ama sen yiyemeyecek kadar hastasın.

Ertesi gün öğleden sonraya kadar uyuyorsun. Sonunda erkek arkadaşın üzerinde tişört, pantolon, onun beyzbol şapkası ve güneş gözlükleriyle plaja inmene izin veriyor. Kendini son derece halsiz, güçsüz hissediyorsun. O kadar kötü yanmışsın ki, ancak dura dura, topallayarak yürüyebiliyorsun; erkek arkadaşın senin için ağaç gölgesinde bir şezlong ayarlıyor.

Tatil kıyafetleri içinde, güneşten koyu esmer yan-

mış, çarpıcı bir görüntün olmasını ne kadar çok istemiştin. Sen o tür bir insan değilsin. Şu anda tenin çıtır çıtır kızarmış piliç gibi.

"Biliyor musun?" diyorsun erkek arkadaşına. O, bir mercan parçasıyla, pipo biçiminde iri, pürüzsüz, beyaz bir nesneyle oynuyor. Plaj bu tür şeylerle dolu. "Artık kadın olmaktan bıktım."

"Nasıl yani?" diyor erkek arkadaşın.

"Sanki kadın taklidi yapıyormuşum gibi geliyor bana. Ortalıkta dolaşan bu hormonların benimle hiçbir ilgisi yok. Maske gibi. Erkek olmayı kesinlikle tercih ederim. Öyle olsa gene benimle çıkar mıydın?"

"Sen halüsinasyon görüyorsun" diyor erkek arkadaşın. "Güneş çarpması."

Güneş batarken, tropikal manzara anlatımlarında kullanılabilecek bol malzeme olduğunu düşünüyorsun. Mor gökyüzü, turuncu ay, sarı yıldızlar, kuru gümüşi yapraklar. Aslında ucuz kartpostaldan farksız; mis kokulu rüzgârlar ve deniz havası da cabası. Orkestra bir kez daha "Yellow Bird"ü çalıyor.

kartopu

Victor tuvalette oturuyordu; sinirleri yüzünden kabızdı. Bedeni onu terk etmişti; kırk iki yaşında bütün saçları beyazdı ve gün be gün dökülmekteydi. Tırnakları yumuşamıştı, ortadan yarılıveriyorlardı. Gündüzlerle bir halüsinasyon gibi yüzleşmek zorundaydı; geceleri uyuyamıyordu. Sabaha karşı beşte dalıyor, sendeleyerek galeriye girmeyi başardığında saat öğleyi geçmiş oluyordu. Önemli görüşmeleri, koleksiyoncularla toplantıları kaçırıyordu; San Francisco'dan müze müdürleri uğruyor, kırk beş dakika bekleyip gidiyorlardı.

Hiçbir şeyi yolunda gitmiyordu Victor'ın. Keşke daha fazla masraf edip galeriye gerçek seramik karolar döşetseydi. Üst kattaki tuvaletin orada muşamba yırtılmaya başlamıştı şimdiden. Pembe çizgili gri kareler; çok şık olabilirdi aslında, ama Betsy Brown'un siyah-beyaz İtalyan karolarıyla mukayese kabul etmezdi.

Mark-Paul'la saatlerce konuşmuş, resimleri tek tek ele almış, nasıl düzeltebileceğini anlatmıştı. Ocak ayı için bir sergi ayarlanmıştı. Sonra bir gün öğleden sonra, Mark-Paul'un Betsy'ye geçtiği ortaya çıkmıştı.

Başarı! Betsy Brown'un galerisinde başarı hep iki adımlık yerdeydi. Mark-Paul Lachine'i Victor Okrent'ın gözü önünde çalmayı becermişti Betsy. Victor Mark-Paul'a kaç gününü harcamıştı; en iyi restoranlara yemeğe götürmüş, ona öğretmenlik yapmış, Mark-Paul'un kafası hep iyi olduğundan zahmet edip ilgilenemediği sanat tarihi konusunda eksiklerini kapamaya çalışmıştı.

Bu arada finansörleri yakasına yapışmıştı; Victor daha fazla para istiyor, onlar galerinin ne zaman kâr getirmeye başlayacağını soruyorlardı. Pırlanta tüccarı Schmuel - Sam - en eski arkadaşlarındandı ama ondan hiç para almasaydı daha iyiydi. Şimdi Sam yirmi milyon borcu olduğunu, Victor'ın galerisine para yetiştiremediğini söylüyordu. Sonra bir de geçen yazki karma sergide yaptığı hata vardı. Bütün resimleri yatırım olarak kendisi satın almış, koleksiyonculara satabilecekken, elinde tutmuştu.

Her şeyi onun yapması gerekiyordu, tek başına. Diaların taranması, resimlerin Madrid'deki resim fuarına yetişmesi, sigorta; çalışanların yapması gereken her şeyi tek tek onun kontrol etmesi, sonra tekrar kontrol etmesi gerekiyordu. Bir de bunların üstüne, Sistina, İtalyan-Amerikalı prenses! Nereden almıştı bu cezayı başına? Küvetin kenarında yüzlerce şampuan şişesi dizili duruyordu, herhangi bir insanın bu kadar çok çeşidi kullanması imkânsızdı. Sistina işe gitmişti bile, bidenin arkasında bir kahve fincanı bırakmış, yerlere talk pudrası dökmüş ve kedinin kutusunu temizlememişti. Banyo kapısının altından öfkeli bir pati uzanıyordu. Kedi ruh hastasıydı, kendi kepeğine alerjisi vardı, Sistina'ya yüz kere söylemişti şu hayvandan kurtul diye.

Ama Sistina duymak istemediği şeyi duymazdı. O sabah Victor uyandığında hayvanı suratına yatmış uyuyor halde buldu, kendisini boğmaya niyetliydi. Sabah sabah hayvan postuyla dolu bir ağız, keskin, pis bir koku ve boğulma hissiyle uyanmak pek hoş olmuyordu yani. Halbuki Sistina sekizde evden çıkmıştı bile; Bill Blass'te satış mankenliği yapıyordu, ısrarlı bir şekilde bayağılık ve boşlukla örttüğü müthiş bir zekâsı vardı.

Kediyi banyo kapısından itip mutfağa gitti. Mutfak

lavabosunu doldurmak için musluğu açmış, kahve makinesini yıkamaya hazırlanıyordu ki (Sistina kahvesini içtikten sonra sıcak posayı makinede bırakırdı) kedi (Kartopu adında beyaz, kocamış bir hayvan) tezgâhın üstüne atladı, tezgâhı boylu boyunca koşarak geçti ve lavaboya dalarak sabunlu suları Victor'ın üstüne sıçrattı.

Sistina olmasa, hayvanı terastan aşağı atardı - yirmi yedinci kattan. Neyse, yapsa suçluluktan mahvolacaktı. Başı da ağrıyordu. Kendisi uyurken, Sistina başına bir şey mi indirmişti acaba, kafasına sopayla vurulmuş gibiydi.

Kahve olurken bir Player yaktı. Kedi oturmuş yılan gibi diliyle yalanıyordu. Üstünde gömleği, Madrid Palace Hotel santralinin kendisini Gabriele'e bağlamasını beklerken, kedi görünmez bir yerlerden fırlayıp dirseğinden ısırdı, gömleğin kolu yırtıldı.

Hayvan ruh hastasıydı, öldürülmesi gerekiyordu. Gömleğin fiyatı 150 dolardı. Hayatında böyle şey görmemişti; neyse ki koluna bir şey olmamıştı, ama gömlek mahvolmuştu. Kediye doğru hamle yapıp bir tane patlatmak istedi, ama hayvan bir sıçrayışta mutfağın yarısını geçmiş, koşup gizli barınaklarından birine sığınmıştı. Terapi! Sistina'ya, tekrar psikiyatrına gitmesi için ısrar edecekti.

Bir sigara daha yaktı. Gabriele odasında yoktu, bu durumda resimlerin gümrükten geçip geçmediğini öğrenmesi mümkün değildi. On buçuk; feci bir başağrısı. Nasıl ressamlar iyi ressamlar, ikinci ve üçüncü sınıf olanlar diye ayrılıyorsa, genelde dünya da sınıflandırılabilirdi: A,B ve C sınıfı insanlar. Kendini A kategorisine sokmak konusunda tereddütleri vardı, ama C sınıfından olmadığı da kesindi. Hiç olmazsa, sekiz yıl önce, asla iyi bir ressam olamayacağını, ama galerici olarak rahatlıkla

en iyiler arasına girebileceğini fark edebilecek sağduyuyu göstermişti. Bir becerisi vardı, ressamlara, işlerini nasıl geliştirebilecekleri konusunda yol gösterebilirdi. Ne var ki ressamları onu katiyen dinlemiyordu. Betsy Brown'un iki tane birinci sınıf ressamı vardı. Kendi ressamlarından emin olamıyordu, bir tek belki George Lodge. Sürekli aynı resmi yapardı: Afrika masklarına benzer ifadesiz yüzler; ilkel, gözkapakları sarkık.

Tekrar Madrid'i aradı, Palace'ta değişik bir santral görevlisi çıktı karşısına; Gabriele ya henüz otele gelmemişti, ya da ayrılmıştı. Kahve fincanı elinde, salondaki sürme kapıdan geçip terasa çıktı. Ünlü moda fotoğrafçısı Christopher Chin terasın öbür ucundan el salladı. Teras iki dairenin cepheleri boyunca uzanıyordu.

Kahvesini Christopher'ın metal masasına taşıdı. "Birini bulup şu terası boyatalım" dedi. İki yıl önce ikisi ortaklaşa, tahta bir platform yaptırmışlar, yeri bir buçuk metre yükseltmişlerdi. Böylece sütunlu beton setin üzerinden bakabiliyorlardı.

"Koluna ne oldu?" dedi Christopher. Kopuk görünüşlü bir adamdı, son zamanlarda pek iyi durumda değildi. Haiti'den yeni dönmüştü; yüzü güneşte köseleye dönmüştü.

"Ne yapabilirim acaba?" dedi Victor. "Kedi isteyen biri var mı bildiğin? Sen konuşsana Sistina'yla, ben ona ulaşamıyorum. O taşınmadan önce ayda bir evi boyatırdım, hemen her akşam yemeğe misafirler çağırırdım.." SoHo'daki galeri için finansman buluncaya kadar, iki yıl boyunca galeri olarak evini kullanmıştı. Şimdi ev karmakarışık bir haldeydi, neden? Sistina'nın zevksizliği yüzünden (beraberinde aşırı şişkin, çiçekli basmadan, dev bir nine kanepesinin yanı sıra kutular; çeşitli ıvır zıvır; kaktüs, kedi yavrusu, yeldeğirmeni biçiminde tuzluklar-

dan oluşan bir de koleksiyon getirmişti); Sistina'yı eğitmek mümkün değildi.

Christopher bir fotoğraf kitabına önsöz yazıyordu. Victor'ın nakaratını dinlerken gözleri daldı. "Uyuyamıyorum, basurum var, galeride çalışanlar verdiğim işlerin tekini bile beceremiyorlar, sonunda her işi ben yapıyorum."

"Rahatla biraz, ne kadar uzun zamandır hep böylesin. Sistina'yı da alıp tatile çıksana. Haiti harikaydı" dedi Christopher. Christopher Chin. Uzakdoğulu değildi ama görünüşe bakılırsa adına çekmişti: çok içmekten şişmiş, çizgi gibi gözler; patates burun, dimdik saçlar; suratının ortasına kadar kayıp, kanat gibi açılan burun deliklerine gelince duran gözlükler.

"Öyle mi? Ben tatile gidemem. Çok işim var yapacak, güvenip galeriyi bırakabileceğim biri yok."

"Kardeşini muhasebeci olarak galeriye alacaktın hani? Ona güvenebilirsin işte."

"Muhasebeci aynı şey değil. Onun işi sayılarla; galerinin nasıl yönetileceğini bilemez." Kardeşi Leo o gün öğleden sonra gelecekti. Victor Yirmi Dokuzuncu Sokağa baktı. Binaların çatıları, üçgen piramitler, yol yol kiremitler, yosun yeşili tonlarında mat bakır piramitler. Bu arada salata yağına benzer bir tat yükseldi boğazına. Anneler Günü için çiçek! Bir hafta önceden sekreterine söylemişti, ama Sasha'nın hatırlamış olması zordu. Victor'ın annesiyle babası nihayet Arizona'ya yerleşmişlerdi. Alman Yahudisi mültecilerdi. Tam zamanında -İngiltere'ye- kaçmışlardı. Babasının zekâsı sayesinde değil; daha yirmili yıllarda Londra'ya göç eden ağabeyi olmasa, babası hiç kaçamayacaktı. İki kardeş birbirlerine hiç benzemezlerdi. Çıtkırıldım bir hastalık hastası olan babası, Köln'de doktordu. Nedense İngiltere'de mesleğini

sürdürmesi için gerekli formaliteleri tamamlayamamış, sınavları verememişti. Sonra ağabeyiyle ihracat-ithalat işine girmişti. Ağabeyi kumarbaz, puro içen, dinç bir adamdı. Evli olduğu halde, orta yaşlılığında tavşan kızlarla çıkıyordu. Victor İngiltere'ye gelişlerinden üç yıl sonra doğmuştu; Golders Green'de kırık dökük Doğu mobilyalarıyla dolu kasvetli bir evde oturuyorlardı. Hem annesi, hem de babası İngilizce'yi belirgin bir Alman aksanıyla konuşurdu. Leo ondan hemen hemen dört yaş küçüktü. Annesi hayatını babasının sıhhatine adamıştı. Sinagoga gittikleri halde hiç dost edinememişlerdi. Hem Victor hem de kardeşi, bar-mitzvah töreninden geçmişlerdi; sadece Leo sinagoga devam ediyordu. Victor kendini hiç Yahudi gibi hissetmemişti, İngiliz gibi de; sonunda Cambridge'i yarıda bırakmıştı. Londra resim piyasasında herkesi tanıdığı halde kendini tam anlamıyla rahat hissetmezdi orada.

New York'un enerjisi onun anlayabildiği bir şeydi. Amerika'nın öfkesi, Avrupa klasisizminden ve öldürücü Ortak Pazar'dan kurtuluş. Yine de midesi hastaydı. New York'a taşınalı on beş - on altı yıl olmuştu. Şimdi ressamları; çizgi film kahramanları tuvalleriyle, ilkel, bilgisayar benzeri resimlerle, Navaho ve Afrika sanatı taklitleriyle isim yapmış sanatçılardı. Victor geleceğin doruğunda yaşıyordu, resimden vazgeçmesi iyi olmuştu. 1960'larda devrimci bir gruba katılmıştı; gruptan biri, ünlü bir sanat yayınları bürosuna gitmiş, başeditörün masasında bir parmağını kesip atmıştı. Tavırlarını koymuşlardı. Victor iki kişiyle birlikte Modern Sanat Müzesi'nin danışma masasını bombalamıştı. Küçük bir bombaydı; birkaç resmin duman ve şarapnelden zarar göreceğini hiçbiri düşünmemişti. Onarılmaz durumda sadece bir Miro vardı. Bir yıllık mahkûmiyet kararı ertelen-

mişti; on yıl sonra insanlar hâlâ barlarda Victor'la kavgaya kalkışıyorlardı. Ama eski Victor'ın şimdiki Victor'la hiçbir alakası yok gibiydi.

O gün öğleden sonra George Lodge'a sözü vardı; Kırk İkinci Sokak'taki stüdyosuna gidip yeni resimlerine bakacaktı. Daha önce galeriye uğrayacak vakti kalmamıştı. Taksiyle şehrin kuzeyine gitti. Sokaklar daha yaz başı olduğu halde inanılmaz derecede pisti. Sanki asfalt, kendi tortusunu kusuyordu; yanık, yağlı ızgara et, sosis, kebap kokuları, çöp yakma makinesinden çıkan kokular gibiydi. George'un olduğu binaya girebilmek için, ucuz elektronik dükkânlarını geçip orospuların arasından kendine güç bela yol açtı. Asansör leş gibi böcek ilacı ve naftalin kokuyordu.

Radyonun sesi o kadar açıktı ki ancak defalarca kapıyı yumrukladıktan sonra George duyup kapıyı açtı. "George, George" dedi Victor, "bu saçmalıkları nasıl dinleyebiliyorsun?" İçeri girdi. Bu sefaletin ortasında nasıl çalışılırdı? Asetonun pis kokusu, beyne zarar tiz bir sarhoş çığlığı gibi neredeyse ayaklarını yerden kesti. Sprey boya, fiksatif, poliüretan. Oksijene benzer tek bir molekül kalmamıştı içeride, klima bozuktu anlaşılan, pencereler de sımsıkı kapalıydı. O ve CO_2 moleküllerinin yerini alan, daha keskin, insan yapımı parçacıklar ciğerlerini deliyordu. George aptal, zarif yüzünü asmış, küs gibi kapının kenarında duruyor, Victor raflardan tuvaller indiriyordu. Yarım kalmış çeşitli tuvallerde karalamalar:

CÜMLE BAŞINDA, FİİLSİZ BİR CÜMLECİKTEN SONRA KULLANILIR: VAKTİNDE YETİŞEBİLMEK İÇİN, YARIM SAAT ERKEN ÇIKTI.

YAN CÜMLECİĞİ YA DA APOZİSYON CÜMLECİĞİNİ İZLEYEN İSİMDEN SONRA KULLANILIR: DAĞCILARIN YILLARDIR RAĞBET ETTİĞİ PENNINE TEPELERİ, LANCASHIRE VE YORKSHIRE ARASINDA BULUNUR.

ÇOK SEVİLEN BİR HÜKÜMDAR OLAN KRALİÇE II. ELIZABETH, 1977'DE GÜMÜŞ YILINI KUTLADI.

Victor bakarken George bir sigara içti. "Bir gün burası havaya uçacak" dedi Victor. Penissi uzantılarla biten, korkunç sahte-Afrikalı suratlar, kasvetli tuvallerinde boy gösteriyorlardı. "George, Léger'nin eserlerine bir göz atman gerek" dedi. "Şu resme bak. Kompozisyon tamamen hatalı. Altta, şurada, kalın bir üçgen olmalı. Bütün bu şekillerin de sağa doğru koyu gölgeleri düşmeli. Burada bir şeyler yakalamışsın, ama tam ortaya çıkmamış henüz. Stüdyon böyle ortasına bomba düşmüş gibiyken nasıl çalışabiliyorsun?"

"Victor, mektubumu aldın mı?" George'un kolları çok uzundu, hayali bir ağaçtan ötekine atlayan bir şebek gibi.

"Ne mektubu? Bir iskemle, bir şey getirsene oturayım." Victor pencereye gidip dışarı baktı. Kırk İkinci Sokak çıplaktı, mevsimin ilkbahar olduğunu gösterecek herhangi bir bitki yoktu. Karşı kaldırımda bir *peep show* ilanı vardı; iki çıplak, neon kadın; birinin bacağındaki ampul bozulmuş, yanıp sönüyordu. "Bir kâğıt versene." George yerinden kımıldamadı. Victor yere yapışık üçüncü hamur kâğıttan bir parça koparıp aldı, cebinden altın bir dolmakalem çıkardı. "Yaptıkların beni heyecanlandırıyor George. Ama bol bol eskiz çalışsan daha memnun olacağım, bunları çıkarmak için zaman harcamış olduğun belli olacak. Bak, Oldenburg nasıl çalışıyormuş. Di-

yelim dev sigarasını yapmadan önce küçük eskizlerle işe başlıyormuş. Yaptığı eskizler bugün yüz bin dolar değerinde. Sonra çıkıp sigara topluyormuş, yüzlerce izmarit. Bunları inceliyormuş. Sonra bir zanaatkâra, usta bir zanaatkâra metalden, küçük bir izmarit yaptırıyormuş. Sonra kilden orta boy izmaritler yaptırıyormuş."

"Victor, sana gönderdiğim mektubu okumadın mı?"

"Dur, bekle lafımı bitireyim. Sonra sen konuşursun. Bu çok önemli George. Çalışma yöntemini olduğu gibi değiştirebilir. Oldenburg ne yapmış, en sonunda, bütün hazırlıklar bittikten sonra dev sigara izmariti biçimindeki yumuşak heykeli yapmış. Eserleri hoşuna gitse de gitmese de ..."

"Oldenburg'u severim."

"Adamın dâhi olduğunu kabul etmek gerek. Baştan sona bir süreç, ne demek istediğimi anlıyor musun George ? Baştan sona bir süreç var elinde, eskizden yağlıboyaya, son aşamada yumuşak heykele; yani adam aklına bir şey gelip de tuvale boyayı sürmüyor. Çalışırken önce eskiz yapmalısın, sonra da tuvali karelere bölüp boyamalısın. Her kare, resmin her parçası, bütünü kadar tamamlanmış olmalı. Léger'ye bak George. O kompozisyondan anlayan bir ressamdı. Bu tür şeylere biraz daha zaman ayırsan, Léger gibi olabilirsin." Heyecandan, o ağır, yağlı tat gene göğsünden yukarı yükseldi, sanki midesindekiler mutfak lavabosu gibi yemek borusundan yukarı çıkıyordu. Ceplerini karıştırdı, Tums aradı.

"Victor, ben de artık bir şey söyleyebilir miyim?"

"Ne? George, ben bugün sırf senin işlerine bakmak için kalkıp buralara geldim, bakıyorum sen savunmaya geçtin bile."

"Victor, dinlemiyorsun; gönderdiğim mektupta, galeride kalmam için değişmesi gereken yirmi şeyi sıraladım. Sen mektubu okumamışsın bile anlaşılan."

"Hayır, mektup filan okumadım! George, Chicago'dan yeni döndüm, bütün haftayı Madrid resim fuarına hazırlanmakla geçirdim, yarın da Madrid'e gidiyorum, derdin ne senin?"

"Mektubumu okumadan önce konuşmasak daha iyi olur. Temelde senin tutumunla ilgili. Galeriden ayrılmayı uzun zamandır ciddi olarak düşünüyorum Victor. Sen tutumunu değiştirmedikçe kalabileceğimi sanmıyorum."

"Tutum mu! Ne tutumu! George, bir sorunun varsa niye bana gelmiyorsun? Gidip arkadaşlarına şikâyet ediyorsun, ben kötü duruma düşüyorum."

"Sana nasıl geleyim Victor? Seni görmek için bürona bile giremiyorum. Sekiz aydır, ilk defa stüdyoma geliyorsun."

Victor kardeşiyle randevusuna gecikmişti; üç on beşte galeriye bir koleksiyoncu gelecekti. "Mektubunu bulup bu akşam seni arayacağım George" dedi. "Haftalardır uyku uyumadım. Sabahın üçünde yatakta uyanık vaziyette senin işlerinle ilgili stratejiye ilişkin, bir adım sonra ne yapacağımıza ilişkin notlar alıyorum."

"Dinlemiyorsun Victor. Kendi halini görmüyor musun? Felaket görünüyorsun, farkında değil misin?"

"Seni arayacağım George. Aslında kalıp konuşmak isterdim..."

"Ben konuşmak istemiyorum! Mektubumu okumanı istiyorum!"

Victor asansörü beklerken George'un sağa sola eşyalar fırlattığını duydu. Eski psikiyatrını tavsiye edecekti George'a. George, üç yıl önce Victor onu bulduğunda kapıcılık yapıyor, karnını doyuracak parayı zor kazanıyordu. Ne istiyordu kendisinden?

Takside, Sistina'nın doğum günü olduğunu hatırladı; hediye almamıştı. O akşam Schmuel - Sam - ve Sisti-

na'nın birkaç model arkadaşıyla yemeğe mi çıkılacaktı, öyle bir şey vardı. Randevu defterine baktı. Yakında bir yerde bir açılış vardı, gideceğine söz vermişti, sonra da ressam Monica Bell'le yemek. Monica iki yıl önce bir sergi açmıştı; yeni işleri hâlâ hazır değildi. Sistina sekizden önce eve gelmezdi, onu Madrid'den dönünce yemeğe götüreceğini söylemek zorundaydı. Doğduğuna pişman oldu. Hamamböcekleri tarafından kuşatılmıştı (çantasından bir hamamböceği çıktı), kız arkadaşı ona işkence ediyordu. Kendisi ne kadar temizlik yaparsa yapsın, Sistina'ya cumartesileri evdeyken temizlikçi tutmasını kaç kere söylerse söylesin, değişen bir şey olmuyordu. Sistina her gittiği yerde ardında kırıntılar bırakıyor, hamamböcekleri, bir keçi sürüsü gibi korkusuzca ortaya çıkıp kedinin dokunmaya tenezzül etmediği pıhtılaşmış kedi maması batağında otluyorlardı. Ah Sistina, güzeller güzeli; kızıl-kahve saçlarından tacı, ince yüz hatları, iri, ciddi gözleri. Demek onun çocukça tavırlarına aldanmıştı, içtenliği, kedi gibi düzenbazlığını gizleyen bir maskeden başka bir şey değildi. Ama belki de Victor paranoyaktı. Belki Sistina'nın bu yaşta şirretleşmesine o sebep olmuştu. Victor olmasa, belki Sistina on yıl sonra edinecekti bu huysuzluğunu. Neden hep kendisi başkalarıyla mücadele etmek zorunda kalıyor, hiç kimse onun tarafını tutmuyordu? Emrindeki neferler ordusu bile Victor'ın arkasından sızlanıp şikâyet ediyor, işlerini kaytarıyorlardı. Bir şeyi kaç kere açıklarsa açıklasın, uygulamada hep bir hata yapılıyordu.

Alnını ovarak galeriye girdi; kardeşi Leo, dipteki resimlerden birinin önünde donakalmış, duruyordu. Girişteki masada can sıkıntısıyla oturan sarışın kıza "Sasha" diye seslendi. Yaklaştıkça kızın öfkesinden tüylerini kabarttığını hissetti. Resmen tüylerini kabartıyordu. Kendi

galerisinde böyle bir öfkeyle karşılanmak! "Bir şeyler yemem gerek Sasha. Köşeye gidip bana bir güveç alır mısın?"

"Madrid aradı" dedi kız. "Resimleri gümrükten çekemiyorlarmış."

"Bana tek kelime söyleme" dedi Victor. Sıcaktan gevşeyip sarkmış halde ceketini çıkardı.

"Koluna ne oldu?" dedi Sasha. "Kocaman bir delik açılmış." Kıza pis pis baktı. Sasha galeri açıldığından beri yanındaydı, bu kadar uzun çalışan tek kişiydi. Altında çalışan iki kız vardı; şimdi ağustosta ayrılmakla tehdit ediyordu Victor'ı. Sasha projeler yapmıştı: Geçen yazdan beri birlikte yaşadığı kovboy kılıklı bir Alman'la East Village'da kendi yerini açacaktı. Victor'dan nefret ettiği açıktı; onun yanında çalışmak beyaz kadın ticaretine bulaşmakmış gibi davranıyordu. Ufak tefekliğini, sarışınlığını, düz, uzun sarı saçlarını Victor'a karşı kullanıyordu. Kaşık kadar, ekşi bir surat. Kadınların çekiciliği, hayatın cenin evresine ne kadar benzediklerine bağlıydı. Sasha moda mankeni olabilirdi. Bazı bakımlardan, hantal Sistina'dan daha çekiciydi. Ama boyu çok kısaydı. Manken olmamış, dünyayı dolaşmış, zengin bir İtalyan uyuşturucu müptelasıyla evlenip boşanmıştı. Zeki bir kızdı, eşekarısı gibi; giyimden anlardı. Siyah, özenli, şık. Bugünlerde sokaklarda adım başı görülen kızlar gibi leopar derisi eşarplara, kınalı saçlara itibar etmezdi. Bir de soğukluğu vardı, nezaketi: Zengin çevresinden niye ayrılmıştı ki? Herhalde SoHo'da bir heyecan buluyordu; ama onu hırslı biri olarak düşünmek tuhafına gidiyordu insanın. Müzisyen arkadaşları vardı; Fransız jet sosyete tipleri ikide bir merhaba demeye uğrardı. İşini yapardı ama asık suratlıydı; Victor yokken herhalde müşterilere düşmanca davranıyordu. "Telefonla yemek

getirtemez misin?" dedi. "Ben buradan ayrılamam, kimse yok. Herkes yemekte." Victor'a bir deste telefon mesajı uzattı. Victor alelacele mesajları karıştırmaya koyuldu. "Leo, Leo" dedi kardeşine, "git otur, bürom açık. İki fincan kahve al gel, benimki sütlü, şekerli olsun."

Açlıktan ölecekti herhalde. Bir gün önce eve ancak gece onda varabilmişti. O gün ne yemişti? Bir Danimarka çöreğiyle bir kâse mercimek, köşede kazıkçı bir vejetaryen dükkândan paket yaptırmıştı. Sistina yatak odasından "Buzdolabında biraz Çin yemeği var" diye seslenmişti. "Isıt istersen." Bir biftekle kuşkonmaz alamaz mıydı yani? Kirayı Victor ödüyor, ayrıca Sistina'ya para veriyordu; Sistina haftada 200 dolar bile kazanmıyordu, vergiyi düşünce geriye bir şey kalmıyordu. Ortada hep bir 50 dolar, 100 dolar bırakıyordu, yemek ve taksi parası olarak, Sistina asla yürümez, metrodan da nefret ederdi. Ama kalkıp onu karşılayacağına, Sistina üstünde pis bir eşofman altı, pembe tavşanlı bir *sweat shirt,* yatağa oturmuş televizyon seyrediyordu. Şehvet içinde yastığın üstüne kıvrılmış olan kedi Victor'a tepeden, pis bir bakış fırlatmıştı. "O pisliği yiyemem" demişti Victor. "Bayat Çin yemeği ha? Sistina, zaten midem rahatsız."

Yalnız yaşasaydı daha iyiydi. Mutfağa gitmiş, buzdolabının üstünden evlere servis yapan restoran kartlarını almıştı. Bu arada Sistina yatak odasından bağırıyordu: "Televizyona bir adam çıktı, acayipti. Victor, mutlaka denemeliyiz. Adam eline bir saat aldı, kadının tekine saatin kollarını döndürttü. Kendisi bakmıyordu. Sonra bir kâğıda saat kadranı çizdi ve saatin gösterdiği zamanı yazdı, psişik algı yoluyla."

"Doğru bildi mi peki?" diye sormuştu Victor. Meksika, Çin, Hint. Köşedeki mezeciyi arayabilirdi.

"Hayır" demişti Sistina. "Bir-iki saat yanıldı. Ama çok

acayipti..." Bu arada hikâye, Sistina'nın tiz sesi uzadıkça uzuyor, bir yere varmıyordu. Bu tuzağa kaç kere düşmüş, sonuçta hiçbir şeye bağlanmayan ayrıntılı hikâyeleri sabırla dinlemişti. Sistina partilerde de hikâyeler anlatırdı, başka birinin açtığı bir konuyla ilgiliymiş gibi başlardı lafa. Sistina on beş dakika gevezelik ettikten sonra Victor korkudan siner, öteki sabırlı dinleyicilerin gözü önünde, Sistina'nın bu destanının da daha önce konuşulanlarla uzaktan yakından hiçbir ilgisi olmadığını anlardı. İlgisi olmadığı gibi, kendi içinde de bir yere varmazdı. *Science Times*'dan bir hikâye mesela. Kedilerde tür geliştirme deneyleri: kısa kulaklı İskoç kedisi. Bir başka, tüysüz kedi türü. Mutasyona uğrayanlar.

Yine de, dikkatle Sistina'yı dinleyen, Manx kedileriyle önceki Joseph Beuys'un heykelleri konusu arasında nasıl bir bağlantı kuracağını merakla bekleyen diğer insanların yüzlerini seyretmenin zevkli bir yanı vardı. Sonra da bağlantı olmayacağı, hikâyenin mühim bir sonu bile olmayacağı anlaşılınca yavaş yavaş ortaya çıkan şaşkınlık. Sistina hikâyelerini coşkuyla, canlılık katarak anlatırdı; zamanlaması bir stand-up komedyenininki kadar iyiydi. Ama ne var ki, Gracie Allen'ın vinyetleri bile hayata karşı sürrealist bir tavrı ortaya koyuyordu. Sistina'nın vinyetleri ise, kafasının içindeki TV tarafından sulandırılmış ansiklopedik bilgi patlamalarından başka bir şey değildi. Bir gece önce bir bloknotla kol saati çıkarmıştı. "Victor, bu kâğıda bir daire çiz, ben de saatin kollarını döndürüp konsantre olacağım."

"Sistina, yorgunluktan ölüyorum. Bu saçmalıklara inanmıyorum."

Sistina'nın kalın, etli dudakları aşağı doğru sarkmıştı. Şehvetli, uzun kirpikli, koyu kalem çekilmiş mavi gözleri çocukça bir öfkeyle Victor'a dikilmişti. "Hadi

Victor, bir dene." Bloknotu uzatmıştı. Victor 1 ve 3'e denk düşen kollar çiziktirmişti. "Victor! Bekle de saati düşüneyim! Kolları zihninde canlandırmaya çalış." Kullanılmış kâğıdı bloknottan yırtmıştı. "Tamam, saatin resmi kafamda canlandı" demişti. "Sen de zihninde görebiliyor musun?"

"Tamam, tamam" demişti Victor. Saat resmine yediye çeyrek kalayı kondurmuştu.

"Dur bakalım" demişti Sistina. "Bak Victor, saate bak!" Kol saati beş otuz beşi gösteriyordu. "Bak, yaklaştın" demişti. "Sadece bir saat on dakikalık bir yanılma. İnanılmaz bir şey değil mi?"

"Hiç alakası yok" demişti Victor.

"Olmaz mı, yakın işte. İki diye de çizebilirdin mesela. Bayağı yaklaştın." Dili, üstü kabarcıklı, küçük, sallanan bir et parçasıydı. Papağanların dili de aynı bodur, sivri, etli türdendi. Sistina'nın duyumötesi algı saplantısı sürekliydi. "Aklımda neli dondurma var?" "Vanilyalı." "Yaklaştın, domatesli!" Peki Victor tahmininde başarılı olsa, bu tür duyumötesi algının ne faydası olacaktı? Defalarca, Sistina temizlik yaptığını iddia ederken, Victor onu elinde bir kaşık, sadece zihin gücüyle - psişik enerji kullanarak - bükmeye çalışırken yakalamıştı. Bunun mümkün olduğu konusunda ısrar ediyordu. Ama Victor, mümkün olsa da, kaşıklarının bükülmesini istemediğini söylüyordu. "Aman Victor" derdi. "Götünün kılları ağarmış moruklar gibisin." Bu tip ifadeler kullanan, ahu gibi bir kadına düşmüştü sonunda: "Vuruşmak", "saha çamurlu." Kelimeler, bir kadın kullandığında Victor için hâlâ kırıcı olabiliyordu. Anlamları yüzünden değil de, sesleri yüzünden.

Yıllar önce, ressamlık günlerinde, bir kitap yazmıştı. Hafif porno. Kitabın adı *Mgungu*'ydu, yazılar çok azdı.

Çılgın İngiliz arkadaşları altmışların payetleriyle, satenleriyle süslenip Manhattan'a gelmişler, bir dizi fotoğraf için poz vermişlerdi: stüdyo seti bir ormandan çıkarken, kuşlara benzer çiftleşme yöntemleri uygularken. Matrak kitaptı. Bir zamanlar bir yabancıydı Victor, marjinal biriydi, alay edebiliyordu. Şimdi olayların dalga geçilemeyecek kadar ciddi olduğunun farkındaydı. Dünya mahvoluşun eşiğindeydi, balona iğne batmak üzereydi. Yine de bu eşikte heyecanlı değişimler olması mümkündü. Bulduğu ressamlar huysuz bebekler gibi sinirli, öfkeli, şımarıktılar, sürekli ilgi istiyorlardı. Victor'ın himayesi olmasa, kıpkırmızı suratlarla çığlık atarak kafalarını duvara vurur, yorgun düşüp ölünceye kadar da devam ederler, ya da her şeyden vazgeçerlerdi. Ancak Victor sayesinde bu çocukça masumiyet konumlarında kalabiliyorlar, özenle bakılıyorlar, iş üretmelerini sağlayacak para ve ilgiyi bulabiliyorlardı.

Kardeşi, bürosundaki kanepede oturmaktaydı. Arkasındaki duvarda, yukarıda Stash Stosz'un bir resmi: kırmızı benekli tavuklar, pembe Bullwinkle sığın kafaları, başı dışarıda, goril elbisesine tıkışmış, fermuarını açmak için çırpınan bir adam. 5000 dolar. İndirimli 3800 dolar. Yüzde ellisi galerinindi; galeriyi bir hafta açık tutmaya bile yetmez. Leo rahatsız görünüyordu. Ucuz, ince çizgili bir takım giymişti, yüzü solgun, bitkin, yıllarca floresan ışığı altında kalmış gibi. Victor'dan ufak olduğu halde daha yaşlı gösteriyordu -on iki yıllık evliydi, iki çocuğu vardı- karısı Yemen Yahudisiydi, çeşitli açılışlardan sonra ressamlara verilen yemeklere Victor'ın ısrarıyla katılan Leo'ya asla eşlik etmezdi. Leo'nun acıklı, küçük tikleri karşısında (göz kırpma, sinir öksürüğü) Victor ona acımaktan kendini alamıyordu. Leo'ya ailesiyle birlikte New Jersey'den Queens'e taşınması, işinden ayrıl-

ması konusunda ısrar etmişti. Şimdi Leo galerinin işlerini yönetecek, bilgisayar kayıtları düzenleyecekti. Bu değişiklik, New Jersey'deki kasvetli hayatında mutsuz olmadığını iddia eden Leo'ya iyi gelecekti. Leo bir zaman, bir yerde ölmüştü, mecazi anlamda. Leo'nun on bir yaşındayken ne kadar pırıltılı olduğunu hatırlıyordu Victor; boynunda yeşil şifon bir mendil, arka bahçede hayali bir kriket oyununu iki takımın da yerine oynar, skoru titizlikle bir deftere kaydederdi. Açık renk bukleli, minnacık, melek gibi bir çocuktu. Bir zaman gelmiş, hayalgücü gelişmiş melek çocuğu, orta yaşlı İngiliz muhasebeci yutmuştu. Şimdi Leo sonunda tutabildiği Bayside'daki evi anlatıyordu. "Orna'ya ev sahibini tekrar aramasını söyledim. Bir haftada bu beşinci, Victor. Üst kattaki tuvalette hâlâ sızıntı var, su tavana damlıyor, salo-nun sıvaları kabardı, dökülmek üzere. Ev sahibi, sonunda eğer bir şey yaptırmak istiyorsak bizim ödememiz gerektiğini söyledi."

"Ne diye kirada oturuyorsun ki? Evi satın al, bitsin."

"Ev alacak param yok Victor. Kirayı bile zor ödüyorum."

"Bak, senin geçen hafta gelmeni istiyordum. Yarın akşam Madrid'e gideceğim, ben yokken senin burada olman gerekiyor. Sana bodrumda bir büro hazırladım. Müteahhit yeni ışıklandırmanın hafta sonuna kadar tamamlanacağını söyledi. Daha önce konuşmuştuk ya Leo, her ressam hakkında dosyalar tutulmasını sağlamanı istiyorum, elimizde hangi resimleri var, nerelere resimleri satılmış, ödemenin miktarı, kimin yapacağı."

"Bunların hepsini konuştuk Victor. Bugün gelmemi niye istedin anlamıyorum. Evde eşyaların hiçbiri açılmadı, Orna'yı öylece ..."

"Çünkü Leo, burada olup biteni anlaman benim için

çok önemli. Ben yokken çıkabilecek her sorunu halledebileceğini hissetmeni istiyorum. Alelacele buraya gelip sanki senin zamanını alıyormuşum, ya da yapacak daha önemli bir işin varmış gibi davranıyorsun. Senin burada olup biten her şeyle benim kadar ilgili ve sorumlu olduğunu hissetmeliyim."

"Senin bir tatile ihtiyacın var galiba."

"Evet, tatile ihtiyacım var. Tatile çıkabilmeyi çok isterdim. Ama galerimin işleri böyleyken, ressamlarım bu durumdayken, benim -ya da aynı derecede işin içinde birinin- her an, sorunlar çıktığında burada olması gerekiyor." Sinirlenmeye başladığını fark etti; neden boğuluyormuş gibi hissediyordu kendini? Sesini duyurmak için bağırması gerekiyordu, duyursa da ifadesiz bakışlarla karşılaşıyordu.

Bu arada Sasha dahili telefondan arıyordu; koleksiyoncu Larry Nims gelmişti, sergiyi geziyordu. Leo gitmek üzere ayağa kalktı. "Leo, Leo, gitme. Kalıp Larry'yle tanışmanı istiyorum, sen de artık bu işin içindesin."

Bodur Larry Nims'i bodrumdaki depo raflarına götürdü. Geç olmuştu, belki de beşe geliyordu saat. Galeri boştu. Snopluğunun farkındaydı. İnce ince işlenmiş, karmaşık, karanlık türde bir snopluktu bu. Aile tarihçesine, kişisel başarıya, fiziksel çekiciliğe, giyime, temizlik ve sağlığa ve ayrıca servete göre değerlendirmeler gerektiren kurallar o kadar karmaşıktı ki, kendisinin bile sık sık kafası karışır; pahalı vizon mantolu bir kadını karşılamaya koşar, aynı anda galeriye girmiş olan, uluslararası üne sahip bir ressamı atlardı. Victor'ın ilgisini elde etmek için Larry Nims'le rekabet eden kimse yoktu. Nims yılda bir-iki kez Colorado'dan gelir, aşağı yukarı 3500 dolarlık resim alırdı. Kendini büyük koleksiyoncu sanırdı; Aspen'daki kayak evlerinde henüz fosforlu

renklerde resimler, Quick Draw Mac Graw resimleri yoktu.

"Çin'de, kolektif çiftliklerde bile" dedi Victor, "ideoloji artık para kazanmak kadar önemli değil." Carl Ballow'un önceki yıl yaptığı, her biri 1500 dolar değerindeki bir dizi litografı çıkarıyordu. Şimdilik çoğu satılmamıştı. "Çinlilerin bir atasözü vardır: 'Pirinç tarlası köylülerin teriyle sulanır, tabağındaki her pirinç tanesi bir çabanın sonucudur.' İşte ben ressamlarımın işlerinin bu nitelikte olmasını istiyorum. Ressamlarım omuzlarına, kaslarına, beden güçlerine güvenmeli."

Larry Nims sinirli sinirli kıkırdadı. Victor herkesin (Sistina dahil) düşmanı olduğu duygusunu taşıyordu. Herkes arkasından alay ediyordu. Ayrıca aralarında, Victor'ın giremediği bir samimiyet vardı. Başkalarını eleştirmekten kendini alamıyordu, bu özelliğini sezmiş olmalılardı. Özellikle de her birinin kusurunu bu kadar açıkça gördüğü için. Ama bunun altında, belki onların fark edemediği bir sevgi vardı.

"Victor, benim gitmem gerek" dedi kardeşi.

"Olmaz, olmaz" dedi Victor. "Leo, merak ediyorsan telefon et Orna'ya. Giderim diye söz verdiğim bir açılış var yan tarafta, siz ikiniz de gelirsiniz benimle." Onları tekrar yukarıya, bürosuna götürdü. Küçük buzdolabından bir şişe şampanya çıkarıp üç plastik bardağa doldurdu. Bu arada personeli -resimleri asmaya, duvarları boyamaya yardım eden çocuk, Sasha ve iki kız- bürosunun kapısında kuyruğa giriyorlardı. "Yarın görüşürüz Victor" dedi Freddy.

"Hiçbir yere gidemezsin" dedi Victor. "Yarın kaçta geleceksin?"

"Ben..."

"Freddy, saat onda burada olmaya çalış. Şu anda ne

diye gidiyorsun? Şampanya içsene." Başka bardaklar çıkardı. Öteki kızlar içeri girmeden el sallayarak kaçmaya çalışıyorlardı. "Ne yapıyorsunuz orada? Şampanya için."

"Hoşçakal Victor" dedi Sasha. "Madrid biletin geldi, *first class,* Pan Am."

"Durun!" dedi Victor. Hastanede görevli hemşireler gibi durmuş bakıyorlardı, kendisi de ameliyat masasındaydı. "Niye bu kadar terk edilmiş hissediyorum kendimi? Hepiniz nasıl terk edersiniz beni? Saat daha beş olmadı." Ellerini çıtlattı; kâğıt mendille siyah mermer masasının üstünü parlatmaya koyuldu.

"Saat altı buçuk Victor" dedi Leo.

"Tamam, tamam" dedi Victor. "Hadi, gidiyoruz. Freddy, alt kattaki ışıklar sönük mü, kontrol et. Alarm çalışıyor mu?" Maiyetindekiler sabırla bekliyordu. Kendini deli bir krala benzetiyordu, perişan nedim ve nedimeleri korku içinde ve sinirliydiler. Her akşam kalbinde hissettiği bu burkulmayı anlamıyorlardı.

Şampanyasını da alıp sokağa çıktı. Larry Nims el sallayarak bir taksiye bindi.

Yakasında küçük iplikler vardı; kardeşinden ceketinin arkasını temizlemesini rica etti.

Açılışta Danimarkalı bir kadınla tartışmaya girişti; İskandinav-Amerikan Derneği'yle ilişkili biri. "Sizler İngiltere'nin eski malzemeyi paketleyip her hafta yeni bir ürün sattığını düşünüyorsunuz."

Kırk beş yaşlarında haşin, çekici bir sarışın olan Danimarkalı, başını sallıyordu, belki tasdik ederek, belki etmeyerek. Hafif bir viski ve ringa balığı kokusu. Altınla yüklü: küpeler, tasma-kolye. Nedense Victor'a turbalıklarda bozulmadan kalan cesetleri hatırlatıyordu.

"Çağdaş İngiliz ressamlarını bana anlatmayın" dedi. "Çağdaş İngiliz ressamlarını tanımıyorsunuz siz. Mal-

colm McClaren'ın çağdaş İngiliz resmiyle hiçbir ilgisi yok. Son on yılda İngiltere'nin çıkardığı dâhi diyemezsiniz ona." Kafası kızmıştı işte, bitkindi, huysuzluk vardı üstünde. Ayakta durmuş şarabını yudumlayan Leo'yu kolundan tutup arka taraftaki tuvalete götürdü. "İki çekimlik kokainim kaldı, o kadar. Hadi gel, biraz canlanırsın."

Leo itiraz edecek gibi görünmüyordu. Kendi payını çekip dişlerini gıcırdattı. Victor kardeşinin sırtına vurdu. "Gidip kendine doğru düzgün bir kıyafet alsana. Üstümdeki takıma baksana. Düsseldorf'ta diktirdim." İşte kardeşi, uysallık ve hayranlıkla karşısında duruyordu. Kafatasının kaşlar civarında yoğunlaşan kemikli yapısı, köpeksi uysallığını daha da belirginleştiriyordu. "Çok iyi olacak Leo. Bana müthiş bir destek olacağını şimdiden fark ediyorum. Sanat dünyasını tanımıyorsun, ama beni dinlersen çok şey kaparsın." Kokainin acılığı ağzını doldurdu. "Birazdan güzel bir yemek yeriz, konuşma fırsatı olur."

Tuvaletten çıktığında Danimarkalı kadını bulup gene başladı. "Yeni bir şey yok! Rönesansın başında mekâna ilk defa yer verildi, farklı ışık kaynakları kullanıldı, basit mekân, bugün Vinnie Penza ve George Lodge'un yaptığından pek farklı değil!"

Danimarkalı kadın Victor'ın kolunu sıvazladı. "Ah, Victor, bu ne heyecan, yoracaksın kendini." Ön dişlerinden birine parlak turuncu ruj bulaşmıştı.

"Yeni bir şey tabii ki yok" dedi Victor. "Önemli olan, hazıra konmamak. Ben sıfırdan başladım, işin bütün heyecanı bu." Genç ressamları toplamanın bir macera duygusu gerektirdiğini eklemek istiyordu: Doğru zamanda doğru yerde olması gerekmişti. Ayrıca tutucu kesimin kalıpları nihayet yıkılıyordu. Şu anda resim alanında

sonsuz imkânlar vardı. Ama kadın, arkadaşlarını bulup yemeğe gitmek üzere, kıs kıs gülerek arkasını dönmüştü bile.

Salonun karşı tarafında can düşmanı Betsy Brown duruyordu. Ufak tefek bir kadın, esmer, beyaz keten takım giymiş. Kırmızı yüksek topuklu ayakkabılarıyla bile Victor'ın omuzuna gelemiyordu. Merhaba demek için kalabalığı ite kaka yararak ilerledi. Kadın sakin, fütursuz ve müthiş kıvraktı: Victor'ın sinsi şüpheleri tekrar su yüzüne çıktı, karnının içini bir el buruyormuş gibi bir olumsuzluk, sinirleri sanki madeni birer damar. En iyi ressamların hepsi Betsy Brown'daydı. Stili, inceliği olanlar. Victor ise bu işin orospuluğunu yapan hıyarlarla uğraşıyordu. On yıl sonra, yirmi yıl sonra, Betsy Brown hâlâ meşhur olacaktı, Victor'ın izi bile kalmayacaktı. "Betsy" dedi. "Ne haber? Sergiyi nasıl buldun?"

"Merhaba Victor" dedi Betsy. Gülüyordu Victor'a. O sahte, yosma suratıyla. 1940'ların film yıldızlarından biri gibiydi, Victor da ter içinde, beceriksiz Jimmy Stewart.

"Yemeğe gelecek misin?" diye sordu.

"Maalesef başka sözüm var."

"Benim de, benim de. Madrid'e gideceğim, eşyalarımı toparlamam lazım. Ancak yarın akşam gidebiliyorum."

"Ben cuma günü gidiyorum" dedi Betsy.

"İyi, güzel, orada bir yemek yeriz öyleyse. Harika bir restoran var bildiğim." Sinirleri laçka olmuştu, kol, bacak kemikleri sanki parçalanıp kalsiyum tozuna dönüşüyordu.

Kardeşi arabasını yakında bir yere park etmişti, Bayside'a gitmeden kendisini eve bırakmasını söyledi Leo'ya. Ne garip, saatine bakılırsa dokuzu geçiyordu. Sistina

salonda dolu bir bavulun yanına oturmuş keyif içiyordu, "Merhaba" dedi.

"Ah, midem" dedi Victor. İçki dolabına gitti. "Sistina, aspirin nerede?"

Sistina ağlamaya başladı. "Doğum günümü unutacağını biliyordum. Noel hediyemi de hâlâ almadın!"

"Senin için bir şey düşündüm. Ama almayı unuttum. Sistina, başlama gene. Bütün gün hiçbir şey yemedim, başım çatlıyor..."

"Hep beraber yemeğe çıkarız demiştin. Unutacağını biliyordum."

"Sistina, neden unuttuğumu düşünüyorsun? Galeride çok işim vardı, ondan! Ben her şeyimi galeriye adadım. Yalnız bütün paramı değil, bütün sevgimi, bütün tutkumu da. Bu galeri batarsa hiçbir şeyim kalmaz benim. Bunu ikimiz için yapıyorum."

"İkimiz için" dedi Sistina.

"Evet, ikimiz için. Bu hızla giderse, birkaç yıl sonra dünyanın en ünlü galerisi olacak benimki. Daha büyük bir eve çıkarız, çocuk doğurursun. İşi bırakıp kendini eve versene? İkimiz birden dışarıdaki işlere bu kadar çok enerji harcayamayız..."

"Bunu ikimiz için yaptığına inanmıyorum. Kendin için yapıyorsun. Ben ne diye sana takılıyorum ki? Bir buçuk aydır yatmadık, doğum günümü unuttun, ailemle tanışmak bile istemedin..."

"Şuraya bak. Üstüme şarap dökülmüş, temizleyiciye götürecek vaktim yok. Her akşam eve geldiğimde senin sinir krizlerinle uğraşıyorum. Sistina, tekrar psikiyatra gitsene." Şimdi ağlamaya başlardı herhalde, Victor da huzura kavuşurdu. Ama öyle olmadı, Sistina bavulunu kapıya sürükledi. "Sistina, yapma böyle."

"Kendi kendime söz verdim, bu akşam da eve geç

gelir, doğum günümü hatırlama zahmetine bile katlanmazsa, gideceğim dedim."

Tums'ı kalmamıştı Victor'ın. "Dur, Sistina, dur! Ne düşünüyorum şu anda?"

"Bilmem."

"Tahmin et."

"Bilmiyorum ne düşündüğünü! Hiçbir zaman bilmiyorum zaten."

"Nereye gidiyorsun? Sistina, yapma. Otel için para ister misin? Belki bir geceyi ayrı geçirsek düzelir her şey."

"Otele gitmiyorum. Christopher'ın evine taşınıyorum."

"Christopher mı? O kim?"

"Yan komşu." Sistina bavulunu sürükleyerek, sahte bir Lauren Bacall öfkesiyle kapıdan çıktı.

Victor mutfağa gidip dolapları karıştırdı, aspirin aradı. Dönmeden önce bir an, buzdolabının tepesinde vaziyet almış uyuz Kartopu'nu gördü. Kedi bir ulumayla zıpladı ve tırnakları dışarıda, dört ayağının üstüne Victor'ın sırtına indi.

sıra kimde?

Ağustos ayındayız, sıkılıyoruz. Stash'le beyzbol oynayacağız. Gece saat onda. Geçen hafta, takı yapmaktan, şehrin sıcağından, ev işiyle uğraşmaktan sıkıldım, annemi görmeye gittim. Ben yokken Stash, Elli Dokuzuncu Soḳak köprüsünün altında hazırlıksız oynanan cuma maçına katılmış. 'Yabancılar' diye bir takımdaymış, öteki takımın adı 'Sfenksler'miş. Aslında öyle kurulu bir takım filan yokmuş, gelen oynuyormuş. İki takımın da çoğu sanatçıymış: ressam, müzisyen, yazar, filmci. Kızlar da oynuyormuş; hatta o kadar kötü oynayanlar varmış ki Stash bir dahaki maça benim de katılabileceğimi düşünmüş.

"Emin misin gitmek istediğinden?" diyor Stash, TV'nin karşısındaki mutat yerinden. Ben giyiniyorum; önünde Pac-Man resmi olan bir beyzbol kepinin içine tıkabilmek için saçlarımı örüyorum.

"Evet, istiyorum" diyorum. "Ama kötü oynarım herhalde." Sekiz yaşından beri beyzbol oynamadım. Marie-Angela Montecardo topu mahsus burnuma atmıştı, ben de onu dövmüştüm. Yaşlıca jimnastik öğretmeni Mrs. Rourke zorla özür diletip oyundan çıkarmıştı beni. Daha sonra okul çantam yanlışlıkla dolabımdan düşüp oradan geçmekte olan Marie-Angela'nın kafasına çarptı. Sakar, ama vahşi bir çocuktum. Üçüncü sınıftayken Mrs. Rourke bazı çocukların benden şikâyet ettiklerini söyledi: Hep üstünlük taslıyormuşum. Psikiyatrların anahtar deneyim

dedikleri şey bu mu? O günden sonra eski güvenime hiç kavuşamadım, bu da bana şanssızlık gibi geliyor.

Stash kalkıp giyinmeye pek istekli değil gibi. Jerry Lewis'in programını seyrediyor. Sammy Davis Jr., çocukları kurtarmakla ilgili bir şarkı söylüyor. "Süper bir şey bu" diyor Stash. "Dışarı çıkmak bile istemiyorum ha, manyak bir program." Televizyon seyrederken eskiz çiziyor. Omuzunun üstünden eğilip bakıyorum. "Süper Fare", takım elbise giymiş dev bir Japon robotunun ellerinden kel bir kuş yavrusunu kurtarıyor. Resmi anlamıyorum, ama Stash işinde çok başarılıdır. Daha bir yıldır birlikte yaşıyoruz, bu arada iki defa sergileri için Avrupa'ya gittik. Daha önce de Haiti'ye götürmüştü beni, güneşten çok feci yanmıştım. Stash karizması olan bir insan; hem otoriter hem de yumuşak. Yani ne istersem yapabilirim, onun onayladığı bir şeyse. Belki de Stash'in dediği doğrudur; onun onayına ihtiyacım varmış, çünkü güvensizliğim kasıtlıymış, zayıfmışım ama zayıf olmayı istiyormuşum. Her neyse ben bir konuda kararımı verdim. Bir gün bir iş güvencem ve/veya evlilik güvencem olursa, feminist harekete katılacağım.

Stash televizyonun önünde duruyor, ayakta; görebilmek için eğilip bakmam gerekiyor. Bir çocuk tekerlekli sandalyenin kullanımını gösteriyor. Tekerlekli sandalye motorlu, Jerry'nin bacaklarına tosluyor. "Kapat şunu Stash" diyorum. "Gidelim artık." Nedense program -belki de yaklaşan maç- sinirlerimi bozuyor. Bitmesine daha en azından iki saat var.

Metroyla E hattında Elli Üçüncü Sokak - Üçüncü Cadde'nin köşesine gidiyoruz. Metroda ayakta dururken Stash beni rahatsız ediyor ; canım işte, belime sarılıp ensemden aşağı soluyor. Bundan huylandığımı biliyor. "Yapma ya" diyorum. "İnsanlar pis pis bakıyor." Stash'in

üstünde Crazy Eddie tişörtüyle cepleri fermuarlı beyaz pamuklu pantolon var. İki gece önce Yankees maçına gittiğimizde hardal lekesi olmuştu. Stash sarı saçları ve Doğu Avrupalı teniyle Polonyalı/İtalyan/Samurai savaşçısına benziyor. Saçları atkuyruğu, neredeyse beline kadar. Haftada bir tıraş olur. İlk başta onu çekici bulmamın bir nedeni de bu belalı görünüşüydü. Onu tanımazken, motosikletliler çetesinden filan sanıyordum.

Böyle düşünen bir tek ben değilim. Bir keresinde hatırlıyorum, Stash bir taksiye el etti, taksi durdu; Stash binmek için koşarak caddenin karşı tarafına geçti. Tam o sırada taksiden bir kadın indi. Kadın, deri motosikletçi montu, tıraşsız suratı, Konfederasyon Ordusu asker kepiyle Stash'i görünce, yüzünde bir dehşet ifadesiyle havaya sıçradı. Stash'in ona saldırmayacağını, sadece taksisine binmek istediğini anlaması epey zaman aldı. Bilinçaltı, hoşlandım bu durumdan; bu kadar korkunç görünen bir adamla ilişkili olmayı seviyorum.

Ama bu görünümünün altında Stash aslında oldukça yumuşaktır. Zaman zaman der ki, onun karanlık yanını çekici bulmam, hiç olgun olmadığımı gösteriyormuş. Aynı zamanda gerçek bir ilişki aramadığımı da... Ben katılmıyorum; insanların dış görünüşünün kişilikleriyle hiç ilgisi olmayabilir diye düşünmüşümdür hep. Birlikte yaşamaya başlamadan önce, Stash benim evime geldiğinde, kedim Kartopu'na nasıl davrandığını seyrederdim. Stash, Kartopu'nun kedi kutusunu kullanmamasından rahatsız olurdu, ama ona çok iyi davranırdı gene de. Tüylerini fırçalar, ona kedinanesi alırdı. Israrlı olduğu bir tek konu vardı: Stash bana geldiğinde kedi yataktan uzak duracaktı. Bir keresinde Kartopu burnunu ısırmış, Stash de onu odanın karşı tarafına fırlatmıştı. Hak vermiyor değildim, ama Stash'in evine taşınmadan önce

kediyi bir kız arkadaşıma verecek kadar da aklım başımdaydı.

Metrodan indiğimizde sokağa varabilmek için yığınla merdiven tırmanmamız gerekiyor. Yürüyen merdiven bozuk. Ben sporu seven kızlardan değilimdir. Merdivenin tepesine geldiğimizde nefes nefeseyim. Nasıl beyzbol oynayabileceğim, bilmiyorum; ama denemeye kararlıyım. İlk defa bir adamla birlikte yaşıyorum; mızmızlık etmek istemiyorum. Kadınlara erkeklerle ilgili tavsiyelerde bulunan bir kitap almıştım; kitapta her gün gazetenin spor sayfasını okuyun diye yazıyordu. Stash henüz evlenme teklif etmedi; halbuki Yankees'in geçen mevsime ait vuruş ortalamalarını ezbere sayabilirim isterseniz.

Üçüncü Cadde'den yukarı doğru çıkarken Stash kolumu tutuyor. Gecenin karanlığında arabalar hızla geçiyor; kovanlarından dumana boğularak kaçırılan öfkeli yabanarıları sanki. Gece olmasına rağmen hava kuru ve sıcak. Bu mevsimde şehirde kalan insanlar şeytansı bir görünüm kazanıyorlar. Yüzleri sapsarı, ölü gibi. York Caddesi'ne doğru sokak daha da kasvetli oluyor. Büyük, lüks bir bina görüntüyü kapatıyor, ama karşıya geçtiğimizde arabaların rampadan yukarı, köprüye çıktıklarını görüyorum. Sokak hizasından bakıldığında köprü heyula gibi görünüyor. Kenarında siperler, kuleler olduğunu fark ediyorum. Köprünün altında bir girinti var, arabalardan gizli, yayalar görebiliyor. Stash'le aramız bozulursa belki eşyamı toplayıp o küçük deliğe yerleşirim. Pille çalışan bir lamba, sokakta bulunmuş eski bir iskemle, yani bir evin bütün konforları olur. Bir yuva duygusu veriyor insana. Stash "İşte saha" diye işaret ediyor.

Sahayı çevreleyen ağların başladığı yerde durup sahaya bakıyoruz. Sahanın üstünde Elli Dokuzuncu Sokak köprüsünün alt kısmı, çelik kirişler, yer yer kalastan destekler, dev bir kafesin teli gibi. Bazı yerleri parlak ark lambalarıyla aydınlatılmış. Sıcak bir rüzgâr, tozları havaya kaldırıyor. İncecik, kahverengi bir çamur tabakasıyla kaplı top, boş Kentucky Fried Chicken kutuları, bira tenekeleri ve yırtık gazeteler yığınının arasında duruyor.

Sahada, pis, vahşi adamlar (hiçbirini tanımıyorum) topu karşılıklı atıp tutuyorlar, Aztekler gibi taştan suratlarla. Film setine senaryosuz çıkmış bir oyuncu gibi hissediyorum kendimi. Benim burada yerim yok belli ki. Ama evde de, Stash'le ben kırk yıllık evli çiftmişiz gibi yaparken farklı hissetmiyorum ki kendimi. Bu gece evde tek başıma kalsaydım, nasıl takılar yapsam diye düşünebilirdim biraz. Şu ana kadar aklıma gelen en iyi fikir, yemek şeklinde iğne ve küpeler yapmak. Plastikten yapılmış çeşitli pastalar alıp (pötifur, ekler, çilekli turta) kolyelere ve küpe tellerine takabilirim. Stash çok orijinal olmadığını söyledi bu fikrin. Dükkânın birinde suşi ve saşimi biçiminde küpeler görmüş, pirinç, suyosunu ve çiğ balıklar hakiki gibiymiş. Stash acımasız bir eleştirmendir, ama genellikle haklıdır.

"Stash be" diyorum, "ben oynayamayacağım."

"Ben de geçen hafta öyle olmuştum" diyor tatlılıkla. "Merak etme, havaya girersin." Ama pek emin görünmüyor.

"Ya ıskalarsam?" diyorum. "Bütün herifler bağıracak bana, değil mi?"

"Yok be" diyor. "Öyle olmuyor."

Beton tribünlerde oturan insanlar var. Aralarından birini tanıyorum, uzun, çiçekbozuğu suratlı, parlak göz-

lü bir ressam. Adı Marley Mantello, bir keresinde çıkma teklif etmişti bana. Stash'le tanışmamıştım henüz. Onu görmezlikten geliyorum -Stash'in başka erkeklerle samimi olmamdan hoşlanmadığını fark ettim- kızın tekine doğru giden Stash'in peşine takılıyorum. "Merhaba Mame" diyor Stash. "Eleanor'la tanışıyor musunuz?"

"Merhaba" diyor Mame. Tweety Bird'e benziyor, tepesinden sarımsı tüyler fışkırıyor, gözleri yusyuvarlak, şaşkın. "Şuna baksana" diyor. Koskocaman bir çantadan çok iri bir şarap kadehi çıkarıyor. Kadehin ayağına çeşitli yalancı taşlar kakılmış -zümrüt, yakut, topaz küpler- plastikten, elinde oku ve yayıyla bir aşk tanrısının çevresine dizili bunlar. "Bunu görüyor musun?" diyor. "Avrupa'dan yeni döndüm. Kadehler acayip satıldı, tonlarla sipariş aldım."

Kıskanıyorum. Bir erkekle yaşamaya alışmakla uğraşıyorum. Bütün enerjimi işe veremiyorum. Takı ve ev aksesuarları dünyasında rekabet sıkı. Belki de takı yapmaktan vazgeçip giysi yapmalıyım. Stash destek oluyor bana, ama yeterince çalışmadığımı söylüyor hep.

"Beyzbol oynayacak mısın?" diyorum Mame'e.

"Evet" diyor Mame. "Baksanıza, benim bu gece bir şeyler yapmam gerek. Paris'e giderken yanımda hiç *coke* götürmedim, gayet iyiydim. Üç hafta boyunca hiç aramadım. Ama bu akşam döner dönmez, doğru torbacıma gittim. New York işte." Mame çok huzursuz. "Keşke bu maç bütün gece sürse" diyor. "Eve gitmek istemiyor canım."

Stash'in de benim de uyuşturucu kullanmadığımıza memnun olmam gerekiyor herhalde. Bu aralar sadece iki tür insan görüyorum etrafta: eskiden uyuşturucu kullanıp bırakmış olanlar ve hâlâ kullananlar. Stash bütün bunları geçirmiş, her şeyi bırakmış. Bana gelince, fizik-

sel olarak ben hızlı hayata gelemiyorum. Denediğim hiçbir uyuşturucu hoşuma gitmedi, içkinin ise bir kadehi bile anında sarhoş ediyor.

"Ben sahaya çıkıp ısınacağım" diyor Stash.

"Hadi Stash, sen fırlat, ben vurayım" diyor Mame. İyi oynayacak mı diye bakıyorum; her top geldiğinde kendi etrafında dönüp sopayı boşa savurduğunu görünce rahatlıyorum. Üst üste üç topu ıskalıyor. Kısa, küçük kolları Tweety Bird'ün kanatlarına benziyor; pembe basket ayakkabılarının içinde ayakları çok büyük, karikatür gibi. Bu gezegenin üstünde bir yerlerde, tıpkı Mame'e benzeyen bir sürü insan vardır herhalde, diye düşünüyorum - Chilly Willy, Sylvester the Cat, Elmer Fudd'lardan oluşan bir kabile. Hiç değilse nasıl davranacaklarını dert etmek zorunda kalmıyorlardır.

Uzun, zayıf bir köpek, marazi bir görünüşle sahanın etrafında dolaşıyor. Köpek öteki oyunculara top atan küçük bir çocuğa yaklaşıyor. Çocuk sekiz yaşlarında, üstündeki tişörtte "Oakland A's" yazılı. Üstüne çok büyük gelen şortunu koltuk altlarına kadar çekmiş, tırtıl gibi vücudundan küçük kollar ve bacaklar çıkıyor. Mame sopasını bırakıp yanıma geliyor. "Şuna bak" diyor. "Çok şeker değil mi?"

Tekrar bakıyorum çocuğa. "Öyle herhalde" diyorum.

"Hamile kaldım" diyor Mame. "Deliler gibi âşığım. Çok sinir bozucu bir durum."

"Çocuğu doğuracak mısın?" diyorum.

"Philippe istiyor" diyor Mame. "Evlenecektik ama annesi izin vermiyor."

"Paris'te tanıştığın biri mi?" diyorum.

"Barselona'da oturuyor" diyor Mame. "Geçen yıl tanıştık, sonra bu yaz tekrar beraber olduk. Hapçı, ama müthiş bir müzisyen. Param olsa da onu buraya getir-

sem, bir çekidüzen versem istiyorum. Ama annesi istemiyor. Tahmin edersin, kadın koyu Katolik, ben değilim, annesi benim geçmişimi pek beğenmiyor."

Gene de çocuğu doğuracak mı diye sorma fırsatı bulamadım, yanımıza bir adam geldi. Onunla on beş defa filan tanışmışımdır, ama anında unuttuğum insanlardan ; şahsiyetsiz, silik bir yüzü, kum rengi saçları var. Onu tanıdığımı ancak Mame havaya sıçrayıp kollarını adamın boynuna dolayarak "Max, Max, hayatım, hani bira nerede?" deyince hatırlıyorum. Maçı düzenleyen o; ayrıca ressam, sarsıcı olayların resmini yapar -tecavüz, trafik kazası- kendi icat ettiği malzemeyle: et pazarındaki çöp tenekelerinden topladığı ufalanmış kemikler ve kan.

"Siz oynayacak mısınız?" diye soruyor Max.

"Buraya ne bok yemeye geldim sanıyorsun?" diyor Mame. Tombul, beyaz elleri çeşitli yüzüklerle donanmış, dirseklerine kadar şeker renkli, plastik bilezikler takmış.

"Ya sen?" diyor Max. "Adama ihtiyacımız var, oyna."

"Bilmiyorum" diyorum. "Bir deneyeyim, birkaç vuruş yapayım. Iskalamazsam oynarım."

Sahaya çıkıyorum. "Stash, bana birkaç top fırlatsana" diyorum. Sopayı omuz hizasında sallıyorum. Garip şey, kafamın içinde bir ses peydahlanıyor. "Topa bak" diyor ses. "Gözünü toptan ayırma. Top plakanın üstüne gelmeden vurma." Ses, jimnastik öğretmenim Mrs. Rourke'un sesi, birinci sınıfta olduğum zamanki kadar canlı. Demek ki hayatım boyunca onunla birlikte yaşamak zorunda kalacağım; buna pek heyecanlandığımı söyleyemem. Sopayı sallıyorum, topa isabet ediyor. Alçaktan bir vuruş yaptığım halde top ikinci kaleyi bile geçiyor.

Stash memnun görünüyor. "Oynuyorsun işte" diyor.

Herkes ısınmasını bitirip geliyor. Beni geçen hafta

yenilen takıma veriyorlar. Top yakalayıcıya ihtiyaçları var, benim itirazım yok. Hatırlıyorum, sahadayken hiç yakalayamazdım topları, ama vurucunun arkasında olunca, topu rahatlıkla tutup fırlatıcıya atabilirmişim gibi geliyor.

Ben topa en son vuracağım. Ufaklık, bir umut ortalıkta dolaşıyor. Ama kimse onu takımında oynatmak istemiyor. Bizim takım başlıyor oyuna; tribünlere oturup vuruş sıramızın gelmesini bekliyoruz. Mame ufaklığa "Mickey" diye sesleniyor, "gel kucağıma otur."

Mickey yüz vermiyor. "Kimin çocuğu?" diyorum.

"Eddie'yi tanıyorsun, değil mi?" diyor Mame, üçüncü kaleyi göstererek.

"Evet" diyorum. Eddie filmini yeni bitirdi, *Unut Gitsin* diye bir filmin senaryosunu yazdı, yönetmenliğini yaptı ve oynadı. Aşağı Doğu Yakası'nda yaşayan ve kendi icat ettikleri ilaçları satan insanlarla ilgili bir filmdi. İlacı içenlerin cinsiyeti değişiyordu. Film hakkında çıkan eleştiriler çok iyiydi, Eddie artık meşhur sayılır. Yakında California'ya gidiyormuş, orada büyük bir film yapacakmış. Ama hâlâ kulüplere takılıp beyzbol oynuyor. Bir süre Eddie'yle, bir süre eski karısıyla yaşayan bir çocuğu olduğunu biliyordum, ama daha önce Mickey'yi hiç görmemiştim. Eski karısı, Eddie'den boşandığından beri kız arkadaşıyla yaşıyor, Eddie de erkek arkadaşıyla. Düşünüyorum da, son zamanlarda bütün tanıdıklarım aslında oyun oynuyor, yetişkin rolü yapıyor; ben de öyle.

Mickey'yi seyrediyorum. "Bu hafta benim sopamı kullanacak mısın Mame?" diyor. "Tam kızlara göre bir sopa, küçük." Alüminyum sopasını havada sallarken kafamı kıl payı ıskalıyor.

İngiliz aksanıyla konuşan bir çocuk topa vurmak

için kalkıyor; sarı dişten yapılmış bir küpesi var. Bunu akıl etmeliydim, diye düşünüyorum, hayvan dişlerinden kolye. Et pazarında diş bulabilirim herhalde. Fikir biraz itici, ama bakalım Stash ne diyecek. Stash neyin tutacağını hep bilir; babacan, bilgili bir yanı vardır. Stash'in İngiliz çocuğa sopayı nasıl tutacağını açıklayışını izliyorum. "Kriket oynarken sopa tutmuyor musun?" diyor.

"Tutuyorum" diyor İngiliz çocuk ve sopayı tenis raketi sallar gibi sallıyor.

"Bak, böyle tutacaksın" diyor Stash. Stash solaktır.

Çocuk solak değil, ama sol eliyle vurmaya çalışıyor. Gelişigüzel savuruyor ve ıskalıyor.

"Iska, bir!" diye bağırıyor ufaklık. Mickey yanı başımda oturuyor, o kadar çok bağırıyor ki elim kulağıma gidiyor.

Top fırlatıcı bir top daha atıyor. İngiliz çocuk tekrar sallıyor sopasını.

"Iska, iki!" diyor Mickey. "Oyun dışısın!"

"Ne diyorsun Mickey?" diyor biri.

"Bu oyunda iki ıskada oyun dışı olunuyor!" diyor Mickey. "Geçen hafta öyle karar vermiştik."

İngiliz çocuk iyice şaşkın. Uzun, süzgün bir yüzü, İskoç çoban köpekleri kadar ince, kemikli bir burnu var. "Ne?" diyor. "Ne yaptım?" Sanki ağlayacakmış gibi. Korkuyorum, herhalde benim sıram geldiğinde de aynı şey olacak. Belki de en iyisi vazgeçip eve gitmek. İstersem kaçıp Stash'le daha sonra evde buluşabilirim. Ama gündüzden daha aydınlık olan bu hayal dünyasının karbon ark lambalarının altından çıkıp hemen ardındaki zifiri karanlığa adım atma düşüncesi beni dehşete düşürüyor.

Bizim takımın kaptanı yanıma geliyor. "Sırayı değiştiriyorum" diyor. "Şimdi sen vuruyorsun."

"Ben biraz beklesem diyordum" diyorum.

"Oynuyor musun, oynamıyor musun?" diyor kaptan. "Herkes bekliyor, hadi. Paul bira almaya gitti, onun yerine oynayıver."

Kalkıp kaleye gidiyorum. Stash kendi takımının top yakalayıcısı, arkamda duruyor. Eldivenini bırakıp yanıma geliyor. Öteki oyuncular beklerken o bana boğacakmış gibi sarılıp tutkuyla öpüyor. Kollarından kurtuluyorum. "Topa vurmam lazım" diyorum.

"Acele etme" diyor Stash. "Tavsiyeme uy."

Fırlatıcı topu atmak üzereyken Mickey kenardan fırlıyor. "Dur" diyor. "Benim sopamı kullan! Tam kız sopası!"

"Tamam Mickey" diyorum. "Ben sopamdan memnunum. Daha önce onunla çalışmıştım."

Stash bana göz kırpıyor. İlk fırlatılan topa vurmuyorum, sonra ikinci topa vurup isabet ettiriyorum. Birkaç saniye öylece duruyorum. Sonra ne yapılacağını unutmuşum. Stash'le birlikte TV'de maç seyrederken her şey daha yavaş oluyor sanki. Topun bana atılmasıyla benim vurmam arasında geçen süre sanki yok gibi. "Sopayı bırak" diye bağırıyor Mrs. Rourke'un sesi. O benim hayatta olabileceğimden çok daha hâkim tavırlı. Sopayı bırakıyorum, ayaklarıma düşüyor, tökezliyorum. Sonra koşmaya başlıyorum. Birinci kalede oyun dışı kalıyorum. Oyun dışı kalan üçüncü oyuncu oluyorum.

"İyi oyun!" diye bağırıyor Mickey.

Stash yanıma geliyor. "Topa vurdun" diyor. "Sevgilim, seninle gurur duyuyorum." Bir daha hayvanca sarılıyor bana. Stash'in en büyük korkularından biri (sık sık söyler) bir gün beni kucaklarken kaburgalarımı kırmak. Bir keresinde gazetede böyle bir şey okumuş; adamın teki havaalanında kız arkadaşını karşılamış, onu gördüğüne o kadar sevinmiş ki kızı öldürmüş. Benim en bü-

yük korkum ne, bilmiyorum; fark edilip yakalanmak ve yetişkin bedeninde çocuk olmakla suçlanmak belki.

İki devre arasında ufaklık yanıma geliyor. "Biri yerini vermek isterse fırlatıcı olabilirim" diyor, elinin tersiyle burnunu silerek. "Yorulursan senin yerine yakalayıcı olabilirim. Bıraksana ben yakalayayım topları, sen de dinlenirsin."

"Daha sonra belki" diyorum. Yakalayıcı olarak yerimi almak üzere ayağa kalkıyorum. Eldivenim yok, çıplak elle yakalamam gerekecek.

"Yani bir dahaki devrede senin yerine ben yakalayıcı olabilir miyim?"

"Belki" diyorum. "Belki oyun biraz daha ilerledikten sonra."

"Devreleri bölüşelim, tamam mı?" diyor Mickey.

"Bakarız" diyorum.

"Ben çok iyi top yakalarım" diyor Mickey. Gözlerini kısıyor. "Babama senin artık yakalayıcı olmak istemediğini söyleyeyim." Koşmaya başlıyor, bir yandan da bağırıyor: "Baba, baba! Onun yerine benim yakalayıcı olmamı istiyor!"

"Bir dakika" diyorum. "Ben öyle bir şey demedim." Arkasına bile dönmüyor. "Mickey!" diyorum. Ama Mickey tribünlerde koşturuyor.

Devre boyunca sinirlerim iyice tepeme çıkıyor. Yakalayıcı olmayı gerçekten istiyorum. Eğleniyorum, top çok hızlı geldiğinde parmağım geriye kıvrılıyor, acıyor, ama olsun. Topu tekrar fırlatıcıya atmak için bütün kuvvetimi harcıyorum. Çoğunlukla oraya kadar atamıyorum, fırlatıcı ileriye koşup yerden almak zorunda kalıyor. Sendeliyorum, fırlatıcı vurucuya topu atarken şişlenmemeye çalışıyorum. Bizim takımın sayı kalesinde bir oyuncusu olabilirdi, ama topu bana attıklarında kale-

ye koşmayı unutuyorum. Gene de kimse azarlamıyor beni, memnunum. Düşündüğüm şu: Yakalayıcı olmak hoşuma gidiyor, ama ufaklığın teki benim yerime geçmeye çalışıyor.

Topa vurma sırası Stash'te. "İyi misin?" diyor.

Kenardan biri Stash'e, "Hadi yavrum Frankie" diye bağırıyor. Eddie bu, Mickey'in babası.

"Bana hep 'yavrum Frankie' der" diyor Stash. Stash topa vurup sahada gözden kayboluyor. Koştuğu yol kahverengi bir toz bulutundan belli oluyor. Mickey'ye, yakalayıcılık sırası ona vermeyeceğimi söyleyeyim diyorum. Yapacağım tek şey bu, haklarımı korumak. Mickey top tutarken ben kenarda beklemek istemiyorum. Zaten biliyorum, sol dış alanda oynamayı beceremem. Kollarım o kadar kuvvetli değil, ark lambalarının parlak ışığında bana gelen topu da göremem.

Devre bitince Mickey tekrar yanıma geliyor. Şortunu yukarı çekip karnını ovuyor. Büyüyünce nasıl biri olacak acaba diye düşünüyorum. İnce dudakları çatlamış, burnu basık. 1930'ların çocuk aktörlerine benziyor; Jackie Coogan ya da *Bizim Çete*'deki Spanky. Küçükken büyük olmaya ne kadar heveslenirdim; okul yok, şunu yap bunu yap diyen yok. O kadar zevkli değilmiş meğer; restoranda mönüden yemek seçerken bile karar vermek benim için sarsıcı bir olay.

"Tekrar sorayım babama" diyor Mickey. "Daha önce meşguldü." Mickey normal bir çocuk herhalde, babasının bir erkekle, annesinin de bir kadınla yaşıyor olmasından etkilenmemiş gibi görünüyor. Tekrar sahaya koşuyor. Oğlu yanına gidince Eddie biraz utanıyor galiba, yürümeye devam ediyor.

"Cigaralığı olan var mı?" diyor.

"O kız yakalayıcı olmak istemiyor baba" diyor Mickey. "Onun yerine geçeyim istiyor."

Stash'in yanına koşuyorum. "Stash, Stash" diyorum. "Bu çocuk benim yerimi kapmaya çalışıyor."

"Yerini vermeyeceğini söylesene" diyor Stash.

"Sen söyle" diyorum. Ama Stash ilgilenmiyor, çikolatalı dondurma almaya gidiyor.

Bizim takımın kaptanı, "Hey, Mickey" diye sesleniyor, "skoru tutuyor musun? Sen skor tutma görevlisi olsana."

"Olamam" diyor Mickey. "Ben yakalayıcı olacağım."

"Hayır efendim, olmayacaksın" diye mırıldanıyorum.

Mickey, elinde bir top, koşarak yanıma geliyor. Yarım metre öteden "Babam tamam dedi" diye bağırıyor. Topu havaya atıyor, ama yakalamaya çalışırken top ellerinin arasından kaçıp sayı kalesinin arkasına yuvarlanıyor. "Git al topu" diyor bana.

"Dur bakalım" diyorum. "Sen git al topu, sen git al. Senin nazını çekecek değilim. Yakalayıcı olmak istiyorsan kendin gidip toplarsın. Sen düşürdün topu."

"Sakin ol" diyor Mickey, ellerini sallayarak. Minik suratı beyaz, süzgün, yatma saati çoktan geçmiş olmalı. "Sinirlenme" diyor. Bir gözünün altı çamur olmuş, onu ıslahevine göndereceğim neredeyse. "Nerelisin sen?" diye soruyor.

Cevap vermiyorum. Erkekler bu maçı çok ciddiye alıyor. Kadınlar iyi vakit geçiriyor, erkeklerse ıskalayıp oyun dışı kalınca çok kızıyorlar. Herifin teki topa öyle bir vuruyor ki, top 50 metre havaya fırlayıp köprünün alt tarafına çarpıyor. Herif utanarak yere bakıyor, öteki takımın oyuncuları alkışlıyor.

"Hatalı vuruş!" diye bağırıyor Mickey. "Iska, bir!"

Vurucu kendi kendine söyleniyor.

"Bu maçta bir hatalı vuruş bir ıska sayılıyor" diyor Mickey. "Babam öyle dedi."

İngiliz çocuk yanıma oturuyor. "Ne müthiş çocuk" diyor.

"Felaket bir sesi var" diyorum.

"Sana bir şey soracağım" diyor İngiliz çocuk. "İki defa ıskalamak çok mu feci bir şey?"

"Hayır" diyorum. " O kadar da feci olduğunu sanmıyorum."

"İyi öyleyse" diyor.

Sıra Mame'de. Topa vurup birinci kaleye koşuyor. Orada çöküyor.

"Bacaklarına bir şey oldu" diyor biri. Galiba iki bacağı birden tutmaz oldu. Mame'i tribüne taşıyorlar, alçak sesle inliyor. Tozlu betonun üstüne sırtüstü yatırıyorlar. Gözleri kapalı. Maça ara veriliyor.

Yukarıya, köprüye bakıyorum. Orası ayrı bir dünya, insan-sinekler için esrarengiz, gizli köşeler var. İpten bir merdivenle çıkılabilse, insan yaşayacak bir yer ayarlayabilir kendine. Bu dekor irkiltiyor insanı. Saat sabaha karşı iki olabilir, atom bombası atıldıktan sonraki gün de olabilir. Birkaç dakika sonra motosikletli bir çocuk sahaya geliyor. Mame arkasına biniyor, hızla uzaklaşıyorlar. "Ne oldu?" diyorum.

"Kasları incinmiş" diyor İngiliz çocuk. "Kötü görünüyor. Leonard onu hastaneye götürecek."

Stash'in yanına gidiyorum. "Tehlikeli mi sence?" diyorum. "Hamile olduğunu söylemişti bana."

Stash başını iki yana sallıyor. "Candy de hep bu numarayı çekerdi" diyor. "Ne zaman hamile kalsa sapıtır, bir delilik yapar, sonra kaçıp kürtaj olurdu."

Stash'in hâlâ eski karısı hakkında ileri geri konuşması beni rahatsız ediyor. Biraz delidoluymuş ama bana muhteşem bir insan gibi geliyor duyduklarımdan; onun-

la yaşamak heyecan vericiydi herhalde. "Çocuk yapmaya mı çalışıyordunuz?" diyorum.

"Hayır" diyor Stash. "Kendiliğinden oluyordu."

"Çocuk istiyor muydunuz?"

"Hayır" diyor Stash.

Stash'e hep birlikte olacak mıyız diye sormak geçiyor içimden. Yirmi yedi yaşında hâlâ yerleşik bir hayatım olmaması garip geliyor bana. Stash'i kucaklamak için uzanıyorum, ama Stash sahaya doğru harekete geçmiş bile. Arkama bakıyorum. Mickey tribünlerde çömelmiş "Iska, iki! Iska, iki!" diye bağırıyor. Havaya zıplıyor, apış arasını kaşıyor. Benim baktığımı görünce yüzünden bir utanç gölgesi geçiyor. Stash'in Dalmaçya köpeği Andrew'nun da Stash bir yaramazlığına gülünce aynı ifade oluyor yüzünde.

Mickey yanıma gelip ortalıkta duran bir diyet Cola kutusunu gösteriyor. "Bu senin mi?" diyor. "Susadım."

"Hayır" diyorum. "Kimin olduğunu bilmiyorum." Mickey ayakta, bana bakmaya devam ediyor. "İçsene" diyorum. "Biraz içsen kimse bir şey demez."

Mickey yukarı bakıyor. "Sağlamsın baba!" diye bağırıyor. Kulağımı tıkıyorum. Sağır ediyor bu çocuk insanı. Mickey kendinden geçmiş mutluluktan. Beton sıraların üstünde zıp zıp zıplıyor, çelimsiz kollarını havada sallıyor. "Sağlamsın, sağlamsın, sağlamsın!" Yerden kolayı kapıp kana kana içiyor, lıkır lıkır sesler çıkarıyor. "Oh" deyip kutuyu bırakıyor, bana bakıyor. "Vuruş hakkını bana vermek istemediğinden emin misin?" diyor.

"Eminim" diyorum. "Yakalayıcılık sıramı veririm, ama vuruş hakkımı vermem."

Omuz silkiyor. "Altıncı devre, birinci yarı: sekiz beş" diye bağırıyor. Bana dönüyor. "Benden iyi hakem olur, değil mi?" diyor.

Siyah deri mini etekli, sarı saçları kurdelelerle, minik ayakkabı bağlarıyla tutturulmuş heykeltıraş Jane, topa vurup birinci kaleye koşuyor. Tam varacakken top değiyor. "Sağlamsın!" diye haykırıyor Mickey.

"Oyun dışı" diyor birinci kale bekçisi.

"Hakeme itiraz etmeyin" diyor Mickey. "Sağlam. Top ona değmeden önce bir ayağı kaledeydi."

Yakalayıcılık sırası Mickey'de. Vuruş hakkı moda mankeni Maritsa'nın. En son bir Japon dergisinde görmüştüm resmini, üzerinde çok şık bir kıyafet, arka planda korkunç dinozor Gojira. Mickey topu havaya attıktan sonra top Maritsa'nın ayakları arasına yuvarlanıyor, Mickey topu almaya ona doğru koşuyor. Maritsa vuruş denemesi yaparken sopasıyla Mickey'nin kafasını yarmasına ramak kalıyor. "Ay" diyor, "kusura bakma."

Stash tribünlerden, "Bu da iyi numara" diyor. Bana bakıp sırıtıyor. Stash tam bir takım oyuncusu, fırlatıcıya bağırarak mavra yapıyor, Marley birayı fazla kaçırmış diyor (sol dış alanda sendeleyerek dönüp durmakta Marley). Fırlatıcı Stash'in beyzbol kepiyle dalga geçiyor. Herkes Stash'e bayılıyor; başkalarıyla birlikte olduğumuzda çok dışadönük oluyor, herkesin gelip konuştuğu insan o oluyor.

Mickey kıl payı kurtulduğu sopa darbesinden hiç etkilenmemiş görünüyor. Elinde sopasıyla topu, koşarak bir daire çizip tekrar yakalayıcı yerine dönüyor. "Baba!" diyor. "Baba, vuruş hakkı senin!" Babası ayağa fırlayıp elindeki cıgaralığı birine veriyor, sayı kalesine koşuyor.

Takım kaptanı geliyor. "Sıra bende" diyor.

Eddie, Mickey'ye dönüyor. "Benim sıram değilmiş" diyor ağır ağır. "Sıra bende demiştin hani Mickey." Ne olacak acaba; Eddie Mickey'ye yumruk atmak üzere gibi sanki.

Ama Mickey süt dökmüş kedi gibi. "Öyleyse bundan sonra senin sıran baba" diyor.

Bu arada ben, hayatta itiraf etmesem de, aslında Mickey'nin allem edip kallem edip benim yerime yakalayıcı olduğuna memnunum. Yorgunluktan ölüyorum. Bu parıltılı, tozlu sıcak, East River'ın kokusu -tuhaf bir çöp kokusu- dayanılacak gibi değil. Maç saatlerdir sürüyor, saat herhalde gece yarısına geliyor. Acaba Jerry Lewis programı bitmiş midir? Sanki herkes birbirinden kilometrelerce uzakta. Üstelik çişim de var.

Stash uzaktaki tribünlerin arkasına, Max'in daha önce gittiği yere gidip çişini yap diyor. Erkeklerin işi kolay. "Gidemem" diyorum Stash'e. "Pusuya yatmış bekleyen en az beş-altı sapık vardır orada. Ayrıca o velet de peşimden gelir garanti. Hayret ediyorum o çocuğa. Borazan gibi Stash!"

"Hakikaten öyle" diyor Stash.

"Resmen tepeme çıkıyor, inanamıyorum" diyorum. "Niye kimse terbiye etmiyor bu çocuğu? Babasının vuruş hakkını kullansa ya. Zaten yakalayıcılık sırası kaptı, şimdi de vuruş hakkımı paylaşmak istiyor!"

"Seni çok seviyor ama" diyor Stash. "Bayılıyor sana çocuk. Belli halinden."

"Tabii, beni enayi yerine koyabileceğini biliyor da ondan" diyorum.

Takımlar yer değiştiriyor. Yakalayıcılık sırası Stash'te. Mickey benim yanıma dönüyor. "Biliyor musun?" diyor. "Geçen hafta on bir devre yakalayıcıydım. Tam on bir devre! Bir kız vardı, onun yerine geçmemi istedi. Hiç oynayamıyordu o. Senin gibi değildi. Sen iyi oynuyorsun." Çelimsiz kollarını yırtarcasına kaşıyor. "Beşinci devre, ikinci yarı!" diye haykırıyor. "Ona yedi, avantaj bizde!"

"Öyle mi?" diyorum. "Ben iyi mi oynuyorum sence Mickey?"

Top fırlatıcı duruyor. "Bu kaçıncı devre?" diyor.

Mickey "Beşinci devre, ikinci yarı!" diye tekrar bağırıyor.

Top fırlatıcı şaşkın. "Ben bunu altıncı devrenin birinci yarısı sanıyordum" diye mırıldanıyor.

"Iska, bir!" diye gürlüyor Mickey.

"Her şeyin farkında olan bir tek sensin Mickey" diyorum. Aslında o kadar sevimsiz de değil, diye düşünüyorum. Sekiz yaşında; ne yapacağını dert etmiyor kendine. Bir bakıma Stash gibi, olayların üstüne üstüne gidiyor; olaylar üstüne gelir, kendisini ezer diye korkmayan insanlardan. "Her şeyin farkındasın" diyorum tekrar.

"Öyleyim" diyor Mickey. Jane'in köpeği, şaşkın suratlı, siyah-kahverengi, uzun gövdeli it Mickey'nin ayak bileklerini kokluyor. Mickey eğilip köpeği okşuyor. Sonra kısa top yakalayıcısına doğru bir tahta parçası atıyor. Köpek görev aşkıyla peşinden koşuyor. Mickey, "Sahaya müdahale!" diye bağırıyor. "Ara! Sahada köpek var!"

harbi muhabbet

Efendim, ben Marley Mantello, tombul koleksiyoncu Chuck Dade Dolger'la sabah saat sekizde kahvaltı için randevulaşmıştım. Sekize çeyrek kala, hem ev, hem de atölye olarak kullandığım, C caddesindeki sefil apartmanın önünde bir klakson sesi duydum. Basamakları ikişer ikişer atlayarak beş kat merdiveni indim. Galericim Ginger bir gün önce, "Marley, senden hoşlanırsa resimlerini de alır" demişti. "Ama unutma, eğer çok yemezsen beş para etmez biri gibi görecektir seni."

Resimlerimi beğenmesi yeterli değilmiş, ressamın kendisine de saygı duyması gerekiyormuş. Tabii benim gibi sıska, tanınmamış bir ressamın itiraz edecek hali yoktu, ama hiç değilse açtım. İnsan parasız olunca bu duruma düşebiliyor. Birkaç gündür ağzıma bir şey girmediğinden, yemek konusunu hallederim diye düşünüyordum. Eğer Dolger beni, deyim yerindeyse himayesi altına alırsa, ihtiyacım olan parayı bir şekilde temin ederdi; o zaman da şaheserimi gerçekleştirebilir, yani Roma'ya gidip kilisemi inşa edebilirdim. Hayatta en büyük arzum buydu. Parasız olmaktan tabii ki bıkmıştım, ama asıl istediğim, Vatikan'a bitişik bir Kadın İsa Kilisesi inşa etmekti. O'nun da kendisine ait Çarmıha Geriliş Aşamaları olacaktı: Bulaşık Yıkama, Bez Değiştirme, Ayna Önünde Kendini Kırbaçlama, Piknik Yemeği Hazırlama, vb. Kilisemin ünü kulaktan kulağa yayılacaktı, giriş ücreti olarak yetmiş beş sent alacaktım, Disney World dışındaki en büyük gösteri olacaktı eserim.

Chuck Dade Dolger, oniks renkli, ince aerodinamik

profilli eski bir Mercedes'in ön koltuğuna oturmuş ağzındaki puroyu çiğniyordu. Kendisini daha önce bir tek kere görmüştüm. Herifin ne kadar şişman olduğunu unutmuşum; direksiyonun arkasına sıkışmış, canlı bir kanepe gibiydi.

"Geç kaldın usta" diye karşıladı beni. "Ben her gün şafakla dikilirim ayağa. Sen de bir yere varmak istiyorsan aynen öyle yapacaksın."

"Ben altıdan beri ayaktayım" dedim. "Dün gece iki saat uyudum."

"Ben dün gece gözümü bile kırpmadım" dedi. Ön koltukta, yanında, eğri ağızlı, şehvetli bakışlı beyaz bir Staffordshire teriyesi oturuyordu. Garip şey, galericim Ginger Booth da, gözünde güneş gözlüğü, biraz yorgun da olsa göz kamaştırıcı bir görünümle arka koltuktaydı. "Ginger!" dedim. "Ne işin var burada?"

"İşe gitmeden önce sizinle kahvaltı ederim diye düşündüm" dedi.

Bu da, Ginger'ın benim için elinden geleni yaptığını gösteriyordu; onunla ilgili kuşkularım yersizdi. Elindeki en iyi ressamın ben olduğunu sık sık söylerdim Ginger'a; galerinin en çok satan ressamı olmasam da benimle çalıştığı için şanslıydı. Resimlerim özgün olduğu için satılmıyordu; özgün olan şey, taklit edilinceye kadar beğenilmez. "Gelebilmene sevindim" dedim.

"Geç arkaya" dedi Chuck. "Köpek önde oturuyor. Araba tutar da. Sana bir şey söyleyeyim mi Marley; ben kızlara bayılırım, özellikle de Ginger Booth'a; ama ah, bu köpek yok mu!" Yola bakmadan, zaten hatalı park ettiği yerden fırladı.

"Chuck, nereye gittiğine baksana" dedi Ginger sertçe. Ben ellerimi çıtlatarak "Şimdi bir kahve iyi gelecek doğrusu" dedim.

"Kahve mi!" dedi Chuck. "Ondan böyle sıskasın tabii. Kahve vücudu en hızlı zehirleyen şeydir. Ben bir yıldır kahveyi bıraktım; üç yıldır ağzıma içkinin damlası değmedi. Yakında rafine şekeri de bırakacağım. Benim istediğim, hiç ölmemek, bugüne kadar da ulaşamadığım bir amacım olmadı. Ufak bir bahis oynayalım mı, ne dersin Marley? Sonsuza kadar yaşarsam ben alırım parayı; geberirsem sen almaya uğraş bakalım!"

"Benim daha iyi bir teklifim var" dedim. "Şekeri bırakmadan ölümsüzleşebilirsin. Benim bir projem var, dâhiyane bir proje; aslında kafamın içinde böyle binlerce dâhiyane ..."

"Chuck, ışıklardan sola sapacaksın" dedi Ginger. "Chuck son beş yıldır Manhattan'da aynı evde oturuyor, ama her yere şoförüyle gitmeye o kadar alışmış ki evin yolunu kendi başına bulamıyor." Sesi soğuktu; başımı çevirip Ginger'a baktım. Üstünde yakut kırmızısı bir kazak vardı; bir sigara yaktı, kibriti sinek öldürüyormuş gibi, bir fiskeyle kültablasına attı. Sözümü keserek beni kırmıştı, ama galericiler hep yapardı bunu; sanatçıya haddini bildirirlerdi. Her şeye rağmen Ginger, Chuck'ın araba kullanışına çok kral bir şekilde katlanıyordu. Ön tarafın sanki kendisiyle hiçbir bağlantısı yokmuş gibi oturuyordu arkada.

Chuck ne zaman bir şey söylecek olsa, gözünü yoldan ayırıp arkaya dönüyor, bana bakıyordu. "İkinci Dünya Savaşında Sıhhiye sınıfında ambülans kullanıyordum" dedi. "Şoförlüğü orada öğrendim. O sırada ilk karımla birlikte Paris'teydik. Yirmi iki yaşında bir çocuktum o zamanlar, Lady'yi gemiyle geri gönderdim, ben Gönüllü Birliklere katıldım, Alman işgaline kadar oradaydım. Normal orduya katılmak istedim ama düztaban olduğum için almadılar. Gene de on üç madalya aldım."

"Neyse, şu benim kilise projesi..." diye söze başladım.

Ginger omuzuma bir yumruk attı. Bu arada, Park Caddesi'nden yukarı saldırıya geçmiştik, taksiler bile Chuck'ın tankına yol açıyorlardı. Arabadan gelen ses pek hoş değildi, vitesten bir homurtu geliyordu, ama Chuck aldırmadan gaza basıyordu. "Kızımın arabası" dedi. "Kendisi İrlanda'da, bana bıraktı, benim için bir-iki resim almaya gitti. Şoföre de bugün izin verdim; öteki araba garajda."

"Geri dön Chuck, fazla gittin kuzeye" dedi Ginger.

"Aman be Ginger, madem araba kullanmayı o kadar iyi biliyorsun, gel sen kullan" dedi Chuck, direksiyonu bırakıp iki elini havaya kaldırdı.

"Chuck'la sık sık kahvaltı eder misin?" dedim Ginger'a.

Ginger bana bir tuhaf baktı, sonra minik, midilli derisi çizmeli ayağını yukarı çekti. "Chuck'la ben eski dostuz Marley" dedi.

"Öyleyse benim projeden bahsetmişsindir Chuck'a" dedim.

"Marley, Chuck'a yeni ressamlardan hangilerini beğendiğini söylesene. Benimkiler dışında şu anda sergisi olan hangi ressamlardan resim alsın diye düşünüyorduk."

"Benim tanıdığım bir ressam var, o olabilir, Stash Stosz. İyi-kötü karşıtlığını işliyor resimlerinde. Çizgi film kahramanlarını çok kullanır: Babalooey, Chilly Willy, Bullwinkle, Miki Fare, ayrıca çeşitli Bizans figürleri kullanır. İyi ressamdır, benim kadar değil tabii, ama iyidir. Onun işlerine bir baksanıza."

"Tabii" dedi Ginger, "arkadaşın olduğuna göre resimlerini beğeniyorsun haliyle."

"Credat Judaeus Apella" dedim. "Latince, 'Sen onu külahıma anlat' demek."

Bu arada Chuck bizi duymuyordu bile. Kendi kendine mırıldanıyordu: "Ginger hayatında araba kullanmadı, yalnız bir kere arabayı parkmetreye geçirmişti. Kalkmış nereye gittiğimi söylüyor, oraya gitmeme bir faydası olacak sanıyor." Adamın tekini kıl payı ıskalayarak doğuya doğru döndü ve geriye, şehir merkezine doğru gitmeye başladı.

Chuck'ın evine vardığımızda Ginger bir şeyler mırıldanıp beni kenara çekmeye çalıştı ama Chuck kolumdan tuttu, "Hadi, hadi" dedi. "Teçhizatı bir kuralım."

Ginger, "Ben yukarı çıkıp biraz uzanacağım" dedi. "Başım ağrıyor. Marley, fırsat bulunca yukarı çık. Yatak odasında bir Roy Lichtenstein var, hoşuna gidecek sanırım."

Ev güzel, kahverengi taş binalardandı. Tabut gibiydi; Van Dyck kahverengisi maun kaplı duvarlar, şöminenin üstünde Eric Fischl'in büyük bir resmi: sığ bir havuzda mastürbasyon yapan bir oğlan çocuğu. Bakmak için resme yaklaştım. Chuck gülerek, "Anneme inat olsun diye aldım onu" dedi. "Geçen yıl öldü, doksan yedi yaşında. Şimdi gülüyorum, eski Chuck değilim artık, ama çok eziyet ettim zavallı kadına. Gel, sonra gezdiririm sana evi."

Chuck'ın peşinden mutfağa gittim. Beni masaya oturtup kendisi kocaman, beyaz bir aşçı başlığı taktı kafasına. Masanın üstü yiyeceklerle tamamen kaplıydı: bir şişe *taco* sosu, koskoca bir kavanoz bal, üstünde şekerdarısı yazılı bir kavanoz daha, bir de eski moda bir krema kabı. Chuck ızgaraya on beş-yirmi tane pembe, hiddetli sosis attı. Sosisler kızaran kediler misali öfkeyle, tükürür gibi, cazırdamaya başladı. Sonra "sıcak maymun

yağı" dediği bir şeyin içine sekiz-on yumurta kırdı, bütün yumurtalar çift sarılıydı. Fırından fazla irileşmiş, şalgama benzer, üzerinden tereyağı damlayan çöreklerle tıka basa dolu bir kâse çıkardı. "Hamur işleri uzmanlık dalımdır" dedi. "Delikanlı, sen hayattan ne beklersin?"

"Ben antik Roma'da doğmalıymışım" dedim. "İlk Hıristiyan şehitlerinden biri olmayı isterdim."

"Ben de Hıristiyanım be evlat" dedi Chuck. "Ömür boyu tipik bir Amerikalı kapitalist olarak yaşamışken birden içimde bir kıvılcım çaktı."

"Öyleyse projemi beğeneceksiniz" dedim.

"Antik Roma'yı hakikaten iyi bulmuşsun" dedi. "Ben o zamanlarda yaşasam senatör olurdum. Neden, biliyor musun?" Konuşmaya ara vermeden kahvaltıyı hazırlamaya devam ediyordu. Sofrada mavi-beyaz kareli bir örtü vardı ama yiyeceklerden pek görülmüyordu. Çiftlikte yemek yemek gibiydi, nereden bulmuştu o kadar şeyi, bilmem. Arkada iki-üç inekle domuz beslediğini söylese şaşmazdım. Açlıktan öyle beynim sulanmış bir haldeydim ki işin ancak görsel tarafına konsantre olabiliyordum. Chuck'ın dev gibi, olgun bir yüzü, rahat hareketleri vardı. Fıldır fıldır minik gözleri, Çiftçi Dayı gibi neşe saçıyordu. Bu arada, kendi kendine konuşarak (ben dinlemiyordum en azından) buzdolabından bir sepet mantar çıkarıp iki tanesini bir fiskeyle havaya fırlattı. Biri tavana çarpıp küçük bir leke bıraktı. "Sonra hizmetçi temizlememe yardım eder" dedi Chuck. "Yemek pişirirken eğlenmeyi severim."

Sofraya geçti, yanıma oturdu. Köpek tam ayaklarımın dibinde uyuyordu, öyle bir horladı ki yerimden sıçradım. Chuck, "Bizimki uyuyor" diye kükredi, tabağıma altı tane sıcak çörek atarak. "Sesimizi alçaltalım. Dövüşçü köpektir bu. Yulaf ezmesiyle mi başlarsın?"

"Yok, greyfurtla" dedim. Chuck'tan bir homurtu geldi. "Bunu bitirince alırım yulaf ezmesinden" diye ekledim, bir yandan da o homurtunun anlamını tartmaya çalışıyordum. Greyfurtun üzerine biraz bal döktüm; greyfurtu Texas'tan ithal etmişti herhalde, basketbol topu kadar büyüktü, içi de pembe ve suluydu. Sabah aç karnına yulaf ezmesi, hayatta en nefret ettiğim şeydir; arkasından az bir farkla greyfurt gelir.

"Şimdi bak, açık söyleyeyim" dedi, kalkıp masaya bir tencere tatlı fasulye getirdi; sonra dönüp servis tabağına aldığı yumurtayla sosisleri böldü. "Bu arada soğumadan şunlara başla artık, bunu bitirince birkaç tane nefis yabanmersinli krep yapmaya niyetim var, yabanmersinleri Maine'den. Açık söyleyeyim, senin şu resimlerden birini almayı düşünüyorum."

"Hmm" dedim, ağzım dolu olduğu halde.

"Ye, Marley, konuşma, ye. Senin bu halin ne böyle? Yemek yiyemiyorsan nasıl resim yapacaksın? Ben hakiki Rönesans adamı olmayan herife pek güvenmem. Mesela ben..." Falan filan. Yumuşak tereyağı köpüklü bir çöreği hapur hupur yuttum.

Chuck şeytan şeytan beni seyrediyordu. "İşini beğendim, Ginger'ın sergisindeki resmini; ama o kocaman, çirkin şeyi değil. Bu arada o büyük resmin adı ne?"

"Adı 'Güzeller Partisi' " dedim. "Bütün güzellerin bir araya geldiği kalabalık bir parti; Milo Venüsü, Afrodit, Hebe, Kharisler, Peri, Huri, Eros, Apollon, Hyperion, Antinoos, Narkissos..."

"Pek bir şeye benzetemedim. Ama o Ginger'ın ofisindeki küçük resim, 'Geoffrey Chaucer'ın İlk Randevusu' iyi. Ne boyası kullandın?"

"Guvaş" diye mırıldanıp bir sosisi şişledim. Büyük resim o güne kadar yaptığım en iyi resimdi. Küçük man-

tar dolmalarından (ekmek içi ve Parma peyniriyle doldurulmuştu) üç tanesini arka arkaya hızla mideye yuvarladım, onunla tartışmamak için, aldırmıyormuşum havasında. Aslında epeyce doymuştum bile. Belki de midem aylarca, günde sırf bir öğün Chef Boy-ar-dee konserve köfteli makarnayla beslenmekten küçülmüştü.

"Guvaş demek. Her neyse, şimdiye kadar bir çift göğsün bu kadar güzel bir resmini hiç görmedim diyebilirim. Model mi kullandın?"

"Porno dergi" dedim.

"Aman, Mr. Marley, sesinizi alçaltın, Prenses konuşmalarımıza bozulmasın." Yerde uyuyan köpeğe bir sosis attı. Köpek uyanıp eti bir lokmada gövdeye indirdikten sonra derhal süreğen narkolepsiye daldı. "Aman, sakın sofrada köpeği beslediğimi Ginger'a söyleme. Kızıyor, yemek daveti vermeye kalkınca köpekte kötü alışkanlık oluyormuş, öyle diyor. Şu köşedeki küçük kamerayı görüyor musun?"

Başımı çevirip göz attım, bu arada ellerim de boş durmayıp bir çöreği yanlışlıkla yere düşürdü.

"Her taraf elektronik olarak gözetim altında" dedi Chuck. "Bodrumdaki malzemeyi de katarsan buradaki resim koleksiyonunun değeri üç milyona yakın. Duvarlarda yer kalmadı. Ginger elektronik sistem taktır diye ısrar etti. Eli maşalı, her istediğini yaptırıyor. Karım Lady hayattayken, onunla işler değişikti. Tabii o devir de başkaydı. Yirmi küsur sene karıma hayatı zehir ettim. Paris'teyken, ta 1930'ların sonlarında, onu eve gönderdim, hindi üretim çiftliğiyle ilgilensin diye, ben o arada Beyaz Rus bir kontesle macera yaşadım. Kontesi de öyle pek sevmemiştim, niye yaptım bilmem. Uzun boylu kadınlar hep peşimden koşardı. Boyum 1.59 biliyor musun? Daha uzun görünüyorum ama 1.59'um."

"Paris'i severim" dedim. "Ama benim esas aşkım İtalya'dır. Özellikle de Roma."

"Karım Lady'yi severdim aslında, çok severdim, minnacık bir şeydi, ailenin bücürü, köklü bir New England ailesinin kızıydı, beni de hiç sevmezlerdi. Her neyse, o kontes karıdan kurtulmanın tek yolu ambülans kullanmaktı. Lady'yi kırmayı hiç istemedim, ama öyle oldu galiba. Ama doğruya doğru, Lady sağlam kadındı. Beni Paris'te o Beyaz Rus'la bırakıp buraya döndü, ben olmadığım süre boyunca ABD ordusuna yirmi kiloluk hindiler temin etti."

Çatalımın ucuyla yumurtalarımı patlattım, sulu sarılarının tabağa yayılmasını seyrettim. Yumurta sarısı. Floransa'daki San Marko manastırının bodrum fresklerini hatırlamamak elde değildi. Kilisemde mutlaka ıslak sıva freskler olacaktı... "Senin Ginger'ın erkek arkadaşı olduğunu anlayamamışım ben aslında" dedim. "Yani senden söz etmişti ama ne bileyim, ben işinden başka şey düşünmeyen insanlardanım işte."

"Ah, Ginger işte" dedi Chuck. "Şimdi yukarıda oturmuş, seni ucuza yeni bir resim yapmaya ikna etmeye çalışıyorum diye üzülüyordur."

"Ha, onun derdi bu muydu?" dedim. "Bak, resimlerime Ginger'ın koyduğu fiyat bile az. İnan bana, şu anda benden alacağın her resim büyük bir yatırımdır."

"Seninle tartışmayacağım Marley" dedi Chuck. "Ama ortalıkta genç ressam çok, garantili olmadıkları sürece ben riske girmem."

"Benim projemle sen servet yaparsın, Disney World'den daha büyük bir şey olacak. Ginger bile diyor ki..."

"Aman, bırak Ginger'ı. Onun dış görünüşü taş gibi, ama aslında küçük bir kız çocuğu, ayrı geçirdiğimiz geceler sabaha karşı üçte telefon eder; ağlayarak, neresiy-

se gideceği yer, gitmeyi hayatta beceremeyeceğini söyler. Resmi bırakıp galerici olmaya karar verdi, onunla birlikte elli kızcağız daha aynı işe kalkıştı. Piyasa vahşi Marley, sırf dış görünüşle olmuyor."

"Bende dış görünüşten fazlası var" dedim. "Bak, taslakların hepsini çizdim. İsteseydim büyük bir mimar olabilirdim; içerisi mermer, kauçuk ve cam olacak. Ortada dev bir banyo küveti olacak, sülfürik asitle dolu bir tür çeşme..."

"Ginger'a söyledim, belki bir-iki yıl sonra, hâlâ berabersek, Ginger'ın egosunu yeterince geliştirebilmişsem, çocuk doğurmasına izin veririm. Şimdilik örgü örmeyi öğrettim. Ben örgü örmeyi severim de, benim de bazı yeteneklerim vardır. Yemek pişirmek, örgü örmek, kendilerine göre yaratıcı işlerdir, aksini söyleyenlere sakın inanma. Şu üstümdeki kazağa baksana."

Tepeden tırnağa bir süzdüm. Üstünde şarap moruyla kadife mavisi baklavalı bir şey vardı, yakası olmasa normal bir kazaktı da, yakası iri bir kuşun gerdanı gibi kırış kırıştı. Ginger hakkında aslında pek de bilmek istemeyeceğim bu kadar çok şeyi dinlemek beni rahatsız ediyordu; ne kadar olsa ben ona bağımlı hale gelmiştim. Dâhi bir ressamın, yapıtlarını yaratmak dışında bir şeyler yapması da beklenemez ya. "Bizim Ginger herhalde evlenmek istiyor" dedi Chuck. "Altmış yedi yaşındayım, mirasımı kızıma bırakıyorum."

"Ginger'ın çocuk yapmaya ihtiyacı yok" dedim. "Ben varım ya."

Ama Chuck'ın tedirgin bir hali vardı; konuyu değiştirdi. "Bak hoşuna gidecek bir şey getireceğim" dedi, yeme hızımın biraz düştüğünü fark etmişti. Kilerdeki çekmecelerden birinden birkaç tane minik, yeşil konserve

çıkardı, üstlerinde ANANAS REÇELİ, SAHRA KUMANYASI, ABD ORDUSU yazılıydı.

Elektrikli konserve açacağıyla kutulardan birini açtı. İçinde az miktarda, kabuk bağlamış, sarımsı bir merhem vardı, keskin bir deterjan kokusu geliyordu kutudan. "Aşçı geçen gün bunları atmaya kalktı, kıyameti kopardım. Bunlardan bir kamyon dolusu aldım, otuz beş dolara. Bugün bunların piyasa fiyatı ne kadar biliyor musun? Satarım diye düşünüyorum, bunlar hakiki koleksiyoncu parçası. Paraya ihtiyacım olduğundan değil, oyalanmak için işte. Resim toplamak insanın her dakikasını almıyor." Bir çöreğin üstüne biraz reçel sürdü, ben yemeye çalışırken seyretti. "Fena sayılmaz, değil mi?"

Başını çevirir çevirmez çöreği masanın altından köpeğe kaydırdım. Köpeğin dişlerinin güçlü sesini bastırmak için hemen çatal bıçakla patırtı çıkarmak zorunda kaldım.

Bu arada Chuck üstüne cömertçe *taco* sosu dökülmüş dört-beş yumurtayı götürmüştü. "Aman be Marley, yavaşladın. Ben Newport'taki Ballroom'u işlettiğim sıralar sporcular çok rağbet ederdi bize. Biliyor musun Marley, içtiği içkinin parasını kendi ödeyen bir tek profesyonel golfçu ya da tenisçi görmedim. Ne yerdi be herifler; inan bak, o gün öğleden sonraki maçı kimin alacağını kahvaltıdan anlardım."

"Ballroom neydi?" dedim.

"Mantarları üstüne biraz *taco* sosu döküp dene, tadını ortaya çıkarır. Texarkana'da bir restorandan bizzat ithal ettim. Dolger's Starlight Ballroom'u hiç duymadım deme bana. Gazetelere haber olmadığımız gün yoktu. Lady'yle annem dehşet içindeydiler; çevre de öyle. Onlar insanın adının gazetelere üç olay dışında asla geçmemesi gerektiğine inanırlardı: doğum, evlilik ve ölüm.

Annemle Lady bazı şeylere hiç alışamadılar; ikisi de sosyete karısıydı. Bizim kulüp pek uzun ömürlü olmadı; gece kulüpleri genellikle kısa ömürlüdür. Malikânenin giriş katını olduğu gibi yıktırdım, içeriye bir sahne yaptırdım, yüzme havuzunun kenarına da bir bar. Bir ara arka tarafı olduğu gibi minyatür golf sahası haline getirdim. Newport'ta bir eşi daha yoktu. Orkestra New York'tan gelirdi, iki haftada bir değişirdi. O sıralar çocuktum daha. İki yumurta daha al, tabağında yer var. Yoksa tatlıya mı geçmek istersin?"

Köpek ağır, ıstıraplı bir inlemeyle masanın altından kalkıp sürünerek su kabına gitti. Tabağımdan birkaç fasulye attım aşağı. Her neyse, tarih işte böyle, kulaktan kulağa aktarılır, *virum volitare per ora*. Yazık, herif aslında eski günlerini anlatmak istiyordu. Ama ben kendi hayatıma devam etmek için telaşlanıyordum; yine de sonuçta bir para alacaksam, dinlemeye razıydım. "Ben tatlıya hazırım" dedim. Köpek suyunu içip döndü, ağzıyla fasulyeleri itti, sonra gene çöktü. "Aa, peçetemi düşürmüşüm" deyip eğildim, fasulyeleri geri aldım.

"Asi bir tip denebilirdi herhalde bana, Marley. Ama ben kendi kendini yetiştirmiş bir adamdım, benim gibi yetişen insanların çoğu para kazanmayı sevmez. Ama ben farklıydım." Konuşmasına ara verip gözleri kızarık köpeğe gönülsüzce bir tekme attı. "Bayılıyorum bu köpeğe, aynı bana benziyor. *Cık, cık*. Yemeğin yanında biraz içki?" İçki dolabına gitti, parşömenimsi kâğıtla kaplı, tozlu bir konyak şişesi çıkarıp getirdi, ışığa tuttu.

Yüzüne hayran kalmamak elde değildi; öyle hüzünlü, öyle iriydi ki. İncecik, kıvrım kıvrım bir doku içinde iri, nezleli gözler. Belki de onu erkek Meryem modeli olarak kullanabilirdim.

Chuck "İçkiyi bırakmak zorunda kaldım" dedi hayıf-

lanarak. Yuvarlak bir kadehe çürük kayısı rengi içkiden doldurdu. "O kuşluk içkilerini ne özlüyorum ama. Şimdi bir tek yemek yapıyorum. İnan bana, yemek yapmak yaratıcı iştir. Kendi yemek tariflerimden kitap yazabilirim ben yahu. İçki Yasağı devrinde kendi dondurmamı kendim yaptığım günleri hatırlıyorum da. Tutti-frutti. Sırf tatlandırıcı olarak kullanmak üzere gümrükten çekilmiş rom stoklamıştım. İçki ziyanı gibi görmedim hiç. Boya gibi aynı; başarılı olmak istiyorsan malzemeden çalamazsın. Komşular sırf bir litre satın almaya, aşçılarını benim mutfağa gönderirlerdi; Küba'nın en baba içki kaçakçılarıyla direkt bağlantım vardı. Şu son sosisi de al bakalım delikanlı."

"Size *esto perpetua!*" dedim, sosisi çatalıma takıp havaya kaldırarak, öteki elimi de aşağı indirip kemerimi gevşetmeye çalıştım. Bu arada adamın çizgilerini kafama kaydediyordum. Güzel bir yüz; bir geyikle bir kapı tokmağının en zarif özellikleri bir araya toplanmış. Genetik yapısı da kendini açıkça gösteriyordu, bir asalet, bir borazan azameti. Bununla beraber, adamın benim dâhiyane projemi finanse edecek parası olup da benim onu ikna edemeyişim sinirimi bozuyordu. Umut ne tatlı yalandır: Daha hâlâ parayı bastırmaya ikna ederim adamı belki, diye düşünüyordum.

Chuck masadan fırlayıp koca ayaklarının üstüne dikildi, aşçı başlığı bir yana devrildi. Kahveyle birlikte kabarık, reçelli donatlar getirdi, dışı kahverengi, pürtük pürtük şekerli, içi yağlı ve yumuşak. "Şundan bir tat" dedi. "Kendim yaptım. Özel olarak."

Kibarca gözlerimi kırpıştırıp bir tanesini ısırdım. İçi tıka basa yapışkan, siyah üzüm marmeladıyla doluydu, ağzımın kenarından fışkırdı. "Güzel, çok güzel" diye mırıldandım. "Ha, bu arada, projem hakkında ne düşündüğünü söylemedin?"

Bu arada o, füme alabalıkları unutmuştu. "Tüh, geç kaldık. Neyse, Marley, azıcık tat. Buzluktan sadece iki tane çıkardım, ama kahvaltıdan sonra bir şeyler atıştırmak istersen daha çıkarayım."

"Tamam."

"Nerede kalmıştım? Starlight Ballroom. Komşular isyan edince ben de kulübü kapatıp hindi üretme çiftliği haline getirdim. Dolger Beyaz Dağlar Hindileri. Hah! Komşulara bu daha da çok battı, ama hiçbir şey yapamadılar, yörede hayvan yetiştirme izni vardı, onu kontrol etmişlerdi. Atlarını düşünerek herhalde. Hiç hindiyi çiftleşirken gördün mü?"

"Hayır" dedim,

"Peki çıkmayan yumurtasını yumurtlayabilmek için ıkınan tavuk!"

"Hayır!"

"Peki hiç hindi pişirip de içini açtığında yüzlerce küçük hindi embriyonu gördün mü, kimi yumurta içindedir, ötekiler giderek küçülür, sonuncusu inciden de miniktir?"

"Hayır."

"Bütün bunlardan, nasıl Katolik olduğuma geliyoruz. Ben hayatı birinin kolunu ısırır gibi yaşadım. Komşular Starlight Ballroom'dan o kadar şikâyet etmeyeceklerdi; bir görseydin, çiftliğe nasıl söylendiler. Görebileceğin en iyi hindi işletmelerinden biriydi. Öyle kimyasal madde filan yoktu; benim hindiler mutluydu. Pek para kazanmadım ama. Ortalama bir Şükran Günü hindisi düşün mesela, dört buçuk-beş kilodur. Yirmi kiloluk hindiyi hangi aile ne yapsın?"

"Büyük bir aile isteyebilir" dedim.

"Olmaz" dedi Chuck. "Fırınları küçük gelir. Benim derdim başkaydı, ben bu arada başka bir yığın işe giriş-

miştim - bir yayın imparatorluğu kurdum, doğru zamanda ayrılıp büyük vurgun vurdum - o yüzden hindi işine bütün ilgimi kaybettim. Bugün bir Frank Perdue olabilirdim. Belki de olamazdım ama. Hindilerin o kadar büyümesinin nedeni, öldürmeye kıyamadığımdandı. Gençliğimde yaptığım tek iyilik. Hindiler aksileşene, tersleşene kadar bırakırdım yaşasınlar, sonra ABD ordusuna hindili börek olmak üzere kıyma haline getirilirlerdi."

Ben midemi, o hassas aleti düşünüyordum. Kendisini yemek borumun dibinde hissedebiliyordum, salyangoz ve kül suyuyla doldurulmuş bir kadın eldiveni gibiydi. "Korkunç bir şey" dedim.

"Aslında hiç öyle görünmem ama; çiftçilik hep kanıma girmiştir. Yurt odasında ördek beslediğim için hazırlık okulundan atılmıştım."

"Chuck'ı fazla ciddiye alma" diye mutfağa giren Ginger kendine bir fincan kahve koydu. "Hepimiz Chuck gibi kendi kendini yetiştirmiş insanlar olsaydık, ne mutlu olurduk."

"Ginger, erkek erkeğe konuşuyoruz" dedi Chuck.

"Gidiyorum, gidiyorum" dedi Ginger. "Marley, Chuck'a projenden bahsetmiyordun, değil mi? Üstüne atlamadan bırak da önce bir-iki resmini alsın." Ginger odadan çıktı, ama önce bana bir bakış fırlatmayı ihmal etmedi. Chuck'ın ne demek istediğini anlıyordum, o zengin Amerikan suratından fırlayan toplama kampı gözleriyle Ginger sinirli bir kızcağızdı.

Chuck bana göz kırptı. "Komşular uyanıncaya kadar iki domuz da yetiştirdim. O domuz pirzolaları anlatılır gibi değildi Marley. Her biri beş santim kalınlığında. Ekmek kırıntısına bulardım onları. Kremanın içinde yüzerlerdi. Mmm mm mmm. Domuz yemekten de vazgeçtim mecburen, ama dikkat edersen kendi elimle evde yaptı-

ğım sosisten sadece biraz tattım. Sindirimi zor oluyor, insanın vücudunun birden çökmeye başlaması ne tuhaf değil mi? Sosisler nasıldı bu arada?"

"Mükemmel."

"Sahi mi? Sana bir-iki tane sarayım, daha sonra atıştırırsın. Neyse, ne diyordum? Benim ilgi sürem de bir itinki kadar kısa. Sana bir şey söyleyeyim mi, bu resim toplamaya takıldıktan sonra uyandım, gençliğimde Paris'te yok pahasına epey resim alabilirmişim, şimdi milyonun üstünde para ederdi. Eveet, kahvaltıyı mideye indirişini seyrettim, fena değildin, delikanlı, gerçi ben senin yaşındayken çaktırmadan seni de yerdim ya, neyse. Sen şu köpeği bir dolaştırmaya çıkar bakalım, sonra ben seni arabayla eve bırakır, şu senin resmi de Ginger'la konuşurum. Güzel resim, 'Geoffrey Chaucer'ın İlk Randevusu', ama Ginger fiyatı biraz düşürse iyi olurdu bence."

Elimdekiyle yetinmeliydim, ama ben sihirli balığı bulmuş balıkçı gibi daha fazlasını istemekten kendimi alamadım. "Peki projemi desteklemeye ne diyorsun?" dedim. "Senin de Medici'ler gibi kendi kilisen olabilir..."

"Marley, şu anda elimde kendine çevre sanatçısı diyen bir adam var, Montana'da bir yerden bir yere çamur yığınları taşıyor. Bir tanesi Golden Gate Köprüsü'nü yara bantlarıyla kaplamak için izin almaya çalışıyor. Kızın teki var, bir eli bir Koreli'ye, bir eli bir Dalmaçyalıya kelepçeli; kelepçeli geçirecekleri bir yılın her anını videoya çekiyor. Bütün bunlar para demek, ama sanat dünyasına ilgimin bedeli olarak bu parayı seve seve ödüyorum. Ama sana şunu söyleyeyim: Resmini satın alacağım."

"Peki projemi de düşünür müsün? Karar vermeden önce bir düşünsen? Sana ayrıntılı projeyi, bir de mihrap resminin bitmiş halinin dialarını göndereyim."

"Peki, kabul; dediğini yapacağım, düşüneceğim."

Memnundum artık. Biliyordum, Chuck, Ginger'ı fiyatı biraz düşürmek konusunda ikna ederdi, ama önümüzdeki iki ayın kirasını ödeyecek kadar bir şey geçerdi gene elime, ayrıca yiyecek parası da kalırdı, eğer canım bir daha yemek çekerse. Bu arada da Chuck'ı ikna etmenin bir yolunu bulurdum; Ginger'ı rehine almak ya da Koreli'yle köpeğe kelepçeliyken video çeken kadını temizlemek pahasına da olsa.

Tam ben köpeği dışarı çıkarmak üzere tasmasının kayışını takarken, Chuck seslendi: "Belki yürüyüş yediklerinin bir kısmını eritir. Geri geldiğinde bir fincan daha kahve içersin, sonra öğle yemeğine geçeriz. Ya da bir parça elmalı turta yersin. Kendim pişirdim, New England'ın en iyi elma ağaçlarından toplanmış elmalarla. Sana bir şey diyeyim mi, bazıları bana sanatçı der, yemekle uğraşan bir sanatçı."

"Köpeği nereye götüreyim?" dedim.

Chuck, "Gel sana bir şey göstereyim Marley" deyip kapıya geldi. Sesi birden alçaldı, fısıltıya dönüştü. "Otur Prenses" dedi. Köpek ona bakıyor, ama kıpırdamıyordu. "Dövüş köpeğidir o Marley, dikkat et dışarıda. Köpeğin kulakları insandan keskindir bak."

"Saldırır filan mı yani?"

"Olabilir. Onu gezdirirken sesini yükseltme, başın belaya girer. Bağırmana gerek yok. Şöyle bir evin etrafında dolaştır getir."

Kendimi olabilecek en kötü şeylere hazırladım; ama çıktığımızda fark ettim ki şişko köpek yerdeki bir-iki şeyi kokladıktan sonra eve dönüp uyumaktan başka bir şey istemiyor.

Belki de ihtiyar kurt beni alt etmişti aslında; bilmiyo-

rum. Bildiğim tek şey vardı; o mutfağa dönüp bir şeyler daha yersem ölürdüm.

Gizlice salona girdiğimde baktım Ginger domuz derisi kanepeye oturmuş örgü örüyor. Salon 1910'larda bir av kulübesi gibi döşenmişti; her taraf koyu ahşap, her şey erkeksi, antika, bir tek duvarları boydan boya kaplayan büyük resimler hariç: Sol LeWitt'in, Alfred Jensen'ın, Neil Jenney'in işleri, garip bir karmaşa, kimi boktan, kimi fena olmayan şeyler. Evi gezmek canımı sıkmıyordu; ama oturup yemeye katlanamayacaktım.

"Ginger, benim buradan çıkıp gitmem lazım" dedim.

Ginger başını salladı. "Öğle yemeğine arkadaşlarına söz vermiş derim" dedi. "Şu sığın kafasını görüyor musun?" Şöminenin üstünde bir boynuzu çarpık iri bir hayvanı işaret etti. "Onu Chuck'a içkiyi bırakmadan önceki halini hatırlatsın diye tutuyorum orada, bir gece bana kızıp kafama kurşundan bir kupa attı, ama isabet ettiremedi, sığına geldi. İçkiyi bıraktıktan sonra resim toplamaya başladı. Marley, ona kilisenden söz etmeye kalkmadın, değil mi?"

"Gayret ettim" dedim. "Ama dinliyor muydu bilmem."

"Çünkü Chuck Katolik olmayı ciddi ciddi düşünüyor. Kızı Katolik, Chuck kızına çok bağlıdır."

"Öyleyse kilisem hoşuna gidecektir."

"Sanmıyorum, bir sürü insan bozulabilir böyle bir şeye. Bunu sana hayal kırıklığına uğrama diye söylüyorum sadece."

"İnanmıyorum" dedim. "Ha, bu arada senin Chuck'la çıktığını bilmiyordum ben." O güne kadar Ginger'la ilgilenip de hayatı hakkında pek bir şey sormamış olduğumu fark ettim; bana iyi bakıp bakmadığıyla daha çok ilgilenmiştim. Eh, işte bu da gösteriyordu ki daha iyi bir insan olma yolundaydım.

"Chuck'ı gerçekten seviyorum" dedi Ginger. "Yıllardır haftada birkaç gece onda kalıyorum. Kahvaltıyı hep yatağıma getirir ama herhangi bir söz vermiyor... Sanırım biraz da kızı yüzünden. Kızı istemiyor. Ayrıca yıllardır da yandaki komşu kadınla bir ilişkisi var, benimle birlikte olmadığı geceler onunla oluyor. Kadın benim iyi bir danışman olmadığıma ikna etmeye çalışıyor Chuck'ı. Onu sırf elimdeki ressamların işlerini alması için kullandığımı söylüyor..."

"Marley!" diye gürledi Chuck mutfaktan. "Köpeği getirdin mi? Bir kadeh içkiyle söylediğim turtadan bir parça yemeye ne dersin?"

"Çabuk git sen" dedi Ginger. "Ben niye gitmen gerektiğini anlatmaya çalışırım."

"Ama belki o zaman resmimi almaz" dedim.

"Marley, git hadi!"

Vakit kaybetmeden tüyüp şehir merkezine yürümeye başladım. Böylece sıskalığım bir süre dinlenecekti; ben de düşüncelerimi rahatça geliştirebilirdim. Çünkü Chuck'ın gerçekten bana ısındığından emindim, yakında onun finansmanıyla Roma'da bir arazi alacak, kilisemi yapıp mutluluk içinde yaşayacaktım. Bilmem neden, sezgisel bilgilerime hep güvenmişimdir. Bütün bunlardan o kadar emindim ki, Ginger'dan biraz avans istemeyi akıl edemediğime hayıflandım; üstüne düşsem, hiç şüphe yok Chuck'tan o sabah hatırı sayılır tutarda bir çek alabilirdim.

İçim müthiş bir neşeyle doldu. Tuhaf şey, acıkıyordum; benim için neşenin anlamı hep bu olmuştur. Cebimdeki son dolarla koşup karşı kaldırımdaki pizzacıya girdim; soğuk kalın pizza dilimini ağzıma tıkıp hamuru açan herife bütün planlarımı anlatmaya koyuldum.

fizik

Lexington Caddesi'nde High Style 2000'de saçımı kestirdikten sonra yolda bana araba çarptı. Pek güzel bir araba bile değildi; mavi-beyaz bir Chrysler. Sokağın ortasından karşıya geçmeye çalışıyordum, araba geri gelip dizlerimin hizasından bacaklarıma çarptı. Arabanın çarptığını anlamadım önce; daha çok, sanki biri gelip bacaklarıma yumruk atmış gibi bir hisli. Sonra araba öne ilerledi. Sersemlemiştim. Gözlerimi arabanın plakasından ayıramıyordum: 867-UHH. Ezberlemeye çalıştım. Araba yerinden kıpırdamıyordu, herhalde kullanan ciddi bir şeyim var mı diye bakıyordu. Evet benim hatamdı ama yine de sinirlenmiştim. Arabaya pis pis bakıp sürücüsüne nazar değdirmeye çalıştım. Adam pencereden eğilip bağırdı: "Salak mısın be? Senden kaç metre uzaktaydım, gördün mü?"

Ben kelimelerin insanıyımdır, matematik problemleriyle aram hiç hoş olmamıştır, saatte altmış kilometre hız yapan bir tren beş saatte ne kadar yol alır, filan gibi. Böyle problemlerin karşısında ben hep, ya yoluna inek çıkarsa, diye düşünürüm. Bu yüzden olsa gerek, lisede fizikten neredeyse çakıyordum. Her gece annem kitaptan bana cümleler ezberletiyordu, ama faydası olmadı. Hoca okuldan sonra yardım etmeye çalıştı, gene de D aldım. Lexington Caddesi'nde arabayı kulanan adamın bu zor sorusuyla karşı karşıya kalınca, bir şey yapmak istedim -adama bağırmak mesela- ama korktum.

Annemin bir çocukluk anısı vardı, onu hatırladım.

Annem iki yaşındayken Atlanta'dan Manhattan'a götürmüşler; annesi kaldıkları binanın avlusuna çıkarmış onu, oynasın diye; apartmandakilerden biri pencereyi açıp annemin kafasından aşağı bir kova su dökmüş. Suyu döken her kimse, annemin pazar sabahı saat dokuzda penceresinin altında şarkı söylemesinden hoşlanmamış demek. Tabii büyükannem annemi kurulamış (ya da su, dağılma katsayısına bağlı olarak hızlı ya da yavaş, buharlaşmış), sonra polise ve gazetelere haber vermiş. *Herald Tribune*'da MİNİK BİR MUAMMA başlığıyla çıkan fotoğrafı annem hâlâ saklar. Shirley Temple bukleli, tombul bacaklı annemin resminin altında, küçük Sonia Silverman'ın Georgia'dan ziyarete gelip kötü bir şakanın kurbanı olduğu yazılı.

Kaldırımın kenarında duruyordum. Titriyordum. Ya çok mutluydum, ya da araba çarptığında bir adrenalin sarsıntısına uğramıştım. Ayırt etmek zordu. Ölmemiştim. Yolda yirmi dolar bulmak gibi bir şeydi. Ne şanstı bendeki de! Sonunda karşı kaldırıma geçip pizzacıya girdim, bir dilim pizza ısmarladım; baharatlı sosis, mantar, soğan ve biberli. Pizzam fırında ısınırken kuyrukta beklemek zorunda kaldım.

Önümde sıra bekleyen bir kız vardı, adam fırından onun dilimini nihayet çıkardığında elimi uzattım. Ama kız daha önce uzandı, adam da ona verdi. "Sizin ısmarladığınız pizza bu mu?" dedim. Tanımadığım insanlarla çok ender olarak konuşurum, ama bir şey söylemem gerekiyordu. Kızın benimle aynı pizzayı ısmarladığına inanmıyordum, çünkü 1) genellikle seçilen bir tür değildi, 2) diğer hemen herkes sade pizza söylüyordu.

Kız bana pis pis baktı. "Evet, bu" diye tersledi.

Pizzaları pişiren adam "Sabırsızlanma şekerim, rahat ol biraz" dedi bana. Bunun üzerine kendimi daha da sa-

lak hissettim. Ama bana verdiği dilim gerçekten bomboştu. Üstündekilerin çoğu fırına dökülmüştü. Utanmıştım. "Emin olun hiç sabırsızlanmıyorum" gibilerinden bir şey söylemek istedim, ama ağzımdan tek kelime çıkmadı. Aşçının beni arsız durumuna düşürmek için özel bir çaba harcadığından emindim, halbuki kasıtlı bir arsızlık yapmadığım açıktı.

Pizza başarısız hayatımın bir simgesiydi sanki. Pizzasını çalmaya çalıştığım kızın elinde, şu pespaye Hollywood romanlarından biri vardı. Sinirlerim tepeme çıktı. Okuduğu şey buydu ve o buna rağmen bana tepeden bakıyordu. Önce kız tek boş masaya oturacak, ben de onun masasına oturmak zorunda kalacağım sandım. Sıcak pizzam kâğıt tabaktan akmaya başlamıştı. Ama sonunda oturacak başka bir yer buldum. O kadar memnun oldum ki kendimi iskemleye attım neredeyse. Yandaki masada saçları alabros kesilmiş bir kadın, altı yaşlarında bir çocuk ve kadının kardeşi gibi görünen, uçuk mavi saçlı bir herif vardı. Sürekli çocuğun tabağından bir şeyler yiyor, çocuk öfkeyle, neredeyse yıkılmış, "Bırak benim yemeğimi" diyordu. Çocuk spagetti yiyordu; acaba benim pizzam kadar lezzetli mi diye merak ettim. Pizza müthiş lezzetliydi; iri, etli mantarlar, tel tel çiklet gibi bir peynir ve tuzlu, acı sosis parçaları.

Tavanda, buhar tezgâhlarının üstünde, iplere asılı, kartonpiyerden dev butlar vardı. Aklımdan sürekli "Biraz önce bana araba çarptı" cümlesi geçiyordu.

Otobüsle eve giderken, olanları Stash'e anlatmamam gerektiğini kendi kendime hatırlattım, öldürürdü beni. Stash *Post*'u aldığında, 28 YAŞINDAKİ TAKI SANATÇISI TRAFİK KAZASINDA ÖLDÜ, ÇARPAN ARABA KAÇTI diye okusa ne olurdu? Bir kere herkes saçımı Soho'da,

East Village'da filan değil, Lexington Caddesi'nde ucuz bir yerde kestirdiğimi öğrenirdi. Ayrıca, cenazeme kim gelirdi? Hiç arkadaşım yoktu. Tanıdığım diğer takı yapan insanların hepsinin yığınla arkadaşı vardı. Çeşitli kulüplerde kalabalık partiler verirlerdi, fotoğrafları en moda dergilerde yayınlanırdı. Belkî mali destek alıyorlardı. Benim parti verecek param yoktu; aslında gerçekçi olarak baktığımda, ilgilenmediğim şeylere de bir açlığım vardı.

Kapıdan girdiğimde Stash yatakta, Dalmaçya köpeğimiz Andrew'un yanı başında yatıyordu. Stash atkuyruğunu çözmüştü, gür sarı saçları yüzünü neredeyse örtüyordu. Tehlikeli, tıraşsız bir haldeydi. Üstünde gömlek yoktu, kıllı göğsü vahşi hayvanları hatırlatıyordu. Andrew bacaklarını havaya dikmiş, boynunu Stash'in koluna dayamıştı. Andrew'nun bir horlama derdi vardı; o kadar yüksek sesle horlardı ki gece içinde birkaç defa Stash'le beni uykumuzdan uyandırırdı. Sonunda Stash bir çözüm buldu. Andrew'nun yatağına bir ip bağladı, geceleyin Andrew horladı mı Stash ipe asılır, ani hareket Andrew'yu uyandırır, horlaması bir süre kesilirdi. Stash'le dalga geçerdim, hayvanlara eziyet sınıfına giriyor bu diye; biri bizim yatağımıza ip bağlasa, her uykuya dalışımızda ipi çekse hoşuna gider miydi yani? Ama Andrew o kadar uysaldı ki (ya da aptal) aldırmıyordu.

Stash'le Andrew bana dönüp bakmadılar bile. Kendimi fazlalık hissediyordum. "Merhaba" dedim. "Saçımı kestirdim." Neredeyse belime kadar kızıl, tirbuşon gibi buklelerim vardı; aslında saçımın öyle biçimi filan yoktu, darmadağınıktı. Stash yalvarmıştı, sakın değiştirme diye. "Hiç fark edilmiyor, değil mi? On dolar verdim, uçlarından aldırdım. Nasıl sence? Bu gece güzel görünecek miyim?"

Stash cevap vermedi.

"Bir şey mi var?" dedim.

"Hayır."

"Rahatsız mısın? Kulağın mı ağrıyor?"

"Hayır."

"Bugün bir şey yedin mi?"

"Evet."

"Peki, ne yaptım?" dedim. "Buzdolabını eritmeyi unuttum, ondan mı? *Sen* erit allahın belası buzdolabını."

"Eleanor, eritirdim ama buzdolabını tıka basa doldurmuşsun. Geçen yaz sekiz kilo vişne seçtirdin bana, sonra da turta filan yapmadın. Niye atmıyorsun vişneleri?"

"Turta yapmadım, çünkü sen rejim yapacağımızı söylemiştin. Eve daha yeni geldim, dur; buzdolabı yüzünden kızdın bana, öyle mi?"

"Sen hatırlatıncaya kadar aklımda bile değildi. Masanın üstündeki şu yazıya kızdım. Git bir bak." Bazen kendimi Bomba Ekibinin tek üyesi gibi hissediyordum: Stash'i zararsız hale getirmek zorundaydım. Masanın üstünden dergiyi aldım. Güzel bir masaydı, karavan tipi bir şey. Stash birkaç ay önce almıştı bana masayı; kimseyi yemeğe çağıramadığımdan çok yakınıyorum diye. Ama bugüne kadar ne zaman birilerini çağıralım desem, evin çok dağınık olduğunu söyleyip örnekler verdi. Birinci Örnek: Mutfak tezgâhıyla dolapların arasındaki boşluğa siyah-beyaz karolar yapıştırmıştım, onlar yerinden sökülünce, yani kısa bir süre içinde, duvarın bütün boyası da döküldü, kahverengi lekeler oldu.

Dergide Stash'in bir resminin, "Hz. Süleyman'ın Bilgeliği"nin röprodüksiyonu vardı. Quick Draw McGraw'yla Babalooey, bir Eskimo bebeğini testereyle ikiye bölerken. Resmin altında uzun bir yazı vardı. Birinci paragrafta adam, Stash'in resminin bütünüyle bir kenara

atılamayacağını, bununla birlikte, resmin bir Neanderthal insanının akılsızca karalamaları olduğunu söylüyordu.

Dergiyi bırakırken, "Pek kötü değilmiş" dedim.

"Kötü değil mi?" dedi Stash. İnanamıyormuş gibi başını iki yana salladı. "Bazen beni acayip şaşırtıyorsun."

"Yani çok daha beteri olabilirdi" dedim. "Burası Rusya olabilirdi; o zaman yaptıklarını beğenmezlerse gelip kapını çalar, götürür vururlardı."

"Rus konstrüktivizmi resimde en beğendiğim ekoldür" dedi Stash.

"Hiç değilse ilgi görüyorsun!" dedim. "Biri benim hakkımda yazı yazsa çok heyecanlanırdım, olumsuz bir yazı da olsa."

"Bu akşamki yemeğe gitmeyi istiyor muyum, bilmem" dedi Stash.

Dünyanın en ünlü ressamlarından kırk tanesine, havalı bir İtalyan restoranında büyük bir yemek daveti veriliyordu; bir gece kulübünün dekorasyon işini almaları onuruna. Bunlardan biri de Stash'ti; o akşam hepsi geleceklerdi. Bir kız arkadaşımın söylediğine göre iki kişilik, şampanyalı (bir şişe) bir yemek orada 200 dolardan fazla tutabilirmiş. Neyse ki parayı biz ödemiyorduk.

"İstemez olur musun, istiyorsun tabii bu akşam çıkmayı" dedim. "Öteki ressamların hepsi dergideki yazı yüzünden sana gıpta edecek."

"Öyle mi sence?" dedi Stash. "Bilmem ki."

"Bir kere, herkes reklamdan hoşlanır" dedim. "Ayrıca, haksızlığa uğradığın sürece saygı da görürsün, Vincent Van Gogh gibi. Çok popüler olursan sahte ve ticari gözükürsün." Aklıma ne gelse söylüyordum, yemeğe gitmeyi çok istiyordum gerçekten. Önemli bir olaydı; daha önce bu kadar çeşitli ve ünlü sanatçı bir çatı altın-

da hiç toplanmamıştı. Spor illüstrasyonlarıyla ünlenmiş kişilerden son East Village starına kadar her tür sanatçı vardı.

"Bu yazıyı görünceye kadar keyfim yerindeydi" dedi Stash. "Sonra eve geldim, buzdolabını hâlâ eritmediğini gördüm. Artık ev almak için yeterince param olmayacağı gibi, zaten anlamı da yok. Doğru düzgün bir evimiz olsa bile sürekli darmadağın olacak."

"Hiç kendi kendine eriyen buzdolabı diye bir şey duymadın mı?" dedim. "Sen kendine bahane arıyormuşsun. Beni cezalandırmaya kalkma Stash."

"Nasıl cezalandırıyorum ki seni?"

"Çünkü daha büyük bir ev arayacağımıza söz verdin bana, şimdi kıvırtıyorsun." Aslında bir yarım, hayatta taşınmayacağımızı başından beri biliyordu, burada çok fazla rahatsızdık çünkü. Düşük kira (sanatçılar için konut sübvansiyonu), güzel bir nehir manzarası, alışmıştık. Öte yandan, Stash'in bir arkadaşı yakındaki bir binayı satın almaya çalışıyordu, teklifi Stash'in hoşuna gitmişti. Bütün bir katı satın alıp yarısını kiraya verebilir, böylece borcunu kapatırdı.

Buzdolabındaki yiyecekleri çıkarıp lavabonun içine yığmaya başladım. Gece eritecektim. Stash'in kafasına bir şey geçirmek geliyordu içimden. Neredeyse otuz yaşındaydım, bekârdım ve pazarlanabilirliğim hızla düşüyordu. İşimde umduğum patlama olmamıştı. Sürekli takıyla uğraşmaktan vazgeçip haftada iki gün bir East Village gazetesinde düzeltmen olarak işe girmek zorunda kalmıştım. Bir de uyuz kişiliğim vardı üstüne üstlük. Daha sosyal olsam, belki takı işinde daha başarılı olurdum. Manhattan'da işler böyle yürüyordu.

Benim yetiştiğim ortamda, Güney Carolina'da sosyete kuralları geçmezdi. Babam Max posta siparişiyle çalı-

şır, çiçek yetiştirirdi. Şakayıklar, fulyalar, sarı zambaklar, sümbüller, süsenler, her tür soğanlı, mevsimlik çiçekler yetiştirirdik. On dört yaşımı bitirdiğimde, Max doğum günü hediyesi olarak yeni bir pembe kamelya türüne benim adımı vermişti. Pek heyecanlanmamıştım -aslında *Seventeen*'e abone olmak istiyordum- ama çenemi tutmuştum. Max ayrıca ek iş olarak oranın üniversitesinde bahçecilik dersi verirdi. Biz çocuklar okuldan döndüğümüzde, hepimizin yapacak bir işi olurdu. Ocaktan fırında patates hiç eksik olmazdı, yemeğimiz buydu: fırında patates, yoğurt, keçi peyniri. Annem Ankara keçisi besler, yününü ülkenin öbür ucundaki dokumacılara satardı. Annemle babam seçimlerini yapmışlardı: Yoksul kalmaya razıydılar, ama geçimlerini topraktan çıkaracaklar, çevrelerindeki giderek ticarileşen, sahteleşen dünyadan etkilenmeden yaşayacaklardı. Şüphesiz hepimiz çok çalışacaktık. Kısacası, televizyonumuz yoktu.

Ben de seçimimi yapmıştım: Ben aileme başkaldıracak, hayatın keşmekeşine katılacaktım. İstediğim şeyler vardı, ucuz da değildi istediklerim. Maalesef bir yerlerde yolumu şaşırdım. Bir kere, büyüdüğümde fakir olacağımı hiç düşünmemiş, en manyakça hayallerimde bile aklımdan geçirmemiştim. Annem New York konusunda beni uyarmıştı; ama çok çalışmaya razıydım. Sonunda başarırım diyordum. Bu durumdaki tek insan ben değilmişim. Tanıdığım insanların çoğu bir iş yapıyor, ama kendini başka bir şey olarak görüyordu; tanıdığım bütün garson kızlar aslında oyuncuydu, fotokopicideki bütün fotokopiciler aslında romancıydı, bütün resepsiyonistler aslında sanatçıydı. O kadar çok resepsiyonist sonradan ünlü birer sanatçı olmuştu ki, resepsiyonistler kendilerine sanatçı demekte bir sakınca görmüyorlardı. Ama ben haftada iki-üç gün düzeltmenlik gibi bir şey

yapmak zorundaysam, kendimi aldatıp takı tasarımcısı olduğumu söyleyemezdim. Gerçeği kabullenip kendime düzeltmen demem gerektiğini düşünüyordum.

İçim acılaşmıştı. New York'ta yaşayıp da hep öfkeyle dolu olmamak çok zordu. Bütün bunları düşünerek hazır krem karamel yapıyordum; bir gece açıkta kalınca bozulur diye bütün sütü kullanarak. Kutunun üstünde yazılı tek malzeme şekerdi. Stash'e, hazır malzeme kullanmadan krem karamel yapmalıydım diye düşündüm.

O anda Stash mutfağa girdi. "Ne yapıyorsun?" dedi. "Bir tek işe konsantre olmayı bile beceremiyorsun! Aynı anda hem buzdolabını eritmeye, hem de yemek yapmaya çalışıyorsun!"

Çoğunlukla o kadar iyi anlaşıp da arasıra bu gibi dönemlerimizin olması tuhaftı, böyle zamanlarda bıçakların ortalıkta değil çekmecede durması isabetliydi. "Taktın sen bana!" dedim. "İstediğim gibi yaparım işimi! Etrafına bir baksana, buradaki yayıntı senin, benim değil. Sana masanın üstündeki bütün yayıntılarını koyacak yer açmak için kütüphanede dört rafımı boşaltıp kitaplarımı postayla anneme göndermek zorunda kaldım, şimdi masanın üstü yeni yayıntılarla kaplı."

Ben bağırırken Stash buzdolabındaki gevşek buzları kırıyordu. Bir kâseyi doldurunca lavaboya getirdi. "Nereye atacağım bunları?" dedi. "Lavabo yiyeceklerle dolu, bir de kirli spagetti tenceresi."

"Küvete at" dedim.

"Küvete atamam" dedi. "Duş alacağım."

"Üstüne biraz sıcak su akıt öyleyse" dedim. "Buz 0 santigrad derecede erir, veya 32 fahrenheit derecede."

Buzu kafama atmamak için kendini zor tuttu. "Sen buzdolabını tıka basa yiyecekle doldurmaya devam

edersen nasıl ev alırım? Sen yeni evi de buradaki sefalete dönüştürecek olduktan sonra niye borca gireyim?" dedi.

O banyoya giderken "Dergideki yazıya kızdın, benden çıkarıyorsun hıncını" dedim.

Giysilerimi toplayıp bir bavula tıktığımı ve çekip gittiğimi hayal ettim. O kadar gerçek göründü ki hayalim, Stash duştan çıkıp, belinde bir havlu, kollarını uzatarak bana doğru geldiğinde şaşırdım.

Orangutan gibi sarıldı bana. "Hadi barışalım" dedi.

"Her saniye üstüme varma benim" dedim kulağına. "Kendimi sinek gibi hissediyorum, sen de kanatlarımı koparıyorsun."

"Öyle mi?" dedi Stash. "Yutmam bu kanadı kopuk numarasını."

Benim kendime güvenimin çok artmasından korktuğunu biliyordum; görüp göreceğim gönül alma bu kadardı. Partiye gidebiliriz dedi. Çıkmadan önce alelacele bir yoğurt yuttum. Tadı aynı yüz kremi gibiydi. Benim derdim -ortasında güzelce dengelenmiş küçük yüz kremi topağıyla- midemi rahatlatmaktı. Bu tür davetlerde yemek servisi on birden hatta on bir buçuktan önce başlamazdı.

Davet saat onda başladığı halde biz ancak on buçukta varabildik, diğer insanların da çoğu yeni geliyordu. Kapıda bir kâğıt imzalattılar, resmimiz çekilirse yayın organlarınca kullanılabilir diye.

Restoran bayağı hoş bir yerdi. Her masanın ortasında deve kadar, ağaç gibi bir çiçek aranjmanı, herkesin oturacağı yerde de küçük bir isim plaketiyle bir armağan vardı. Benim isim plaketimde MR. STOSZ'UN KONUĞU diye yazılıydı -STASH STOSZ plaketinin yanın-

daydım- armağanımı seçen kişi belli ki hem işimi hem de durumumu bilen biriydi: iri imitasyon pırlanta bir nişan-nikâh yüzüğü takımı. Stash'in armağanı suda eriyen bir dövme takımıyla oyuncak bir motosikletti; Stash'in motosikleti vardı. Motosikleti kurunca, alet şimşek gibi fırlayıp masanın karşı tarafından aşağı düştü. Diğer sanatçılar da Çiz-Boz takımı, vudu bebeği, patlayan puro, istiridye biçiminde, kurulunca içinden müzik eşliğinde Botticelli'nin Venüsü fırlayan bir oyuncak, kendi imzasının lastik mühürü gibi armağanlar aldılar.

Yemekler gerçekten çok lezzetliydi: kâğıt gibi, incecik dilimlenmiş çiğ et; didilmiş yengeç ve ızgara biberlerle süslenmiş incecik şehriye; büyük servis tabaklarına dizilmiş, minicik gözleri canlı gibi yerli yerinde duran, sıcak, küçük kızarmış balıklar. Salonun bir köşesinde adamın biri akordeon çalıyordu -çeşitli unutulmayan melodiler- herhalde özel olarak bu davet için. Belki de hep çalıyordu. Antre olarak vermut ve sarmısak soslu, hafif kumlu midye aldım. Stash fesleğen ve domatesli füme mozzarella aldı. Paylaşırız diye kararlaştırmıştık. Ama açıkçası, istediğim gibi tadını çıkaramadım yemeklerin. Bir kere gecenin on bir buçuğunda iştahım artık kaçmıştı, uykum gelmişti, ayrıca ben Stash'le yalnız yemeyi severdim bir tek. Acaba niye konuşmaya beni de katmıyorlar, acaba çeneme yemek döküldü mü gibi şeyleri dert etmek zorunda kalmadan yemeğin tadını çıkarmayı isterdim. Bu da benim acıklı ama küçük bir sakatlığımdı, bir kişilik özelliğini filan açığa vuran bir şey değildi; arasıra çenem yağlanır, yemek dökülür, hissetmezdim. On beş yaşındayken küçük bir ameliyat geçirmiştim, çenem sonra hissiz kaldı. Öyle pek gösterişli bir sakatlık değildi ama bana aitti işte. Bana hayatta en trajik ve romantik gelen sakatlık Laura'nınkiydi, *Sir-*

ça Köşk' teki Laura topaldı. Şimdilerde etrafta pek topal kalmadı, artık insanların 'ayağı aksıyor' sadece.

Yanımda oturan kızın üstünde kauçuktan bir elbise vardı; üstüne bir kat lateks boya vurulmuş gibi görünüyordu. Tabağının önündeki plakette SAMANTHA BINGHAMTON diye yazılıydı, iki saniyede bir, bir fotoğrafçı gelip resmini çekiyordu. Cadı gibi siyah saçları (belki peruktu) ve uzun, sıska bir boynu vardı, ya çok zarifti ya da kaz gibi; kararsızdım. Benim zavallı, üstü pullu, eteği siyah kadifeden tek şık gece kıyafetim, Kauçuk Güzelinin kıyafeti yanında solda sıfırdı. Onu boğabilirdim. Karşımda oturanlar beni yok farz ediyordu. Çatalıma makarna dolarken, Samantha'yı hayat hikâyesi konusunda sorguya çektim. Kocasını (öbür yanında oturuyordu) ilkokul ikinci sınıftan beri tanıyormuş. Felaket zengin bir ailenin oğluymuş, şimdi de dünyanın en gözde galerilerinden birinin sahibiymiş. Kendisi çok başarılı bir menajermiş; Dustin Hoffman ve John Huston en samimi arkadaşlarıymış, menajerliğini yaptığı oyunculardan biri de, geçen yıl bütün Akademi Ödüllerini silip süpüren filmde oynuyormuş. Ama daha yirmi sekiz yaşında ve mesleğinde zirveye yaklaşmış olduğu halde, mutlu olmadığına karar vermiş. Kocası ona bakabileceğine, aslında çalışması gerekmediğine göre, iki hafta önce işini bırakmış, rock yıldızı olacakmış. Aslında yapmak istediği buymuş. Henüz bir menajer bulmamış kendine, ama yakında bulacak gibi görünüyormuş.

Şampanyayı biraz fazla kaçırmış olabilirim; gerçekten lezzetliydi, her kadehin dibinde iri, taze ahududular vardı. "Eskiden sen bu işi başkaları için yaparken şimdi menajer arayıp plak sözleşmesi peşinde koşmak tuhaf gelmiyor mu?" dedim.

"Hayır."

Samantha'nın en iyi arkadaşı karşımızda oturuyordu, üstünde tüylü bir tütü vardı, tuvalete gitmek üzere yerinden kalktığında Samantha'ya arkadaşının ne iş yaptığını sordum. "Fritz'le çıkar" dedi. Fritz, limon ve ayna çalışmalarıyla ünlü bir heykeltıraştı. "Daha on sekiz yaşında, tam bir cadı." En iyi arkadaş da işte bu kadar, diye düşündüm.

Tuvalette, Samantha'nın çantasından çıkan çeşitli makyaj malzemelerini süründük. Samantha burnunu pudralarken, "Şu yanında oturan çocuk" dedi, "onunla berabersin, değil mi?"

"Birlikte yaşıyoruz" dedim. "Adı Stash."

"Ben de sana onu soracaktım" dedi. "Stash Stosz o, değil mi? Hani hakkında çok feci bir yazı çıkan?"

"Ha, evet" dedim.

Çantasından bir cıgaralık çıkardı.

"Zengin mi?" diye sordu, cıgaralığı yakıp bana uzatarak.

"Hayır" dedim.

"Peki sen?"

"Hayır."

"Öyleyse niye çıkıyorsun ki onunla?" dedi.

"Şey..." dedim. Afallamıştım.

"Yemekten sonra bizimle gelsene" dedi. "Kocamın bir kardeşi var, sana bayılacak. Fritz'le birlikte kulübe gidiyoruz."

Onunla biraz keyif içtim. Belki o da içkiyi biraz fazla kaçırmıştı.

Sofraya döndüğümüzde Stash bir yarış atları ressamıyla ateşli bir tartışma içindeydi; keçi sakallı, tavşan dişli bir adamdı ressam. "Senin yaptığın sanat değil" diyordu at ressamı. Başında yumuşak, tüylü fötrden bir kovboy şapkası vardı.

"Sizin resimlerinizi biliyorum" dedim kendisine. "Annem bir keresinde pikniğe giderken kâğıt tabak almıştı, üstlerinde sizin resimleriniz vardı."

Herkes yer değiştirmişti. Fotoğrafçı ortalıkta dolaşıp ilginç anlar yakalıyordu. Ressamlardan biri, uzun beyaz kollarını yanındaki iskemlenin sırtına dolamış, yusyuvarlak, pelte gibi kafasıyla tıpkı ahtapota benziyordu. Bir başkası ağzını acayip acayip oynatıyordu, öpüşen guramiler gibi. Sanatçılardan biri o kadar ünlüydü ki, bizimle oturmayı reddetmişti; balkon kısmında özel masası vardı, ünlü bir Fransız sinema oyuncusuyla birlikteydi. Benim karşımdaki epeyce sarhoştu; kıpkırmızı bir suratı, tepeden bakan bir tavrı vardı. Biriyle konuşurken önündeki dolu kül tablasını alıp masanın altına boşalttı.

Yemek bitince, ressamlardan biri bir pasta tabağını alıp ("al-beni" adıyla bilinen özel bir Venedik pastası) o-kadar-ünlü-olmayan bir ressamın kafasına geçirdi. O-kadar-ünlü-olmayan ressam gözünü bile kırpmadı, sadece fotoğrafçıyı çağırdı.

Vestiyerde Stash biriyle çeneye daldı, ben de dışarı çıktım. Samantha bir limuzinin penceresini açıp kafasını uzattı. "Eleanor, gelsene" dedi. "Kayınbiraderimle tanıştırmak istiyorum seni, bu Mitch."

Gözlerimi kısıp pencereden içeri baktım; Samantha'nın yanında kızıl saçlı, sakallı bir herif oturuyordu; gözleri beşinci sınıf bir yarışta koşan bir atın deli gözlerini hatırlatıyordu, kimbilir ne doping almıştı. "Memnun oldum Mitch" dedim. Bana bir kadeh şampanya uzattı.

"Ne tarafa gidiyorsun Eleanor?" dedi Samantha.

"Şehir merkezine."

"Hadi bizimle gel" dedi. "Biz seni bırakırız."

Bir an düşündüm; Stash'i bekleyip onunla birlikte eve gitmeli, köpeği dolaştırıp televizyon seyretmeliy-

dim. Bütün bu insanların niye beni delirttiğini anlatmaya çalışırdım Stash'e. Herkesin bu kadar kendisiyle ilgili olmasından nasıl sıkıldığımı anlatırdım. Ama cevap olarak sen çok içmişsin diyeceğini biliyordum. Ya da arabanın kapısını açıp içeri atlayabilir, vın diye bir yerlere gidebilirdim. Sonradan fikir değiştirsem de Stash herhalde affederdi beni, bir zaman sonra.

"Stash hâlâ içeride" dedim. "Onu bekliyorum. Ben sizi tutmayayım, haftaya ararım. Güle güle Mitch." Samantha omuz silkip penceresini kapadı. Kaldırımın kenarında, elimde bir şampanya kadehi, kalakaldım.

Eve vardığımızda canım epeyce sıkkındı. Dişlerimi fırçalayıp lenslerimi temizlerken kauçuk elbisesiyle Samantha'yı düşündüm. Açık söylemek gerekirse, benden daha güzel değildi, daha akıllı da değildi, peki ne iş yapıyordu? Rock yıldızı olmak isteyen milyonlarca insandan biriydi sadece. Öyleyse nasıl oluyor da sürekli fotoğrafı çekiliyor, bütün erkekler üstüne düşüyor, elbiseni çekebilir miyim diye soruyordu? Çünkü 1) kocası büyük bir galeriyi yöneten önemli biriydi, 2) herhalde her akşam bu insanlarla takılıyor, uyuşturucu kullanıyordu -kokain ya da herneyse- halbuki benim keyif içtiğim bile sayılıydı. Ama belki de gerçekten benden daha üstün bir kişiliği vardı, belki gerçekten hem fiziksel, hem de ruhsal açıdan benden daha çekiciydi, belki ben kendimi kandırıyordum.

Aslında şu anda olduğum yerde gerçekten de olmak istediğimi fark ettim, Stash'le birlikte bu ahırın içinde. Hayatımın tek tek her parçasını düşünüp tersliğin nerede olduğunu bulmaya çalıştım. Burun ameliyatı olup, şu insana küstah olmayı öğreten kurslara gidebilirim diye düşündüm. (Süpermarkette broşürünü okumuştum).

Ama bu benim ruhumu mu geliştirecekti? Pek sanmıyordum. Gerçekliğin çeşitli yönlerine yetişmek benim için çok zordu. Sonunda buldum. Çocuk istiyordum. Bu geceden ve buna benzer gecelerden de açıkça görülüyordu ki ben şaşaalı bir gece hayatı ya da hızlı yaşamak için yaratılmamıştım, ama iyi bir anne olurdum.

Kendimi kucağımda şişko göbekli, sarı tiftik saçlı, şaşkın suratlı, koskocaman, Buddha gibi bir bebekle hayal ettim. Onu bebek küvetinde yıkar, pusete bindirip öteki annelerle konuşa konuşa sokakta gezdirirdim. Stash bebeği sırtına bağlayıp açılışlara götürürdü. Resim galerilerinde, gece kulüplerinde bunu yapan çok erkek görmüştüm. En sonunda, bebek büyüyünce, bana ne kadar harika olduğumu söylerdi. Stash'le sonunda bağlanmış olurduk, ortak çek hesabımız olurdu, parayı bu kadar dert etmezdim. Bunlar pek öyle ahım şahım sebepler değildi, ama önemli olan bilinçdışıydı; hayatımda bir şeyin eksik olduğu duygusu, sonunda ne olduğunu bulmuştum.

Yatak odasına gittim, yani yatağın olduğu köşeye. "Stash" dedim. "Oturup düşündüm. Sen orta yaşa geldin, ben de pek genç sayılmam. Çocuk yapmanın tam zamanı. Bir zamandır esprisini yapıyoruz, ama daha ciddi düşünelim." Ona bakarken, bebeğin sevimli olacağını düşündüm, gerçi göğüs kılları Stash'e, saçları da bana çekerse tam bir goril olurdu, her santimetre karesi kılla kaplı olurdu.

"Sen sarhoş musun?" dedi Stash. Yatağa uzanmış, yanında Andrew, televizyonda Frankenstein filmi seyrediyordu. "Bu dünyaya çocuk getirilemez. Hiç değilse bu şehirde. Bundan önceki haberleri duymadın mı?!

"Dişlerimi fırçalıyordum."

"Kırk dokuz yaşında dul bir kadın sokakta yürürken

birdenbire kırk tonluk bir vinç kadının üstüne devrilmiş. Kadın altı saatten uzun bir süre, vincin altında, neredeyse unufak, hapis kalmış. İşte bu yüzden New York'ta çocuk doğurulmaz." Stash beni öldürmek üzereymiş gibi görünüyordu. Bir insanın bu kadar aptal olabileceğine inanması zordu. Tıpkı küçüklüğümde kardeşim benim sinirime dokunduğu gibi benim de Stash'in sinirine dokunduğumu biliyordum. Roland'ın ayağını pat pat yere vurması beni delirtirdi, kendisi yaptığı şeyin farkında bile değilken ben çığlık çığlığa bağırmaya başlardım. Şimdi siniri bozulmadan başkası için sinir kaynağı olmanın nasıl bir şey olduğunu biliyordum; tıpkı ben olmayacak bir sebeple bağırdığım zaman kardeşimin takındığı şaşkın, kırgın ifadeyle bakıyordum Stash'e.

"Ben köpeği gezdireceğim" dedim. "Hadi gel Andrew." Andrew ok gibi fırlayıp ayaklarımın dibinde zıplamaya başladı. Dışarıya her çıkışında bir yıldır kulübeye hapsedilmiş gibi davranırdı. Kuyruğu kırbaç gibi bacaklarımı dövüyordu. Ne yazık ki bana bir tek bu durumda ilgi gösteriyordu, halbuki bir buçuk yaşından beri beni tanıyordu. Stash'in köpeğiydi Andrew. Beni sevsin diye çok uğraşmıştım. Özel olarak onun için yaptığım bir tasma vardı boynunda: Derinin üstüne küçük halkalarla plastik dinozorlar, kaplumbağalar ve renk renk kare taşlar tutturmuştum. Andrew için neler yapmıştım. Onu süslerdim, bazen beyzbol kepleriyle, bazen Woolworth's mağazasının erkek çocuk reyonundan alıp, kesip biçerek üstüne göre düzelttiğim üstü yazılı tişörtlerle, bir keresinde de yemek boyasıyla üstüne benekler kondurmuştum. Ne yapalım, Andrew çok zeki bir köpek değildi ama şakadan anlardı, kendine has benekli bir zarafeti de vardı.

Gece geç vakitti, tasmasının kayışını takmadım. Bo-

dur ağaçları, trafik işaretlerinin, tabelaların madeni direklerini müthiş bir incelikle kokluyordu, sanki yermantarı ararmış gibi. Hudson'dan esen rüzgâr, balık kokusu getiriyordu. Stash muhtemelen suçluluk duyacak ve bana iyi davranacaktı. Doğru seçimi yapmıştım herhalde. Samantha'yla gidip uyuşturucu almış olsam, vitesi büyütmüş olacaktım, ama o durumda ne kadar süre kalabilecektim ki?

"Hadi gel Andrew" dedim. Eve çıkmak istiyordum. "Çabuk ol." Kıpırdamıyordu tabii. İstediği zaman sağır oluverirdi. Sinirlenip dişlerimi gıcırdattım. Hiç istifini bozmadan, sanki ben orada yokmuşum gibi toprağı eşelemeye devam ediyordu. Pis hayvan, Stash'in sözünü dinliyordu, beni, hiç.

Sonunda geldi. Asansör bozuktu, yedi kat merdiven çıkmak zorundaydık. Ben o kadar atletik bir insan değilimdir. Ben de o kaslı kadınlardan biri olmayı isterdim, gerçekten; ama açıkçası o kadar zahmeti göze alamam. Bir keresinde aerobik kursuna gittim -bana biraz enerji verir diye düşünüyordum- ama her gün kurstan sonra eve döndüğümde yatıp iki saat uyumak zorunda kalıyordum.

Eve döndüğümüzde Stash yüzünde garip bir ifadeyle pencerenin önünde duruyordu. "Biraz önce çok acayip bir şey oldu" dedi.

"Ne oldu?" dedim.

"Pencerenin altındaki çalılıklara bir travestiyle müşterisi geldiler. Bahçemizde travesti, fuhuş filan istemiyorum. Lavabodan makarna tenceresini aldım, içindeki suyu tepelerine boşalttım. Tam isabet!"

İster istemez gülmeye başladım, sonra durdum. "Stash" dedim.

"Ya, ne yapayım, tencerenin içinde bir şeyler oldu-

ğunu bilmiyordum" dedi Stash. "Çok sinirlendim, hiç bakmadan içindeki bulaşık suyunu boca ettim, içinde kaşıklarla bir kâse varmış, fark etmedim."

"Russel Wright tabağım!" dedim. "Stash, nasıl yaparsın böyle bir şeyi?"

"Sen ne diyorsun?" dedi. "Sen orada Andrew'yla birlikte dışarıdaydın. Başına bir şey gelebilirdi. Buralarda sürtemeyeceklerini bilsinler istedim."

"Suyu boşaltınca ne oldu peki?" dedim.

"Kafalarını sallayarak yürüyüp gittiler."

"Birini öldürebilirdin" dedim. Travestiye çok acımıştım; zavallı, geçimini sağlamaya çalışırken sabunlu, yağlı sulara, spagetti suyuna bulanmıştı, herhalde bütün gece donacaktı soğuktan.

"Kâse ağaca çarptı, travestiye gelmedi" dedi Stash.

"İnsanların tepesine su dökmek senin üstüne vazife değil" dedim. "Bağırıp kovsaydın, ya da bekçiyi çağırsaydın."

Stash, "Yaparken sanki şeytan dürtüyormuş gibiydi gerçekten" diye itiraf etti. "Ne yapalım, ben akılsız bir Neanderthal adamıyım." Belli ki su daha yarı yoldayken pişman olmuştu, ama iş işten geçmişti. Tıpkı bir başka çağda Galileo'nun eğri Pisa Kulesi'nden aşağı bir şeyler atarak kanıtladığı gibi.

Birden tekrar okul yıllarına dönüp fizik okumayı istedim; bu defa anlayabileceğimi biliyordum. Rasgele parçacıklar, rasgele olaylar kavramı artık hiç de zor gelmiyordu. Bütün olay, planlanmamış kazaları ve vurkaçlarıyla trafik düzenini anlamak gibiydi. Bir yerde okumuştum, pozitronlarla elektronlar arasındaki çarpışma hızını artırarak fizikçilerin inceleyebileceği ilginç "olaylar" yaratılabiliyormuş. Kuvarklar, muvarklar, leptonlar, protronlar, valans elektronları, izotop izleyicileri, kriptonlar,

izotroplar; kimbilir ne müthiş kuvvetler vardı işin içinde? Duyguların nesneleri nasıl vın diye harekete geçirdiğini görüyordum. O akşam limuzine binmiş olsaydım, aynı boktan durumda, yalnız başka bir mahallede olacaktım; hiç değilse burada sevgi buluyordum; lunaparktaki, SORUMLULUK KENDİNİZE AİTTİR levhalı çarpışan otomobiller gibi insanın üstüne gelen bir duygu yani.

mecburi öğle yemeği

Yıllardır haftanın belirli günlerinde hep aynı şeyleri yiyorum: Pazartesi Salisbury köfte, patates püre, çörek, elma kup; Salı salçalı sosis, tereyağlı mısır, karışık meyve kup; Çarşamba ada sandviç (jambon, peynir ve ananas), sirkeli salata, kraker, çikolata; Perşembe acılı burger, sebze garni, halka soğan, kayısı; Cuma peynirli pizza, tereyağlı karışık sebze, krem şokola.

Hafta içi mönüsü bu.

Yıllarca haftanın belirli günlerinde hep aynı şeyleri yemiştim: Pazartesi Salisbury köfte, patates püre, çörek, elma kup; Salı salçalı sosis, tereyağlı mısır, karışık meyve kup; Çarşamba ada sandviç (yuvarlak ekmek, karışık meyve kup, köfte), kabak, fındıkkıran; Perşembe taze şalgam, patates sote, bezelye-havuç; Cuma mısır böreği, susamlı ekmekte balık-peynir sandvici, krem şokola.

Hafta içi mönüsü buydu.

Yemekleri diyet uzmanı yeşil plastik tepsilere koyardı, kuyruğun sonunda çatallar, bıçaklar, büyük ve küçük kaşıklar, siyahlı gümüşlü bir kap içinde peçeteler dururdu. Lağım pompasına benzer üç büyük kap vardı; bunların içindeki sıvılar her gün değişirdi: ketçap, sirkeyağ sosu, hardal, şurup, yemeklerin üzerine konabilecek çeşitli şeylerden sadece birkaçıydı.

Yemekten aldığım zevki birileriyle konuşarak bozmak hoşuma gitmezdi; bu yüzden yemekhanenin bir köşesinde tek başıma otururdum. Zaten ötekilerden daha üstün olduğum benim için çok açıktı -bunu küçültü-

cü anlamda söylemiyorum, onlardan daha iyiydim, hepsi bu- isteseydim de bu yağlı ceketli, suratsız ve gürültücü insanlara söyleyecek pek bir şey bulamazdım.

Yine de, yemeğimi yerken mutlulukla dolmamak elimde değildi. Herkese karşı ne kadar anlayışlıydım! Ne kadar iyi kalpliydim! Onlar da bana karşı öyleydiler, yemek yerken bana hiç dokunmazlardı. Patates püresi kaymak gibi, yumuşak, hafifti, insana bir canlılık verirdi. Metal çatal ne kadar açık renkli ve inceydi, o yuvarlak ekmeğin incecik kahverengi kabuğu, bembeyaz içi, sanki avucumda bir kuş ölmüş gibi. Havuçlar tabağımda genç kızlar gibi gülümser; neredeyse yenemeyecek kadar kusursuz, peynirli makarnalar boğazımdan aşağı canlı Japon balıkları gibi kayardı; yoğun, isli krem şokolanın tadı kumlu kumlu olurdu. Çevremdeki çatal bıçak sesleri muhteşem bir klavseni andırırdı.

Fazladan yemek almak yasaktı, ama genellikle yemek saatinin sonunu beklersem, gidip fazladan bir çörekle biraz margarin ve hatta arasıra bir porsiyon daha tatlı alabiliyordum. Diyet uzmanı ve kasiyer beni tanıdıkları ve her bakımdan güvendikleri için olabiliyordu bu. Kasiyer para almazdı, çeşitli renklerde fişler alırdı; bendeki fişler yeşildi, her gün kasiyer kıza iki fiş verirdim. Yemek iki saat sürerdi: her gün on bir kırk beşten bire çeyrek kalaya kadar.

İki buçuk yıl sonra benim porsiyonlarımın başkalarınınkilerden farklı olduğu dikkatimi çekmeye başladı. Başlarda diyet uzmanının eli kaymıştır diye düşündüm; nitekim benim de yuvarlak ekmeğime birkaç defa normal miktarın bir buçuk katından fazla yumurta-unla kızarmış balık ve peynir düşmüştü, çünkü ne de olsa balığın, yapısı icabı matematiksel kesinliği olmayan bir şekli vardı. Payıma normalden fazlası düştüğü zamanlarda şi-

kâyet etmemiştim, ama az düşmeye başladığından beri ağırıma gidiyordu.

Her şey önceden tartılıp eşit porsiyonlara bölünüyordu ne de olsa; et hep yetmiş beş gram olurdu, patates püresi dondurma topuyla, küçük ananas parçaları minik kâğıt kaplarla ölçülürdü. İşte bu yüzden, porsiyonlarımın küçülmesi ilk birkaç defasında tesadüfi olabileceği halde, ortalamadan sapma, *kasten yapılmadığı sürece,* bu kadar sık olamazdı.

Başlangıçta porsiyonlarımda küçük bir kısıntı vardı; önümdekilere bir kap dolusu meyve kokteyli jöle verilirken bana sadece yarım kap verildiğini fark ettim. Birkaç hafta sonra kısıntı arttı: 30 gram et, beş yerine iki ya da üç parça havuç, iki bezelye, en sonunda da sadece tek bir bezelyeye düştü, kafeterya tepsimin üstünde tek bir bezelye tanesi.

Niçin? Ne yapmıştım bunu hak edecek? Haksızlıktı bu, haksızlıktı, kafeteryada diğerlerinin suratlarındaki ebleh gülüşleri, alaycı bakışları görüyordum, işte sonunda cezanı buldun der gibi.

Bu da yetmiyormuş gibi, tepsim çok pisti. Diyet uzmanı tepsileri öyle diziyordu ki, sıra bana geldiğinde en üstteki tepsi çok pis oluyordu, kuyrukta bir saniyecik, başka bir tepsi almak için bir saniyecik durmak bile, arkamdakiler tarafından ezilmek demekti. Örneğini görmüştüm, yaşlıların, sakatların, kuyrukta ağır hareket ettikleri için hırpalandığını, tekmelendiğini görmüştüm.

Tırnaklarım yenmekten ete dayanmıştı. Öğle yemeği olarak tek bir bezelye yemek insanda huzur bırakmıyordu.

Diyet uzmanıyla kasiyer beni tanımıyormuş gibi davranıyorlardı. Sanki yokmuşum gibi, görünmezmişim gibi benden öteye bakıyorlardı. Onlara eskiden beri ne

kadar büyük yakınlık hissetmiştim halbuki, özellikle herkesten daha zarif, doğal bir güvenle dolu diyet uzmanına.

Sonunda, fişlerimi kasiyere vermeye kalktığımda almadı. Yüksek sesle konuşmaya çekiniyordum, bir zamanlar çiğ de olsalar o kadar anlayışlı davranan ötekilerin dönüp bana ters ters bakacaklarını biliyordum; ama kendimi tutamadım. "Neden ama?" dedim. "Niçin?" Cevap vermedi; yeşil fiş kullanan benden başka kimse olmadığını fark ettim. Yeşil fiş kabul edilmiyordu artık. Hiç değilse bir açıklamaydı, kabul edebileceğim bir şeydi.

Ağır hareketlerle tepsimi boşların konduğu bölüme götürdüm, rafa koydum, kaşığımı çatal bıçak bölmesine bıraktım, başka ne yapabilirdim...

kıvırtmacalar

Ertesi gün cumartesiydi. Belki de pazar. Hakkımdaki tahliye kararına itiraz etmek üzere mahkemeye çıktığımda hâkime ne diyeceğimi sakin kafayla düşünebilmek için yürüyüşe çıktım. Kanuna göre, evimden taşınmam için önümde bir haftadan az zaman vardı.

Buna kafa yorar ve ben, duyarlı ressam ben Marley Mantello'nun bu kadar boktan bir evden atılmasının ne büyük bir haksızlık olduğunu düşünürken, az kalsın Sherman'la toslaşıyordum.

Sherman en iyi arkadaşımdı; yani en iyi arkadaşlarımdan biriydi. Heykeltıraştı, şişik balonlara benzer renkli reçineler kullanırdı malzeme olarak. Onu şehrin bu kadar kuzeyinde görmek beni çok şaşırtmıştı; zihinsel çöküntüye yol açtığı gerekçesiyle On Dördüncü Sokak'tan yukarıya kesinlikle geçmediğini biliyordum. Ayrıca koltuk değnekleriyle yürüyordu, sol bacağı kalçasına kadar alçıdaydı. "Sherman!" dedim. "Ne işin var burada? Ne oldu lan böyle sana?"

Onu gördüğüme sevinmiştim; mahkemede ne söyleyeceğime karar vermemde yardımcı olur belki, diye düşünüyordum. Ama pek beter bir haldeydi. Suratı ormanda yetişen bir yumru kök gibiydi; beklenmedik şekilde sokağın yoğun humusundan fırlayan beyaz bir nesne. Zaten Sherman hep biraz öyleydi. Tavır itibariyle mantara benzerdi; yumuşak ve uysaldı, her durumda zararsız bir laf bulurdu söyleyecek. Ona rastlamak, tıpkı bir mantar bulmak gibi, komik bir şeydi, ama bunun karan-

lık bir yanı da yok değildi. Çoğunlukla ona şöyle sıkı bir tekme geçirmek gelirdi içimden, kötü niyetimden değil, meraktan; korunmasız, sünger gibi bir şeyi tekmeleme arzusu yani. Küçükken de zaten mantar tekmelemekten zevk alan çocuklardandım. Yağmurdan sonra ormanlarda yürür, her renkten mantarlar toplardım; bulutlu morlar, süslü, şehvetli sarılar, sağlam gri şapkalı mantarlar. Sonra mantarlarımı üst üste yığar (ciddi amanitalar, kırmızı somakiler, kımıl kımıl ahtapotlar) bir tekmeyle o canlı et yığınını parçalardım.

"Kusura bakma Marley, seninle konuşmak gelmiyor içimden" dedi Sherman ve yürümeye devam etti.

Şaşırarak "Benimle mi yoksa genelde mi yani?" dedim. İkinci ihtimal hiç değilse anlayabileceğim bir şeydi.

"Seninle" dedi Sherman. "Merak ediyorsan söyleyeyim, oturup düşündüm."

"Öyle mi?" dedim. "Değişiklik olmuştur." Sherman'ın tavrı ve durumuma ilgisizliği sinirime dokunmuştu, gerçi tahliye meselesini hiç bilmiyordu ama... Sözümona arkadaşımdı! Yine de koltuk değnekleriyle beceriksizce yürüyen Sherman'ın yanında yürümeye devam ettim.

"Herhalde niye artık seni arkadaş olarak görmediğimi söylemem gerekir. Söyleyeceğim, sırf ileride aynı hatayı başkasıyla tekrarlama diye."

"İyi, tamam" dedim. "Anlat. Sigarillo ister misin?" Cebimden özel, küçük Tuscano purolarımdan birini çıkardım. Ama Sherman başını iki yana salladı. "Eee?" dedim. "Anlatmadan önce biraz havadan sudan bahsedelim. Lacey nasıl?" Lacey bizim Sherman'ın kız arkadaşıydı; birlikte yaşıyorlardı, evleneceklerdi.

"Ayrıldık" dedi Sherman.

"Ayrıldınız mı!" dedim. "Deme ya! Ama son görüştüğümüzde kumrular gibiydiniz."

"Hıı, işte, artık birlikte yaşamıyoruz. Sana bir şey söyleyeyim mi, Lacey'yle aramızda olanların büyük ölçüde sorumlusu sensin. Sergideki resimlerimden hiçbiri satılmayınca evi terk etti."

"Benimle ne ilgisi var, anlamadım" dedim. Evet, Lacey o sarışın dokunulmazlığıyla, Arthur efsanelerindeki Vivian'ı andırır solgun teniyle bana hep çekici gelmişti, doğru. Düşünebildiğim tek şey, Lacey'nin belki de bana âşık olduğu, ben belki onunla çıkarım diye Sherman'ı terk ettiğiydi.

"Açıkçası Marley" dedi Sherman, "olaylara bakış açın hiç hoşuma gitmiyor. Üstelik de bana epeyce pahalıya patladı."

"Pahalıya mı patladı?" Onun ağırlığına ayak uydurabilmek için kendimi zorladım; Sherman'dan yarım blok ilerideydim, ne dediğini duyabilmek için mecburen durdum.

"Evet, pahalıya patladı" dedi. "Senin olaylara bakışın hep başarı açısındandır, senin için hayatta başka hiçbir şey yoktur, dış dünyada başarı kazanmak hedeflenecek tek şeydir, çok para kazanmak dışında hiçbir şeyin önemi yoktur."

"Ben öyle düşünmüyorum Sherman" dedim, ama katiyen dinlemiyordu.

"Ben Lacey'yle yaşarken sırf benimle konuşsan belki önemli olmazdı. Ama sen hep Lacey'nin de olduğu zamanlarda açardın çeneni, yok Cooper Hewitt Müzesi yeni sergisine senin dini resimlerinden üçünü de alacakmış, yok hafta sonunu zengin bir koleksiyoncuyla geçirmişsin, hep bunları anlatırdın. Bu arada ben mesleğimde hiçbir ilerleme göstermiyordum. Tabii bu durumda söylediklerin etkisini gösterdi; şimdi çok iyi anlıyorum. Bir süre sonra Lacey benimle yaşamaktan bıktı. Beni se-

ninle karşılaştırıyordu; benim asla kayda değer bir şey yapamayacağımı, hayatı boyunca açlıktan nefesi kokan bir ressamı beslemek istemediğini söylüyordu."

İlk aklıma gelen, sarhoş musun diye sormak, sen aklını üşütmüşsün demekti, ama bir şey bana engel oldu. Sherman'ın böyle buram buram alkol kokarak, acılar içinde sokaklarda sürüklenmesini görmek çok üzücüydü. Toplumdan dışlanmış bir insan. Onunla karşılaştırıldığında benim durumum çok iyiydi; mesleğimde nihayet bir atılım yapmıştım, işlerimle ilgilenen, resimlerimi alan birkaç sadık koleksiyoncu vardı. "Sherman" dedim, "doğrusunu istersen söylediklerine katılmam mümkün değil. Lacey'yle ayrılmanızda pek etkim olduğunu sanmıyorum. Her gün yüzlerce çift ayrılıyor, hepsi beni sorumlu tutmuyor."

Yine de durup Sherman'ın dediklerini düşünmek zorundaydım. İlişkilerinin bitmesinin nedeni ben olamazdım tabii ki, ama bir etkim olmuş olabilir miydi? Evet, bazı geceler, Sherman evde resim yaparken Lacey'nin çalıştığı mezeciye uğrardım, belki Sherman'ın yanında söylemeyeceğim bir-iki şey söylemişimdir ona, yalnızken; pek hoş olmayan şeyler, yani laf olarak değil de, belki tutum olarak. Belki Sherman'ın işlerini pek matah bulmadığımı belli etmişimdir.

Tamam, ben her durumda, herkese karşı mutlaka üstünlük taslayan bir tiptim. Bazı bakımlardan çok kibirliydim, ama herkes benim bu yönümü bilirdi; gerçek dostlarımın kabullendiği, sevimli bir yanımdı bu benim. Gerçek bir aziz olmadığım anlamına mı geliyordu yani bu?

Annem olsa, gerçek bir aziz, mükemmel bir insan değildir, mükemmel olsa tanrı olurdu, derdi. Gerçek bir aziz sıradan bir insandır, sinirli, birlikte yaşaması zor,

arasıra da, neredeyse kazara, bir azizlik yapar. Ama ben, Marley Mantello, kendimi hep azizliğe acayip yakın görürdüm. Şimdi Sherman'ın bu sefil halde beni suçladığını görünce, durup yeni bir değerlendirme yapmam gerekiyordu: Belki de sandığım kadar asil değildim.

Omuz silktim. "Bacağına ne oldu?" dedim. "Egonu müthiş yaralamış olmalı."

"Sarhoş yürürken otobüsün önüne çıktım" dedi. "Otobüs yan tarafıma çarptı, bacağım üç yerinden kırıldı. Görüşürüz Marley." Ağır ağır, koltuk değneklerine dayanarak yürüdü gitti.

Bu işin burada bittiğini sanıp suratım asık, düşüncelere dalmış, yürüdüm ben de; nedense bir dostluğu noktalamak hiç hoşuma gitmiyordu. Aradan ancak birkaç dakika geçmişti ki, karşıya geçmek için yeşil ışığı beklerken biri omuzuma dokundu. "Ya Marley, baksana" dedi Sherman, zorlama bir sırıtışla, "biliyorum, hıyarın teki diyorsundur benim için. Akşamdan kaldım, çok kötüyüm. Hayvanlık ettim, biliyorum."

"Evet" dedim.

"Hadi bu akşam gel, bir-iki kadeh bir şey içelim."

Neydi bu şimdi? "Bilmiyorum" dedim. "Senin evine gelmek ister miyim bilmiyorum."

"Bir yerde buluşalım derdim ama bu koltuk değnekleriyle yürümem zaman alıyor. Bunların yüzünden koltuk altlarımdaki bütün kıllar döküldü."

"Peki, sen bana gel" dedim. "Evde son haftam, atılıyorum."

"Aaa, bilmiyordum" dedi Sherman, "İyi, tamam, harika olur. Sana bir şey sormak istiyordum. Lacey'yle ayrıldıktan sonra bağlantıyı koparmadım, ona belki bir iş bulabileceğimi söyledim. Mezecideki işinden atıldı, ben de senin bir sonraki sergine hazırlanmak için herhalde bir asistan tutacağını söyledim."

"Bilmem ki" dedim, şaşkın. "Ne oldu? İşten niye atıldı?"

"Aman işte, herifin teki dükkâna gelip yarım greyfurt satıyorlar mı diye sormuş. Lacey yarım satmadıklarını, bütün greyfurt sattıklarını söylemiş. Ama herif çok inatçıymış, Lacey'ye inanmamış, gidip müdüre sor diye ısrar etmiş. Lacey de arka odaya gitmiş, müşterinin de peşinden geldiğini fark etmemiş. İçeriye, 'Hey, Eddie, manyağın teki geldi, yarım greyfurt almak istiyor' diye bağırmış. Sonra birden müşterinin yanı başında olduğunu fark edip, 'Bu beyefendi de öteki yarısını istiyor' demiş. Neyse, zaten bana kalırsa çoktandır atmayı düşünüyorlardı Lacey'yi; her gece dükkândaki yiyeceklerin yarısını eve taşıyordu."

"Hmmm" dedim. "Söyle, ben ona haber veririm; evet, asistan tutmayı çok isterdim ama param yeter mi bilmiyorum."

Bunun üzerine ayrıldık, bu sefer dostça. Kendimi biraz daha iyi hissediyordum; kalbim kırılmıştı ama pek o kadar da kötü değildim. Şöyle düşünüyordum: Tamam Sherman, dâhi değilsin (bana karşı öfkesinin asıl nedeni bu diye düşünüyordum; ben dâhiydim, o değildi). Tamam, dâhi değilsin, ama ne var? Hayat yine de güzel olabilir. Gerçeği kabul et, öğretmen olarak bir iş bul, fırsat buldukça resim de yaparsın, hafta sonları filan, güzel bir hayatın olur işte. Bu dünyada milyonlarca ressam var, kaç tanesi doğru düzgün ressam?

Ama Sherman'ın doğru düzgün bir ressam olamayacağını düşünmek beni üzüyordu; birlikte ne kadar eğlendiğimizi hatırlıyordum, paramız olduğunda bir restorana gider, kendi uydurduğumuz bir oyunu oynardık. Daha önceden bir kelime kararlaştırırdık, mesela "almak", garson o kelimeyi her söylediğinde sandalyemiz-

den aşağı yuvarlanırdık. Garson gelir, "Ne alırdınız?" derdi; hop yere yuvarlanırdık. Sonra tekrar gelip "Başka bir şey alır mıydınız?" dediğinde tekrar atardık kendimizi yere.

Ne zamandır oynamıyorduk bu tür oyunları; bunları düşününce kaşlarım seğirmeye başladı. Sanki kaşlarım pat diye düşecekmiş gibiydi. Garip bir histi, acaba bir deri hastalığı mı, kıl keseciklerimde bir hastalık mı var, diye düşündüm. Kel olursam, kaşlarım dökülürse feci bir şey olurdu.

Birkaç saat sonra eve vardım. Bitkin bir haldeydim, ama Dickens gibi ben de yürümekten hep çok hoşlanmışımdır, bazı günler öğleden sonra on beş kilometrelik sıkı yürüyüşler yaptığım olurdu. Kiracısından kiraladığım ve atılmak üzere olduğum evim, çıkarken bıraktığım gibi feci görünüyordu, hatta daha da beterdi, çünkü iğrenç bir koku vardı, üreme ve kedi kokusu; Güney Afrika bozkırlarındaki aslanların kokuşmuş üreme hücrelerinin rayihası gibiydi.

Işığı yakınca, dağınık yatak çarşaflarının üstünde kıvrım kıvrım siyah bir tepecik gördüm, daha yakından inceleyince hayvanın tekinin yatağın ortasına dışkılamış olduğunu anladım; hayvan, insan, ya da doğaüstü bir varlık.

Belki bir mesajdı bu, ama bu kadar boktan olduğumu böyle açık biçimde bana bildirecek kadar hasta ruhlu kim vardı? Yaratık, çalışma masamın üstüne tırmanmış ve kâğıtlarımı her yere saçmıştı. Masanın üstünde henüz kurumamış parlak sarı bir çiş gölü vardı. Başka dünyadan gelen bir varlığın işi miydi bu? Gerçek bir varlık olduğuna dair hiçbir iz yoktu.

"Aman Tanrım" dedim. İlgilenmeyecektim bile bu

pislikle; yokluğumda vuku bulan tecavüzü incelemek için etrafa daha fazla bakmadan banyoya gittim. Ama daha ışığı bile yakmadan, tuvaletin yanında iki karamela renkli gözün parlamakta olduğunu fark ettim. Daha fazla bakamayıp ellerimle gözlerimi kapadım, ne gariptir ki ellerim buz gibiydi ve yaştı.

Sonra yaratık bir çığlık koyuverdi. Bir tür kedi olmalıydı; eğer İblis tarafından gönderilmiş bir kediyse, floresan ışığında yok olurdu herhalde. Gözlerim hâlâ kapalı, ışığı yaktım.

Sonra baktım. Kediydi, en az on kilo ağırlığında, sert, küt burunlu, dövüş hayvanı gibi düşük, kısa kulaklı, kötü niyetli bir kedi. Tuvaletin kenarında duruyordu. Orada ne yaptığını kestirmek zor; belki keneften susuzluğunu gideriyor, belki de kanalizasyona dalmaya hazırlanıyordu. İleriye bir adım attım, pis hayvan tıslադı - yarı yılan-yarı kediydi- ağzında son derece gereksiz bir dizi sivri diş vardı. "Seninle didişmeye hiç niyetim yok" dedim.

Bu arada benim giderek sinirlerim bozuluyordu. Hiç bu kadar kötü niyetli hayvan görmemiştim. Belki kuduzdu. Davetsiz bir misafirmişim gibi beni inceliyordu. Kendini üç ayağı üzerinde dengeleyerek dördüncü hırçın pençesini bana doğru uzattı. "Hakikaten Öteki Dünya'dan geldin galiba" dedim. "Ama Öteki Dünya kutsal mı kâfir mi, şunun aslını bir söylesene bana." Kedi öteden beri şeytanın simgesi olagelmiştir, öte yandan da eski Mısırlıların taptığı bir hayvandır.

Ancak kedi tepki göstermedi. Bir yandan kendisiyle konuşurken, geri geri banyodan çıkıp mutfaktaki kırık sandalyeye oturdum, kırık olduğunu unutmuşum. Hasıra takılınca, acaba kediler iki oldu da ikincisinin üstüne

mi oturdum korkusuyla ayağa fırladım. Sonra da kazağımın ipliklerini sandalyenin hasırından çözmem gerekti.

Lanet hayvan nasıl girmişti evime? Muhtemelen banyodan, yangın merdiveninin tepesindeki kırık pencereden. Gelip *benim* alanımı işgal ediyor, beraberinde hiç şüphesiz pireler ve hastalıklar, hatta belki hıyarcıklı veba getiriyordu. Daha tahliye kararım bile kesinleşmeden bu münasebetsiz sokak kedisi tarafından evimden mi kovulacaktım?

Sorunu görmezden gelmeye karar verdim. Battaniyelerin altına kıvrılıp biraz kitap okuyabilirim diye düşündüm. Ev buz gibiydi; kafamdan cinayet geçiyordu, çünkü ev sahibi Vardig'e karşı canice niyetler besliyordum, zahmet edip binayı ısıtmıyor, kırık camları öyle üstünkörü onarıyordu ki, pis bir kedi bile içeri sızabiliyordu. Aylardır işte bu yüzden ödemiyordum kiramı, ama bu yüzden de Vardig keçisi tahliye kararı çıkarmıştı hakkımda.

Aslında, bir kitaba dalarak yakın çevremden kopma becerisine daima sahip olmuşumdur; ama o gece okuduğum kitap beni her şeyimle içine almıyordu. Bu da tuhaftı, çünkü normal olarak böceklerle ilgili her kitaba kendimi tamamen verirdim. Kırmızı orman karıncalarının larvalarını nasıl beslediklerini anlatan bir bölümün ortasındaydım. Larvalar yiyecek karşılığında bir sıvı salgılıyorlar. Onları besleyen işçiler bu salgıdan inanılmaz haz alıyorlar. Her şey karşılıklı alışveriş sisteminin bir parçasıydı. Ben niye Ginger'la, resimlerimi satan galericiyle aynı şeyi yapmayı başaramıyordum? Larva konumundaki Ginger bu durumda yiyecek elde edecekti, işçi olan ben de haz. Ama bizim ilişkimizde ben çalışıyordum, o da benim resimlerimi satmanın hazzını tadıyordu, o kadar.

Ben bunları düşünürken Sherman kapıyı çaldı, elinde bir şişe Stolichnaya. "Dinle bak" dedim, "bir kitap okuyorum."

Sherman koltuk değneklerini duvara dayayıp kanepede kendine oturacak yer açtı. "Ah, koltuk altlarım" dedi, koltuk altlarını ovarak.

"Larvalar işçiler için o kadar önemli bir sıvı salgılıyorlar ki, larvaların onların gözünde sonsuz değeri var."

"Ne larvası?"

"Karınca" dedim. "Savaş çıktığında ya da koloni saldırıya uğradığında ilk kurtarılacak şey yavru larvalar. Bu da koloninin geleceğini garantiye alıyor."

"Yürüyemiyorum artık, koltuk altlarımın ağrısından. Votka için iki kadeh versene."

Lavaboya gidip iki tane kırık olmayan kahve fincanı aradım. "Önce işçi karıncaları ressama, larvaları da galericiye benzettim. Ama düşünüyorum da, ressamlar uygarlığın en yüce simgesidirler, değil mi?"

"Ya, tabii" dedi Sherman alayla.

"Öyleyse ilk kurtarılması gerekenler ressamlar, mesela bir nükleer felaket durumunda. Ama öyle olmaz. Bu ülkede en önce kurtarılanlar politikacılarla üst düzey yöneticiler olur. Son olarak da sığınakları yapan deliler."

"Söylediklerinden hiçbir şey anlamadım" dedi Sherman, şişeyi açıp fincanlara votka koyarken.

"Bak, şunu demek istiyorum: İşçi karıncalar vicdana, geleceğe aldırmadan kendi postlarını kurtarmaya baksalar, aynı şey olurdu."

"Karıncaların postu olur mu?" dedi Sherman. "Yahu Marley, ne kokuyor burası? Kedin filan mı var?" Votkasından bir yudum alıp topallayarak koltuk değneklerine doğru gitti. "Banyonun ışığı nereden yanıyor?" dedi.

"Dur, girme oraya!" dedim. Ama çok geç kalmıştım;

kedinin gururlu savaş narasını duydum, Sherman'dan da bir çığlık geldi. Banyoya koştum; kedi tuvaletin arkasından fırlayıp kendini Sherman'ın boğazına atmıştı.

"Neydi o bana çarpan?" dedi Sherman. Sherman'ın arkasından kıskıvrak yakalayıp banyodan dışarıya çektim; koltuk değnekleri yere düştü. Kedi pençelerini Sherman'ın boynunun yan tarafına geçirmeyi başarmıştı: Noktacılık tekniğine uygun kan benekleri belirmekteydi. "Cin filan gibi bir şey var orada!" dedi.

"Söyledim sana" dedim. Banyo kapısında duruyorduk, holün ışığını yaktım. Kedi şimdi de küvetin kenarına çıkmıştı. Tam bir dövüş hayvanıydı, taşakları dolgun, kulakları kesik, burnunda kocaman, kabuk bağlamış bir yara; bunlar beni ihtiyatlı olmaya davet ediyordu. Kedi Sherman'la bana gururlu, aşağılayıcı, tepeden bir gangster bakışı fırlattı. Baby Face Nelson'a benziyordu zaten, hiddet ve nefretle dolu bir surat.

"Hadi gidip içkilerimizi bitirelim" dedim.

"Dur bir dakika" dedi Sherman. "Koltuk değneklerim orada kaldı. Onlar olmadan hiçbir yere gidemem."

"Onları almaya oraya giremem ben" dedim. Sherman'ın kolunu boynuma dolayıp kanepeye götürdüm. Bu arada şokun etkisinden kurtulmaya çalışarak ikişer fincan votkayı hızla devirdik.

"Senin kedin mi bu Marley?" dedi Sherman. "Aklını oynatmış."

"Hayır, benim kedim değil" dedim. "Nasıl girdi, bilemiyorum." Sonra aklıma bir şey geldi: Gidip sokak kapısını açtım. Sonra tekrar banyoya gittim. "Gel pisi pisi" dedim. "Bak kapı açık." Gözlerimi kedinin gözlerinden kaçırarak eğildim; içeriye girmeden Sherman'ın koltuk değneklerini almaya çalışıyordum. Hayvan dönüp tam üstüme nahoş bir sıvı püskürttü. İyi nişancıydı, koluma

ve göğsüme isabet etti. Sonra bir savaş narası daha attı. "Koltuk değnekleri kalsın" dedim. Salona geçtim.

"Yahu Marley burası buz gibi" dedi Sherman. Kanepedeki deliği kapatan şalı örtündü.

"Biraz daha votka iç" dedim. "Bu ev aylardır böyle buz gibi, o yüzden kirayı ödememeye başladım. Şimdi orospu çocuğu atıyor beni buradan."

"Adamla konuşmayı denedin mi?" dedi Sherman.

"Denedim" dedim. "Ama telefon ediyorum, o uğursuz telesekreter çıkıyor karşıma, mesaj bırakıyorum, aramıyor."

"Nerede oturuyor?" dedi Sherman.

"Alt katta."

"Gidip görsene adamı!" dedi Sherman. "Git suratına söyle, burada donarak ölüyorum de, banyoda bir canavar var de, seni dava eder, donuna kadar her şeyini alırım de!"

Bu daha önce hiç aklıma gelmemişti. Bir kadeh daha votkayı yuvarlayıp ayağa kalktım, o namussuz eşşoğlueşşeğe haddini bildirmeye gittim.

Vardig moruğu bodrumda otururdu. Kapıyı yumrukladım, beş dakika kadar beklemek zorunda kaldım. Huysuz huysuz homurdanarak, ayaklarını sürüye sürüye kapıya gelişini duydum. "Kim o?" dedi.

"Alarm durumu!" dedim. "Alarm durumu! ASPCA'dan* geliyorum, derhal kapıyı açın!"

Numaram işe yaradı; Vardig kapıyı açtı, hemen içeri daldım. Öf, evi benimkinden beterdi (bir eve benimkinden beter denebilirse). Çeşitli eski, hurda eşyalar, kırık sandalyeler, çürümüş, bir bacağının yerine kitaplardan

* Hayvanları Koruma Derneği.

destek yapılmış bir çalışma masası. Hiç pencere yoktu, boyası kalkmış duvarlar su boruları yüzünden çatlamış, ince, tüylü bir küf tabakasıyla kaplanmıştı.

"Ne istiyorsunuz Mr. Mantello?" dedi Vardig. Birçok ulusun aksanlarını ve davranış biçimlerini şahsında toplamıştı; üzerinde yemek artıkları kabuklaşmış bir palabıyık, ama bu bir Ermeni bıyığı mıydı, Yunanlı mı, İspanyol mu, Yahudi mi, bilemiyordum. Odada ağır bir koku vardı; gaz ocağında bir yemek ısıtmakta olduğunu gördüm. İşte orada, sandalyenin üzerinde, kocaman, yatmış uyuyan bir kedi vardı, yukarıdaki banyomu işgal etmiş olan canavarın kardeşi ya da oğlu olabilirdi. Vardig duygulu gözlerle bana baktı. "Akşam yemeği için biraz çorba ısıtıyordum da" dedi. "Buyurmaz mıydınız?"

Kendi kendime dedim ki: Sakın bu hayatta yapayalnız, iyi yürekli ihtiyar numarasına kanma. Bu herif sıçanın teki, kiraları topluyor, evi ısıtmak zahmetine bile katlanmıyor.

Karanlık işlerle uğraşan bir dalavereciydi; kilometrelerce arazideki binaların yarısı onundu; ama fakirmiş gibi davranır, bodrumda yaşamak, konserve ravyoli ve yerfıstığı ezmesiyle beslenmek zorundaymış gibi yapardı. Ne var ki pis gri fanilasından çıkan sağlam kolları formda görünüyordu.

Sinirlerim tepemdeydi. Bodrumdaki mezbelesi fırın gibi, sıcacıktı. İçeride iki gaz sobası yanıyordu, adamın bu kadar hasta ruhlu olması normaldi demek, herhalde karbonmonoksit zehirlenmesine filan uğramıştı. Yine de aslında çok çekingen olduğunu biliyordum, zorla dinletecektim kendimi. Vardig sanki aşağıya sohbet etmeye inmişim gibi ocağın başında bir işler yapıyordu. "Eee, nasılsınız?" dedi.

"Dinle Vardig" dedim. "Yukarıda hasta bir arkadaşım

var. Resim yapmaya çalışıyorum. Isınmam lazım yahu. Bütün kış bu ahırı ısıtmadın ulan."

Vardig başını iki yana sallıyordu; kahverengi gözleri ışıl ışıl, duyarlıkla doluydu. "Marley, bunu söylemene sevindim. Biliyor musun, aldığım ilk şikâyet bu, iyi ki biriniz söylediniz. Keşke daha önce söyleseydin, kirayı ödemekten vazgeçeceğine; biliyorsun hakkında tahliye kararı çıkarmak zorunda kaldım, yeni bir kiracı buldum bile. Buradan en geç pazartesi ayrılıyorsun yanılmıyorsam. Eh, yapılacak tek şey var, yeni kiracı rahatsız olmasın diye. Biraz daha yakıt alıp oğlum döndüğünde de kazana bir bakmasını söylerim..." Saçma sapan laflar gevelemeye devam ederek kapıya götürdü beni.

Ağzımdan tek laf çıkmıyordu, nasıl olup da bu şekilde ezdirmiştim kendimi, anlayamıyordum. Adam gerçek bir sihirbazdı, beni kapıya götürünceye kadar, kaşla göz arasında ipnotize edivermişti. Bir-iki defa kapıyı yumrukladım, ama açmadı. Sonunda tekrar yukarı çıktım.

"Adam deli" dedim. "O kedi hâlâ banyoda mı?"

"Evet" dedi Sherman. "En azından çıktığını görmedim. Öf, nasıl alacağım şu koltuk değneklerini?"

"Bak, sen kedi gidinceye kadar burada kalırsın" dedim. "Şimdi ikimize akşam yemeği hazırlarım."

Akşam yemeği için büyük bir kâse krep hamuru hazırladım, kabartma tozu, soda türünden hiçbir şey koymadım, çünkü krepi çok ince severim, ama nedense benimkiler hep pelte gibi olur; iri, yassı, yumru yumru kurtçuklar gibi. Ama bu beni tekrar denemekten alıkoymaz. Krepleri ocağın üstünde bir topak margarinle pişirmeye başladım, yanmadan pişmelerine yetecek kadar margarin yoktu, ben de biraz Crisco yağı ekledim.

Onlar pişerken Sherman'a atölyemi gezdirip üzerinde çalıştığım resimleri göstermeyi teklif ettim. Kolunu

boynuma dolayıp evin arka tarafına sürükledim Sherman'ı. "Büyük tuvale iyi bakmanı istiyorum" dedim.

"Ne bu?" dedi Sherman.

"Ulysses'in yirmi yıl gezdikten sonra evine dönüşünün resmi olacak" dedim. "Şurada uyuz, yaşlı köpeği onu karşılıyor. Şimdilik kaba bir taslak halinde, ama köpek, şu çok şişman, çoktan öldürülmüş olması gereken, pek tüyü kalmamış *beagle'* lardan olacak; dört ayağının üstüne kalkmaktan bile âciz, sırf ön ayakları üzerine doğrulabilen, nezleli gözleriyle yumuşak, yalvararak bakan bir köpek."

Sherman omuz silkti. Pek etkilenmemiş olduğu belliydi. "Bu Ulysses zırvasının yeterince resmi yapılmadı mı sence?" dedi.

"Anlamadın" dedim. "Ulysses böyle deli bakışlı, sakallı bir herif olacak, blucinli, blucin ceketli; Larry Rivers ya da Larry Poons gibi. Kırkların sonu, barlara takılan ressamlardan; bir yere varamamış, hiçbir zaman da varamayacak. Tam kabiliyetsiz değil, arasıra biraz ilgi görüyor, kendisini ve çocukları geçindirmek zorunda olan karısının sırtından vicdan azabı duymadan geçinmesine ancak yetecek kadar, bir ekolün önemsiz bir üyesi."

"Benim de böyle olacağımı düşünüyorsun bu arada" dedi Sherman.

Bunu duymazlıktan geldim. "Her neyse, Ulysses evine döner, karısı Cape Cod'daki kumsal evleri tipi bir yerde oturmaktadır. Bir hamburgerciyle dondurmacının arasına sıkışmış bir evde; Ulysses yirmi yıl sonra dönmüş, karısından iki dolar borç alabilir mi diye..."

Ben anlatırken bile heyecanlanıyordum. Ama sözlerim nedense Sherman'ın ruhunu sıkıyordu. "Marley, sen zamana pek ayak uyduramıyorsun" dedi. "Belki bir bil-

diğin vardır, ama işlerin yetmişlerin sonunda yapılan bir yığın şeye çok benziyor."

Kolunu omuzumdan ittim, bıraktım tek ayağı üstünde dursun bakalım. "Bak, sana düşman olmak istemiyorum" dedi Sherman. "Ama ne zaman konuşmaya başlasan, Lacey'yi düşünüyorum. Biliyorum, geçinmesi zor bir insanım, somurturum filan, ama eminim sen o fikirleri kafasına sokmasaydın hâlâ birlikte olacaktık. Ona iş verip bu sefer hakkımda iyi şeyler söyleyemez misin?"

Birdenbire ocaktan garip bir koku yayıldığını fark ettim. Kokuyu almakta epey gecikmiştim; şu kedi boku diğer bütün kokuları başarıyla bastırıyordu. "Assiktir, krepler!" deyip ocağa koştum, Sherman'ı odanın ortasında bıraktım.

Ben ocağın üstünde yanmakta olan kreplerle hokkabazlıklar yaparken telefon çaldı. "Açar mısın?" diye bağırdım Sherman'a.

"Açamam!" dedi Sherman. "Doktor bu bacağının üstüne katiyen basma dedi, ciddi bir kırıktı." Elleriyle dizlerinin üstüne çöküp kanepeye doğru sürünmeye başladı.

Ocağı kapadım, ama krepler hâlâ cızırdıyordu. Tavayı kaldırayım dedim, sapı el değmeyecek kadar sıcaktı. "Evet, kim o?" diye hırladım ahizeye.

"Merhaba Marley" dedi bir kız sesi. "Ne yapıyorsun? Köşebaşından arıyorum. Sana geliyorum. Seni baştan çıkarayım dedim."

Daha ben kim olduğunu çıkaramadan telefon kapandı. Ama bana kalırsa bir tek ihtimal vardı, o da Lacey'ydi.

baygınlıklar

Daria'nın otuz yaş partisindeyiz. Salonda on beş-yirmi kişi var; çoğunu tanımıyorum. Stash'le ben kanepede oturmuş hediyelerini açan Daria'yı seyrediyoruz: bizim hediyemiz olan Gojira çakmak (Gojira'nın ağzından alevler fışkırıyor); Maria Callas'ın Norma plağı; Kuzey Kutup Dairesinde nasıl hayatta kalınacağını gösteren ipek bir harita; bir tutkal tabancası; Teenage Jesus and the Jerks'ün bir kaseti; ekmek kutusu ya da buz fıçısı olabilecek, pembe piramit kapaklı, büyük, siyah plastikten bir nesne (muhtemelen Memphis Design Collective yapımı); beş kiloluk bir paket Eukanuba sağlıklı köpek maması; güreşle ilgili bir kitap; bir de Hürriyet Heykeli şapkası: esnek köpükten dikenli bir kask. Daria şapkayı kafasına takıyor.

Bu seçilen hediyelerin, benim yaşımda, New York'ta yaşayan ve sanatla ilgili insanlara ilişkin belirgin ve sembolik bir anlamı olduğunu biliyorum. Caz çağında yaşayan, modayı takip eden bir kıza getirilen hediyelerin listesi, o döneme ait bir fikir verebilir insana; bu hediyelerin de bir anlamı var. Ama hediyelerin aslında neyi temsil ettikleri konusunda hiçbir fikrim yok.

Daria'nın İskoç çoban köpeği - tazı kırması köpeği Textron çok kötü durumda; çok yaşlı, ayrıca on yıl önce bir kazada yaralanmış. Arka bacaklarında kısmi felç var, sık sık düşüyor, kuyruk tüylerinin bir kısmı yok, bir de salya derdi var. Ama buna rağmen neşeli bir hayvan; parti boyunca halının üstüne yatıp kuyruğunu sallıyor,

sırıtıyor. Uzun bir burnu, lekeli dişleri var. Daria, Textron'u şehirde hayatta ve mutlu tutabildiğine göre bazı olumlu kişilik özelliklerine sahip demek ki; Textron'u gezdirmek kolay olmasa gerek.

Daria hediyeleri açtıktan sonra özellikle Stash'in uzağında oturacak bir yer buluyorum; Stash partilerde benim bağımsız hareket etmemden hoşlanır. Ben kalkar kalkmaz Daria gelip Stash'in yanına oturuyor. Stash çok canlı, hareketli görünüyor; öne eğiliyor, bacakları neredeyse Daria'nınkilere değiyor.

Stash'in cenazesini planlamaya başlıyorum. Bu ender olarak yaptığım bir şey, Long İsland'dan mistral - ya da kuvvetli bir rüzgâr - estiği zamanlar. Böyle zamanlarda New York'ta herkes bir tuhaf davranır, sanki bir serçe sürüsü, ortalığa dökülmüş, hastalıklı, mahmuzlu çavdar ekmeğini didiklemiş gibi.

Tabii ki telefon çalıp Stash'in ani vefatını öğrendiğimde (taksi kazası) perişan olacağım, ama zamanla alışacağım. Jackson Pollack'in araba kazasında öldüğünü öğrenmek Lee Krasner için ne kadar üzücü olmuştur diye düşünüyorum (hele yanında iki de kadın olduğu düşünülürse). Sarsıntıyı atlatmam en azından bir yıl sürecek herhalde, ama tabii bu süre içinde herkes bana çok iyi davranacak, yemek partilerine davet edecekler falan filan, bir yandan da Stash'in mülkünü yönetmekle meşgul olacağım.

Stash'le Daria hoş bir çift olurmuş. Her ikisi de sarışın ve iriyarı. Daria sırtı ve göbeği delikli dar elbisesiyle çok çekici. Ama işleri bakılacak şeyler değil. Ayağa kalkıp odayı geziyorum, içindekileri incelemek için: bükülmüş pembe metalden, meleklerle süslü şamdan gibi bir şey; Picasso başı silueti biçiminde kıvrılmış bir tel parçası; üstüne kalıpla alçıdan satir figürleri kakılmış roroko

bir kapı, yaz kampı elişi çalışmalarına benziyor. Hafif bir dehşete kapılmış durumdayım. Eşyalar Brooklyn'de bir İtalyan restoranında bulunabilecek dekorları hatırlatıyor bana. Oysa Daria'nın dalga geçmek gibi bir niyeti olmadığı belli. Stash'in sesini duyuyorum (Daria'dan çok daha ünlü bir ressamdır), Daria'ya işlerini ne kadar beğendiğini söylüyor.

Masaya yaklaşıyorum: Çeşitli pastalar sergilenmiş; her birinin neli olduğu küçük bir kâğıtta yazılı: Grand Marnier'li; mokalı, kremalı; elmalı tart; evde yapılmış hindistancevizli bir pasta, şapka biçiminde, kenarında küçük beyaz saçaklar, üstünde kahverengi benekler var. Bu kadar pastayı böyle yan yana dizili görmek harika bir şey. Bazen, sırf eğlence olsun diye oturup eski bir yemek kitabını okurum; anneanneminmiş, paramparça bir kitap, ama içinde olağanüstü pasta tarifleri var, on iki yumurta, yarım kilo tereyağı, dövülüp un haline getirilmiş bardaklarca ceviz gibi malzemeler gerekiyor, isimleri de Miirb Teig, Lady Baltimore, Lalla Bookh, Lebkuchen gibi şeyler.

Daria'nın annesi Georgette yanıma geliyor. Hindistancevizli pastayı göstererek "İşte bu benim yaptığım" diyor.

"Öyleyse deneyeyim" diyorum. Bir çatal alıyorum. Ne büyük hayal kırıklığı! Aldatıcı bir pasta, yani bakınca yumuşacık, kabarık bir hindistancevizli pasta, ama şeker veya hindistancevizi gibi temel malzemelerden biri eksik. "Harika" diyorum.

Stash'in yanına dönüyorum. "Stash, birazdan gitsek iyi olacak" diyorum. Bacaklarının Daria'nınkilere yapışık olduğunu fark ediyorum.

Stash'in canı sıkılıyor. "Biraz sonra Eleanor" diyor.

Tam ben Stash'in yanına oturup konuşmaya katıl-

sam mı diye kararsızlık geçirirken Georgette koluma girip beni sürüklüyor.

"Arabamı altı aylığına Daria'ya verdim" diyerek beni rahatsız bir bez koltuğa oturtuyor, "arabayı almaya şehre bir geldim ki, sağ tarafı olduğu gibi içine göçmüş. Ne yapar insan böyle bir kızla?"

Sette plak o kadar yüksek sesle çalıyor ki dediklerini zor duyuyorum. "Bilmem" diyorum.

"Elbisesini beğendin mi?" diyor Georgette. "Stephen Sprouse. İster inan, ister inanma, tamamen pamuklu, ama üstünde sadece kuru temizleyin diyor. 'Daria' dedim, 'boşver kuru temizlemeyi, lavaboya bastırıverirsin.' Üç yüz dolara koton elbise."

"Daria'ya yakışıyor" diyorum. Çalan plağın vokal bölümünde bir kız "Bütün suç bende" diye şarkı söylüyor. Daria'nın annesinin kalçaları müziğe uygun olarak çalkalanıyor. Erkek arkadaşı Mr. Arnazian hayranlıkla seyrediyor. Kısa boylu, yetmiş yaşlarında, kalın gözlüklü, yanık tenli bir adam. Bana bir kadeh şampanya uzatıyor, hızla içiyorum. Dondurulmuş başağrısı içmek gibi bir şey. Georgette Mr. Arnazian'la dans etmeye başlıyor.

Tanıdığım bir kızı görüyorum; çok belirgin bir Demir Perde aksanıyla konuşur, kuaför salonu vardır, çok modern bir yer, eski berber koltukları, ünlü müşterilerin saç kırpıklarının da yer aldığı resimler.

"Ne zamandır soracağım sana, sen nerelisin?" diyorum. "Aslen yani."

"Nereli miyim?" diyor. "Nereliyim? Bu ne biçim soru?"

Sorum çok mu münasebetsiz, yoksa o mu deli? Nasıl sosyal bir varlık olunacağını kestirmek benim için zor; bütün gün Dalmaçya köpeğimiz Andrew'yla yalnızım, ya takı yapıyorum, ya da yarım gün çalıştığım East Village gazetesinde, bir dolabın içinde düzelti yapıyorum.

Bir tane doğru düzgün konuşmaya katılıyorum sonunda: Daria'nın erkek arkadaşı Simon, bir hayalet filminin yeni versiyonunun özel gösterimine bileti olduğunu anlatıyor. Simon'ın kuzeni ilk filmde hayalet rolündeymiş. Simon'a genellikle sinemaya pek gitmediğimi anlatıyorum. Karanlıkta bir koltukta oturmak huzursuz ediyor beni. Bunu Stash'e söyleyemem, çünkü beni kaç filme götürdüğünü düşünüp sinirlenir.

Stash'le ben çıkarken, Daria "İyi geceler Stash" diyor. "Gidip Victor'la tanışma konusunda yarın ararım seni."

"Ne diyordu?" diyorum asansörde.

"Daria'nın galeri bulmasına yardım edeceğim" diyor Stash. "İşleri güzel, değil mi?" Cevap vermiyorum.

Giriş holüne indiğimizde biraz midem bulanıyor. "Bir saniye bekle" diyorum. "Biraz oturayım." Herhalde kırk yıldır holü kullanan ilk insan benim diye düşünüyorum. Daria'nın etkileri burada da görülüyor: holde pleksiglas şamdanlar, pis bir kuru çeşme.

"Neyin var?" diyor Stash.

"Bir an başım döndü" diyorum. "Şimdi iyiyim. Gidelim." Ayağa kalkıyorum. Sokakta, bir blokluk yolu idare ediyorum, sonra kokuyu alıyorum. Sokakta bir yığın çöp var; çöp torbalarının bazıları patlamış, kaldırıma tavuk kemikleri saçılmış. Baktığım nesnelerin kenarları flulaşıyor, kıvrılır gibi oluyor. "Pek iyi değilim" diyorum. "Şu arabaya dayansak ya."

"Sen ne kadar şampanya içtin?"

"Bir kadeh" diyorum. Soğuk terler dökmekteyim. "Ben devam edemeyeceğim" diyorum, yağmurluğumu söküp çıkararak.

"Eğer iyi hissetmiyorsan kendini, eve gidelim bari" diyor.

"Hareket edemeyeceğim" deyip kaldırıma oturuyorum. "Ayağa kalkarsam bayılacağım." Stash'in kafası açılmaya başlamıştır, biliyorum; ayağa kalkıp birkaç metre daha gidiyorum yalpalayarak. "Ben biraz şu merdivene oturayım" diyorum. Bir de bakıyorum en alttaki basamağa uzanmışım. Bazen vücut bütün kontrolü ele alıyor. Vücudumun hareketlerinin benimle kesinlikle ilgisi yok.

"Ne yapıyorsun?" diyor Stash. "Orada yatamazsın."

"Kıpırdayamayacağım" diyorum. "Yürüyemiyorum. Taksi çağırman gerekecek."

Stash bir taksi durduruyor. Beni kaldırıp taksiye bindirmek zorunda kalıyor. "İki blok öteye gideceğiz" diyor şoföre.

Arka koltukta dümdüz uzanmış yatıyorum; yıldırım çarpmış gibiyim; belirtileri baygınlık, zafiyet, terleme ve genel bir kırıklık. Bir kız vardı tanıdığım, üç kere evlenmiş, her düğünde de bayılmıştı. Ama belli ki benim hastalığım psikolojik değil; vücudum bana komplo düzenlediği halde zihnim Waterford kristali kadar berrak.

Stash şoföre parayı verip eve neredeyse taşıyor beni. Asansörü beklerken yere yatmak zorunda kalıyorum. "Benim doktora bir görünsen iyi olacak" diyor Stash. "Yanında ben olmasaydım, tek başına kaldırımda yatacaktın, başın belaya girecekti. Yarın benim doktora gidecek misin?"

Yatağa uzanıyorum. Sanki ipnotize edilmişim ya da transa girmişim. İnliyorum. "Bende bir şey var" diyorum. "Başka bir insan gibiyim."

"Niye beni dinlemiyorsun? Tamamdır. Derhal acil servise gidiyoruz."

"Hayır, hayır" diyorum. "Yarın doktora gideceğim. Gerçekten. Söz veriyorum. Şimdi çok daha iyiyim. Ama

ne olur köpeği sen gezdirir misin bu akşam? Ben becereremeyeceğim."

"Sen kaç dilim pasta yedin?"

"Üç-dört dilim. Ama söyledim ya, ince dilimlerdi."

Ertesi sabah iyi kalktığım halde bağlı olduğum klinikten randevu alıyorum. Doktorun ancak ertesi salı beni görebileceğini söylüyorum Stash'e, hiç hoşuna gitmiyor. Çenesini tutmak onun için büyük çaba gerektiren bir şey, ama Stash'le gurur duyuyorum. Bir başkasıyla yaşamanın küçük gerginlikleri neredeyse dayanılmaz. O kadarını anlıyorum.

Kırk İkinci Sokağın oralarda, hayalet filminin özel gösterimi için kuyrukta beklemek zevkli; gece kulüplerinden tanıdığım bir sürü insanı görüyorum. Daria'yla Simon sıradalar bile. Daria kusursuz görünüyor; ütülü Nehru ceket, dudaklarında hafif bir altın parlatıcı, temiz kulaklardan sarkan iri Op Art küpeler. Onunla karşılaştırınca (çok daha sıskayım, evet) kendimi Dickens'ın kimsesiz çocuklarından biri gibi hissediyorum, kurum içinde, omuzlarım çökmüş, üstümde yağ pas içinde bir *sweat shirt*. Belki abartıyorumdur. Tabii bir an için beyinlerimizi değiştirebilseydik, herhalde onun da benim zarafetim karşısında kendini dangalak gibi hissettiğini keşfederdim. İşte gene kendi kendime daldan dala atlıyorum. Oltayı toplayıp balık gibi kendimi çekmem gerekiyor.

"Çok yakışıklı görünüyorsun" diyorum Simon'a. Üstünde çok büyük (kendi bedeninden on-on beş beden büyük herhalde) bir ceket var, duvar kâğıdı gibi parlak mavi kumaştan, kabarık kadife şal desenleri var.

"Mersi" diyor. "Şok geçiriyorum. Öğleden sonra çevreyi kirlettiğim için tutuklandım."

"Sahi mi?" diyorum. "Ne oldu?"

"Wall Street'te yürüyordum, elmamın koçanını bir çiçek tarhına attım. Bu şehirde acayip şeyler oluyor, ciddi söylüyorum, vudu gibi bir şey. Bir baktım karşımda tahsildar kılığına girmiş bir kadın bana ceza yazmakta. Elma koçanının doğada ayrışabilen bir şey olduğunu anlatmaya çalıştım, çiçeklere gübre olacağını söyledim ama dinletemedim."

Sinemaya girerken herkes yer bulmak için itişiyor, sonunda yan yana dört koltuk buluyoruz. Filmin başlamasını beklerken Stash'i dürtüyorum. "Sence değişmemiş miyim?" diyorum.

Stash gözlerini deviriyor.

Stash'in yanında oturan Simon öne doğru eğilip "Ne?" diyor.

"Kişiliğimdeki değişikliği fark ettin mi?" diyorum. "Daha sosyal olduğumu sanıyorum."

"Evet, evet, fark ettim" diyor Simon. "Bana da öyle geldi, çok da sevindim, çünkü seninle konuşmak hep hoşuma giderdi ama genellikle sanki önünde bir duvar varmış gibi oluyor..." Cümlesi havada kalıyor.

"Önümde bir duvar varmış gibi" diyorum, bu izlenim hoşuma gidiyor. Ama Simon'ın aslında ben böyle şeyler duymak istiyorumdur diye bunları söylediğini de anlıyorum; Simon'la konuşmakta hiçbir zaman güçlük çekmedim ki.

Hatırlıyorum, bir keresinde Simon sokakta, trafik ışıklarında beklerken yanıma gelip "Merhaba çıngıraklı yılan" demişti. Ben yarım metre havaya sıçramıştım. O zaman "Ne oldu? Niye öyle tuhaf bakıyorsun?" demişti.

Ben de çıngıraklı yılan diye çağrılmaya pek alışık olmadığımı söylemiştim. "Bir an seni East Village sapığı sandım." Çok utanmıştı; galiba salak durumuna düşürmüştüm onu.

Yazılar seyircilerin tezahüratlarıyla geçerken birden canım mokalı dondurma çekiyor, Stash'e "Filmden sonra dondurma yemeye gidelim mi? Big Top'a?" diye fısıldıyorum.

"Olabilir" diyor Stash.

Ama filmi seyrederken, hayaletler canlı insan eti yediği sırada, beslenme alışkanlığımız konusunda suçluluk duymaya başlıyorum. Stash akşam yemeği olarak bir tek pasta yemek istiyordu, ben de kendime bir dilim bayat mantarlı pizza ısıttım. Bu tür bir yemek herhalde tatlıyla ödüllendirilmemeli, ama filmden sonra Stash, Simon'la Daria'ya hep birlikte dondurmacıya gitmeyi teklif ediyor. Bu fikri ortaya attığım için bir teşekkür hoşuma giderdi doğrusu, ama bir şey söylemiyorum.

Dondurmacıya oturduğumuzda "Big Top's benim en sevdiğim yerlerden biri" diyorum ortaya. Burada insana müthiş güven veren bir şey var. Arkamızdaki kasaya dizili çikolata kaplı bayat karamela kutuları, çalan müzik; burada kesinlikle kötü bir şey olamaz, kötü servis ve kötü yiyecekler dışında.

Stash ne isteyeceğini bilemiyor. "Yemek mi yesem, tatlı mı, bilemiyorum" diyor. "Evden çıkmadan biraz uyudum, uyandığımda da pandispanya yedim."

"Mmmm" diyor Daria. "Yıllardır pandispanya yemedim. Kim yaptı?"

"Ben yaptım" diyorum.

"Pandispanya yapmayı biliyor musun?" diyor Simon. "Vay be, müthiş bir şey bu. Bu kız müthiş, Stash."

Bir şey söylemeyip mütevazı görünmekle yetiniyorum; hazır kek miksinden yaptığımı söylemiyorum. Aslında gerçekten evde yapılmış olanından daha güzel tadı. Bir kız arkadaşım olağanüstü pandispanyası olan bir

restoranda çalışıyor. Ona tarifini çalsın diye yalvardım, paketlenmiş miksten yapıldığını itiraf etti. Pandispanyayı bir kere kendim yapmaya kalktım, on iki yumurta kullandım, yeni bir plastik ürün çıktı ortaya, Stash müthiş lezzetli bulmuştu; lastik gibi yiyeceklere çok düşkündür.

"Bu kadar harika şey var, nasıl bilemezsin ne yiyeceğini?" diyorum. "Mesela 'Sihirbaz İstiridye Kızartma'yı ben çok severim."

"Sahi mi?" diyor Stash. "Ne garip. Ben de onu yemeyi düşünüyordum. Peki tehlikesi yok mu sence?"

"Yiyeceğin şey dondurulmuş" diyorum.

"Daria, sen olsan Sihirbaz İstiridye Kızartma söyler miydin?" diyor Stash.

Ona sormasına sinirleniyorum. İstiridye yemenin tehlikeli olup olmadığını neden o benden iyi bilsin?

Son anda Stash kızarmış tost ekmeği ve beykın, marul, domates yemeye karar veriyor. Simon da "Evet, iyi fikir. Ben de aynısından yiyeceğim" diyor.

"Tamam" diyor garson. Bizim yaşlarımızda biri, Catskill'de tatil merkezinde gösteriye çıkan bir stand-up komedyenine benziyor: fırça bıyık, kırmızı papyon, bir gözünde tik var.

"Ne tür ekmek var?" diyor Simon.

"Çavdar, kepekli buğday ve beyaz ekmek."

"Ben kepekli ekmek istiyorum" diyor Simon.

"Güzel, harika bir seçim!" diyor garson. Hepimizin kendisine baktığını fark ediyor, büyücü çırağı gibi bir hali var. "Yani" diyor tedirgin bir tavırla, "beykın-marul-domates sand. için üç seçeneğiniz vardı sadece: çavdar, kepekli, beyaz. Tabii bazı insanlar hiç ekmek istemiyor. Ekmek istiyor musunuz?"

"Ekmeksiz sandviç olur mu?" diyor Simon.

"Tabii" diyor garson. "Hiç duymadınız mı, 'tonbalıklı sand., ekmeksiz' denir." Sandviçe sand. demesine bayılıyorum. Mırıldanır gibi devam ediyor: "Yani demek ki sırf marul üstüne tonbalığı istiyor."

"Benim sandviçim çavdar ekmeğinden olsun" diyor Simon.

"Biz çavdar ekmeğine 'Robert' diyoruz."

Simon, "Roger değil mi?" diyor.

"Robert."

"Peki, öyleyse bir Robert beykın-marul-domates, bir de Heineken bira."

"Yanına içecek bir şey?"

"Biranın yanına mı?" diyor Simon sinirlenerek.

"Ha, duymamıştım dediğinizi" diyor garson. Daria'yla Stash birbirlerine bakıyorlar.

"Bana da bir kup lütfen" diyorum, kimse sormayınca, "Mokalı dondurma ve çikolata sosu istiyorum." Yeni kişiliğimin bir özelliği de isteklerimi belirtmek, diye düşünüyorum.

"Bir dakika" diyor garson. "Bizde sadece *milkshake* var, o da hazır, üç çeşit var. Hazır şişelenmiş."

"Buna çok üzüldüm işte" diyorum. "Öyleyse tonbalıklı sand. yiyeyim." Aslında hiç istediğim bir şey değil, ama gelince beğeniyorum; hatta ton salatası damardan eroin gibi direkt kanıma karışıyor. Daria'ya bakıp, hadi, hayatımı kolaylaştır, diye düşünüyorum. "Köpeğine ne olmuştu?" diyorum.

"Araba çarpmıştı" diyor Daria. "Daha iki yaşındayken. Benim suçumdu tabii; tasmasız gezdirmeyecektim. Her neyse, deliye döndüm, o zamanki kocam köpeği sarıp sarmaladı, veterinerlik fakültesine götürdük. Önce umut yok dediler, ama Textron kimseyi ısırmaya kalkmıyordu, o kadar acı çeken köpeğin ısırmaması tuhaf.

Veterinerlik fakültesi Textron'ın mizacından çok etkilendi; tedavi etmeyi denemeye karar verdiler. Tedavi için üç bin dolarlık masraf etmiş olmalılar, ama bizden para almadılar. Aslında Textron'ı üzerinde deney yapmak için orada tutmak istiyorlardı; mizacı yüzünden."

Daria, Sakhalin Island'a gidecek miyiz diye soruyor; kulüpte hayalet filmi yönetmeninin partisi var. Stash'e fırsat vermeden ben konuşuyorum. "Sanmıyorum" diyorum. "Bu gece bir yere gidersem yarın iptal olurum."

"Ben gidecektim ama vazgeçer gibiyim" diyor Daria. "Topuklu ayakkabı filan da giymiştim. Biraz yorgunum galiba."

Bacak bacak üstüne atıyorum, galiba Daria'nın Stash'inkine yapışık dizine değiyorum; ama belki de masanın bir çıkıntısıdır.

Stash çikolatalı *milkshake*'le birlikte küçük bir puro içiyor. Daria'ya "Eski kız arkadaşım Andy'yi hatırlıyor musun?" diye soruyor.

"Tabii, Andy Dime, bu aralar adını çok görüyorum" diyor Daria.

Stash, Andy'nin çok sıkı çalıştığı için çok başarılı olduğunu söylüyor.

"Ben dinlenmeyi tercih ediyorum" diyorum.

"Ben Andy kadar çok çalışan başka stilist bilmiyorum" diyor Stash. "Sabahın altısından akşam beşe kadar çalışırdı, sonra dans dersine giderdi. Akşam yemeğinden sonra (vejetaryendi) birlikte çıkar, sabahın üçüne kadar dans ederdik."

"İnanılır gibi değil" diyorum.

"Ben de kulübe gitmeyeceğim galiba" diyor Simon.

"Birlikte bir taksiye bineriz" diyor Daria. "Sen önce beni eve bırakırsın."

Bir sessizlik oluyor. Stash'ten bir höpürtü geliyor.

"Efektler müthişti, değil mi?" diyorum. Kimse cevap vermiyor. "Hani kafayı baltayla keserlerken? O gözler?"

"Evet" diyor Simon nihayet.

Bir pasajın orada taksi beklerken elinde silahıyla bir polis bize doğru koşuyor ve Simon'a çarpıyor. Sonra pasajın içine dalıyor.

Simon'ın yüzü bembeyaz. "Tabancayla!" diyor. "Tabancayla çarptı bana!"

Stash'i kolundan çekiştiriyorum. "Burada durmayalım" diyorum.

Görünürde taksi yok. İki Budist (belki de Zen keşişidirler) çok sade ve güzel kıyafetler içinde önümüzden geçip gidiyorlar. Gecenin bu saatinde burada ne işleri var diye merak ediyorum. Başkeşişe gidip bir *koan* istemek geçiyor içimden, ama herhalde İngilizce bilmiyordur.

Sonunda bir taksi buluyoruz, Stash belki de biz filmin partisine gideriz diyor; hatta kesinlikle gideceğini söylüyor. Şoföre dönüp "Ama önce başka yerde duracağız..." derken Daria sözünü kesiyor.

"Siz Sakhalin Island'a gidiyorsanız ben de sizinle gelirim belki" diyor.

Ben bir şey demiyorum. Çantamdan küçük aynamı çıkarıp, hâlâ var olduğumdan emin olmak için bakıyorum, sonra göz kalemimi, rujumu çıkarıp makyajımı tazeliyorum.

Kulüp fena değil aslında. Hayalet kıyafetinde aktörler hayalet tepsileriyle, sendeleyerek ortada dolaşıyorlar; hindistancevizine, kafatasına benzer kâselerde dörtbeş değişik içkiyi karıştırarak hazırlanmış şık kokteyller dağıtıyorlar. Daria'yla Simon dans kısmına geçiyorlar, Stash'le ben akvaryumda piranhaların olduğu kısma gi-

dip tanıdıklara merhaba diyoruz. Kulübe her gittiğimde olduğu gibi kimsenin söylediği tek lafı duymuyorum; sırıtıp uygun yerlerde kafamı sallıyorum mecburen. Stash eski bir arkadaşıyla Velvet Underground konuşmaya dalıyor, ben de bu konuda pek bir şey bilmediğimden duvara yaslanıp hayalet içkimi yudumluyorum. İçerisi ısınıp kalabalıklaştıkça fenalaşmaya başlıyorum. Görüntüler gene kumlanıyor.

Stash'i kolundan çekiyorum. "Baksana" diyorum. "Ben tuhaflaştım. Galiba gene bayılacağım. Gidip oturacağım."

Stash tam bir cümlenin ortasında kalıyor. Dalgın bir hali var. "Tamam, tamam" diyor.

"Şuradayım" deyip oturacak yerleri gösteriyorum. Ama maalesef hepsi dolu. Gene soğuk bir ter basıyor. Bir adamın ayak bileğine hafif bir tekme atıyorum. "Afedersiniz" diyorum. "Rahatsızım. Bayılmak üzereyim." Utanıyorum, ama yapacak başka şey de yok gibi geliyor.

İpekli pijama gibi bir kıyafet giymiş olan adam hemen kalkıyor. "Otur, şekerim" diyor. "Hamile misin?"

"Hayır" diyorum. "Biraz fenalaştım. Oturunca geçer."

"Ben zaten gidiyordum" diyor adam.

Kafamı dizlerime eğiyorum, kan uçurum kenarında hapsolmuş bufalo sürüsü gibi hücum ediyor. Bir anda iyileşiyorum, ama tekrar ayağa kalkmaya korkuyorum, yerimi de kaybedebilirim. Neyse, oturup insanları seyretmek hoşuma gidiyor; uzun saçlı, leopar derisi taytlı, beyaz rujlu bir oğlan, Kaptan Hook kıyafeti giymiş bir adamın fotoğraflarını çekiyor. Sonra Victoria stili elbise giymiş bir kızı inceliyorum, eteği kabarık dursun diye yastığı bile tamam; fosforlu kırmızı rimel sürmüş. Omuzunda bir papağan var, ama canlı mı, doldurulmuş mu

anlayamıyorum. Saatlerce kalabalığı seyrediyorum; daha doğrusu transa geçiyorum, saate baktığımda ikiyi geçiyor.

Stash'i salonun öteki ucunda seçiyorum; Daria'yla birlikte piranha havuzunun yakınındaki parmaklıklara dayanmışlar. İçerisi çok kalabalık, kendime yol açıp onlara ulaşamam. Stash'le göz göze gelmeye çalışıyorum, ama konuşmaya dalmış. Sonunda beni görüyor. El sallıyorum, yanıma gelsin diye işaretle anlatmaya çalışıyorum ama yerinden kıpırdamıyor.

Saat üçe doğru Stash gitmeye karar veriyor. Takside bana neyim olduğunu soruyor. "İnsanlarla konuşmuyorsun, bütün gece bir yerde oturuyorsun" diyor. "Daria 'Eleanor'ın nesi var, çok kötü görünüyor' dedi."

Arkadaşlarının çoğunun adresini bile bilmiyorum, cenazeyi haber vermek için. Belki de "Çiçek yerine Modern Sanat Müzesi'ne bağış yapılmasını" rica ederim. "Nasıl davrandığım benim bileceğim iş" diyorum. "Ben sirk maymunu değilim; canım nasıl istiyorsa öyle hareket ederim." Sözlerim kendi kulağıma bile zayıf geliyor. Bu kadar duygusal olmamaya çalışıyorum; hiç değilse ilişkimizin ilk yıllarında olduğu gibi gözyaşlarına boğulmuyorum.

Eve gittiğimizde Stash konuşmuyor, o gece rastladığımız herkesin çözümlemesini yapma fırsatı bulamadan uyumak beni hüzünlendiriyor. Odanın karardığını hayal ediyorum, kenarlardan başlayıp küvet deliğine benzer bir delikte kayboluyor.

Klinikteki doktorun şirinliğine şaşıyorum. Dalgın vampir gözleri, keskin bir yabancı tıraş losyonu kokusu var. Stash'in önerdiği doktora gitmediğime memnunum. Gene de tedirginim, en aşağı seksen yaşında olan aile

doktorumuz Dr. Henness'a alışkınım ben. On sekiz yaşımda üniversite kaydı için muayene olmaya gittiğimde soyunmayayım diye yalvarmıştı. Adımı hiç hatırlamazdı aslında, ama hiç değilse güven telkin ederdi. Ona gittiğimde hiçbir hastalığım olmayacağını bilirdim. Ama bu herifin (Dr. Bartholdi) karşısında daha başından, her şeyde bir uğursuzluk var. Masasında suratını asmış oturuyor, üst çekmecedeki bir şeyi dürtüyor.

Derhal kendisine hamile olmadığımı belirtiyorum. Rahatsızlığımı anlatıyorum. Kaçık filan olmadığımı kanıtlamak istiyorum; belki bu yüzden, ellerimle deli gibi saçlarımı düzeltiyor, motor gibi konuşuyorum. Hiç uyuşturucu kullanmadığımı, çünkü bana iyi gelmediğini anlatıyorum. Son baygınlık geçirdiğim durumlarda sarhoş da olmadığımı söylüyorum.

Ama Dr. Bartholdi bana kulak asmıyor. Hatta ben konuşurken tırnaklarını inceliyor. Sonra gömleğimi yukarı çektiriyor. Soğuk stetoskopu göğsüme bastırıyor. Bu kadar yakışıklı bir doktorun karşısında tecavüze uğruyormuş duygusundan kurtulmam çok zor. Onunla evlendiğimi ve her gece görev gibi bu muayeneden geçtiğimi hayal ediyorum. Sonra kendi kendime onun bir insan değil, bir tıp adamı olduğunu söylüyorum.

Pürtüklü kâğıt üstünde sırtüstü yatarak hakkımda verilecek hükmü beklerken Dr. Bartholdi kalkıp gömleğimi düzeltebileceğimi söylüyor. Bir bloknota hızla bir şeyler yazıyor; herhalde yazmakta olduğu otobiyografik *best-seller*'ın bir diyalogunu. "23. Bölüm: Eleanor T. Vakası."

"Tansiyonunuz düşük" diyor. "Birkaç kadeh içtikten sonra birden ayağa kalkınca başınız dönebilir."

"Birkaç kadeh içmemiştim" diyorum. "Başım da dön-

medi. Sokakta neredeyse kendimden geçtim. Yere uzanmasam bayılacaktım."

"Gece kulüplerinde kaç kişiyi tedavi ettiğimi söylesem inanmazsınız. İnsanlar hep bayılıyor. Damarsal vagus baygınlığı."

"Öyle mi?" diyorum. Bütün geceyi kriz geçirip bayılanları tedavi etmekle geçiriyorsa Dr. Bartholdi ne diye gece kulübüne gidiyor merak ediyorum.

Kan tahliline gönderiyor beni. "Perşembe günü telefonla beni arayıp sonuçları öğrenebilirsiniz, ama testlerden değişik bir şey çıkacağını sanmıyorum" diyor.

Parmağımın delinmesi bana bir tatmin veriyor. Tenimde beliren iri, yakut kırmızısı kan damlasına bakıyorum, mücevher gibi mucizevi. Kan damlasının, etrafımdaki insanların hayatları gibi canlı, hareketli ve olaylı olduğunu düşünüyorum. Mikroplar, kan yuvarları; akyuvarlarla yabancı istilacılar arasında kimbilir ne kanlı savaşlar oluyordur sürekli?

Ama bir yandan, metroyla eve giderken, Stash'e söyleyecek daha ciddi bir şey olsaydı keşke diye düşünüyorum: kansızlık, zatülcenp, elektrolit dengesizliği. Yakında tekerlekli iskemlede yaşamak zorunda kalacağımı, karşıdan karşıya geçmek için ona muhtaç olduğumu söyleyebilmek isterdim. Dr. Bartholdi'nin, telefonumu bile almadan aceleyle beni göndermiş olmasına bozuluyorum. Ona Daria'nın telefonunu verebilirdim, bir süre Daria'yı oyalardı.

Stash evde yok, saatlerce bekledikten sonra, saat sekizde kendime hamburgerle mavi peynirli İngiliz çöreği hazırlıyorum. Ketçabı severim. Stash'in evde olmaması iyi, neşe içinde bir şişe ketçabı bitiriyorum. Görse kesin delirirdi. Tabağımı odanın öteki ucundaki yatağa götü-

rüyorum, yemek yerken televizyon seyredebilmek için; zenginlerin nasıl daha fazla para kazandığı hakkında bir program var. Bu eğlence insanın bütün hayatını alıyor.

Stash'e kızgınım, ama su kısıntısıyla, eroinmanlar tarafından öldürülen heykeltıraşla ilgili on bir haberlerinde merak etmeye başlıyorum. Köpeğimiz Andrew kapının yanında sabırla Stash'i bekliyor; bir parça hamburger veriyorum, ilgilenmiyor bile.

Aslında Stash'in başına bir şey gelmesini istemem, arasıra cenazesini planlasam da. Şehirde bir yığın şey gelebilir başına: Saldırıya uğrayıp soyulabilir, vurulabilir, limuzinlerin pencerelerinden kadınlar sarkabilir.

Stash saat yarımda geliyor eve. "Neredeydin?" diyorum. "Ne oldu? Niye telefon etmedin?" Bunlar söylememeye karar verdiğim sözlerin ta kendileri.

"Daria'nın köpeği öldü" diyor Stash.

"Kendi erkek arkadaşı var ya!" diyorum.

"Köpek ambulansına binip onunla birlikte hastaneye gitmek zorunda kaldım" diyor Stash. "Deliye dönmüştü."

"Köpek on iki yaşındaydı!" diye bağırıp kül tablasını boşaltmak üzere ayağa fırlıyorum. "Niye deliye dönüyor ki? Neden telefon edip haber vermedin?"

"Köpeği bağlamadan çıkarmış" diyor Stash. "Onun suçu. Textron bir Akita'nın saldırısına uğradı. Tam boyun damarından."

"Burada bizim kendi köpeğimiz var" diyorum. "Dosdoğru söylesene birlikte olduğunuzu."

"Daria'yla aramızda hiçbir şey yok" diyor Stash. "Yıllardır arkadaşız biz. Her yere birlikte takılırdık."

"Doğum günü için aldığımız o Gojira çakmağın parasının yarısını ben verdim" diyorum. "Bir teşekkür bile

etmedi bana. Beni hiç düşünmüyorsun. Bütün günüm doktorda geçti."

"Ne oldu?" diyor Stash bitkin bir halde. Buzdolabını açıp acılı Meksika sosu kavanozunu kenara itiyor.

Kol saatimdeki ibrelerin durduğunu, sonra geriye döndüğünü hayal ediyorum. Kendimi siyahlar içinde, suratım bembeyaz, buz gibi kaskatı, elimde kırmızı bir gülle görüyorum. Kırmızı gülü değiştirip eflatun yapıyorum. "Çok garipti" diyorum. "Saatlerce göğüslerimi muayene etti."

"Ne?" diyor Stash. "Şikâyet et adamı! Bayılmanla göğüslerinin ne ilgisi var?" İlgisini çekmeyi başardım. Sinirleniyor, buzdolabının gizli bir köşesinden bir parça peynir koparıyor öfkeyle. Dişlerini peynire geçirmesini seyrediyorum; bıçak kullan demek istiyorum ama söylemiyorum.

"Kalbimi dinlemesi gerekiyordu" diyorum sonunda.

Stash peynire av bulmuş puma gibi bakıyor. "Neyin varmış peki?" diyor.

"Damarsal vasal bayılması."

"Yani?"

"Gece kulüplerinde bayılıyorum yani" diyorum. "Ya da birden ayağa kalkarsam. Çok görülen bir rahatsızlıkmış. Vasal damar sistemiyle ilgili bir şey de söylemiş olabilir."

Stash başını iki yana sallıyor. "Neden o pespaye kliniğe gidiyorsun? Bir şey bildikleri yok."

"Oraya bağlıyım" diyorum. "Adam doktordu, saygın bir üniversiteden tıp diploması vardı."

"Hiçbir şeyin olmadığını mı söyledi? Ben gördüm senin halini ama! Neden sözümü dinleyip benim doktoruma gitmedin?"

"Çoktan öldürmeliydi o köpeği" diyorum. "Acı çeken bir hayvanı hayatta tutmak işkence."

Stash yatağa, oturduğum yere geliyor. "Eleanor, aramızda gerçekten hiçbir şey yok" diyor. Kolunu omuzlarıma doluyor. "Kıskançlık etme. Çok seviyordu o köpeği. Şimdi tek başına kaldı. Ama biz seninle iki kişiyiz." Saçımı okşuyor, öteki eliyle cebindeki paketten bir Tuscano purosu çıkarıyor. "Johnny Carson'da bu gece kim vardı?" diyor. "İyi birileri çıktı mı?"

Yatağın kenarına gidip eğiliyorum, başımı dizlerimin arasında tutuyorum. Saçım yere değiyor. Damarlarımda (kimi ince, tel gibi, kimi kalın, ip gibi) kement gibi atılmış kanı hissediyorum, daha bir saniye önce aşağı doğru akarken yukarı doğru akmaya çabalıyor.

yeni dostlar

Clarence Mullens, birkaç haftadır evini sokakta tanıştığı bir kızla paylaşıyordu. Üniversitede altıncı yılıydı. Görünüşü çok silik olduğu için çok çılgın kıyafetler giymeyi alışkanlık edinmişti. Bütün giysilerini 1928'in modellerini bilen yaşlıca bir terziye diktirirdi.

. Clarence olağanüstü ufak tefekti, neredeyse hiçbir yüz çizgisi yoktu. Ama yıllar geçtikçe görünüşüne alışmıştı. Üç erkek çocuğun en küçüğüydü; Clarence oyuna gelmişti, ağabeyleri çarpıcı sayılmasalar da ondan daha ayırt edici özellikleri kapmayı başarmışlardı. Büyük ağabeyinin çenesi vardı; küçük ağabeyininse burnu. Ama onlar bile, ailenin üçüncü kuşak yayıncısı babaları gibi, oldukça silik sayılırlardı.

"Nasılım sence?" dedi kıza, boynuna çizgili bir papyon takarak.

Kız, Inez, yatağa uzanmış tavanı seyrediyordu. "Hep aynı görünüyorsun" dedi, o tarafa bakmadan.

"Evimde kalmaya niyetliysen" dedi Clarence, "arasıra bana iltifat etmeni tavsiye ederim." Anında pişman oldu. Kanepenin üstünde duran bir deste plağı alıp yere koydu. Sonra oturdu. "Çıkıp bir içki içelim" dedi düz bir sesle. "Yoksa fotoğraf koleksiyonuma mı bakmayı tercih edersin?"

"Sekiz kere gösterdin" dedi Inez. "Sen git bir içki iç. Ben dinleneceğim." Ansızın doğrulup mırıldanarak şarkı söylemeye başladı. Saçları oldukça kısaydı; Clerence'

ınkinden daha erkeksi olan yüzü, iki ela, çekik göz, yamru yumru bir burun ve ince bir ağızdan oluşuyordu.

"Annemle babam bizi yemeğe bekliyorlar" dedi Clarence.

Inez "Annenle babanı tanımak için en ufak bir istek duymuyorum" dedi, filtresiz bir sigara yakarak.

Kısa bir tartışma sonucunda, Clarence'ın, aile evindeki yemeğe katılması için Inez'e beş dolar vermesi kararlaştırıldı.

"Annemle babama evlenmeyi düşündüğümüzü söyledim" dedi. "Seninle tanışmak istiyorlar."

Bu lafın üzerine Inez bacaklarını yatağın kenarından sallandırıp kaşlarını çattı. "Aldığımız gelin dergileri nerede?" dedi huysuzca. Clarence dergileri alıp yatağa, Inez'in yanına oturdu. Inez sayfaları çevirirken Clarence kolunu omuzlarına doladı. Inez farkında değilmiş gibi yapıp silkinerek kurtuldu.

Clarence'ın evi üniversitenin yakınındaki gettonun sınırındaydı. Eskiden bir tek aileye ait olan, kahverengi taş bir binadaydı. Holdeki garip salatalık desenli duvar kâğıdı parçalanmıştı. Eskiden dolap olan küçük mutfakta minik bir Frigidaire'le ikili bir ocak vardı. Ortalıkta çeşitli böcekler salına salına geziniyordu.

Sokaktan aşağı, otobüs durağına yürüdüler. Ara sokakların birinde, iki çocuk küçük bir hayvana sopayla vuruyorlardı. Inez koşup daha zayıf görünen çocuğun kafasına bir yumruk attı. Çocuk Inez'in suratına tükürüp kaçtı. İkinci çocuk kaçmaya fırsat bulamadan Inez kolundan yakaladı. Öteki eliyle yerden uluyan hayvanı aldı, sarı bir kedi yavrusuydu. Hayvan kolunu boydan boya tırmıkladı ama Inez kucağından bırakmadı.

"Inez" dedi Clarence. "Ne yapıyorsun?"

Çocuk, Clarence'tan daha ufak tefek olduğu halde tehlikeli görünüyordu. Clarence bu mahallede on yaşındaki çocuklara bile güvenmezdi. Bir keresinde bir çocuk çetesi parkta ona işkence etmiş, ölesiye utandırmayı başarmıştı. Değerli saati ve antika gözlüğü çalınmıştı.

Inez dönüp Clarence'a doğru yürüdü, çocuğu da kulağından tutmuş sürüklüyordu. Çocuğun elleri havada çırpınıyordu. Inez her yanı tırmalayan kedi yavrusunu Clarence'ın kucağına fırlattı. "Sor bakalım, nerede oturuyormuş" dedi Clarence'a.

"Inez, lütfen, gel gidelim" dedi Clarence, kedi yavrusunu öne doğru uzatıp tutarak. "Yemeğe geç kalıyoruz. Sonra belki bir kulübe gitmek istersin diye yer ayırttım. Şehrin öteki tarafında, eskiden Fransız sahnelerinin yıldızı olan yaşlıca, meşhur bir travestinin kabare gösterisi var. Fark etmişsindir belki, bu şehirde gece hayatı pek eğlenceli değil maalesef."

"Nerede oturduğunu sor dedim" dedi Inez.

Clarence çocuğa baktı. Sekiz-dokuz yaşında ancak vardı, hazırlık okulu forması giymişti. Herhalde, diye düşündü Clarence, yakındaki kilise okuluna gidiyordur. "Bulaşmak istemiyorum Inez" dedi Clarence.

"Öyleyse aile yemeğini siktir et" dedi Inez.

Clarence bir an düşündü. "Nerede oturuyorsun?" diye sordu çocuğa.

"Batı, Yüz Dokuzuncu Sokak, altı yüz numara" dedi çocuk.

Clarence, Inez'e baktı.

"Artık orada oturmuyorsun" dedi Inez.

Kısa bir konuşma sonucunda çocuk, annesi itiraz etmezse Clarence ve Inez'le kalmayı kabul etti.

Çocuğu televizyonun karşısında bıraktılar, kaçmasın diye önce üstünü soymuşlardı. Çocuk kedi yavrusuyla arkadaş olmuştu, kedinin arka ayaklarını iple bağlayarak oyalanıyordu; ne yazık ki hayvanın üstü pire doluydu.

Çocukla kedi yavrusunu eve kilitledikten sonra Clarence arabayı garajdan çıkaracağını bildirdi. Yemeğe o kadar gecikmişlerdi ki, Clarence araba kullanmaktan nefret ettiği halde başka çaresi kalmadığını düşünüyordu. Arabanın kontrol panelinden yukarıya, dışarı çok büyük güçlükle bakabiliyordu; çok eski bir arabaydı, kontrol paneli özellikle yüksekteydi. Altına yastık koymanın da komik olacağını düşünüyordu.

Garaj bekçisi arabayı binanın önüne getirdiğinde, "Çocuğu tek başına evde bıraktığımıza iyi ettik mi sence?" dedi tedirginlikle.

"Clarence, ben kullanayım ister misin?" dedi Inez.

Clarence kendi aracını kendi kullanmayı tercih ettiği konusunda Inez'i temin etti. Inez'le tesadüfen tanıştıktan sonra hayatı öyle ilginç olmuştu ki, daha önce günlerini nasıl doldurduğunu şimdi hayal bile edemiyordu. Başlıca faaliyetleri opera dinlemek ve dergilerden yemek resimleri kesip kâğıt tabaklara yapıştırmaktı. Ama geriden verilecek o kadar çok dersi vardı ki (bazıları üç yıl öncesinden) her günü ezici bir endişeyle geçiriyordu; yukarıda sözü geçen iki faaliyetin bile tadına varamıyordu. Inez ise birkaç hafta gibi kısa bir zamanda Clarence'ın yapılacak bütün işlerini tamamlamıştı. Ödevler biraz tuhaf olmakla birlikte (Inez kitapların hiçbirini okumamış, çeşitli konularda en ufak bir araştırmaya bile

girmemişti) güzelce daktilo edilmişti ve istenen uzunluktaydılar.

Inez gerçekten olağanüstü bir insandı. Hayatı günlük bazda yaşıyordu, bazı sabahlar Clarence'ın yatağında uyanıyor, nerede olduğu, hatta Clarence'ın adı konusunda en ufak bir fikri olmuyordu. Clarence her gün kendini doğrudan tanıtmayı öğrenmişti. "Merhaba Inez" derdi uyandığında. "Adım Clarence Mullens, seninle nişanlıyız."

Inez zengin bir ailenin kızıydı; babası da, dedesi de politikacıydı, ama ailesi onu reddetmişti. Davranışlarını yıkıcı buluyorlardı; eski aile evini iki kere yakmaya çalışmıştı. Hayatını sokaklarda sürdürüyordu, ama pek çekici biri olmadığından fahişelik yapması söz konusu değildi. Tavırları fazlasıyla kırıcı ve kabaydı, üstelik ezilmekten hoşlanan erkeklere bile hitap etmeyebilirdi. "En büyük hayalim, iş olarak, insanların evine gidip hangi giysilerini atacakları hangilerini giyecekleri konusunda danışmanlık yapmak" derdi zaman zaman.

Clarence'ın annesiyle babası oldukça yaşlı ve düşkündüler. Lüks bir apartman dairesinde oturuyorlardı, dairenin dört küçük odası vardı, hepsi de baştan aşağı açık yeşil ve avokado renklerinde döşenmişti.

Clarence zili çaldı. Babası bornozla kapıyı açtı. Clarence'ı gördüğüne şaşırmış gibiydi. Clarence, kim olduğunu hatırladığından bile şüpheliydi. Hiçbir zaman ailenin gözbebeği olmadığı kesindi. Daha Clarence doğduğunda bile annesiyle babasının genç olmadıkları acı ama gerçekti; üçüncü çocuklarının kız olacağını ummuşlar, Clarence'ın bu dünyaya gelmesinin yarattığı şoku bir türlü atlatamamışlardı.

"Merhaba baba" dedi Clarence. "Nasılsın?"

"Ne dedin?" dedi babası.

"Baba, bu nişanlım" dedi Clarence. Babası Clarence'a elini uzattı. "Bu Inez O'Brien, baba" dedi Clarence, parmağıyla Inez'i göstererek. "Babasını tanıyorsun galiba, Senatör O'Brien."

Mr. Mullens altüst olmuş gibiydi. "Bunuyorum herhalde" dedi. "Paltolarınızı alayım mı?" Clarence'la Inez'in paltolarını alıp Clarence'a uzattı.

Inez, Mr. Mullens'ın peşinden eve girdi. "Yemekten önce bir şey içer misiniz?" dedi Mr. Mullens.

"Varsa bir Perrier'yle su alırım" dedi Inez.

"Perrier yok" dedi Mr. Mullens. "Sodayla su verebilirim."

Clarence nişanlısının sözünden ötürü utançtan kızardığını hissetti. Inez gerçekten Senatör O'Brien'ın kızı olabilir miydi? Tavırları, aksanı, kıyafetleri insanı şaşırtıyordu. Yine de zenginlerin, meşhurların oğulları, kızları, çoğunlukla çok değişik kimseler olurlardı. Clarence kendini de sıradan insanlardan saymazdı, ama pek az kişi Clarence'la saygın bir yayınevi olan Winston Mullens and Sons arasında bir ilişki kurardı.

Paltoları dolabın içine atıp Inez'i kolundan sıkıca tutarak çocukluğundaki odasına götürdü. "Çocukluk fotoğraf albümümü incelemek isteyeceğini düşündüm" dedi. "Hazırlık okulundaki halimi görmek komiğine gidecek herhalde. O sırada saçlarım omuzlarımdaydı. Lise boyunca sürekli uyuşturucu kullandım; mezun olduktan sonra annemle babam kuzeyde bir sanatoryumda tedaviye gönderdiler beni. Neyse ki elektroşoktan önce çıkılan yerlerdendi. Ama lisede orkestrada çalıyordum; o zaman bile elektrikle ilgilenirdim."

Inez yatağa oturup epeyce aşınmış olan ayakkabılarını çıkardı. Sırtüstü yatıp kısa, kalın bacaklarını havaya

kaldırdı. Çorapları birçok yerden kaçmıştı; beyaz, etli bacakları açıktaydı.

Eğer engel olmazsam, diye düşündü Clarence, eteğini beline kadar sıyıracak; annemle babamın da onu donsuz yakalamalarını hiç istemem doğrusu.

Clarence, "Gel bir içki içelim" deyip hızla odadan çıktı.

Yemekte Inez nahoş bir tecrübesinden söz açtı. On altı yaşındayken bir cinsi sapığın saldırısına uğramış, bitirimlerin gittiği bir rock konserinde gaddarca ırzına geçilmişti.

Clarence'ın babası, hâlâ üstünde bornozuyla masanın bir ucunda oturmuş çorbasıyla oynuyordu. Inez sigarasını tabağın kenarında söndürürken bir an irkildi. *"Cık, cık"* dedi.

"Bu aralar neler yayınlıyorsunuz baba?" dedi Clarence.

"Tecavüze uğradığını duyunca midem altüst oldu" dedi babası. "Bir içki daha alır mısın?"

Inez hayır anlamında başını salladı. "Yanılmıyorsam bir şey anlatıyordum" diye Clarence'ı azarladı.

Clarence'ın annesi son derece solgundu. Her zamanki gibi şeftali rengi bir kıyafet vardı üstünde. Bu akşam şeftali rengi kaşmir kazak, birkaç beden büyük şeftali rengi yün etek giymişti. Son zamanlarda kilo vermişti; gözlerinin altındaki kat kat torbaları yeni geçirdiği estetik ameliyatla gidermek mümkün olmamıştı.

Clarence sulu bezelye çorbasını bitirip masanın ortasına uzandı, bir avuç istiridyeli kraker aldı, "Bu tür hikâyeleri tatsız mı buluyorsun anne?" diye sordu.

"Geri kafalılık etme Clarence" dedi annesi. Fersiz

mavi gözleri ışıldıyordu, uzanıp kaşığının tersiyle Clarence'ın eline vurdu.

Clarence avucundaki krakerleri düşürdü. "Krakerleri uzatır mısın lütfen?" diye mırıldandı.

Inez, "İzninizle" deyip masadan kalktı.

Inez'in yokluğunda Clarence'ın babası yine çöktü. Dik tutamadığı başı, açık bornozundan görünen, içine göçmüş göğsüne düştü.

"Az rastlanır bir kız Clarence" dedi Mrs. Mullens. "Bir viski daha alayım."

Clarence kalkıp büfeye gitti. Annesinin bardağına biraz viski koyup kafasını arkaya atarak hızla yuvarladı. Sonra biraz daha koyup annesine götürdü.

"Senatör O'Brien, Kaynaklar ve Araçlar Komisyonu'nda" dedi Mrs. Mullens.

Clarence'ın babası hiç iyi görünmüyordu. Clarence babasının Alzheimer hastalığı testi yaptırması gerektiğini düşündü. Babasının gözleri kapandı. Sonra tekrar açılıp çelik grisi bir bakışla Clarence'a dikildi. "Büyükannen çok iyi Clarence" dedi. "Kaldığı bakımevi, hayatımda gördüğüm en güzel yerlerden biri. Gelecek hafta sonu onu ziyarete gittiğimizde Inez'le sen de gelin mutlaka. Eminim..." dedi sesini yükselterek, Inez geri dönmüştü, "Inez büyükannenin Ernest Hemingway'le ilgili anılarına bayılacaktır. Artık pek uzun ömrü kalmadı; birilerinin onu dinlemesi gerek."

Mrs. Mullens Inez'e "Ne iş yapıyorsun canım?" diye sordu.

Inez masanın başında, Clarence'ın babasının yanında duruyordu. "Şuraya bakın" diye bacağını gösterdi. "İnanılır gibi değil. Çorabım kaçmış." Mr. Mulllens'ın kafasına ıslak, şapırtılı bir öpücük kondurup birden yerine oturdu. "Umarım sizi öyle öptüğüm için kızmazsınız"

dedi. "Ben oldukça spontane bir insanım. On dokuz yaşında, iriyarı bir denizcinin nasıl ırzıma geçtiğini pek sık anlatmam insanlara. Sizin başkasından duymanızı istemem. Çok kalabalık olduğu için konserler sırasında kadınların erkek tuvaletlerini kullanmalarına izin veriliyordu, ama bekçiler erkekleri kadın tuvaletlerine sokmuyorlardı. Ben erkekler tuvaletine girerken bir adam bana bekçilik etmeyi önerdi; ne yazık ki bana içeriye kadar refakat ettikten sonra bir tuvalete itip giysilerimi yırttı. Tuvalette bulunan birkaç adam bu işlem boyunca 'Devam, devam' diye bağırdılar."

"Babasıyla ben, Clarence'ın müziğe olan ilgisini hep kösteklemeye çalıştık" dedi Clarence'ın annesi.

"A, evet" dedi Inez. "Clarence'la ben sade bir düğün düşünmüştük, belki şehirde bir bahçede filan, birkaç ay sonra. Ama ben yeni işime iyice alışıncaya kadar beklemek zorundayız."

"Aa, öyle sade filan olmasın" dedi Clarence'ın annesi. "Blake evlendiğinde (geçen yıl, çok tatlı bir kızla evlendi) düğünü New Paltz'taki yazlığımızda yaptık. Çok hoştu. Bine yakın insan geldi, hava pek umduğumuz gibi olmadı, ama dev çadırlar vardı, kimse ıslanmadı."

"Gerçekten şahaneydi Inez" dedi Clarence.

Hizmetçi otlu omlet ve kızarmış patates getirdi. İyi bir aşçı değildi, ama yıllardır yanlarındaydı. Omlet biraz kuruydu, yoğun bir kurutulmuş ot topağıyla doldurulmuştu. Patatesler yağlıydı, daha sofraya geldiklerinde soğuktular.

Yemekten sonra Clarence'ın babası Inez'e Peru'ya yaptıkları seyahatin slaytlarını göstermeyi teklif etti; ama Inez sevecenlikle gülümseyerek Mr. Mullens'ın elini tut-

tu ve sokakta kaybolmuş küçük bir çocuğun Clarence'ın evinde onları beklediğini söyledi.

"Gidip gençlere katılmalıyız tabii!" dedi Clarence birden ayağa kalkarak. "Çok popüler bir çiftiz, bütün geceyi sizle geçiremeyiz ya!"

Clarence'ın annesi Clarence'ı kapıya geçirirken Inez Mr. Mullens'la iki çift laf etti.

"Nihayet evlenip yerleşik bir düzen kurmaya karar vermene çok sevindim" diye fısıldadı Mrs. Mullens Clarence'ın kulağına. "Seninle az problemimiz olmadı doğrusu Clary, belki kısmen benim hatamdı. Hep kız istemiştim, doğru, ama üniversiteye başlayıncaya kadar saç uzatman anormal değildi bence. Modaydı o zamanlar. Şeker bir kıza benziyor."

Inez babasıyla kapıya yürürken Clarence onun şöyle dediğini duyuyordu: "Büyük bir çokuluslu sigorta şirketi. Yabancı şirketlere, devrime, politik riske filan karşı sigorta konusunda danışmanlık yapacağım. Yurtdışındaki özel şirketlere mal satan ihracatçılar, bunların borçlarını ödeyeceklerinden emin olmak istiyorlar. Mesela bir Amerikan şirketi Brezilya'ya yirmi milyon dolarlık bilgisayar programı satmıştı. Şimdi bir Brezilya bankasında Brezilya parasıyla yirmi milyon dolarları var ve dolara çeviremiyorlar."

"Ne yazık ki bu tür şeylerle ilgilenmiyorum" dedi Clarence'ın babası, Inez'in poposuna hafifçe vurarak. "Benim işim edebiyat. Bugünlerde bizim ofise bir uğra istersen Inez. İkinci Dünya Savaşıyla ilgili müthiş bir ilk roman yayınlıyorum."

"Vietnam Savaşı değil mi baba?" dedi Clarence.

Mr. Mullens onu duymazdan geldi.

"Şansım varmış, benim ırzıma geçilirken adamın biri içeri girip, toplanmış seyreden iğrenç kalabalığı dağıttı"

dedi Inez; dolaptan Clarence'ın annesinin yağmurluğunu alıp giydi. Clarence'ın annesine tatlı tatlı gülümsedi. "Bu eski püskü şeyden kurtuldunuz" dedi.

Clarence yemeğin çok başarılı geçtiğini düşünüyordu. Arabaya bindiklerinde "Annemle babam çok az insana sana gösterdikleri yakınlığı gösterirler" dedi.

Çocuk bıraktıkları yerde, televizyonun karşısında oturuyordu. Clarence ellerini yıkamak üzere banyoya girdiğinde küvetin üst kısmında bir kir halkası olduğunu fark etti: Mutfağa Ajax almaya giderken "Güzel banyo yaptın mı?" diye sordu.

"Ben artık eve gidiyorum" dedi çocuk. "Yiyecek bir şeyiniz yoksa eğer."

"Aa, tabii, olmaz mı" dedi Inez buzdolabına giderek. "Clarence, bir yumurta ve yağla ne yapabiliriz?"

"Mayonez" dedi Clarence. "Ama dışarıdan bir şeyler de getirtebilirsin. Ben bu akşam tekrar çıkamayacağım doğrusu. Duygusal açıdan kuvvetli bir insan değilim. Annemlerle yediğimiz yemeğin heyecanı en az bir hafta götürür beni."

"Bütün bunlar evlendikten sonra değişecek" dedi Inez. "Hayatın akışına kendini bırakmalısın Clarence. Biraz mayonez yapsak ya. Bayat etmek var, çocuk mayonezli sandviç yiyebilir."

"Adım Andrew" dedi çocuk. "Babam yok. Annemin evlendiği herif yeni çıktı piyasaya. O da annem de çok içerler. Annemin dediğine bakılırsa ben günahsız doğum kurbanıymışım. Pizza ısmarlayabilir miyiz? Yakındaki bir pizzacıda bir arkadaşım çalışıyor, o getirir."

Clarence çocuğa pizza ısmarlayabileceğini söyledi. Inez elle çalışan bir yumurta çırpacağıyla mayonez yap-

maktaydı. Büyüleyici bir işlemdi. İki basit malzemeyle diye açıklıyordu Inez, biraz da sirke, limon suyu ve kuru hardal ekleyerek gerçek mayonez yaratılabiliyordu. "Seyret bak" dedi. Yumurtayı kâseye kırdı, sirke ekledi, kendisi çırparken yağı yavaşça dökmesini söyledi Clarence'a. Yarım saat içinde bütün kâse sarımsı, çorbamsı mayonezle dolmuştu. Inez televizyonun karşısına, Andrew'nun oturduğu yere götürdü kâseyi. Hayal edilebilecek en tatlı sesle, "Andrew, biraz tatmak ister misin?" dedi.

"Annem beni ikinci Mesih olarak yetiştirmeye çalışıyor" dedi Andrew. Öne eğilip televizyonun kanalını değiştirdi, cinsel ikame terapisi konulu ilginç bir program buldu. İriyarı bir muhasebeci erken boşalmaya ilişkin tecrübelerini anlatıyordu. "Annemin, büyük ölçüde içki probleminden kaynaklanan sorunları olduğunu biliyorum" diye devam etti Andrew. "Ancak kendimi ikinci İsa olarak düşünmek de hoşuma gidiyor. İyilik yapmak zor gelmiyor bana; bu zamanda kolay olmasa da çocukça masumiyetimi korumak için elimden geleni yapıyorum. Pizzayı ısmarlayan oldu mu?"

"Sen telefon edecektin ya Andrew" dedi Clarence, ahizeyi kaldırarak.

Yarım saat sonra kapı çalındı. Andrew, Inez'in saçlarını taramakla meşgul olduğundan, Clarence'a inip kapıyı açması söylendi. "Arkadaşımın adı Ferenc" dedi Andrew. "Yukarıya getirsene onu. Ferenc'i büyüleyici bulacağını sanıyorum Inez."

Clarence dört kat merdiveni koşarak indi. Girişte yirmi yaşlarında esmer bir adam vardı, askeri üniformaya benzer bir kıyafet vardı üstünde, elinde de iri bir kutu;

kutunun üstündeki resim aşçı başlıklı bir adamı, elinde bir hamur topağıyla gösteriyordu.

"Ferenc?" dedi Clarence camın arkasından. Adam başını salladı. Clarence cam kapıyı açtı. "Andrew yukarıda" dedi. "Vaktin varsa gelip bize katılsana."

"On bir dolar doksan beş sent lütfen" dedi Ferenc.

Clarence elini cebine attı. "Seni kampüste gördüm galiba" dedi Clarence. "Okuyor musun?"

"Evet" dedi Ferenc, Clarence'ın ardından merdiveni tırmanırken. "Hem okuyor, hem çalışıyorum." Hafif bir aksanı vardı; Clarence, Macar ya da başka bir Demir Perde ülkesinden olduğuna karar verdi. Gene de sormaya çekindi.

İlk kat sahanlığında dönüp Ferenc'e "Üç kat kaldı" dedi hafifçe gülümseyerek.

Ferenc esmer ve hantaldı. İnce, esmer bıyığı patates suratına yakışmıyordu.

Clarence'ın odasına geldiklerinde, Ferenc aç bakışlarla Inez'i inceledi. Sonra yatakta, Inez'in yanında oturan Andrew'ya döndü. "Gene mi sen?" dedi. "Küçük Mesih. Büyük hayallerini mi anlatıyordu size de?"

"Aman Ferenc" dedi Andrew mızmızlanarak. "Onlar benim hayallerim değil, annemin hayalleri. Beni görünce sevinirsin sanmıştım."

Ferenc gülümseyip pizzayı sehpanın üstüne bıraktı.

"Hey" dedi Clarence. "Pizzayı oraya koyma, sanat çalışmalarım için kestiğim resimler duruyor orada." Koşup kutuyu kaldırdı, ama iş işten geçmişti; dergilerden büyük özenle kestiği yemek resimlerinin çoğu kutunun altından sızan yağa yapışmıştı.

"Biliyor musunuz, Inez dışında uzun zamandır edindiğim tek yeni dostlar siz ikinizsiniz" dedi Clarence. Ferenc de, Andrew da cevap vermediler. "Inez dışında"

dedi Clarence tekrar. Andrew dirseğindeki bir yaranın kabuğunu yokluyordu. "Sahiden" dedi Clarence, sesi tahmininden yüksek çıktı. "İster inanın, ister inanmayın, ama sahiden öyle."

Ferenc yatağın üstüne oturmuş, şöminenin üstünde asılı bir inek resmini dikkatle incelemekteydi. Nihayet konuştu. "Sürekli olarak birtakım kafesler kurup kendimi içine kapatıyorum" dedi. "Beni eroine alıştıran kızla tanışmasaydım proktolog olabilirdim. Tıptan maliyeye geçmek zorunda kaldım."

"Ne demek istediğini çok iyi anlıyorum" dedi Clarence. "Ben kötü bir ödev yazmaktan korktuğum için ödevlerimi sürekli erteliyordum, her yaz hazırlamam gereken ödevler birikiyordu, sonunda ödevler ezici oldu. Üniversiteyi bitirmem altı yıldan fazla sürdü; daha bir dönemim var. Edindiğim ilk yeni dostların siz ikiniz olduğu konusuna gelince; hemen hiç kimseyle konuşmam ben, sosyal davranmayı bilmem. Inez'le sırf kendisini bana empoze ettiği için nişanlandım, onun aracılığıyla da şimdi sizinle, Ferenc ve Andrew'yla tanışmış oldum."

Andrew ters ters Clarence'a bakıyordu. "Bu incir çekirdeğini doldurmayan laflar beni hiç ilgilendirmiyor" dedi. "Eğer beni buraya bunun için kilitledinse ben vınlıyorum. Beş dolar versene. Gidip atari oynayacağım."

"İyi fikir" dedi Inez. "Ben de seninle geliyorum."

Clarence yüksek sesle, "Ben de gitsem mi?" diye düşündü.

"Clarence" dedi Inez, "kötü bir ilişkinin başlıca belirtilerinden biri, erkeğin ya da kadının öteki kişiye bağımsızlık tanımamasıdır. Sen otur güzel güzel Ferenc'le sohbet et, opera filan dinle, yedek anahtarları da bana ver. Ben geç saatte dönerim."

Andrew'yla Inez kapıya giderlerken Andrew, "Do-

kuz yaşında olmama rağmen cinsel açıdan çok gelişkinimdir" dedi. "İnsanlar küçük çocukların bile dolu dolu bir seks hayatları olduğunu fark etmiyorlar. Atari oynadıktan sonra benimle eve gelsene Inez, seni annemle tanıştırırım. Sonra benim odama gidip plak dinleriz."

"Seni küçük şeytan" dedi Inez ve Andrew'yu koltuk altından çılgınca gıdıkladı. Dönüp ağzı kulaklarında Clarence'a sırıttı. "Duygusallaşma Clarence" dedi. "Haydan gelen huya gider!"

Clarence, bu da Inez'in espri anlayışı herhalde, diye düşündü. Ama belki de gelmez düşüncesi, diğer günlerdeki kadar rahatsız etmedi onu. Ferenc'e döndü. "Nasıl kaçtın?" dedi.

"Ne?" dedi Ferenc.

"Macaristan'dan nasıl kaçabildin?"

"Ben Macar değilim" dedi Ferenc. "Aksanım da yoktur. Babam Litvanyalı. Ben Chicago'luyum."

Clarence bu söz üzerine biraz şaşırdı, "Ben seni" dedi, "esmer, esrarengiz bir James Dean'e benzetiyorum."

Ferenc ayağa kalkıp huzursuzca evin içinde dolaştı. "Bazı insanlar benim kendimle aşırı ilgili olduğumu söylüyor" dedi sonunda. "Çok düşünürüm ben, hayatın muammalarını çözmeye çalışırım. Daha dokuz yaşında ama, Andrew'yla dostluğunu sürdürsen iyi edersin. Bütün gıcıklığına rağmen yeni Mesih olursa hiç şaşmam. Ama daha bir fırın ekmek yemesi lazım."

Clarence göğsünde bir sarsıntı hissetti. Yarın sağlık merkezine gidip test yaptırayım diye düşündü. "Ama esas değişik olan sensin Ferenc!" dedi.

Ferenc şöminenin üstünde duran bir deste fotoğrafı aldı. Elleri titriyordu. "Bunlar ne?" dedi.

Clarence aceleyle Ferenc'in yanına gidip fotoğrafları

elinden aldı. "Onlar Polaroid fotoğraflarım" dedi. "Bakmak ister misin? Bak, benim banyoda fotoğrafım."

"Şimdi bakamam" dedi Ferenc. "İşime dönmem gerekiyor. Dağıtılacak bir yığın siparişim var daha. Sen de benimle gelsene. Önce siparişleri dağıtır, sonra da bir içki içeriz. Biraz daha sohbet ederiz." Dönünce Clarence'a çarptı, sakar Clarence fotoğrafları yere düşürdü.

Clarence fotoğrafları toplamak için yere eğildi. "Çok iyi olur" dedi Ferenc'in abes asker çizmelerine bakarak. "Çok iyi olurdu. Ama Inez'in dönüşünü beklemem lazım. Belki başka bir gün."

"Anlıyorum" dedi Ferenc. Dönüp çıkmaya hazırlandı.

"Bir dakika!" dedi Clarence. "Gitmeden önce sana bir bahşiş vereyim." Ferenc'e beş dolar uzattı. Sonra radyatörün üstünden Polaroid makinesini aldı. Ferenc elini sıkmak üzere döndüğünde ardarda üç resmini çekti.

"Resimlerin bende" dedi Clarence. "Adresi biliyorsun, umarım görmeye gelirsin."

"Hoşçakal" dedi Ferenc.

Clarence kanepeye oturup yavaşça beliren fotoğraflara baktı. Acaba nişanlım ne zaman dönecek diye düşündü. Umarım Andrew'yu da getirir.

Dolabın içinde bir şey kapıyı tırmıkladı, tiz bir sesle çığlık atmaya başladı. Clarence üstünden yağlar damlayan bir dilim pizza alıp yavaşça dolaba götürdü.

fondü

Akşam yemeği için peynirli fondü yapmıştım. İki gündür canım felaket fondü çekiyordu. Hazır paketlerdendi, Swiss Knight, süpermarkette 3.50 dolar. Kutuyu açtım. İçinde küçük madeni bir paket vardı, tek yapacağım şey, benmaride ısıtmaktı. Fırında biraz francala kızarttım. Stash geç gelecekti. Tek başıma yedim, yarısını özenle bir kenara ayırdım.

TV'yi açtım. Ekmeği erimiş peynire batırırken ağlamaya başladım. Fondü zaten yeterince tuzluydu, iri gözyaşı damlaları yüzümden akıp fıkır fıkır kaynayan peynirin içine düşüyordu.

Son defa fondü yediğimde on sekiz yaşındaydım, bir yıllığına İngiltere'de okuyordum. Çikolatalı fondüydü. Annem Londra'da yaşayan çeşitli tanıdıklarının adlarını, adreslerini vermişti; biri lorddu, Londra Üniversitesi'nde profesördü.

Annemin bütün arkadaşlarına zar zor kaleme aldığım bir tanıtma mektubu gönderdim:

Ben bir yıllığına Londra'da eğitim görmekte olan Amerikalı bir genç kızım. Daha önce Amerika'dan hiç ayrılmadım. Size yazmamı annem söyledi. Genç, cahil bir kızın kültür kazanmasına yardımcı olmanın, parlak bir İngiliz şahsiyeti olarak göreviniz olduğu kanısındayım.

Her mektubun zarfına minik, kıllı bir surat çizdim,

çeşitli hayvan özellikleri kondurdum: kocaman, tüylü gözler, köpek tasmasıyla kayışı, uzun, koca dişli bir erkek kafası. Annem resme olan yatkınlığımı hep desteklemişti; bu insanların herhangi birinin kendisini hatırlayıp hatırlamayacağını bilmiyordu, çünkü Londra'ya sadece bir kere, on yıl önce gitmiş ve bir hafta kalmıştı, ama her yolu denemem gerektiğini düşünüyordu.

Her gün öğrencilere ayrılmış salondaki posta kutusuna bakıyordum. Annemin arkadaşlarından bazıları mektup yazıp kendilerinden ne istediğimi sormuş, çok meşgul olduklarını bildirmişlerdi. Bazıları zahmet edip cevap bile yazmamıştı. Sonra, üç hafta sonra, Lord Simeon'dan bir öğle yemeği daveti geldi.

Yurttaki diğer Amerikalı kızlar aldığım davete heyecanlandılar. Kafeteryada tatlımızı yerken (üstü sıcak kremayla kaplı bir kâse soluk yeşil, kaygan üzüm) en yakın arkadaşım, eğer bu halimle beni kabul ederse Lord Simeon'ın metresi olmamı önerdi. "Benim yerime sen gitsene" dedim. Annem kızardı, biliyordum, ama bu adamın karşısına yeşil saçlarımla nasıl çıkacağımı da bilemiyordum.

Olay şöyle olmuştu: Londra'nın arka sokaklarında yaptığım keşif gezileri sırasında Vidal Sassoon kuaför salonunun önünden geçiyordum. Belime kadar gelen uzun siyah saçlarım vardı. Kaldırımda sigara içen birkaç kuaför beni durdurup onlara modellik yapmamı önerdiler. "Olur" dedim. "Eve göndermek üzere fotoğraf çektirebilir miyim?" Beni içeri aldılar. Bir yığın kuaför oturduğum koltuğun arkasında durmuş saçımla oynuyor, tiz İngiliz aksanlarıyla yorumlar yapıyordu. Söylediklerini tam anlamıyordum bile. Dünyadan kopuk bir Afrika kabilesinin ilk gördüğü beyaz adammışım gibi hissediyordum kendimi.

Boyanın sabit olmadığını, yıkayınca çıkacağını söylediler. Tam üç gün sürdü, sabah dokuzdan akşamın erken saatlerine kadar. Saçımın önce rengi açıldı, sonra boyandı, sonra perma yapıldı. Annem son yıllarda haftada bir güzellik salonuna gidiyordu, nasıl dayanıyordu bilmem. İşkence gibi bir şeydi bu, yarışmaya katılacak domuz gibi hissediyordum kendimi.

Saç defilesi üçüncü günün akşamı Royal Albert Hall'da yapılıyordu. Seyirciler, Londra'ya yeni teknikleri öğrenmeye gelmiş iki bin kişilik bir Japon kuaför grubuydu. Beş kızla birlikte, sadece başımın çıkacağı bir deliği olan bir çarşafın içine girdim. Sonra bizi sahneye ittiler.

Bir meyve tabağını temsil ediyorduk, ben yeşil üzümleri. Kızlardan birinin saçları tas gibi kesilmişti. O elmaydı, saçının bir kısmı yeşil, bir kısmı kırmızıydı. Saçının ön kısmı gözlerini kapatacak kadar uzun olduğundan bana tutunuyordu. Tepesi dümdüzdü, yalnız ince bir tutam saç, sap şeklinde bir pipo temizleme çubuğunun etrafına sarılmıştı. Muz, çilek ve portakalı temsil eden kızların da saçları bu meyvelere uygun boyanmış ve biçimlendirilmişti.

Sahneden bakıldığında iki bin Japon kuaförün hepsi birbirinin tıpatıp aynı görünüyordu: parlak siyah saçlar, boş yüzler, kibarca kıkırdamalar. Başka bir yerdeymişim gibi düşünmeye çalıştım kendimi. Birkaç fotoğrafçı bana aşağıdan seslendi: "Başını dik tut! Biraz gülümse bakalım!" Herhalde annemle bağlantı halindeydiler. Flaşların ışığından gözlerim kamaşıyordu, kaşlarım çatıktı. Saçından önünü göremeyen elma bir yana tökezledi. Ne tarafa doğru hareket etmemiz gerektiğini bilen yok gibiydi. Beyaz çarşafın altında sendelerken siyamlı beşizler gibiydik. Ama meyveler büyük alkış topladı.

Yurda gidip saçımı yıkadım. Yurtta duş yoktu, sade-

ce küvet vardı. Küvetin içi yeşil bir suyla doldu, ama banyodan çıktığımda saçım gene aynıydı. Boyanın çok az bir kısmı çıkmıştı.

Lord Simeon'ın yemek daveti iki gün sonraydı. Buluşacağımız fakültenin uzun, karanlık koridorlarında cam bir tabutun önünden geçtim, üzerinde şöyle bir yazı vardı: ÜNİVERSİTENİN KURUCUSU JEREMY BENTHAM'IN NAAŞI BURADA YATMAKTADIR. Ama tabutun içi boştu. Öğrenciler sürüler halinde derslere gidip geliyorlardı. Yeşil saçlarım çok ilgi topluyordu; kendi yaşlarında olan benim, profesörlerinden biriyle yemek yiyeceğim hiçbirinin aklından geçmezdi, emindim.

Dördüncü kata çıktım. Lord Simeon'ın ofisi özel bir çalışma odası gibiydi, duvarlarda kitaplar, yerde bir Doğu halısı. Çok kibar olan sekreter, size yardım edebilir miyim diye sordu. "Ben Eleanor'ım" dedim. "Öğle yemeği için geldim."

"A, evet" dedi sekreter yerinden kalkarak. "Lord Simeon toplantıda, ama birazdan sizi kabul edecek. Beklerken bir kadeh şeri alır mıydınız?"

"Olur" dedim. Tedirgindim. Ben ormanda büyüdüm, Güney Carolina'da. Bu tip durumlar hakkında tek bilgim, kitaplarda okuduklarımdı. Okuduklarım da annemin verdiği kitaplarla sınırlıydı. Annem bana hep istediğim herhangi biri gibi olabileceğimi söylerdi, ama ben Marjorie Morningstar, Tess, Isabelle Archer ve Miss Gamelon arasında kararsızdım. Bu kahramanları günümüze uydurmak zordu.

Anneme göre, hayat bir maceraydı. Eğer macera senin karşına çıkmıyorsa sen üstüne gidip zorlamalıydın, tıpkı altınçanağının vaktinden önce, kışın tomurcuklandırıldığı gibi. Sürekli maceralarla karşılaşan bir tek kişi tanımıştım: üniversite birinci sınıftaki oda arkadaşım.

Annem yurt odasına yerleşmeme yardım ederken Sage'e bir bakmış (1.80 boyunda, sarışın, ayağında mavi apartman topuklu ayakkabılar) ve bana şansım olduğunu, gözümü açabilecek birine düştüğümü söylemişti. Ama Sage bana yüz vermiyordu, onun tecrübelerini vekâleten yaşıyordum. Her sabah erkenden yurttaki odamıza döner, bir gece öncesinin detaylarını tek tek sıralardı: Meşhur bir rock yıldızının limuzinine binilir, şık bir kulübe götürülür, avuç avuç kokain verilir. Daha sonra bu kız okuldan atılıp liseden tanıdığı bir tıp öğrencisiyle evlendi. Ama o sıralar, benimle gezip tozmayı istememesi benim için büyük hayal kırıklığıydı. Zengin bir kızdı; altmış dolarlık, minik, tüllü şapkalar takardı. Ben bir yandan okurken bir yandan da çalışarak idare ediyordum. Kafeteryada yemek dağıtıyordum, pörsük brüksel lahanaları, kart tavuk butları, kavrulmuş ciğer ve soğan.

Ama Londra'da, annemin tahmin ettiği gibi gerçekten bir şeyler oluyordu. Ben orada epeyce egzotik bir tip olmuştum; İngiltere'de herkes soluk tenli ve sarışındı. Bir keresinde adamın biri Tate'i dolaşırken beni takip etti, sonra bir partiye çağırdı. Andy Warhol'un genç haline benziyordu. New Jersey'liydi, Neptune'lu, Victoria-Albert Müzesi'nin moda bölümüyle bir bağlantısı vardı. Adamdan biraz çekindim, ama sonra beni İngiliz karısı Fiona'yla tanıştırdı, Fiona öğle saatlerinde çeşitli *pub*'larda striptiz yapıyordu. Bu tanışmadan sonra adama karşı daha rahat oldum; ne de olsa evliydi, bildiğimiz askıntılardan değildi.

Her neyse, o macera pek de matah çıkmadı; evlerine yemeğe gittim. Bana çeşitli seks aletleri koleksiyonlarını gösterdiler. Yakınlık ve ilgi göstermeye çalıştım. Yemekten sonra bulaşığa yardım ettim. Fiona striptiz kıyafetlerini gösterdi bana, paraya ihtiyacım varsa bana da iş bulabileceğini söyledi.

"Ama Fiona, benim göğüslerim dümdüzdür" dedim.

"Fark etmez" dedi. "Onlar çeşit istiyor. Günde rahat on üç sterlin kazanırsın."

Düşünürüm dedim. Sonra partiye gittik. Parti Londra Kulesi'nin yakınında, tanınmış bir ayakkabı desinatörünün evindeydi. Ayakkabı desinatörü Deli Şapkacı kıyafetindeydi. Başında parlak mavi bir silindir şapka, belinde yanıp sönen ampullerden bir kemer vardı. Parti, Krep Günü partisiydi, İngiltere'de yılda bir kez yapılan bir kutlama. Saat gece yarısı birde misafirler dışarıda toplanıp havaya krepler fırlatarak bahçede koştular. Pek etkilendim. Mitch'le Fiona beni almaya geldiler. Gitme vakti gelmişti, onlara gitmem için çok ısrar ettiler.

Ben teşekkür ettim, ama gitmedim. Onlarla yolumuz ters yönlerdeydi. O saatte metro işlemiyordu, görünürde taksi de yoktu. Sonunda bir grup Fransıza beni arabalarına alsınlar diye yalvardım; yolda hiçbiri benimle konuşmadı.

Anneme yazacak bir şey çıkmıştı. Mektubumda krep fırlatma kısmını çok ayrıntılı anlattım: sarhoş misafirler, benekli taftadan balo elbiseleri, tamamen kauçuk ve taklit goril kürkünden yapılmış takımlar; kocaman tavalarla bahçede koşmalar, her yana dağılan krep topakları. Gece boyunca kimsenin benimle konuşmadığını yazmadım.

Lord Simeon'ın ofisinde sekreter minicik, kâğıt gibi incecik bir kadehe şeri doldurdu. Bir yudumda içtim. Sonra yaptığım gafı fark ettim. Sanki bitirmemiş gibi yaptım, boş kadehten içmeye devam ettim. Yeşil saçıma üzülüyordum şimdi. Sekreter tüvit tayyör giymişti, sarı saçları düzgün ve yapılıydı. Deri koltuğun ucuna ilişmiş, bir kadeh daha ikram etse diye bekliyordum. Avuçlarım terliyordu. Şimdi ne diye annemin emirlerine uyup Lord

Simeon'a öyle tuhaf bir mektup yazdığımı anlayamıyordum. Hiç değilse akıllılık edip önceden kütüphaneye gitmeli, Lord Simeon'ın ne yazdığını öğrenmeliydim. Belki tropik kuş hastalıkları konusunda uzmandı, belki Rönesans mobilyaları (bu konuda bir ders alıyordum, o yüzden bir şeyler biliyordum), belki de Sheridan'ın oyunları.

Sonunda bir grup adam odaya girdi. Ben doğruldum, oturdum, tekrar doğruldum. Yığınla nezaket kuralı vardı, annemin söz ettiğini hayal meyal hatırlıyordum. Benim nezaket bilmemem, kabalığımdan değil, tedirginliğimden ve aptallığımdandı. Bazen aşırı resmi davranırdım, bazen de kapıları insanların suratına çarpardım.

Ama o güne kadar insanlar hep çirkin davranışlarıma dikkatimi çekmişlerdi. Bir gün Londra sokaklarındaki turlarımdan birinde, bir otelin tuvaletine girdim. Ellerimi kurularken kadının teki fırtına gibi içeri girip bana bağırmaya başladı: "Şuranın haline bakın, leş gibi! Havluları niye değiştirmediniz?" Kadın beyazlar giymişti, aklını tamamen kaybetmiş gibiydi. Omuz silkip çıktım gittim. Orada çalışmadığımı söylemeye korkmuştum.

Bir defasında da, modellik fiyaskomun ardından, bir manken ajansından randevu aldım. En büyük hayalim ünlü bir moda mankeni olmaktı. Yurtdışından anneme bir spor araba, bir de kürk palto alması için para gönderecektim, hayatımız değişecekti. Ajans müdürünün ofisinde, çantamdan kırmızı bir lolipop çıkardım - benim her zamankinden çok özlem kokan bir mektubuma karşılık annem bir kutu lolipop göndermişti - kadının izlenimlerini beklerken yalamaya başladım. Söyledi izlenimini: Karşısında lolipop yalamam büyük saygısızlıktı, ben nerede ve nasıl yetiştirilmiştim? Rezil olmuştum, kadın haklıydı tabii. Ama gene de beni utandırmakla o da

aynı derecede saygısızlık etmiyor muydu? Sonra devam edip bende bir potansiyel gördüğünü söyledi; kendisine fotoğraf ücreti olarak yüz sterlin ödediğim takdirde başvurumu değerlendirecekti. Ama bu tür şeylere verecek param olmadığını söylemeye çekindim.

Lord Simeon neşe içinde kendini tanıttı. Tombul ve epeyce keldi, yarım gözlükleri burnunun ucunda, düşecekmiş gibi duruyordu. Öteki adamlar merakla bana bakıyorlar, gözlerini saçımdan alamıyorlardı. Tanışma faslı tamamlandı, Lord Simeon annemin eski bir arkadaşı olduğunu belirtti. Acaba hep birlikte mi yemek yiyeceğiz diye merak ediyordum; büyük bir salonda, uzun bir ortaçağ masasının çevresinde, kurşun kupalarla birbirimize kadeh kaldırarak. Sonra annemin bana söylediği şeyi hatırladım: "Zuleika Dobson olacaksın sen. Oxford Güzeli Zuleika." Herkes Zuleika'ya âşıktı; aşkları karşılıksız kalan genç öğretmenler, Oxford delikanlıları toplu halde kendilerini nehre atardı. Annem bütün Londra'nın benim gibi birini beklediğini söylemişti, bu kendimi küçük görme meselesini halletmeliydim. Yeşil saçlarımı geriye atarak herkesin elini sıktım, gülümsedim.

Lord Simeon dışında bütün baylar istemeye istemeye benimle tanıştıklarına ne kadar memnun olduklarını belirtip çıktılar.

Lord Simeon bir kadeh şeri içtim mi diye sordu.

"Ha, evet, teşekkürler" dedim.

"Kulede yiyeceğiz" dedi. "Umarım sakıncası yoktur, genellikle öğle yemeğini, dışarı çıkıp kalabalıkla boğuşmaktansa burada yiyorum."

Merdivenleri çıkarken, binanın girişinde, Jeremy Bentham'ın cesedinin olduğu yazılı boş tabutu sordum.

"King's College'la bir rekabet var da" dedi. "Onların

rugby takımı her yıl cesedi çalar, fidye karşılığında geri verir."

"Ya?" dedim, aşınmış basamakları tırmanarak. Dışarıda yemediğimize üzülmüştüm; ilgili, meraklı bakışlar ummuştum, nerede o şans? Çalışma odası dördüncü kattaydı, çok dar merdivenlerle çıkılıyordu. Oda sekizgen biçimindeydi, minik yarıklar pencere vazifesi görüyordu. Sofra hazırdı: okulun mührünü taşıyan porselen tabaklar, ortada bir buket çiçek.

Deli gömleğine benzer beyaz bir Nehru ceketi giymiş uzun boylu bir Hintli odaya girdi. Ayağa kalktım. "Nasılsınız efendim?" dedim.

"Bu, valem Virez" dedi Lord Simeon.

Vale sert sert bana baktı. Bu iş beni gerçekten sarsmıştı. Daha önce hiç vale görmemiştim. Vale bize masanın üzerinde açılıp dinlenmeye bırakılmış şaraptan doldurdu. "Şerefe" dedi Lord Simeon kadehini kaldırarak. "Sonunda seninle tanıştığımıza çok memnunum, mektubun çok hoşuma gitti."

"Aman o mu" dedim şarabımı bir yudumda boşaltarak.

"Hafif bir yemek, umarım sakıncası yoktur" dedi Lord Simeon.

"Tabii" diye mırıldandım.

"Öğleyin fazla yemiyorum, uyku veriyor." Kadehime şarap doldurdu.

Vale gümüş bir servis tabağını yanıma getirdi. Üzerine kupkuru görünen salam dilimleri ve küp küp kesilmiş peynirler diziliydi. Çatal bıçakla kendime servis yaptım, kalın, hantal aletlerdi. Evde plastik tabakta yemek yerdik. "Anlat bakalım" dedi Lord Simeon ben bir peynir küpüyle mücadele ederken, "Clarice nasıl?"

"Ha, annemi mi diyorsunuz?" dedim.

Lord Simeon, "Onunla biraz ekmek al istersen" deyip iri, sert yuvarlak ekmeklerle dolu bir sepet uzattı.

Valeye bir göz attım. Gözleri kapalı, duvara dayanmıştı. Uzun, Dickens'vari, soluk kahverengi bir yüzü vardı. İç geçirdi. Gözleri bir an açıldı, ters ters bana baktı, sonra gene kapandı. İkinci kadehimi de içtim. "İyi" dedim. "Boşandı. Sonra tekrar evlendi."

"Annen olağanüstü bir kadın" dedi Lord Simeon. "Seni bana göndermesi harika."

"Ya, hakkaten" dedim.

"Anneni son gördüğümden bu yana on yıl geçmiş olmalı" dedi Lord Simeon. "Annen son derece çarpıcıydı. Tabii senin gibi yeşil saçları yoktu."

"Onunki kızıl."

"Biliyor musun, sekiz yaşındayken Helen Teyzemin yanına göndermişlerdi beni" dedi Lord Simeon. "O zamandan beri hafif bıyıklı kadınlara bir zaafım olmuştur. Böyle bir şeyi itiraf etmek hata herhalde, değil mi?"

"Neden olmasın?" dedim. "Çok ilginç. Kardeşim gibi; ikinci sınıftayken küçük bir sarışın, parkta onu yere devirmiş. Bugün bile esmerlere dönüp bakmaz."

"Ne hoş" dedi Lord Simeon kadehimi doldurarak. "Biraz salata alır mısın?" Vale bir tabak marul getirdi. Hapşırdım. Salata sosu hardallıydı. Hemen biraz daha şarap içtim. "Mmm, salata enfes" dedim. "Sosuna bayıldım."

"Öyle mi?" dedi Lord Simeon. "Sahi mi? Ah ne kadar sevindim. Özel formülüm benim. Kendim yaptım yani." Vale duvar dibindeki dayanma pozisyonuna geçti.

"Gerçekten çok lezzetli" dedim. Şarap acı küf tadındaydı. Asık yüzlü valeden bir bardak su istemeye korkuyordum. "Nasıl yaptığınızı öğrenmeyi çok isterdim" dedim.

"Aslında çok gizli şahsi formülümdür" dedi Lord Simeon öne doğru eğilerek. "Ama sana anlatayım; korkarım ailem beni takdir etmiyor. Çok azıcık kuru hardal, ceviz sirkesi ve zeytinyağı kullanıyorum. Sonra tane biberleri dövüyorum..."

Bir dilim salamı çiğnerken ağzımdan bir kâğıt parçası çıkardım. Vale iç geçirdi.

"Şimdi Londra tecrübelerini anlat bakalım" dedi Lord Simeon.

Saç mankeni olarak yaşadığım tecrübeyi anlattım. Lord Simeon "Olağanüstü. Olağanüstü" diye mırıldanıyordu. Yaşını merak ettim gene. Kel kafası, sağlıklı pembe yüzüyle çok antika görünüşlüydü. Kule odası fırdönüyor gibiydi. Herhalde kırk beş yaşlarındaydı. Ne yazık, halbuki çok hoştu. Ama kendimi böyle antika bir adamın metresi olarak düşünemiyordum. Biraz daha şarap içtim. Lord Simeon köri sevip sevmediğimi sordu.

"Hiç yemedim" dedim.

"Hiç köri yemedin mi!" dedi Lord Simeon. "Ama köri yemen şart! Enfes köri yaparım ben!"

"Çok" dedim boş kadehimi bırakarak, "çok hoş olur."

"Ya da bildiğim müthiş bir Endonezya restoranı var, söz ver, akşam yemeğine gideceğiz."

"Tabii" dedim. Çantamdan koyu mor bir ruj çıkarıp dikkatle dudaklarıma sürdüm.

"Evet, tatlıyla çay mı içersin, kahve mi?" dedi Lord Simeon.

"Kahve" dedim.

"Tam tahmin ettiğim gibi!" dedi Lord Simeon. "Siz Amerikalılar kahveyi ne kadar seversiniz, bilirim."

Kahveyle birlikte vale harika bir acı çikolata fondüsü getirdi, içine koskoca İngiliz çilekleri batırıp yedik.

Ben bu arada tatlının tadına varamayacak kadar sarhoş olmuştum. Pek hayırlı bir bileşim değildi: şarap, kuru salam, tuzlu peynir küpleri, hardal soslu marul, şimdi de çikolata. Neredeyse domates iriliğindeki çilekler gerçekten çok güzel görünüyordu: koyu kırmızı, yeşil benek benek çekirdekli.

Lord Simeon'la vale bu tatlıdan pek memnun görünüyorlardı; vale duvardaki pozisyonundan iki adım kadar öne çıkmıştı, sıkıntılı ifadesini korumaya çalıştığı halde, bana göz atıp duruyordu. "Bir tane daha ye" dedi Lord Simeon. "Korkarım bu yemek pek zevkine uygun olmadı."

"Yo, her şey çok güzeldi" dedim.

"Çok sevindim" dedi Lord Simeon. "Sana söyledim mi, bir filmde danışmanlık teklifi aldım. Aslında bayağı zevkli. Elstree'de çekiyorlar; Al Pacino'ya aksanı konusunda yardımcı oluyorum."

"Ya?" dedim. "Çok kıyak."

"Eh, benim gitmem gerekiyor" dedi Lord Simeon. "Keşke bütün öğleden sonrayı burada geçirebilseydim, ama bir yığın korkunç sıkıcı randevum var."

Ayağa kalktım. "Biliyor musunuz?" dedim. "Köri yiyeceğimiz için sabırsızlanıyorum, gerçekten çok iyi olur." Lord Simeon'ın yüzüne baktım, yemeğe çıkınca, film setine beni de götürür mü diye sorarım, dedim içimden.

Elimi sıkarak, "Aa, yakında ben seni ararım" dedi. Gözlerime bakmadı.

Koridorlarda öğrencilerin yanından geçerken, keşke bir şekilde biraz önce profesörleriyle yemek yediğimi onlara bildirebilsem, diye düşündüm. Aslında onunla bir macera yaşamak pek de o kadar kötü olmazdı. Son-

suz kapılar açılırdı önümde, son derece ilginç vakit geçirirdim. Annem memnun olurdu.

Otobüsle yurda dönerken, bir kavşakta koltuktan kayıp yere düştüm. Otobüs boştu, biletçi dışında kimse yoktu, biletçi yanıma gelip ayağa kalkmama yardım etti. "İçkiyi azıcık fazla mı kaçırdın?" dedi. "Saçının rengi çok güzel şekerim."

Yurt odama döner dönmez yatağa uzanıp gözlerimi kapadım. Annemi düşünüyordum. Bana vamp kadın olmayı öğretmeye çalışmıştı, dersleri daha önce niye sonuç vermemişti bilmem. Herhalde çok geç başlamıştı. Artık hayatım değişiyordu belli ki. Sonra kendimden geçmişim.

Her neyse, bu sekiz yıl önceydi. Lord Simeon bir daha aramamıştı beni. Takı yapıyor, pek satamıyordum, erkek arkadaşım benimle ortalıkta görünmekten hoşlanmıyordu. Neredeyse otuz yaşına gelip bu kadar sevimsiz olmak zordu. Annemin ikinci evliliği oldukça iyi gidiyordu; iki antika tabak takımı vardı, partiler vermekten hoşlanıyordu.

Stash'in köpeği Andrew'nun endişeli bakışları altında fondümün içine ağlarken, teselli bulmak için annemi aramaya karar verdim. Annemle hep iyi bir ilişkimiz olmuştur. Talimatları hâlâ ondan alırdım, ama çoğu zaman annemin fikirleri geri teperdi. Telefonu bir kere çaldırıp kapattım, o beni arasın diye sinyal. Böylece Stash'e telefon borcum asgariye iniyordu. "Evim hazır" dedim. "Yarın *Village Voice*'tan bir adam gelip taşınmama yardım edecek. Yüz yirmi beş kiloymuş, öyle dedi." Avaz avaz ağlamaya başladım. "Stash haklı" dedim. "Aşağılık kompleksim var, çok dağınığım, kimse benimle yaşayamaz."

"Hiç de değil" dedi annem. "Huysuz bir adamla tek odada kimse yaşayamaz; sen deli misin? Dağınıklık konusuna gelince: Hatırlıyorum, onun evine ilk taşındığında banyo halısının küfünden, tuvaletin kenarında Rice Krispies'e benzer şeyler yetişiyordu. Kendin anlattın bana. Stash'in tembelliği yüzünden Roland New York'a geldiğinde değiştirmişti senin klozet kapağını. Daha devam edeyim mi? Edeceğim: Stash bekâr kalmak isteyen tiplerden, senin aradığın daha fazla bir şey."

Düşünmem gerekiyordu. Evet söyledikleri doğruydu. Düşünce düzeyinde ilişkimizin birtakım sorunları olduğunu biliyordum. Ama ben çözüm aramaya hazırdım. Zavallı sinirlerim çok yıpranmıştı. "Belki de haklısın" dedim. "Ama çok acı çekiyorum."

"Babandan boşandığım zamanları hatırlıyorum" dedi annem. "Hiç atlatamayacağım sanmıştım. Ama birkaç ay sonra kendi kendime dedim ki: Hayatımın geri kalanını keçi peyniri yaparak geçirmek istiyor muyum gerçekten? Rol yaptığım açıktı. Hayatın olanaklarını fark ettiğim an bütün doğal pamuklu giysilerimi atıp kendime süslü püslü iç çamaşırları aldım. Sonra Stanley'yle tanıştım, bana mikrodalga fırın aldı, Club Med'e götürdü."

"Sen öylesindir" dedim. "Ben öyle değilim. Yalnız olacağım, o evde tek başıma oturup fondü yapacağım, sonra da fondümün içine ağlayacağım."

"Saçmalama" dedi annem. "Bu herifte ne buluyordun ki sen zaten?"

"Bilmem" dedim. "Hoştu. Surat asmadığı zamanlarda bazen evin içinde dans eder, bana şarkı söylerdi."

"Diğer erkeklerden pek farklı bir tarafı yok gibi."

"Dalga geçme" dedim. "İki yıl boyunca onunla sahiden birlikte olmak isteyip istemediğimden bir türlü emin olamadım. Sonra tam ben bayağı âşık olduğuma

karar vermiştim, geçen yaz bir erkekle kahve içmeye gittim diye asla benimle evlenmeyeceğini söyledi."

"Sana harika biri olduğunu söyleyen bir kaset al" dedi annem. "Stash sana cüzamlıymışsın gibi davranıyordu. Londra'ya dön, erkekler orada seni beğeniyordu, değil mi?"

"Lord Simeon'la yediğim öyle yemeğini düşünüyordum" dedim. "Ben onu gördüğümde seni on yıldır görmemişti, ama hemen hatırladı. Herhalde bende olmayan bir şey var sende. Sana anlattım mı, Lord Simeon'ın birkaç ay önce Cooper Union'da ahlâk üzerine bir konuşması vardı, dinlemeye gittim."

"Ee, ne oldu?" dedi annem.

Gene ağlamaya başladım, annem iyi bir dinleyiciydi. "Şu anda yemek yiyorum" dedim. "Canım feci fondü çekmişti. İki gündür canım çekiyordu, sonunda çıkıp akşam yemeği için bir paket aldım."

"Benden kopya çektin, değil mi?" dedi annem.

"Hayır" dedim. "Nasıl yani?"

"Söylemiş olmalıyım" dedi annem. "İki gün önce birkaç kişiyi akşam şarap-peynire çağırmıştım. Son dakikada kadınlardan biri aradı, yemeğe gelemeyeceğini söyledi. Birden bütün herkesin yemek beklediğini düşünüp paniğe kapıldım. Çıkıp şu Swiss Knight fondüsünden bir paket aldım. İki kişilikti, ama çok lezzetli buldum ben."

"Söylememiştin" dedim.

"Sen hangisinden aldın?"

"Swiss Knight" dedim. "Üç buçuk dolar."

"Ben beş dolar verdim" dedi annem. "Bir dahaki gelişinde birkaç paket al da getir. Ben çok beğendim. Emin misin söylemediğime?"

"Hayır" dedim.

"Peki Lord Simeon'ı dinlemeye gittiğinde ne oldu?"

"Konuşmadan sonra yanına gittim" dedim.

"Bir dakika" dedi annem. "Hat çok kötü. Araya girenleri duyuyor musun?"

"Hayır" dedim.

"Şunu mutlaka dinlemeliyim" dedi annem. "Kızın teki evrak çantasını yakacağını söylüyor. İlginç." Annem öteki konuşmaları dinlerken bekledim. "Tamam, tamam" dedi sonunda. "Ee, ne oldu?"

"Lord Simeon'ın konuşması bitince yanına gidip Jeremy Bentham'ın cesedine ne oldu diye sordum. Kibarca karşılık verdi, ama kim olduğum konusunda en ufak bir fikri olmadığı belliydi. Korkuyor gibiydi. Bir fırsatını bulur bulmaz yanımdan ayrıldı."

"Ne güzel gözleri var ama, değil mi?" dedi annem.

"Herhalde öyledir" dedim. O cesedin nasıl bir şey olduğunu merak ettim: peruklu, şaşkın, melon şapka ve fırfırlı kurdelelerle süslü, parmak izleriyle lekelenmiş camın arkasına hapsedilmiş. Yüzünü gözümde canlandırabiliyordum: müstehzi, birazcık kibirli, belki bir nebze de hüzünlü. İşte o koca koridorda duruyor, önünden durmadan öğrenciler geçiyordu, bir çeşit ebedi hayat. Belki de hâlâ Kings's College'da dolabın birinde kilitli duruyordu, fidyesi verilemediğinden.

afrika bozkırlarına gidip gelmeler

Galericim Ginger Booth, sadece erkek ressamların resimlerini satardı, elindeki ressamların en önemlisi de bendim. Bunu bana sık sık söylemiştir; sabahın üçünde, dördünde sırf bundan emin olmak için onu aradığım zaman. Ona bazı resimlerimi götürecektim; bir sonraki sergime onları da koyup koymayacağımıza karar verebilmek için resimleri görmesi gerekiyordu. Bugüne kadar işlerini hep SoHo'daki evinden yürütmüştü, ama nihayet artık kendi galerisini açmak üzereydi. Çılgına dönmüş gibiydi, evinde işçiler onarım yapıyordu, ayrıca birkaç blok öteye koşturup yeni galerinin duvarlarının, döşemelerinin yapılışını denetliyordu.

Bu yüzden de evine gittiğimde telaş içindeydi. İlk lafı şu oldu: "Marley, bunları bana niye daha önce getirmedin sanki? Biliyorsun, on beş dakika sonra resim bakmaya bir müşteri geliyor, ben görmeden kadına nasıl satabilirim resimleri?"

"Son rötuşları ancak dün gece geç saatte bitirebildim de ondan!" dedim. Yeni galerideki ilk sergi, Ginger'ın ressamlarından birkaçının karma sergisi olacaktı. Ama en büyük resmi, galerinin açılış sergisinde kullanmasını istediğim resmi yere koyduğumda, sol üst köşesinden iri bir kil topağı kopup yere düştü, parçalandı.

"Adı ne bunun?" deyip düşen parçaları topladı, elinde iyice ufaladı, artık tekrar yapıştırmama da imkân

yoktu. "Marley, aklın nerelerde? Bunu satamam. Resim dökülüyor."

"Dökülüp dökülecegi bu kadar. Geri kalanına hiçbir şey olmayacak. Garanti veriyorum sana."

"Paramparça dökülecekse resimlerini satamam Marley. Resmini sattığım bir müşteri on yıl sonra gelip de resmin paramparça çerçevenin altına döküldüğünü söylerse ne yaparım?" Burnundan soluyarak evin içinde kızgın yağda patates gibi dolaşmaya başladı, ben boş masanın başında utanç içinde kalmıştım. İyi bir kızcağızdı, minicik bir taşbebek suratı vardı, duygusuz New York tavırları tam bana haddimi bildirmeye uygundu. Ona aldırdığım yoktu; o gece bir kızla randevum vardı, yani kafam daha önemli şeylerle meşguldü.

Bu arada Ginger işçiler ne yapıyor diye bakmak için yatak odasına gitmişti. "Merdiveni şimdilik burada bırakabilirsiniz. Pencereyi macunlamaya yarın devam etseniz olur mu? Çünkü hepinizin bir an önce galeride işe başlamasını istiyorum, evdeki işler sonraya kalabilir." Dev gibi bir duvar boyacısını boğa kovalayan bir teriye gibi haşladı; koca sersem neye uğradığını anlayamadı bile. Sonra tekrar salona geldi, bana bakmaya tenezzül bile etmiyordu.

"Bunlar kille yaptığım son işler olacak Ginger. Bir daha olmayacak yani." Bu sözlerim onu biraz yatıştırmış gibiydi. Öteki iki resmi çantadan çıkarıp duvara dayadı.

"Bu harika Marley. Adı ne?"

"'Geleceğin Beş No.'lu Kahramanına Övgü'" dedim. Eski bir şeydi, anneme vermiş, sonra geri almıştım. Ortada, elinde bir metal parçasıyla madeni bir kutunun içinde oturan, gri bir gangster vardı. Fonda, benzin dolu, korkunç gri binalar ve birtakım çimenler görünüyordu : Newark, New Jersey'in dışındaki petrol rafinerileri

gibi hüzün ve kötülükle yüklü bir şehvet. "Daha bitmedi" dedim. "Bir-iki yeriyle oynamam gerek. Ama görmek istersin diye düşündüm. Şimdi şöyle: Antik çağda gerçek kahramanlar vardı, gösterdikleri büyük başarılarla meşhur olmuşlardı. Ama bugünün dünyasında sadece meşhurlar var, yani ünlü oluşlarıyla tanınan kimseler. İletişim araçlarının yarattığı insanlar. Bir asır önce insanlar günümüzün insanlarından daha kahramandılar; antik çağdaki herifler onlardan da kahramandı; tarih öncesinde yaşayan insanlar ise hakiki tanrıydılar. Çünkü onların insan yaratacak bir *People* dergileri yoktu, insanlar kendi kendilerini, yaptıkları büyük işlerle yaratıyorlardı. Ama bana öyle geliyor ki, gelecekte gene gerçek kahramanlar olacak. Benim gibi."

"Sence buna ne kadar isteyeyim?" dedi Ginger. Biraz huzursuz gibiydi. Galericimin ne kadar mükemmel bir poposu vardı, ele gelir, hoş bir üçgen biçiminde. Sonra üçüncü resme baktı. "Üçü arasında en zayıf kalan bu" dedi. "Aslında bayağı kötü. Ortası fena değil de etrafında çok fazla mavi var."

Omuz silktim. Böyle bir şey söylemesine aldırmıyordum, çünkü basit bir yöntemle hallediyordum, dinlemiyordum. "Yanılıyorsun" dedim. "En iyi resimlerimden biri bu. Bu arada, akşam Sherman'ın açılışına gidiyor musun? Orada buluşacağım kızı bir görsen..."

"Vakit bulursam" dedi. "Gitmeye çalışacağım." Perişan bir haldeydi. Aslında benimle biraz daha fazla ilgilenebilirdi yani. Galericilik kolay iş değildi, o kadarını biliyorduk. Aman, neyse. Karşımdaki insanla ilgili bir sevgi dalgası geçti üstümden, paramparça dağılmak üzereydi sanki. Benden birkaç yaş büyüktü, son beş yıldır SoHo'daki evinde bağımsız çalışıyordu. Sokaktan geçenlerin girebileceği, zeminde bir yeri daha yeni açabili-

yordu; bunu yapacak gücü bulabilmesi bu kadar zamanını almıştı. "Ginger, şu son sattığın işimin parasını ne zaman alacağım?" dedim. Bir sandalyeyi çevirip oturdum.

Maalesef bir çatırtı duydum. O küçük, leylek bacaklı dondurmacı sandalyelerindendi; asla evime sokmayacağım bir şey. Ginger'ın genel halinde bir annelik vardır, ama bu sefer iç çekti, yüzünü ekşitti, pek iyi idare edemedi durumu, en azından ben olsam çok daha iyi idare ederdim.

"Öff, Marley" dedi. "Bu sandalyeleri daha yeni aldım. Dinle bak, şu anda çok işim var. Birazdan resimlerine bakacak olan kadın gelecek, ustalar yatak odasıyla uğraşıyor, annem bende kalıyor, seksen yaşında, yani biraz telaşım var."

Eh, ben de gitmek üzere ayağa kalktım. Ama Ginger ters davrandığı için utanmıştı, dalgın, zorlama bir gülümsemeyle beni kapıya geçirdi. "Marley, son satıştan alman gereken parayı avans olarak verirdim, ama şu anda beş parasızım, galeri açmak filan derken. Müthiş pahalıya patladı. Ama müşteriden çeki alır almaz seni ararım, gelip yarısını alırsın. Tamam mı şekerim? Yakında ararım seni." Yanağımdan öptü.

"Son bir şey söylemek istiyorum" dedim.

"Nedir?"

"Müthiş bir projem var, zengin olunca uygulayacağım. John Lennon, Shakespeare, Puccini ve Jimi Hendrix'i bir araya getirip bir opera yazdıracağım. Bir süredir bunu düşünüyorum. Harika bir fikir değil mi? Bir düşün."

"Marley, bu adamlar ölü."

"Bir şey daha söylemek istiyorum" dedim.

"Marley, gerçekten vaktim yok" dedi Ginger. "Sherman'ın açılışında görüşürüz belki."

Keyfimi kaçırmıştı bir kere, konuşmakta ısrarlıydım. "Roma'daki kilisemi inşa etmek için şu lanet olası parayı bulamazsam resmi bırakacağım."

"Resmi filan bırakmayacaksın Marley" dedi Ginger. "Sen bir dâhisin. Ayrıca, başka yapabileceğin bir şey de yok."

"Öyle mi sence?" dedim.

Memnundum. Önümde de boş birkaç saatim vardı, pek bir iş yapılamayacak kadar da kısa bir süre; bu yüzden kendimi neşelendirmeye karar verdim. Sherman'ın sergi açılışında o kızla buluşacağım için tedirgindim. Daha önümde saatler vardı: Doğa Tarihi Müzesi'ne gitmeye karar verdim. Sadece neşelenmek amacıyla da değil. Cam duvarın ardındaki doldurulmuş aslanları inceleyip postlarının ince ayrıntılarına bakmam gerekiyordu. Bu tür ayrıntılar işimin vazgeçilmez unsurlarıydı; "Tanrıların Şöleni" adlı resmimde bir aslan olacaktı.

Dışarısı felaket soğuktu; yağmur da yağıyordu. Sibirya'dan hiç farkı yoktu, Dünya Ticaret Merkezi pis, sarımsı bir sisle kaplıydı, binaların tepeleri karanlıkta kaybolmuştu. Sarı gökten yağmur boşanıyordu. Sel kıyameti deseler şaşmazdım.

Aklıma oradan bizim Nuh geldi. Nuh Ermeniydi, sınırsız hayvan sevgisi de bundan kaynaklanıyordu. New England'da herifin teki birkaç yıldır kendi gemisini yapıyordu; zengin olduğumda adama bir çek göndersem iyi olur diye düşündüm. Böylece, sel gerçekten basarsa gemide bir yeri garantilemiş olurdum.

Bir su birikintisinin üstünden atlamaya çalıştım; küçük bir göl demek daha doğru olur. Gölün nerede bitti-

ğini tahmin etmeme rağmen fena halde yanıldım; göl devam ediyordu, bileklerime kadar suyun içine düştüm.

Kovboy çizmelerim kesin rezil olacaktı, ama ayağımı sürüyerek devam ettim yola. Su çok hileli bir engeldi, çünkü altında bir buz tabakası vardı. Dışarı çıkmaya cesaret eden birkaç zavallı, bir o yana bir bu yana kayıyorlardı; sessiz bir filmden beylik bir komedi sahnesi gibi. Bu ne ufunet!

Sonunda metroya ulaşabildim. Yetmiş İkinci Sokak'ta duran bir kuzey ekspresine bindim. Orada inip yukarı doğru on blok yürürüm diye düşünüyordum. Ama durmadı; kondüktör bir sonraki durağın Yüz Yirmi Beşinci Sokak olacağını bildirdi. "Allah kahretsin" dedim. Karşımda oturan bir adam, "Burada hat değiştirebilirsiniz" dedi. Sanki ben onu bilmiyorum! Ben de, "Evet beyefendi, biliyorum. New York'luyum. Ama bu metrolar yarak gibi" demek zorunda kaldım. Bunun üzerine benimle bir daha konuşmadı. Ama haklı olduğum ortadaydı.

Yüz Yirmi Beşinci Sokak'ta baktım şehir merkezine giden tren geliyor; koşarak merdivenleri çıktım, karşı yöne inen merdivenleri bir solukta inip kendimi trene attım, üstünde her durakta durduğu yazılıydı. *Yalan.* Seksen Birinci Sokak'ta durmadı, Yetmiş İki'de de; bir nara attım. Öteki yolcular gazetelerinden başlarını kaldırıp bana baktılar. "Allah kahretsin!" dedim. "Roma'da olsam siktiğimin metrosu bana bunu yapmazdı. Siktiğimin treninin üstünde her durakta durur diyor, durmuyor. Bu ne boktan iş?" Hepsine pis pis baktım. Ama kimsede en ufak bir rahatsızlık bile görülmüyordu. Kaderlerini öyle sineye çekmişlerdi ki söylenmiyorlardı bile.

İçeride leş gibi bir koku vardı. Nereden geldiğini çıkartamıyordum. Vagonun öteki ucuna baktım. Orada

sokak serserisi bir kadın oturuyordu. Bu insan bütün vagonu leş gibi kokutacak kadar pis kokuyordu ve buna rağmen metroya binmesine izin veriyorlardı. Pek yaşlı görünmüyordu, ıslak gazetelerle bir battaniyeye bürünmüştü, sürekli battaniyesini çekiştirip düzeltiyordu. Müthiş bir koku, kolay kolay elde edilemeyecek bir şey. Kendisi farkında değil miydi acaba? Ayakkabısı da yoktu; Tanrım, yüreğim burkuluyordu, ama aynı zamanda içim öfkeyle doluydu (Roma'da metrolarda serseriler yoktu). Amerika Birleşik Devletleri'nde bu kadar paraya rağmen, bu serseriye kışı geçirebileceği daha iyi bir oturma yeri bulunamıyor muydu?

Kadın bir iniltiyle yana devrildi, bütün koltuğu kapladı. Koltuğun altında bir çift *jogging* ayakkabısı duruyordu, yanları, arkaları paramparça kopmuştu. Bu da *jogging* yapanlarla ilgili düşüncelerimi kanıtlıyordu işte; ve bu mahlukun içinde sürüklenebileceği başka bir şeyi yoktu.

Utanç verici bir durumdu. Bu insana niye daha fazla merhamet besleyemiyordum, bilmem. İnsani duygular yararlı şeylere dönüştürülemez mi? Ama bu arada beynimin bir yarısı metroların iğrençliği üzerine vıdı vıdı etmeye devam ediyordu, kendi kendime söylenmekten başka bir şey yapmıyordum. Artık müzeye gitmenin de pek bir anlamı kalmamıştı; bütün günümü dinlenerek geçirmiştim, saatim dördü çoktan geçmişti. Müze beşte kapanıyorsa pek anlamı yoktu.

Yine de çamura bata çıka yukarı doğru yoluma devam ettim; tren hareket halindeyken vagon değiştirmek zorunda kaldım. Bir an, iki vagon arasında dengedeyken durup, kendimi rayların üstüne atmayı düşündüm. Gerçi bende bu şans varken ölmez, ömür boyu sakat kalırdım ya. Yine de, sahiden aklıma koysaydım, kendi-

mi atabilirdim. Sırılsıklam, sefil halimle durmuş, hayatımın bundan sonraki on ya da yirmi yılını düşünüyordum: parasız, isim yapamamış; şüphesiz sonunda, metroda sürekli gidip gelen serseriye benzeyecektim. Sonra tefekkür anı geçti; aslında önümde hoş bir şey vardı: Lacey'yle randevum. Üstelik yaşamaya devam edersem er ya da geç onlara iyi bir ders verme fırsatı bulacaktım. Ha!

Seksen Birinci Sokak'ta metrodan indiğimde yanlış çıkışa gittim, doğrudan müzeye açılana değil. Merdivenlerde bir sokak serserisi daha vardı, merdivenin ortasında durmuş, ne yukarı çıkabiliyor, ne de aşağı inebiliyordu. Ayağında ayakkabı yerine parmakarası terlik; onun da üstünden aynı iğrenç, keskin koku yayılıyordu, sidik, ter filan kokusu değil, çok daha beteri: çürümenin formaldehit kokusu.

Toulouse-Lautrec kılıklı bir serseri, ne yukarı çıkabiliyor, ne aşağı inebiliyor, kamburunu çıkarmış duruyor. Parmaklığa tutundu; ona sürtünerek geçmek zorunda kaldım yanından, bir yandan da, "Heyhat, yardım edip yukarı çıkarsam, ya da aşağı indirsem ne yararı olacak, iki tarafta da aynı şeyle karşılaşacak, muhtemelen şimdikinden daha kötü bir durumla" diye düşünüyordum.

Kendimin ve insanlığın pespayeliği iliğime işlemişti.

Ama neyse ki müze o gün altıya kadar açıktı, moralim biraz düzeldi. Çünkü ben müzelerin günün yirmi dört saati açık ve tamamen ücretsiz olmaları gerektiğine inanıyordum; İngiltere'de olduğu gibi; istersem sabaha karşı saat dörtte Afrika Düzlükleri Salonunda dolaşarak kafamı tamamen Afrika bozkırlarına verebilmeliydim.

Bu arada, içeriye giriş parası bulabilmek için cebimi karıştırıyordum. Şöyle bir ilan vardı: "İstediğiniz ücreti ödeyin, ancak bir ücret ödemek zorundasınız. Büyüklere 2.50 dolar."

Ben 2.50 dolar ödemek istemiyordum. Hayır efendim, ben istediğim ücreti ödeyecektim. Ben durmuş bozuk para ararken kasadaki kız gülümseyerek bana baktı ve zihnimi okumuş gibi, "İstediğiniz ücreti ödeyebilirsiniz, biliyorsunuz değil mi?" dedi.

"Biliyorum" dedim. Elli sent uzattım, ama ansızın kendimi onun gözünden gördüm; sırılsıklam, her yanı boya lekeli gri bir pantolon, uzun saçlarım kırpılmış, darmadağın. Üstelik şemsiyesiz; bu nesneyi sayısız defalar kaybetmiştim. Suratıma yeşil boya bulaşmış, daha sonra işemeye gittiğimde fark ettim; ve tıraşsızım. Bilindiği gibi, büyük sanatçılar toplumun maddi zevklerini iplemezler.

Ama içeri girdim. Girişte, tahtadan Kızılderililerle dolu büyük Kızılderili kanosunun olduğu yerdeydim. Ben kendimi bildim bileli oradaydı; çocukken kaç kere onu görüp içine binmeye heveslenmiştim.

Beni müthiş etkileyen çok sergi vardı: Afrika kabileleri ve sepetleri, deniz kabuklarıyla samanlardan yapılmış giysileri; insanın üstüne giyebileceği koca bir ev gibi.

En uzun süreyi kral kobranın karşısında geçirdim. Bu hayvan beni müthiş neşelendiriyordu. Bir kere derisi, harikulade, kıpır kıpır bir tülbentti sanki. Bir de korkunç, inanılmaz kuvveti; avını öldürmesi dakika meselesiydi.

Yeni bir sergi vardı: bir grup göçmen karınca. Bunlar yapmaydı, gerçek değil. Yollarındaki iri, kaçamayacak şekilde bağlanmış atı yiyip bitirmekteydiler.

Bu karıncalar asla bir yere yerleşmez, sürekli yürürler, yollarına çıkan her şeyi yiyip yutarlar; asla yollarından sapmadan ilerler, önlerine çıkan canlı yaratıkları biçerek metrelerce kalınlıkta bir iz açarlar. Onların gelişiy-

le yuvalarından dışarı uğrayan küçük hayvanları yemek için akbabalar tepelerinde dolaşır, keskin bir leş kokusu etraflarını sarar. Ah ne kadar insani, insaniden de öte! Çünkü seksen bin yetişkini ve kımıl kımıl yavrular ordusunu besleyebilmek için her yerde yiyecek aramak zorundadırlar.

Geze geze Afrika bozkırları ve cengeline geldim. Küçük küçük sergiler ne kadar akıllıca birleştirilmişti. Fondaki perspektif o kadar iyi çizilmişti ki ön planla iç içeydi. Her şey eski Hudson Irmağı Okulu'ndaki gibi resmedilmişti. Doldurulmuş bir Afrika yabandomuzu alabilecek kadar zengin olsaydım keşke. Tıpkı böyle bir oda yapardım ona. Yalnız ben hayvanın doğal çevresini hiç değiştirmeden canlandırmazdım, fona lazer silahları, uçan atlar ve çağdaş dünyanın diğer bütün unsurlarını da eklerdim.

Buradaki çalışmadan etkilenmemek elde değildi. Göl başındaki iki ceylanla balıkçıl mesela. Sanatçı, bir cam parçası ve kuru yapraklar kullanarak hakiki su görüntüsü yaratmıştı. Ya o aslanlardaki gurur, dökülen tüyleriyle, geçkin, köhne aslanlar, sırtları yarı kel. Çok başarılı bir çalışmaydı. Ne yazık ki bu bölüm havanın etkisiyle çok bozulmuştu. Ama bütün bunlar ezelden beri vardı.

Fondan çocukların bağrışmaları duyuluyordu. Ah, ne çok şey vardı görülecek, keyfim de yerindeydi. Dinozorları müşahede ettim; kötücül ve terk edilmiş, bazıları sadece kemik, bazılarına deri eklenmiş. Saldırı aracı olarak tasarlanmış iri kafasıyla allozor. Avını gafil avlaması gerekmeyen bir etobur - öteki dinozorlar koşmayı beceremeyecek kadar aptaldılar. Tek yapacağı, dişleriyle pençelerini ağırlık ve kuyrukla mücadeleye sokmak.

Bu vahşi dinozora karşı savunmanın yalnızca iki yo-

lu vardı: Biri suya girip hiç çıkmamak, öteki de vücutta zırh oluşturmak. Ayaküstü yapılacak işler değil yani.

Ne yana dönsem, diğer canlı türlerinin insana ne kadar benzediğini fark ediyordum. Yalnız insan en kötüleriydi. Sanat dünyası ise (ticari yanı) ondan da beterdi. Kendimi de insanlığın geri kalanına katardım, ancak ben bir basamak üstteydim; çünkü ben sanatçıydım, bu da beni kurtarıyordu.

Müzeden sonra Sherman'ın açılışına gittim. Ama Ginger'ı ara ara bulamadım, yazık; dâhi olduğumu onun ağzından bir kere daha işitmek istiyordum.

Borali Galerisi'ni dolaşmaya başladım. İçerisi buhar banyosu gibiydi; o kadar kalabalıktı ki Sherman'ın işlerini göremiyordum bile. İşte Lacey, Rene LaRoue adındaki kart şair/sanat eleştirmeninin yanında sıkışmış kalmış - ikisi birbirini tanıyordu, aralarında konuşmaktaydılar, ama ben adamı görmezden geldim; çünkü bir keresinde Gulag Takımadaları'nın (en sevdiğim bar) duvarında, çerçevelenip asılmış bir şiirini beğenmiştim; duymuş, bana çıkma teklif etmeye kalktı, düşüncesi bile mide bulandırıcı.

Lacey'nin yanına gidip öptüm; bayağı memnundum doğrusu onu gördüğüme. Bu ilk resmi randevumuzda, hatırladığımdan da hoş görünüyordu: Siyah, dumanlı bir şey giymiş, beline leopar ve çeşitli orangutanların derisinden bir kemer bağlamıştı. "Bunlar büyükannemin 1920'lerden kalma eski paltolarından" dedi. "Düzelteyim diye yanlışlıkla kese kese birtakım kemerlerden başka bir şey kalmadı."

"Harika görünüyorsun" dedim. "Bu kadar göz kamaştırıcı olduğunu hiç bilmiyordum." Birlikte olacağımızdan hiçbir şüphem kalmadı. Kulağına fısıldayarak

Sherman, Willow, ben ve Sherman'ın galericisi Borali'yle birlikte yemeğe davet ettim onu. Yemek, açılıştan sonraydı. Birlikte yemeğe çıkacağımız gizli tutuluyordu. Sherman davetli olmayan arkadaşlarını gücendirmek istemiyordu.

Bir köşede Lacey sesli sesli bir kulağıma solurken ben çeşitli arkadaşlara Ginger'dan söz ediyordum: Sonunda doğru dürüst bir galerici beni pazarlamayı kabul etmişti. Bundan sonra hayatımda hep ilerleme vardı, besbelliydi. Genel kanı, gerçekten çok şanslı olduğumdu, çünkü Ginger kısa zamanda flaş bir galerici olacaktı, ikimiz müthiş bir ikili oluşturacaktık.

İçerisi boşalınca Sherman'ı buldum; ayakta zor duruyordu. Elinde bir beyaz şarap kadehi vardı; tahminime göre ne birinci, ne de beşinci kadehi. "Nasılsın Sherman?" dedim. "Sergi müthiş. Memnun musun?"

Sherman dik dik baktı bana, ama üzerime alınmadım.

"Lacey'yi bizimle yemeğe çağırdım" dedim. "Eminim sakıncası yoktur."

"Ne sakıncası olabilir?" dedi. "Seni gördüğüme sevindim. Belindeki ne, fare ölüsü mü?" Ama Lacey cevap vermedi, esrarengiz bir gülümsemeyle yetindi. "Karşıdaki bara gidip bir içki için" dedi Sherman. "Willow'yla ben de beş-on dakika sonra geliriz, oradan yemeğe gideriz."

Sherman'ın resimlerine bir göz atabilmek için içeride biraz daha dolandım. Bu kadar büyük resimler için burası çok dardı. Yoğun bir enerji vardı resimlerde. Ne yazık ki, kimsenin duvara asmak isteyeceği şeyler değillerdi. Bakması hoş resimler olmadıklarından değil; hoş değildiler. Ama mesele daha çok, kaç kişinin üstüne bu

kadar iri, pembe ve mavi kirişleri ceza gibi asacak beş metrelik bir duvarı olduğuydu.

Bunu düşünürken Jeff Smyll'e tosladım; tahammül edemediğim resim okulu oda arkadaşlarımdan biri daha. Ufak tefek ve komikti, tiksinti veriyordu bana. Ona rastladığıma üzülüyordum; ben burada azizliğe aday gösterilme hayalleri kurup kendimi aziz mertebesinde bir tip olarak görürken, giderek, tahammül edemediğim binlerce insan olduğunu fark ediyordum.

Onun nasıl bir durumda olduğunu düşünmeye çalıştım. Boyuyla ilgili bir problemi öteden beri vardı, şimdi böyle bir açılışta bana rastlaması, ben bu kadar iyi durumdayken kendisinin hâlâ kısa boylu olması, onun için herhalde bir ıstıraptı. Esasında akıllı bir herifti, yetenekliydi esasında. Ama esasında derken vasat bir esastan söz ediyorum. Onunla 132 numaralı odayı paylaşmak zorunda kalmıştım, ilk yılımda, daha yurtta kalırken. John Denver'a benzerdi işin kötüsü. Gülümsemeye çalıştım. "Jeff" dedim. "Jeff, nasılsın?"

"Marley" dedi. "Marley Mantello, değil mi?" Sanki bilmiyormuş gibi. Lacey'ye sırıttı; gülümsedi. Ama ne yazık ki Lacey'nin adı bir an aklımdan siliniverdi, o yüzden tanıştırmadım. Çünkü bir anda ona niye tahammül edemediğimi hatırlamıştım. Bu, azizlikten uzak oluşumu kabullenmeyi kolaylaştırdı benim için.

"Son zamanlarda domuz budu yedin mi Jeff?" dedim.

Bu herif benimle aynı odada kalırken hiç çalışmazdı. Mucize kabilinden geçerdi. Proje çalışması olarak bütün bir dönem boyunca üç meyve kutusu etiketini küçük grafiklere aktarmıştı. Andy Warhol aynı şeyi akıl ettikten yıllar sonra oluyordu bu. Jeff bu projeye dört ayını harcadı; keşin tekiydi, müzik zevki de feciydi.

Ama benim aklım hâlâ domuz budundaydı. Ne yaptığını sordum.

"Tatile geldim" dedi yüzünü ekşiterek. "Los Angeles'ta pizza satıyorum."

Hiç mi acıma yoktu bende? Resim okulundaki vaktini etiket kopya ederek geçirmiş bir esrarkeşin sefaletinden zevk duyacak kadar düşmüş müydüm? Ama gene de, yaptığı geliyordu aklıma, Lacey'yi bir kenara çekip herife fazla ısınmasına fırsat vermeden hikâyeyi anlattım.

Bu herif bir gün bir domuz budu almıştı, konserve. Yurt odasındaki rafa koymuştu. Kendisine, "Jeff, konserve domuz budun var" dedim. Fakültedeyken aç herifin tekiydim. Domuz budu konservesi aklımı çeliyordu.

"Ha, evet" dedi. "Yarın filan pişiririm."

Tekrar işime döndüm ben de, ama kendi kendime dedim ki: Sen o konserve domuz budunu pişirirken ben de yanıbaşında olacağım arkadaş. Madem onunla yaşamak zorundaydım, hiç değilse iyi şeyleri de paylaşırdım.

Aradan bir hafta geçti, konserve hâlâ odanın Jeff'e ait olan tarafında, rafta duruyordu. Dedim ki: "Jeff, şu domuz budu konservesini ne zaman pişireceksin? Orada bırakırsan bozulacak."

"Tamam, tamam" dedi. "Pişireceğim."

Aradan bir hafta daha geçti.

"Şu domuz budunu buzdolabına koy" dedim. "Yoksa patlayacak, patlayışına şahit olmayı da hiç istemiyorum." Her gün, "Jeff, şu domuz buduna bir şey yapar mısın?" diyordum.

Ama haftalar geçiyordu. Bir gece, ikimiz de odadaydık, ben resim yapıyordum, o meyve etiketi kopya ediyordu. Müzik dinleyip çalışıyorduk. Birdenbire bir patlama oldu. Domuz budu her tarafa sıçramaktaydı, daha

çok onun tarafına. Hayal edilemeyecek kadar feci bir kokuydu. Bomba gibi patlayan çürümüş domuz budu. İşin komiği, odanın bana ait tarafına hiçbir şey olmadı. Konserve öyle bir açıda duruyormuş ki, odanın yalnız o tarafı olduğu gibi çürük domuz budu parçalarıyla kaplandı. Ama koku o kadar kesifti ki, kusmamak için resmen koşarak kaçmak zorunda kaldım.

On dakika içinde bütün yurt boşaldı. Kimse binanın içinde duramadı. Jeff yüzünü ıslak bir havluyla örtüp tekrar odaya girdi, toplayabildiği kadarını bir çöp kutusuna attı. Çöp kutusunu yakmak zorunda kaldılar. Bütün yurt bir hafta boyunca koktu.

Lacey'yle karşıdaki Kore barında birer kadeh içtik hızla. Barın spesiyalitesi, ginseng kokteyli, rendelenmiş ginsengden yapılıyordu, bu yüzden süper sertti. "Bu nesneyi içmesem belki de daha iyi olur" dedim Lacey'ye. "Midem çok hassas da." Lacey'yi orada bırakıp karşıya, galeriye gittim, Sherman'la Willow niye geç kaldılar diye bakmaya.

Willow hüzünlü bir cine benzerdi. Hayatını nasıl kazanıyordu bilmem. Yoksul değildi, büyük, kireç badanalı bir dairede otururdu; evde gömme sedirler vardı, üzerlerindeki kirli beyaz yastıklar bana deli gömleğini hatırlatırdı belli belirsiz. Onun evine gitmeyi severdim, Sherman'la ya da tek başıma, çünkü dev bir renkli televizyonu vardı, sinema perdesi boyutlarından önce yapılan en büyük televizyonlardan. Zengin olur olmaz ben de aynısını almayı düşünüyordum. O da Borali'nin sanatçılarındandı, ama Borali'nin galerisinden aldığı parayla geçinmesi mümkün değildi, çünkü Borali kendinden başka kimseye para kazandırmazdı.

Willow'nun heykelleri pleksiglastandı, bir tür poliü-

retan, tül gibi, pamuk helvadan yapılmış iri boklara benzeyen şeylerdi.

Willow'yu severdim, ondan çok hoşlanırdım. Dediğim gibi bana biraz yorgun bir cini hatırlatırdı, gözle görünür derecede yaşlanmış, ama bunu katiyen kabul etmeyen bir Peter Pan. Bir tutam açık kızıl saçı vardı, tepesinde ördek yavrusu tüyü gibi dururdu. Belki de kızkardeşime benziyordu; bir alaka vardı, aynı siliklikteydiler.

Her neyse, Sherman'la Willow, Kore barına gelip bir içki içtiler, sonra Borali ve yardımcısıyla buluşmak üzere bir Japon restoranına gittik. Willow şimdiden biraz yalpalıyordu. Gördüğüm kadarıyla, şampanya kokteylleri ve diyet sigaralarıyla besleniyordu. Sherman gibi onu da her tür salaş barın en dip köşesinde görmek mümkündü; Kanal Sokağındaki Three Roses'da, Dünya Ticaret Merkezi'nin oradaki Stanley'de, Gulag Takımadaları'nda... bir barın arkasına sıkışmış, tek başına ya da arkadaşlarıyla içki içerken, beyaz hayalet yüzü, gözlerinin altındaki çocuksu halkaları ve bir nebze fazlaca yukarıya kalkık hoppa burnuyla. Burnu sanki "Ben fütursuz, rahat bir insanım" der gibiydi. Oysa aslında insanlara tepeden bakardı ve karşısındakinin en zararsız bir lafından kavga çıkarırdı. Bu da benim müthiş hoşuma gidiyordu. Barda Lacey'nin yanına oturduğumuzda ben deodoran reklamlarından şikâyet etmeye başladım. "Deodoran kimin ne işine yarıyor ki?" dedim. "Ben hiç deodoran kullanmam, hiç de kokmam. Bence bütün olay Amerikan halkından para sızdırmak için büyük şirketlerin bulduğu bir numara."

"Evet ya, haklısın" dedi Sherman. "Ben de ter kokmam. Bütün deodoran hikâyesi amma dolap ha."

Ama Willow çok kızmıştı. "Ben kokarım doğrusu"

dedi. "Deodoran da kokmamı önlüyor. Sırf siz kullanmıyorsunuz diye bizlerin mahrum olması son derece saçma."

Laf olsun diye yaptığım konuşma bile onu savunmaya geçirmişti.

"Sen ne düşünüyorsun Lacey?" dedim.

"Kimsenin ne düşündüğüyle ilgisi yok bunun" dedi Willow. "Siz kendinizi o kadar üstün görüyorsunuz ki, dünyanın sizin inançlarınız doğrultusunda değişmesini bekliyorsunuz."

"Ben de ter kokarım" dedi Lacey, Willow'yu yatıştırmaya çalışarak.

"Hem de nasıl" dedi Sherman.

"Öyleyse deodoran kullanmalısın" dedim. "Sherman, sergin çok iyiydi. Çok memnum olmalısın. Bahse girerim bu sefer hakkında yazılar çıkacak."

Ama Sherman'ın suratı asıktı, ginseng kokteylini hızla yuvarladı. Ben barın arkasında duran, şuruba yatırılmış kirazlardan aldım. Uzun boylu olduğumdan, kolum yetişiyordu. Ne oluyor demeye kalmadan Koreli barmen yetişip kâseyi olduğu gibi kaldırıp götürdü. Willow şampanya kokteylini içiyordu. Nasıl da böyle havalı duruyordu; etrafındakilerin üstünde, ötesindeymiş gibi, halbuki üstünde pembe, halüsinojen plastikten partal bir deli yağmurluğu vardı, ayağında da eski, apartman topuk çizmeler. Bu aralar ne yaptığını sordum, uzun zamandır görmemiştim onu.

"Bir grup arkadaşla animasyon filmi yapıyoruz, benim çalışmalarımla ilgili, eski *rock-and-roll* grubumun müziğini de kullanacağız." Artık dağılmış bir orkestranın solistiydi eskiden, kötü bir orkestra değildi ama yetenekleri yoktu.

"Biliyor musun" dedim. "Müthiş bir grup çalışması

düşünüyorum. John Lennon'la Shakespeare, Puccini ve Jimi Hendrix'i bir araya getirip bir opera yazdırmak istiyorum."

"İyi fikir" dedi Lacey, yüzü ginseng dalgasından pırıl pırıldı. "Tuhaf, ama iyi fikir."

"Olmaz" dedi Willow. Amma ince, pikolo gibi sesi vardı, canlı bir Walt Disney kahramanı gibi. "Yani Shakespeare'le Puccini'yi, Hendrix'le Lennon'ı bir araya getirebilirsin belki, ama Shakespeare'le Lennon'ın birbirlerine söyleyecek hiçbir şeyleri olamaz."

Bütün tadımı kaçırdı, hakikaten kaçırdı. "Bence yanılıyorsun" dedim.

Ama o dönüp Sherman'la konuşmaya başlamıştı bile; Borali'nin, açılıştan sonra Sherman'ı Japon restoranına yemeğe götüreceğini söylediğinden söz ediyorlardı. "Bu herif işini biliyor Sherman. Para harcamamanın yolunu iyi biliyor. Sahiden, ucuz bir adam. Sadece birkaç kişiyi davet ettin. Hiç değilse pahalı bir yere götürseydi."

"Az kişiyle daha iyi olur diye düşündüm" dedi Sherman. "Şu anda çok fazla insanla bir arada olamam." Ters ters Lacey'ye baktı. "Japon yemeğini de severim." Willow'nun parayla bu kadar ilgilenmesi tuhaftı, tam tersiymiş gibi davranırdı; yağmurluğunun altında donuk, metalik bir malzemeden kendi yaptığı, pejmürde, gömlek gibi bir şey vardı, demode duruyordu, rüküştü. Bu arada Lacey "Aa, ben Japon yemeğine bayılırım. Umarım benim gelmem seni rahatsız etmemiştir Sherman; arkadaş kalabilecek kadar olgun insanlarız, Marley de davet etti beni" diye mırıldanıyordu.

"Rahatsız ediyor aslında" dedi Sherman; aklınca espri yapıyordu, ben anlıyordum ama Lacey'nin suratı altüst

oldu. "Ama Marley kızlarla pek sık çıkmaz, üstelik sen de göze oldukça hoş görünen bir insansın.".

Restorana gittik. Borali asistanıyla birlikte oturuyordu. Kafası vücuduna göre biraz fazla büyüktü, saçı da çok tuhaftı, küçük bir kâse biçiminde kesilmişti, maymuna benziyordu. Masanın altından çıkan bacaklarına baktım; garip, mekik gibi bacakları vardı, sanki hiç kullanılmıyorlardı. Takım elbisesinin gri flanel pantolonunun altından dizleri bile seçiliyordu. Asistanı ilk bakışta normal görünen yaşlıca bir kadındı. Ama sonra yüzündeki her çizginin eğri olduğunu fark ettim. Gözlerinin biri yukarıda, biri aşağıda, biri hafif kapalı, öteki açıktı. Ağzının bile bir ucu yukarıya, bir ucu aşağıya kıvrılıyordu. Stephen Borali'den daha yaşlı olduğu halde, çok daha ezikti, tanıştırıldığımızda neredeyse hiç tepki göstermedi. İçimi bir hüzün kapladı. Yine de, ona ne diyeceğimi bilemiyordum; bir gözü yarı kapalı, köşeye sıkışmış, somurtuyordu. Ben de görmezden geldim.

Ama Borali bir kâse dolusu jöle gibiydi; zarif, dar kesimli takımının içinde ayağa fırlayıp, oturun bir içki için diye yalvardı. "İşte geldiniz, işte geldiniz" diyordu. Ne kadar neşeliydi, o ve Willow periler gibiydiler, Sherman da ufak tefek, sıçan gibiydi, o da tüysüz bir tipti, fiziksel olarak. Lacey'yle birlikte bu grubun içinde olmaktan biraz utandım; ikimiz de çok gür saçlı ve etraftakilerden çok daha uzun boyluyduk.

Borali'nin birbirine tip olarak bu kadar benzer sanatçılar bulmuş olması mantığa yakın geliyordu; işleri de oldukça birbirine benziyordu; müthiş tropik, pembe ve kehribar rengi karameladan uçucu balonlara, kafası yarılmış, bacakları bükülmüş flamingolara benzer şeyler.

Ben bütün bunları düşünürken ne yemek söyleyece-

ğime karar veremiyordum; bir porsiyon suşi söyledim, ötekiler gibi. Minik bir geyşa garson, dev kül tablalarına yığılmış dudak biçiminde çiğ balıklar getirdi. Yemeğe bir göz atıp bir votka ısmarladım.

"Bir şey yemeyecek misin Marley?" dedi Borali, sincap sesiyle.

"Önemli değil" dedim, çubuklarımla bir tonbalığı parçasını dürterek. "Mideme dikkat etmek zorundayım. Bir restoranın balığı çiğ vereceğini hiç düşünmemiştim. Mideme dokunursa sonra başıma iş açılır. Ama sonra McDonald'da bir şeyler yiyebilirim nasılsa."

"Ay ne iyi huylusun Marley" dedi Sherman sertçe. Herkes güldü, halbuki ben ciddiydim.

Kimse pek konuşacak bir şey bulamıyordu. Borali ışıl ışıl gözleriyle bize bakıyordu. Sherman derinlere dalmış gibiydi; eh, açılıştan önce kaç haftadır içiyordu, şimdi daha da derinlere dalmalıydı. Willow, iki ön dişi insanoğlunun olanaklarını fersah fersah aşan çıkıklıktaki cin, balığı kurtlar gibi götürüyordu. Lacey tempura ısmarlamıştı. Kıtır kıtır yiyordu, pek konuşkan biri sayılmazdı zaten.

"Estetik ameliyat konusunu hiç düşündün mü Willow?" dedi Borali.

"Ne kadar tutar?" dedi Willow.

"Benim operatörüm resim karşılığında yapmaya razı."

"Öyleyse" dedi Willow "baştan aşağı her tarafımı yaptırtırım. Saçım hariç."

"Bana saç ekti, çok ilginçti" dedi Borali. "Önce kafamın içine, başımın kenarındaki seyrek saçların arasına yapay saç tıpaları yerleştirildi. Üstü olduğu gibi, uyluklarımdan alınan ince bir deri tabakasıyla kaplandı. Gerçek saçlar çıktığında yapay tıpalar çıkarıldı. Babam

'Stephen, niye böyle bir şey yapıyorsun, kel halin gayet iyi' diyordu. Ama insan dünyaya bir kere geliyor. Ben de bu bir kerede daha iyi görünmek istedim."

"Saç ektirdikten sonra çok daha sosyal óldunuz" dedi Willow. Sherman bir homurtu koyuverdi.

"Sen belki gözaltı çizgilerini yaptırırsın Willow" dedi Borali.

Ben aslında konuşmayı dinlemiyor, Lacey'yi seyrediyordum - melek ağızlı Lacey'yi- göz göze geldik, gülümsedi. Sherman gene tuhaf seslerinden birini çıkardı.

"Söyleyin bakalım" dedim sofradakilere. "Bugüne kadar yediğiniz en iğrenç yemek neydi?"

"Aa, işte çok güzel bir soru" dedi Borali. Gevrek gevrek gülerek levreğini yiyordu. Levrek değilse de yeşilimsi bir balıktı işte, belki sinarit veya erikbalığı. Bu bana "Tanrıların Şöleni" resmimde yapacağım yemekler konusunda bir fikir verdi. Bir çeşit Bacchus şenliği gibi olacaktı, çeşitli yiyecekler resmin altında sıkış tepiş duracaklardı: küçük yeşil-beyaz pastalar, inci beyazı, altın yaldızlı rengârenk iri balıklar, kimi insan kafasına, kimi kestaneye, ambere benzer esrarengiz meyveler. Böcekler âleminin böcekleri de olacaktı, matrak, çizgili kanatlı, dev sinekler... fonda bir bataklık olacaktı; sarmaşıklardan, enginara benzer bodur ağaçlardan tuhaf şeyler sarkacaktı. Bir de korkunç yapraklı iğrenç bir çiçekli bitki.

Kadınların değişik saç biçimleri olacaktı, kimine mavi-gümüşi, yosunlarla, çiçeklerle süslü dağınık yeleler yapacaktım. En ortada Poseidon olacaktı, balık kıyafetinde zayıf bir herif, su kenarında siftinirken; Borali'ye benzeyecekti, ama daha dayanıklı bir tip olacaktı. Hatta belki köşede bir de bunak moruk: yaşlılığında Zeus, bakırımsı sakalına mısırlar, başka yiyecekler takılmış, Ho-

ward Hughes'umsu bir tip. Masanın öbür ucunda kaşlarını çatmış oturan Sherman'a baktım. Şu anda birlikte olduğum bu insanlar, yirminci yüzyıl kıyafetine bürünmüş öfkeli cinler ve perilerden başka bir şey değillerdi. Ama işte yirminci yüzyılda tanrılarla perilerin durumu bu. Gerçek kimliklerini unutmuşlar, para kazanmaya, nüfuzlu dostlar edinmeye çalışıyorlar. Ama gene de benim resmimdeki insanların çoğu iyi vakit geçiriyor olacaktı, kırmızı cam kupalarda içki içecek, esneyip âlem yapacaklardı. Resmin toplam uzunluğu belki altı metre filan olurdu.

Bu arada Borali benim yemeklere ilişkin sorumun üstüne atlamış uçuyordu. "Güzel bir soru Marley" dedi. "Yediğim o kadar iğrenç bir yemek var ki, sofrada anlatabilir miyim bilmem."

"Anlatamazsınız" dedi asistanı pat diye. Geldiğimizden beri ilk defa konuşuyordu; konuşabilmesi bile beni şaşırtmıştı.

"Ama başka bir yemek var" dedi, "o da epeyce iğrenç." Masanın öteki tarafına doğru uzandı; kravatı hardal sosuna girmek üzereydi. "Singapur'da, benim dışımda hepsi Asyalı olan kalabalık bir işadamları grubuyla bir restorana gittik. Ben pirinçkuşu denilen bir şey yiyordum. Yiyebildiğim için de kendimle bayağı gurur duyuyordum doğrusu. Pirinçkuşu kırda avlanıp bol yağda kızartılan minnacık bir kuştur. Üzeri gümüş kapakla örtülü bir tabakta gelir sofraya, kuşlar bütün yenir."

"Gagası?" dedim.

"Gagası da."

"Ayakları?" dedim.

"Ayakları da. Bu kuşlar çok minik, bir tanesini alıp hop ağzına atıyorsun. Hiçbir tadı yok aslında, ama çıtır çıtır Marley." Bana bakıp gülümsedi, sanki sözlerinin da-

ha derin bir anlamı varmış gibi. "Restoranın bir köşesinde, büyük bir kafeste maymunlar vardı. Bizde yasaktır, ama biliyorsunuz birçok Endonezya ve Asya ülkesinde restoranlara hayvan sokma yasağı yoktur, ben de üzerinde durmadım. Ama bu arada, her masanın ortasında büyük, yuvarlak bir delik olduğunu fark ettim. İşadamları çorbalarını bitirdikten sonra, garson maymunlardan birini kafesten çıkarıp masaya getirdi. Bütün adamlar başlarını sallayıp tamam dediler, sanki garson bir şişe şarap getirmiş gibi. Ben tedirgin olmaya başladım. Garson maymunu tabure gibi bir şeye oturtup bağladı. Maymun inanılmaz derecede insana benzer çığlıklar atmaya başladı. Sonra garson maymunu masanın altına getirip tabureyi deliğin hizasına ayarladı, maymunun kafası delikten dışarı çıkıyordu."

"Devamını dinlemek istemiyorum" dedi Sherman. Kulaklarını eliyle kapattı. Willow büyülenmiş gibiydi; tabağının kenarından, pırasadan yapılmış minik bir fırça alıp ağzına attı. Sonra bir sigara yaktı.

"Maymun çığlığı kesip inlemeye başladı. Kafesteki diğer maymunlar, sanki onun acısını paylaşır gibi uluyup parmaklıkları sarsıyorlardı. Maymuna ne yapacaklarını bilmediğim halde, tıpkı gaz odasında bir idama şahit oluyormuş gibi hissediyordum kendimi; oysa işadamları çok kayıtsızdılar, gazete muhabiri gibi seyredip yorum yapmıyorlardı. Garson büyük bir mutfak bıçağıyla masaya geri geldi. Tek vuruşta maymunun kafasının tepesini uçurdu. Maymun hâlâ canlıydı. Gözleri hareket ediyordu.Ya da en azından bana canlı gibi geldi. İşadamlarının hepsi birer kaşık alıp ortaya uzandı, maymunun beynini kaşıklayıp yediler."

"Canlı canlı mı?" dedim.

"Tabii, maymun hâlâ canlıydı, en azından bir süre.

İşte böyle. Ben çaresiz pirinçkuşlarımı yemeye devam ettim. Ben yemeğimin gözlerimin önünde ölmesini seyretmekten hoşlanmam; etimin daha önce başka bir yerde öldürülüp pişirilmesini isterim." Borali bir an utanmış gibi göründü, gizli kalması gereken bir şeyi açık etmiş gibi. Öyleyse niye anlatmıştı bu hikâyeyi? Muzaffer bir edayla bana döndü. Bana maymun yiyicilerden daha üstün olmadığımı, azizliğe yükselme konusundaki umutlarımdan vazgeçmemi mi söylemeye çalışıyordu?

Yok canım.

"Ayy" dedi Lacey. Yüzü her zamankinden de solgundu, burnunun pudraya ihtiyacı vardı, ampul gibi parlıyordu. Sherman ellerini kulaklarından çekti.

"Bitti mi?" dedi.

"Bundan da beter olan yemek nedir?" dedim.

"Marley, çık git şuradan!" dedi Sherman. Duymazlıktan geldim.

"Benim garip bir korkum var: konserve açmak" dedi Willow. "Gerçi üşenmeyip yemek yiyince çoğunlukla konserveyle beslenirim: tonbalığı, kuşkonmaz, mandalina. En basit yemek yeme yolu. Yine de konserve açmaktan korkarım, böyle aptalca bir şey, içinde yanlış bir şey bulacağım diye. Belki bir parmak parçası, ya da çiğnerken ne olduğunu anlayamayacağım bir şey..."

"Aman ha, yamyamlık hikâyelerimi anlattırmayın bana" dedi Borali.

"Nedir onlar?" dedim. Öğrenmeye can atıyordum.

"Aslında yemekte sözünü etmesem daha iyi olur" dedi Borali, kurnaz kurnaz bana bakarak. "İstersen yemekten sonra bana bir kadeh bir şey içmeye gel." Sonra diğerlerine döndü. "Sizler kaldıramazsınız herhalde."

Bunun üzerine Sherman nedense patladı. "Çenemi tutayım dedim ama olmadı. Siktiğimin yemeğini berbat

ettin Marley. Nereye gitsen her şeyi bok ediyorsun. Bu sözümona *benim* yemeğimdi! Eski kız arkadaşımla çıkıp geliyorsun, insanları kışkırtıp iğrenç hikâyeler anlattırıyorsun, seninle nasıl oldu da arkadaş oldum bilemiyorum ama müthiş bir hata yaptığım kesin. Sende duygu diye bir şey yok. Sende de Lacey, ama sen benim için şu anda yoksun bile."

Sinirlendiğini açıkça görüyordum. Suratı kıpkırmızıydı; garson kız elinde bir tepsi içkiyle geçerken birini kapıp yuvarladı, ne olduğuna bile bakmadan. Willow bile tasdik ederek başını sallıyordu, ama Borali eğlenir gibiydi. İşte sanat dünyasında işler böyleydi.

"Sanırım içki içme davetinizi kabul edemeyeceğim" dedim Borali'ye. "Lacey'yle ben eve gitmeliyiz, ben çalışacağım. Yine de yemeğe teşekkürler." Bunun üzerine Lacey'ye paltosunu tuttum, çıktık, barın önünden geçerken bir avuç daha şuruplu kiraz kaptım.

İşte böylece çıktık. Ben açlıktan ölüyordum, Lacey'ye bir lokma bir şey yemek için McDonald'a uğrayacağımızı söyledim.

İçeride birkaç kara kuru servis görevlisi kız vardı; makyaj filan yapmamışlardı, sırf ileri çıkmış birer yüz, tepelerinde şapka yerine turta biçiminde tabaklar, üstlerinde sevimli mi sevimli kıyafetler! İçtenlikle böyle düşünüyordum; giysileri bana süper kahramanların kıyafetlerini hatırlatıyordu, süper kahraman garson kızlarla ilgili bir çalışma yapmak isterdim. Boyun ve kol ağızları parlak turuncu biyeli, kahverengi naylondan kılıf gibi şeyler giymişlerdi.

Masalardan etrafa pis bir koku yayılıyordu, ama şikâyet edecek değildim. Lacey'ye de dediğim gibi, "Hiç değilse burada bir şeyler yemeye param yetiyor. Ha, bu arada, yanında hiç nakit para var mı?"

"Biraz" dedi.

"İyi" dedim. "Versene."

Çikolatalı *milkshake,* patates kızartması ve dört hamburger aldım; pelte gibi iki yuvarlak ekmeğin arasına sıkıştırılmış yumuşak et dilimleri. Sikiyim çiğ balığı: Ben et severdim. "Her gün iri kanlı kırmızı biftekler yiyerek yaşayabilirim" dedim.

"Paris'teyken çeklerim American Express'e gelmemişti, bir süre parasız kaldım" dedi Lacey. "Sürekli portakalla besleniyordum. Küçük, baygın kokulu portakallardı - iki tanesi bir frank - çok ekşiydiler, neredeyse limon gibi, içleri de parlak kırmızıydı. Benim Paris deyince aklıma o portakallar gelir. Ama zaten et sevmem ben aslında."

Sırf ona bakarak da anlayabilirdim o kadarını. Solgun saçları ve parlak gözleri lama veya başka bir otoburun özelliğiydi. Ben de boş yere randevumuza bu kadar heyecanlanmıştım; benden ne istediğini hakikaten anlamıyordum. "Ben etoburum doğrusu" dedim. "Çatal bıçak kullanmaktan bile hoşlanmam. Biftek ya da rosto yerken dişlerimle lokma lokma parçalamayı tercih ederim. Etin o yoğun, kırmızı dokusu, kokusu, kanlı tadı gibisi yoktur. Tabii itiraf edeyim ki öldürmeye filan gelemem. Böğüren inekler görmeyi istemem, inekleri sadece yemek isterim. Belki günün birinde bir restoran açarım, 'LEZZET VE AFİYET - ETE RAĞBET'. Sana bir gün rosto yapayım."

"Çok hoş olur" dedi Lacey.

"Şahane rosto pişiririm."

Yanımızda oturan aileyi incelememek elimde değildi; daha önce çekirdek Amerikan topluluğuyla fazla ilişkim olmamıştı. Delirmek üzereymiş gibi görünen, buldoga benzer bir baba (birbiri ardına sigara yakıyordu),

karşısında da anne, çiftin dişisi. Masada aralarına sıkıştırılmış vaziyette çocuklar: bir kızla iki oğlan. Büyük çocuklar bir tür savaş narası tutturmuşlardı: "Anne, anne, anne" diye, o ise bu sırada erkeğiyle konuşmaya çalışıyordu. "Bugün işyerinde" dedi, "Jim parmağını cama geçirdi. Çok kan aktı, hastaneye gitti, dikiş attılar."

Dişinin karşısında oturan en küçük çocuğun (altı yaşlarındaydı) sıkışık bir suratı, kuş gibi bir burnu vardı. Çenesi kıpkırmızı olmuştu, yediği donmuş bir çeşit şekerlemeden, pembe ve damlayan bir şey. Sonunda şekerini bırakıp bir parmağını burnuna soktu, uzun bir sümük şeridi çekti çıkardı. Hamburgerimi tabağıma bıraktım. Bu tür olaylara neden ben, Marley Mantello, şahit olmak zorundayım?

Oysa bu azapların bana verilmesinin bir sebebi vardı, biliyordum. O aileyi görmek, bazen insanın görüş alanının köşesinde uçuşan ve moleküle benzeyen şeylerden görmek gibiydi. Edvard Munch'un gözüne onlardan bir tanesi sürekli yerleşmişti, uzun gagalı bir kuş biçimindeydi onunki; o sırada altmış yedi yaşındaydı, birdenbire uzun gagalı kuş resimleri yapmaya başladı.

Aslında görme bozukluğu ressamlar açısından önemli değildir; El Greco'nun niçin bu kadar uzun figürler yaptığını açıklamakta da bir yararı yoktur. Gerçi bazılarına göre nedeni miyopluk ya da bir başka göz bozukluğudur ama herif zaten deli olmasa resim yapmazdı, başka bir rahatsızlığı varsa da ikincildi.

"Hadi" dedim. "Çıkalım buradan." Ayağa fırlayıp tepsimi ittim. "Şehir merkezine yürüyelim" dedim. "Canım yürümek istiyor." Dikkatli olmak zorundaydım, hayatın zevklerine düşüncesizce dalamazdım, taksiye binmek gibi mesela. İşte Raphael: Kadınlara feci düşkündü, onlara müthiş zaman harcardı, otuz yedi yaşında da öldü,

ben de herhalde öyle olacaktım. Arasıra düşündüğüm bir konuydu bu, beş-on dakikada bir.

İşte bu yüzden, ceza olarak geceyi yürüyerek geçirecektim.

"Marley, şu anda senin evine gitmek zorunda mıyız?" dedi Lacey. "Yemekte olanlar yüzünden biraz kötü hissediyorum kendimi. Sherman'ın biraz kızgın olduğunu biliyorum. Gidip Three Roses'da onu bulabiliriz."

"Bak, benim çalışmam gerek" dedim. "Ben böyleyim işte. Ama ben resim yaparken yanımda olmanı çok isterim."

Bunun üzerine Lacey bana gülümsedi, gri, rüzgârlı caddeden aşağı yürümeye devam ettik. Hava buz gibiydi; ellerimi ceplerime sokup uzun adımlar atmaya başladım; düşüncelere dalmıştım.

15 no.'lu vaka dosyası: melinda

Melinda ufacık tefecik ve sarışındı, gözleri bir lori ya da bir gece hayvanının gözleri gibi ışıltılı ve koyu renkti. Geceleri bir barda çalışıyordu; New York'a bir deneme grubunda dansçı olmak için gelmişti, ama taksi kazası geçirip bacağını kırmıştı, şimdi koreografi ya da dekor işine girmek istiyordu.

Sigorta şirketinin ödediği parayla Tompkins Meydanı Parkı'nın yakınında küçük bir daire satın alabildi. Biraz fazla parası olduğunda ASPCA'ya gidip bir günlük ömrü kalmış hayvanlar satın alır, evine götürür, onlara yeni birer ev bulmaya çalışırdı. Hemen her seferinde hayvana bağlanır, kimseye vermeye kıyamazdı. Hayvanların, bir erkeğin, gerçek bir ilişkinin yerini tuttuklarını düşünüyordu. Kendisiyle ilgilenen erkek yoktu ve hayvanlar hiçbir erkeğin yapamayacağı şekilde sevip kabul ediyorlardı onu.

Sekiz kedi ve beş köpekle birlikte oturuyordu: Melinda'ya dedesini hatırlatan dişsiz, yaşlı bir şnavzer; sözümona saldırmak üzere eğitilmiş, ama kediler dahil her şeyden korkan bir Alman çobanı-İskoç çobanı kırması; uluyarak müziğe eşlik etmekten hoşlanan iki Belçika çoban köpeği ve belden aşağısı felçli olduğu için iki küçük tekerleğe bağlanan bir porsuk zağarı. Hayvanlar bütün vaktini alıyordu, şımarık ve arsızdılar, ama bu

onu rahatsız etmiyordu; hatta annecilik oynamak Melinda'nın hoşuna bile gidiyordu.

Bir keresinde, gece geç saatte sokakta çok yavaş hareketlerle karşıdan karşıya geçen minicik bir yavru sıçan gördü. Tek bacağı yoktu, Melinda sıçanı korkutup bir kese kâğıdına soktu ve eve götürdü, bir akvaryumun içine koydu. Sıçanı eve götürdükten kısa bir süre sonra bütün kedileriyle köpeklerini pireler sardı, ama Melinda küçük sıçanı seviyordu. Ayrıca bazen sakat güvercinler, yaralı ya da hasta başka hayvanlar da buluyordu. Bahçedeki dizi dizi kafeslerde, Houston Sokağı'ndaki köhne bir dükkândan aldığı tavşanlarla dağ gelincikleri vardı.

Çalıştığı bar, sıradan bir mahalle barıydı. Bara bir sürü erkek sanatçı takılırdı, TV'de maç seyreder, bilardo oynarlardı, çoğu bir zaman Melinda'ya da takılmıştı. Melinda da çoğunu kahve içmeye evine çağırmıştı, ama sıkış tepiş küçük evini görünce (ev Melinda'yı korumaya ya da misafirin bacağını düzmeye çalışan öfkeli, havlayan köpeklerle, miyavlayan kedilerle, kafesteki sıçanla doluydu), hiçbiri bir daha gelmemişti.

Tanıdığı erkeklerin çoğu kendi pisliklerinden rahatsız olmadıkları halde bir kadına gelince iş değişirdi. Ama Melinda aldırmıyordu; evinin kargaşasını ve feci kokusunu, bir bakıma sınav gibi görüyordu. Aradığı erkek ortaya çıktığında, bu durumun üstesinden gelecekti, tıpkı masallardaki prenslerin prensesi elde etmek için ejderhayı öldürmeye ya da sihirli iksirin peşine düşmeye razı oldukları gibi.

Bir gece, çalıştığı bara hoş, egzotik görünüşlü bir çocuk geldi. Saçı siyaha boyanmıştı, ön dişlerinden biri yoktu. Çıldırmış bir melek gibiydi. Müdavimlerin hiçbiri daha önce onu civarda görmemişti.

Çocuk dört bira içtikten sonra Melinda hesabı öde-

mesini rica etti, bar kapanmak üzereydi. Çocuk kendini tutamayıp ağlamaya başladı. Daha yirmi üç yaşında olduğunu (daha ufak gösteriyordu), ne parası ne de kalacak yeri olduğunu söyledi. Adı Chicho'ydu, iş arıyordu, hayvanat bahçesinde fillerle ya da Florida'da yunusları incelemekle ilgili bir iş.

Melinda Chicho'ya acıdı. Evine gelebileceğini, hatta hayvanların temizliğine ve bakımına yardım etmek koşuluyla, geçici bir süre onda kalabileceğini söyledi. Chicho teklifini kabul etti.

Birkaç gün sonra Melinda Chicho'ya âşık olduğunu fark etti. Öyle masum, uysal ve yumuşaktı ki, Melinda' ya küçük, yaralı bir köpek yavrusunu hatırlatıyordu. Bitirim görünüşünün ardında Melinda'ya tapan ve her şeyini harika bulan tam bir çocuk gizliydi.

Köpeklere çok iyi davranıyor, Melinda'nın dans projeleri konusunda düşünmesine zaman kalsın diye bütün köpekleri tek tek dolaştırmaya çıkarıyordu. Kedi pisliği ve çamurla kaplı bahçeyi bile temizliyordu. "Evet, ben tahsilliyim, sen değilsin" diyordu Melinda ona. "Ayrıca benden on yaş küçüksün. Ben hep bunların bir ilişkide sorun yaratacağını düşünürdüm. Ama artık ideal ilişkinin güven ve iyi yüreklilik üzerine kurulduğunu, geri kalan şeylerin önemsiz olduğunu anladım."

Bir gün, akvaryumdaki bodur sıçanın yerinde olmadığını gördüler. Melinda Chicho'yu hayvanı salıvermekle, bir şekilde başından atmakla suçladı -bütün hayvanlardan Chicho'nun tek sevmediği, sıçandı- ama Chicho sıçanın kendi kendine kaçmış olacağı konusunda ısrar etti. Duvarların arasında bir yerlerde koşturuyor olmalıydı, belki de sokağa dönmüştü.

Melinda ona inanmadı aslında, ama kavga çıkarmak istemiyordu. Otuz üç yaşındaydı, Chicho onunla takıl-

mayı sürdüren ilk erkekti. Köpeklere iyi davranıyordu, tamam, ama onun dışında çok uğraştırıyordu Melinda'yı. Hâlâ iş bulamamıştı. Melinda ona harçlık vermek zorundaydı, Melinda o gece çalışacak olsa da olmasa da kendisine yemek pişirmesini bekliyordu. Ama Melinda her kaçağın başlangıçta insanı uğraştırdığını biliyordu. Yıllarca uğraşıp tatlılıkla eğitince en vahşi, en kötü muamele görmüş hayvanları bile yola getirmek mümkündü.

Kısa bir süre sonra Melinda garip bir hastalığa yakalandı. Sağlığı çok bozuldu, hiçbir doktor ne olduğunu anlayamıyordu. Nihayet, çeşitli testler sonucunda hastalığına leptospiroz teşhisi kondu. Bu, çoğu doktorun rastlamadığı, duymadığı, son derece nadir görülen bir hastalıktı. Sıçan idrarı karışmış bir sıvıyı içince bulaşıyordu. Gece geç saatte, sakat sıçanın ortada dolaşırken Melinda'nın yatağının başucunda bulundurduğu su bardağına çişini yapmış olması mümkündü.

Melinda hastaneye kaldırıldı, haftalarca kaldı, ama bu süre içinde Chicho sadece bir kere ziyaretine geldi. Ama Melinda onu affetti; o en basit nezaket kurallarını bile anlayamayan vahşi bir hayvan gibiydi. Chicho'nun kuşkusuz her dakika onu düşündüğünü biliyordu Melinda.

Melinda'nın iyileşmesi beklenmiyordu; giderek kuvvetten düştüğünü kendisi de hissediyordu. O ölünce bütün kaçak hayvanlarının ve Chicho'nun yalnız kalacaklarını, bakacak kimseleri olmayacağını düşünüp üzülüyordu.

Fakat kimse ummadığı halde iyileşti. Bir taksiye binip eve gitti, evin kapısından içeri girince Chicho'yu en yakın kız arkadaşıyla birlikte yatakta buldu. Hayvanların hiçbiri yoktu - belli ki hepsini birilerine vermiş ya da sokağa bırakmıştı - ev güzelce boyanmış, temizlenmişti.

"Vay canına" dedi Chicho, zahmet edip bir çarşaf bile örtmeden üstüne, "ne işin var senin burada?"

Chicho'yu evden çıkarmak için polis çağırmak zorunda kaldı; kilit değiştirmek pahalıya patladı, Tanrı'nın bir yaratığı tarafından ihanete uğramış olduğunu kabullenmek zor oldu, ama zamanla yeni bir sakat ve kaçak köpekler ordusu edindi, Chicho'yu unuttu ve eski yaşayışına döndü: ne sevinçli, ne de kederli.

kalıplar

Sabahları karşı kaldırımdaki mezeciye bir fincan kahve içmeye gider, kanlı önlükleri, kemerlerine asılı çengelleri, bıçaklarıyla kasapları seyrederdim. Stash'ten ayrıldıktan sonraydı. Et pazarının orada bir eve taşınmıştım; memnundum. Sokaklar su birikintileriyle, kemiklerle, bir de et yiyen türden güvercinlerle doluydu, leş kargaları gibi mahallede dolaşırlar, kıkırdak ve yağ parçalarını gagalarlardı.

Yalnız yaşamak zordu ama; hep birinin eve gelip bana bağırmasını bekliyordum. Başlarda Stash'i felaket özlüyordum, ama sonra bir gün sokakta karşılaştığımızda bana TV'de "Çiftleşme Oyunu" diye ya da buna benzer bir program seyrettiğini anlattı, otuz beş-kırk yaşlarında bir kadına sorulan sorulardan biri şuymuş: "Birisinin size uygun olup olmadığını neye göre değerlendirirsiniz?" Kadın şöyle cevap vermiş: "Dört kategori vardır: Ruhsal, Fiziksel, Zihinsel ve Duygusal."

Stash bunu bir süre düşünmüş ve bizim sadece üç buçuk kategoride birbirimize uygun olduğumuzu anlamış. "Dinle bak Eleanor" dedi. "Geçen hafta güzel bir İsveçli mankenle üç kere çıktım, onunla birlikte Çekoslovakya'ya gitmemi istiyordu, ama birbirimize dört kategorinin sadece ikisinde uyduğumuzu fark ettim : Zihinsel ve Fiziksel kategorilerde."

Stash bunu anlattıktan sonra onu artık özlemez oldum. İlişkilerinin değerini California'da bir kadının "Çift-

leşme Oyunu"nda söylediği bir lafa göre ölçen bir erkekle hayatımı geçirmek, isteyeceğim bir şey değildi.

O zaman kendime yeni bir hayat kurabilmenin bana bağlı olduğunu anladım. Tanışmış olduğum bir herifi hatırlayıp mektup yazdım. Adı Wilfredo'ydu, çok ünlü bir moda desinatörüydü. Yakınlarda iflas etmişti, ama herkes işlerini çok beğenirdi, adından sürekli söz edilirdi, çok geçmeden tekrar durumunu düzelteceğinden emindim.

Wilfredo modellerini çizerken çok çeşitli şeylerden esinleniyordu: bitpazarında bulduğu giysiler, bir tiyatro kostüm deposundan ödünç aldığı kıyafetler : korsan kıyafetleri, goril kostümleri, eski Victoria stili elbiseler. Sonra çeşitli unsurları birleştiriyor, giysileri ipek ve kaşmir gibi güzel kumaşlardan diktiriyordu; bütün kıyafet bir araya geldiğinde (mesela pullu yelek, koton tişört, brokar ceket ve minik kırışıkları olan pantolon) harikulade bir bütün oluşturuyor, binlerce dolara satılıyordu. Wilfredo'nun parlak, açık kahverengi, neredeyse sarı gözleri vardı, bir yere girdiğinde bütün başlar ona çevrilirdi (kendisini kulüplerde görmüştüm). Tanıştığımızda utangaçlığı beni çok şaşırtmıştı; benimle ancak fısıldar gibi alçak bir sesle konuşabiliyordu. Stash'ten ayrılmadan aşağı yukarı bir yıl önce, bir gece Dalmaçya köpeğimiz Andrew'yu avluda dolaştırıyordum, çok şeker bir tip yanıma geldi, o da kendi dişi Dalmaçya köpeğini dolaştırıyordu. Beni daha önce bu civarda köpeği dolaştırırken gördüğünü söyledi. Mırıldanmaya başladıktan sonra onu tanıdım, ünlü desinatör Wilfredo'ydu. Çok hoş bir havam olduğunu söyleyince gururlandım. Geç bir saatti, yağmur da serpiştiriyordu, pek bakımlı değildim doğrusu, eski, pis bir elbise ve Stash'in kapitone Mao ceketi vardı üstümde (Stash ceketin önüne cırcır

diktirmişti ama gene de kapanmıyordu), saçlarım da kıvır kıvırdı. Elsa Lanchester'ın *Frankeştaynın Nişanlısı*'ndaki haline benzediğimi düşünüyordum, ama belki de benim hüsnükuruntumdu.

Wilfredo'ya "Stash'le ben Andrew'yu çiftleştirmeyi çok isteriz" dedim. Telefon numaramızı verdim. Stash'le ben yavru köpeklerimiz olsun diye çok konuşmuştuk; bir köpek yetmediğinden değil, ama eğlenceli olurdu.

Stash pencereden beni seyrediyordu; yukarıya çıktığımda çok heyecanlıydım. Andrew'yu ünlü bir moda desinatörüyle çiftleştireceğimizi ve herife telefonumuzu verdiğimi söyledim Stash'e.

Stash kalkıp Little Richard'ın bir diskini koydu. Müzik -"Tutti Frutti"- o kadar yüksekti ki, kulaklarımı ağrıtıyordu. Sonra dönüp avaz avaz bağırdı. "Benim telefon numaramı herifin tekine nasıl verirsin?" dedi. "Herif cani olabilir; şimdi telefonumu değiştirip rehberde kaydı geçmeyen bir numara almak zorundayım, bu da ayda kırk beş dolar demek."

"Nasıl yani, *senin* telefon numaran?" dedim. Wilfredo'nun sadece köpeğini bizimkiyle çiftleştirmek istediğini, kafamın bir nebze de olsa çalıştığını, bir caniyle uluslararası üne sahip bir moda desinatörünü ayırabileceğimi açıklamaya çalıştım. Stash'in kıskançlıktan böyle davrandığına hükmettim.

Stash beş gün boyunca benimle konuşmadı. Sonunda özür diledim, oysa yanlış bir şey yapmadığım kanısındayken özür dilemek, mantığıma aykırıydı.

Ayrılıp yeni evime yerleştikten sonra, Wilfredo'ya mektup yazmaya karar verdim. Benimle ilgilenip ilgilenmediğini bile bilmiyordum aslında. Onun için mektubumda sadece sokakta köpeğimi gezdirirken kendisiyle

tanıştığımı (o sıradaki görünüşümü de yazdım, uzun kızıl saç, minik mavi gözler, göbeğine barış işareti oyulmuş turuncu mini elbise) anlattım, takı desinatörü olduğumu belirttim (unutmuş olabilir diye) ve köpeğini çiftleştirmek istiyorsa ayarlayabileceğimi söyledim. Sonra da mektubun altına not olarak çalışmalarını çok beğendiğimi, isterse bir içki içmek üzere bulaşabileceğimizi ekledim.

Böylece düşündüm ki, kendisiyle ortak bir iş yapmak istediğim, mesela giysilerini tamamlamak için kullanabilir belki diye takılarımı göstermek istediğim sonucunu çıkarabilirdi. Ya da birlikte çıkalım teklifi yapmaya çalıştığımı tahmin ederdi.

Bu aralar sürüyle erkek evleniyordu; o yağmurlu gecede köpek çiftleştirmekten söz ederken Wilfredo'nun bana söylediği en ilginç şeylerden biri de ne kadar çok çocuk istediğiydi. Evli bir ağabeyi varmış, Ortabatı'da bizon yetiştiriyormuş, Wilfredo arasıra onlara gidip çocuklarına bakarmış; ağabeyinin üç çocuğu varmış, harika şeylermiş. Ben de geriye bakarak düşündüm ki, Wilfredo bir ihtimal benimle ilgilenebilirdi; en azından bir an önce üremeye başlamak istiyorsa.

Her neyse, birkaç gün sonra Wilfredo telefon edip köpeğini ameliyatla kısırlaştırdığını söyledi. "Yazık" dedim. Böylesi hayırlı olmuştu herhalde, çünkü Andrew Stash'in köpeğiydi ve Stash artık benimle görüşmüyordu. "Ama belki takılarıma bir bakardın; slaytları ya da birkaç örneği ben sana istediğin zaman getirebilirim."

Wilfredo iyi olur dedi, yeni bir takı desinatörü arıyormuş; kendi kafasında da bazı şeyler varmış, belki birlikte çalışabilirmişiz. Şimdilik iflas durumunda olduğu halde yeni bir koleksiyon hazırlıyormuş, sonbaharda finansörlere sunacakmış.

Ona götürmek üzere bir yığın şey toparlayıp bavuluma koydum. On Dördüncü Sokak'ta bir binanın üst katından kemikler, kafatasları satın almış, küçük hayvan kafataslarından çeşitli kolyeler, kemik ve çatallardan bilezikler, diş, imitasyon taş ve gümüş parçalarından kemerler yapmıştım.

Son dakikada, kendim yaptığım birtakım şapkaları da attım bavula (takı yapmaktan bıktığım, umutsuzluğa kapıldığım bir dönemde şapkacılığa girişmeyi düşünmüştüm), şapkalar hakikaten kıyaktı. Bazıları krep biçimindeydi, bazıları pizza, bazıları da peynir sufle - döşemelik brokardan. Ön taraflarında küçük kafatasları vardı süs olarak. Bir moda eleştirmeni Afrika esintisi bulabilirdi şapkalarımda. Biraz huzursuzdum, çünkü şapkalar feci naftalin kokuyordu; güveye karşı garantiliydiler. Şapkalar için kullandığım kumaşların çoğunu SoHo'da bir çöplükten bulmuştum. Şapkalardan birini -kafası saldırıya hazır bir kobra biçiminde bir türban- bir partiye taktığımda, birisi başımın çevresinde iki güve uçuştuğunu söyledi. Konuşmakta olduğum adam kobranın kıvrımlarından birini araladı, birkaç tane daha güve çıktı içinden, şapka güvelerle doluydu. Parti sahibi kadın, benim yüzümden evi ilaçlatmak zorunda kalacağını söyledi. Belki kafası biraz fazla iyiydi; normalde çok tatlı, sevimli bir insandı.

Wilfredo'nun ertesi gün buluşup bir içki içme teklifini kabul ettim. Yeniden âşık olmak harikaydı, hele umutsuzluğa kapıldıktan bu kadar kısa bir süre sonra. Wilfredo'nun benden hoşlanıp hoşlanmadığı bile umurumda değildi. Onunla buluşmadan önceki otuz altı saat boyunca hissettiklerimle onun bir alakası yoktu. Ben vardım, Wilfredo vardı, bir de ona olan büyük aşkım vardı. Randevumuzdan bir gece önce evimde oturmuş

şarap içiyor (Château Bonnet, 4.99 dolar), sonunda bir tatmin duygusuna eriştiğimi düşünüyordum. Simli deri ceketimi giyip karşıdaki mezeciye yemek almaya gittim (rozbifli sandviç: çavdar ekmeği, Rus salatası ve domatesli), zıpkın gibiydim. Manhattan keşfedilmek üzere beni bekliyordu. Mezeciden dönerken iki apartman aşağıda oturan kadın (hep kapının önünde otururdu) parmağıyla beni gösterip gülmeye başladı. "Şu simli cekete bakın!" dedi. Bu, New York'ta yaşamanın bir parçasıydı, biliyordum, ama yine de moralim bozuldu.

Eve döndüğümde kutlamaya devam etmek için mecburen biraz daha şarap içtim, ertesi gün birkaç yeni desen çizerek, kendimi şımartarak oyalandım. Annem her zaman derdi ki, yapacak şeyin yoksa, telefonun da çalmıyorsa, fırsat bilip kendini şımart. Sonunda Wilfredo'yla buluşma vakti geldi. Sokaktan aşağı yürümeye başladım (saat akşam yedi sularındaydı), her şey harikaydı, akşamdan kalma olmanın dışında. Ama o bile sanki gerekliydi; doğanın bir parçasıydı, çevremdeki cansız varlıklarla - mesela binalar ve çöp tenekeleri - bir bağlantı kurmamı sağlıyordu. Önceki gece beni gösterip gülen şişman kadının önünden geçtim. Herifin tekiyle basamaklarda oturuyordu. "Şekerim, baksana" dedi. "Biliyor musun? Geçen gün giydiğin o simli ceket çok güzeldi." Elli yaşlarındaydı, uzun, ak düşmüş saçları ve minik kırmızı bir patates suratı vardı.

"Öyle mi?" dedim. "Sağol."

"Bak, bu, arkadaşım Rico. Seninle tanışmak istiyor." Yanında oturan aygırı gösterdi. Adamın Fu Manchu bıyıkları ve cam gibi gözleri vardı. Ben âşıkken herkes benimle arkadaş olmak istiyordu anlaşılan.

"Hayır, istemiyorum" dedi Rico.

"Harika bir akşam" dedi kadın. "Böyle senin gibi

enerji dolu birini görmek de çok güzel. Kimseyi incitmeyecek birine benziyorsun sen."

"Bunu söylemene sevindim" dedim. "Ama başım nasıl ağrıyor bir bilsen enerji düzeyimden şüpheye düşerdin. Bu bavul da epey ağır." Bunu sırf alçakgönüllülük olsun diye söylemiştim.

"Bak, ben de yorgunum" dedi. "Adın ne senin?"

"Eleanor."

"Benimki Agnes. Bak, Eleanor, bütün gece uyumayıp TV seyrediyorum, kokain müptelası arkadaşlarımın, Seattle'a gitmek için yedi yüz dolara ihtiyacım var, diye ağlaşmalarını dinliyorum. Bu ne biçim hayat, diyorum Ama şu senin simli ceketin var ya, dün seni gördüğümde dedim ki: Vay be, işte bak, göze çarpmaktan rahatsız olmayan biri."

"Çok özel bir cekettir" dedim. Bir gün önce beni gösterip gülerek küçük düşürdüğünü hatırlatmak istemedim.

"Sana kartımı vereyim" dedi Agnes. "Ben falcıyım, indirim yaparım sana. İstediğin zaman arayabilirsin, gece gündüz. Mahalleye ne zaman taşındın?"

"Ağustosta" dedim.

"Oo, daha pek yeniymişsin" dedi. "Ben tam otuz üç yıl, dört ay, iki gün, yedi saattir burada oturuyorum."

Her neyse, kartını alıp bir taksiye atladım, Wilfredo'yla buluşacağımız restorana gittim. Gittiğimde Wilfredo oradaydı, arka masalardan birine saklanmıştı, düz siyah bir peruk takmış, alnına da bant takmıştı. Müthiş klastı. Kahvesini nasıl istediğini ayrıntılı şekilde garson kıza anlatışını seyrettim. Kahvesinin yanında ayrıca, sıcak, kaynar süt istiyordu; yani iki parçalı bir *cappuccino*. Restoran çok romantik bir yerdi; duvarlarda Art Nou-

veau resimler, şıkır şıkır giyinmiş genç insanlar vardı. Hepsinin göz ucuyla bize baktıklarını fark ettim. Tanınan bir erkekle aynı masada oturmak hoşuma gidiyordu - sığlık olduğunu bile bile.

Beyaz şarap söyledim. İçkilerimizi içerken, Wilfredo'nun ne kadar yetenekli olduğunu konuştuk. Son derece duyarlı bir insandı, hayatta bir tek sevgilisi olmuş, ondan da yeni ayrılmıştı. "Bana kalırsa" dedi Wilfredo, "yetiştirilme tarzım yüzünden insanlarla ilişki kurmakta güçlük çekiyorum. Babam mimardı; başkalarına karşı çok yumuşak olduğu halde aile içinde çok sert ve mesafeliydi. Çatısından güneş enerjisiyle ısınan, çifte zarflı gibi bir ev projesi yapmıştı. Güneşten alınan ısı temelin altındaki kayaları ısıtıyordu. Sonra gece ısı kayalardan tekrar eve yansıyordu. Müthiş bir ekoloji olayıydı. Her neyse, bizimkiler boşandıktan sonra ağabeyimle ben babamızla birlikte, örnek evde yaşıyorduk. İlk yapılan örnek olduğu için bazı tasarım sorunları vardı; mesela su birikimi. Babamın uzaklığı bir yandan, rutubet bir yandan, etkilendim besbelli. İnsanlara yaklaşamıyorum."

"Bence" dedim, "iyi bir şey. Kayıtsız bir insan olmadığını gösteriyor." Masanın üstünden uzanıp elimi tuttu, çok içten, sevgi dolu bir hareketti bence. "Ben de ayrılığımı daha yeni atlatmaktayım." Elimi okşamamasını söyledim, ne diyeceğimi unutuyordum. "Nasıl bir duygu olduğunu bilemezsin" dedim. "Timsah ipnotize etmek gibi bir şey."

Wilfredo elimi bıraktı. "Nasıl yani?" dedi.

"Hani bazen hayvanat bahçesinde gösteri yaparlar ya, küçük timsahları ters çevirip karnını okşayarak ipnotize ederler, hayvan transa girer."

Wilfredo paniğe kapıldı. "Öyle bir niyetim yoktu" dedi. "Ellerin hoşuma gitmişti, o kadar."

"Babanla aran iyi mi?" diye sordum. Yüksek sesle konuşmak zorunda kalıyordum; yakındaki bir masada iki adam tartışıyorlardı.

"İki yakın arkadaş gibiyiz" dedi Wilfredo. "Eskiden çok kavga ederdik; hatta yıllar boyunca beni reddetmişti. Şimdi tek tartıştığımız konu, hangimizin istiridye soslu *linguine*'yi daha güzel yaptığı."

"Peki sen iflas ettiğinde bozulmadı mı?"

"Hayır" dedi Wilfredo. "Hatta çok destek oldu. Ne de olsa, kendisi mimarlık bürosunu açtığı ilk yıllarda iki kere batmış. Ama kendine güveniyormuş. Şimdi tek sorunu, benim bağımsız finansman bulmamı istiyor."

Sonra bir şey oldu: Yan masada tartışmakta olan iki adam ayağa kalkıp birbirlerine tekme tokat giriştiler. Garson kızlardan biri gelip adamlardan birini tutmaya çalıştı; kız belli ki judo veya güreş çalışmıştı, çünkü nasıl tutacağını biliyordu. Adamlardan biri ötekine komünist diyordu. O itişmede bizim masaya da çarptılar, Wilfredo'nun kahvesi örtüye döküldü. Hemen ayağa kalktım. "Gitsek iyi olur herhalde" dedim. Wilfredo hesabı öderken ben tuvalete gittim. Döndüğümde adamlar gitmişti.

"Ne olaydı ama, değil mi?" dedim.

Wilfredo takılarımı görmek istedi. Garson kız masa örtüsünü değiştirmişti, bavuldaki her şeyi çıkardım, slaytlar ve iki şapka da dahil. "Naftalin kokusu alıyor musun?" dedi Wilfredo. Başımı iki yana salladım. "Harika şeyler bunlar" dedi. "Hiç böyle bir şey beklemiyordum doğrusu. Biliyorum, mektubunda takı desinatörü olduğunu yazmıştın ama her zamanki bildiğimiz şeylerdir diye düşünmüştüm."

Gerçekten de heyecanlandığı açıkça belli oluyordu. Wilfredo'nun adımı daha önce duymamış, işlerimi görmemiş olmasına şaşırmamıştım tabii, ama Stash'ten ayrıldığımdan beri işlerimin gerçekten çok iyi gittiğini anlattım; bir yığın moda desinatöründen birlikte çalışma teklifi alıyordum, bir moda dergisinden beni arayıp takı kullanımında tavsiyelerle ilgili bir yazı hazırlamamı istemişlerdi, baharda bir Avrupa yolculuğu yapmayı tasarlıyordum. "Bütün bunları sana anlatmamın tek sebebi, bana göre etraftaki en heyecan verici desinatör olman" dedim. "Ben seninle çalışmak isterim. Ama genelde çok alçakgönüllüyümdür. İnan bana öyleyimdir; hayatta çok fazla aşağılandım, başka türlü olamam zaten."

Wilfredo anladığını söyledi. Sonra onunla yemeğe çıkar mıyım diye sordu, o gece değil, daha önceden verilmiş sözü varmış, belki haftaya bir gün. Tamam dedim.

Gerçekten ona yaklaştığımı hissediyordum. Çok meşgul olduğu halde, benimle telefonda konuşmak için zaman buluyordu; uzun uzun konuşuyorduk; son çizdiği modelleri, giysi patronları konusunda sorunlarını, bahar modellerinde yaratmak istediği etkiyi. Bu kıyafetleri tamamlamak için benim yapacağım şeyler konusunda da çeşitli fikirler veriyordu. Daha çok tarihi anıtlar ve on dördüncü yüzyıl Japon savaşçısı çizgisinde şeyler düşünüyordu. Ben de beğenmiştim bu fikri.

İlk çıktığımız gece çok romantik oldu; nehir kenarında el ele oturup konuştuk, Wilfredo eski sevgilisinden yakındı, ben biraz Stash'i anlattım. "Çılgın sanatçı tipi bir insandı" dedim. "Somurtmalarına dayanamıyordum, bir gün, altı hafta süren bir somurtmadan sonra artık bıktığımı, evi terk edeceğimi söyledim. Tabii ben gider gitmez kız arkadaşımın evinden beni arayıp özür

dileyeceğini sanıyordum. Ama maalesef öyle olmadı. Şimdi çok kırılgan bir haldeyim; insan biriyle yıllarca - en azından iki yıl- yaşayıp sonra birdenbire her şey nasıl biter, inanamıyorum."

Wilfredo kendi sevgilisinin sürekli kavga çıkardığını ve sinir krizlerinin çekilmez hale geldiğini söyledi. İkimiz de kavgadan nefret ettiğimiz konusunda fikir birliğine vardık. Kavga gereksizdi. İnsan ya sevgilisine derdini söyler, karşılıklı anlaşmaya çalışırlardı ya da o ilişkiyi unutmak daha iyiydi. Wilfredo'yla benim aramda derhal bir bağlantı kurulduğu kesindi. İkimiz de önemli bir şey söylerken tuhaf bir aksanla konuşuyorduk.

Belki de fazla konuşmuştum. Yeni tanışılan bir erkeğe geçmişteki bir ilişkiden söz etmenin hata olduğunu biliyordum. Ama aklıma ne gelirse dosdoğru söyledim, sonra pişman oldum. Çünkü söylediklerimin çoğuna katılmıyordum bile. Ama kelimeler ağzımdan bir kez çıkınca havada sarkıtlar gibi asılı kalıyordu, ya da tavandan sarkan o şeyler neyse onlar gibi işte.

Wilfredo'nun arabası vardı, beni eve bıraktı, ama önce uzun uzun, ihtirasla öpüştük. Her neyse, benim eve geldiğimizde Wilfredo çok iyi vakit geçirdiğini, bana gerçekten bağlanmakta olduğunu, hemen olmasa bile yakında beni arayacağını söyledi.

Birkaç gün sonra tekrar arayıp yemeğe davet etti; evine birkaç arkadaşını akşam yemeğine çağırmış, ben daha erken gidip ev sahibeliği yapabilirmişim istersem. Daveti bana çekici geldi; kendimi gofre pamukludan bir ev sahibesi kıyafeti içinde, kocamın (ya da nişanlım gibi bir şey) hayran bakışları altında misafirlere kanepe ikram edip konuşurken, gülüşürken hayal ediyordum.

Wilfredo beni görünce sevindi, ama köpeği Dora Mar başlangıçta hırsız olduğuma kanaat getirdi. Küçük,

kızıl benekli bir köpekti, girişte durmuş havlıyordu. Ama Wilfredo onu azarlayınca vazgeçip içeri girmeme izin verdi. Wilfredo'nun küçük, karışık bir evi vardı, o küçük mutfakta yemeklerle ilgilenirken ben de eşyalara baktım: bir formaldehit kavanozunda büyük bir ahtapot, doldurulmuş bir kılıçbalığı, bir çift kar ayakkabısı, duvara asılı ipekli bir Japon kimonosu, büyük bir akvaryumun içinde çok sayıda çirkin, pembe balık. Wilfredo kevgirden geçirerek elde domates eziyordu, bitirince bana bir bardak taze domates suyu ikram etti, ama ben şaraba devam edeceğimi söyledim.

Biz mutfakta öpüşürken misafirler gelmeye başladı. İlk gelen çift Mike ve Hank'ti, elli yaşlarında iki erkek. Hank sıska ve sarışındı, tuhaf tuhaf alışkanlıkları vardı. Başlıcası, konu değiştirme huyuydu, tam Ezra Pound' dan, Pound'un Eliot'ın şiirini nasıl katlettiğinden söz ederken, bir saniye sonra Mike'la bir tartışmaya giriyordu: On yıl önce evlerine hırsız girip evlerindeki yüz kişilik kokteyl partisinden birkaç dakika önce bunları bağlı ve kafalarında kese kâğıtlarıyla bıraktığında hangisi kabahatliymiş.

Ben gülmeye başladım, belki biraz da sinirden. "Harika arkadaşların var" dedim Wilfredo'ya. "Harikulade insanlar."

Sonra bir ressamla, sanat eleştirmeni olan erkek arkadaşı geldiler. Herkes ressamı son sergisinden ötürü kutladı. Sanat eleştirmeni, "Ben bir önceki sergisi kadar başarılı bulmadım" dedi. "Roger'a artık daha büyük tuvallere geçmesini söyledim ama dinlemedi."

Mike beni kanepeye götürüp Roger'ın duvarda asılı bir resmini gösterdi; resimde minik figürler, pastoral bir çimenlikte çömelmiş, dağ gibi bir bezelye yığınını andıran bir şeyleri yiyorlardı. "Wilfredo senden çok hoşlanıyor bence" diye fısıldadı kulağıma.

"Sahi mi?" dedim. "Neden?"

"Daha önce hiç bu kadar uzun saçlı biriyle çıkmamıştı" dedi Mike.

Huzursuzluktan, sürekli şarap içiyordum, Wilfredo'nun yemekleri ancak on birde hazır oldu, ama çok neşeli bir akşamdı. Dora Mar'ın sofrada kendine ait bir yeri vardı. Bütün erkekler ona yemekler ikram ediyordu. Bana biraz itici gelen kocaman, pembe bir burnu, salak, sevimli bir ifadesi vardı Dora Mar'ın. Gerçi konuşmaların çoğunun neyle ilgili olduğunu anlamıyordum ama buna alışıktım zaten. Bir ara, onlar ayrılmak üzere olan bir çift hakkında konuşurlarken, ben de bir katkıda bulunmaya karar verdim. "Günümüzde kadınların kuvvetli ve bağımsız olması gerekiyor" dedim. "Ama başka bir insana bağlanmak istemenin ne sakıncası var, ben anlamıyorum."

"Aman, saçmalama" dedi Mike. "Kadınlar gerçekten kuvvetli olsaydı, en önemli şeyin meslek olduğunu bilirlerdi; bu arada bir herif de olursa ne âlâ. Ama benim tanıdığım bütün kadınlarda Lane çeyiz sandıkları, *Bride* dergisi saplantı halinde, aynı 1950'lerdeki gibi."

Herkes bana baktı, ama benim söyleyecek başka lafım yoktu. Dora Mar bana doğru bir pençe salladı. Eski köpeğim Andrew çok daha güzel ve daha az şımarıktı. Ama belki zamanla Dora Mar'a alışırdım. Belki de Andrew'nun sadece iyi taraflarını hatırlıyordum.

Wilfredo mutfağa gittiğinde beni de yanına çağırdı. Güneşte kurutulmuş domates, taze domates ve tonbalıklı bir hamur işi hazırlıyordu. Yanına gittiğimde beni özlediğini söyledi.

"Ne güzel" dedim. "Yakınında olmak benim de hoşuma gidiyor."

Nihayet saat bire doğru misafirler gittiler. Hank'le

Mike gitmeden önce hafif yumruklaştılar, daha doğrusu, Hank isterse başka insanlarla görüşmeye hakkı olduğunu daha dramatik biçimde anlatabilmek için, Mike'ın suratına bir tokat attı; bunun üzerine Mike fırtına gibi çekip gitti; Hank de alelacele onun peşinden çıktı. Hepsi gittikten sonra biriyle uzun süre birlikte olmak herhalde hoştur dedim. "Sence de öyle değil mi?" diye sordum. "İnsanlar yıllardır birlikte olunca, aralarında neredeyse telepatik bir bağlantı oluyor herhalde."

Wilfredo anlaşılmaz bir bakış fırlattı bana, gözleri inanılmaz sarıydı.

"Hank'le Mike'ın kavga etmiş olmaları çok kötü tabii" dedim. "İkidir yakınımızda birileri dalaşıyor."

"Ben kavgadan hoşlanmam" dedi Wilfredo. "Klostrofobi duygusu verir bana. Oyun oynamayı beceremem; daha kavga başlamadan çekip giderim."

"Ben oyunun kurallarını hiçbir zaman öğrenemedim zaten" dedim. "Çocukken bile - Paçisi oyununda, pis yedilide - ne yapmam gerektiğini bir türlü öğrenemezdim. Artık herhalde öğrenmek için bile çok geç."

Wilfredo benim bu yanımı çok takdir ettiğini söyledi.

Sabah hamur işini ısıtıp yedikten sonra Wilfredo her şeyin çok güzel olduğunu söyledi; kişiliğimi de, fiziğimi de, takılarımı da beğeniyormuş. "Seni önceden tanıyor gibiyim" dedi. "Ama en güzel tarafı ne biliyor musun; seninle bu kadar rahat olmama rağmen, daha tanışmak için önümüzde dünyalar kadar zaman var."

Taksiyle beni eve bırakmak konusunda ısrar etti; kapının önüne geldiğimizde şevkle öptü ve ya o gün içinde ya da o gün arayamazsa (emin değildi, bir arkadaşı Chicago'dan o gün dönecekti, herifi görmeyi de çok istiyordu) ertesi sabah telefon edeceğini söyledi.

"Telefon numaramı kaybetme" dedim.

İlk bir-iki gün bulutların üstünde uçar gibiydim; kendimi kelebek gibi geçici, kısa ömürlü hissediyordum. Ama üçüncü gün hâlâ aramayınca acaba delirdim mi, her şeyi hayal mi ettim diye düşünmeye başladım. Atölyesinden de, evinden de aradım, ama her ikisinde de telesekreter çıktı. Birkaç kere mesaj bıraktım, ama hiçbirine cevap vermedi.

Belki telefon çalar diye evden çıkmamaya çalışıyordum. Beklerken, bir yandan da erkekleri kendine âşık etmenin yolları hakkında bir kitap okuyordum. Kitaba bakılırsa bir yerlerde hata yapmışım. Bir kere Wilfredo'nun telesekreterine mesaj bırakmamalıymışım -fazla ilgilendiğimi gösteriyormuş- ikincisi de, Wilfredo'yla kendi dilinde iletişim kurmak için bir çaba göstermemişim. Kitaba göre Wilfredo "görsel" erkek kategorisindeymiş. Onu kendime âşık etmek için iki şey yapmam gerekiyormuş: "görsel" bir dil, yani "Bu akşam çok iyi vakit geçirecekmişiz gibi *görünüyor*" türünden ifadeler kullanmak ve onu "Yansıtmak." Yansıtmanın anlamı şuydu: Diyelim masada otururken o eliyle çenesine dokunduğunda ben de aynı hareketi yapmalıymışım.

Bütün bunlara gerçekten inanıp inanmadığımdan emin değildim, ama vakit geçirtiyordu işte. Bir süre sonra, aramadığı için Wilfredo'ya kızmaya başladım. Yıllar önce kendi kendime verdiğim bir sözü hatırladım; ben asla kız arkadaşlarım gibi oturup bir erkeğin telefonunu beklemeyecektim. Zaten bu adamın insafına kalmış olmak yeterince kötüydü, kendime verdiğim sözü tutmamış olmak daha da beterdi.

Neredeyse fiziksel bir hastalık gibiydi. Evin içinde karnıma yumruk yemiş gibi dolaşıyordum. Telefonum

bozuk mu diye üç defa santralı aradım. Aradan birkaç gün geçti, hâlâ düzelmemiştim, annemi aradım. Annem akıl danışmak için Oklahoma'da oturan bir arkadaşını aramamı söyledi. Arkadaşı erkekleri kendine âşık etme konusunda uzmanmış ve onları gerçekten iyi tanırmış. Kadına telefon edip hikâyeyi baştan sona anlattım. Annemin arkadaşı "Doğrusu işler biraz fazla hızlı olup bitmiş gibi görünüyor" dedi. "Kendi ihtiyaçlarından asla söz etmemelisin, en azından kısa vadede. Bu sana çok dolambaçlı gelebilir, ama öyledir işte. Sevgi dolu olmalısın ama yoğun değil. Şimdi, benim önerim şu: Üç gün daha bekle, aramazsa tekrar deneyebilirsin. Serinkanlı ol, merhaba demek için telefon açtım de. Ama el altındaymışsın gibi konuşma. Mesafeli davran."

"O zaten bir ilgi göstermezken benim mesafeliymiş gibi yapmam çok zor" dedim. Olayın tamamı bir işkenceydi, TV'de *National Geographic* doğa belgesellerini seyretmiştim; hayvanların birbiriyle karşılaşıp küçük bir dansla kur yaptıktan sonra ömür boyu çiftleşmeleri haksızlık gibi gelmişti. Ne yapmaları gerektiğini tam olarak biliyorlardı; içgüdüsel davranışlarına güvenebiliyorlardı, onlardan önce annelerinin, ninelerinin de bir sorunu olmamıştı. Belki de annem hamileliği sırasında bir ilaç almış, bu da benim evrimsel, ortaklaşa bilgiyi edinmemi engellemişti.

"Bu herifin eşcinsel olmadığından emin misin?" dedi annemin arkadaşı.

"Bunu sormanız garip" dedim. "Nereden bilebilirim ki?" Sonra bana zaman ayırdığı için kendisine teşekkür ettim ve şehirlerarası aradığımdan artık kapatacağımı söyledim.

Telefonu kapadıktan sonra dolaba gidip zımbalı deri bilekliğimi ve iki yıl önce Stash'in doğum günümde aldı-

ğı siyah deriden, dikenli motosiklet kemerimi taktım. Hazırlığımı tamamlayınca Tao Yakı'mı elime alıp kanepeye oturdum. Postayla gelmiş bir plastik parçasıydı bu (kız arkadaşım sipariş vermişti), günde iki kere on beşer dakika elimde tutmam gerekiyordu; böylece kötü karmanım yanacak, geriye sadece ruhumun olumlu yönleri kalacaktı. Çıkarabildiğim kadarıyla, kötü yanım erkekler konusundaki zevksizliğimdi. Gerçeği kabul etmem gerekirdi; benimle ilgilenmeyen bir erkeğe ilk defa âşık olmuyordum. Ama salonunda çirkin mobilyalar olan insanlar bile, yıllar süren iç dekorasyon terapisi sonucunda, estetik ölçekte bir kademe atlamayı becerebiliyorlardı. Ben hep kendimi bu insanlardan üstün görmüştüm. Artık onlardan -bir bağlamda- hiçbir farkım olmadığını anlamıştım. Normal insan özelliklerinin hepsine sahiptim: sınırsız bir acı çekme ve para harcama kapasitesi.

Tao Yakı broşüründe, aletimi kullanmaya devam ettiğim sürece, hayatımın çok kısa zamanda bir düzene gireceği yazılıydı. Plastik parçası pembe-yeşildi, küçük beyaz benekleri vardı. On beş dakika elimde tuttuktan sonra beyaz benekler karardı; herhalde kötü enerjimi emdiklerinden. Bu kadar enayi olduğum için kendimle alay ettim: Oyuna getirilmiş gibi hissediyordum kendimi, hani şu gazetede okuduğum, bankanın önünde dolandırılan yaşlı kadınlar gibi. Adamın biri elinde bir zarfla yaklaşır, para bulduğunu, kadınla paylaşmaya razı olduğunu söyler, güvence olarak da kadının kendi parasını ortaya koymasını ister. Sonra dolandırıcı, kadının para zarfını alır, "bulduğu" parayı ona verir, zarfın içinden mutlaka boş kâğıt parçaları çıkardı.

Ama benim durumumda dümenin ne olduğunu çıkartamıyordum; belki de kendi kendimi oyuna getirmekteydim aslında. Adamın teki niye benimle ilgileni-

yormuş gibi yapsındı ki? Bu gibi şeyler düşünürken on beş dakika kıpırtısız oturmak zor oluyordu, ayrıca zaten benim tek istediğim telefonun çalması ve Wilfredo'nun karşıma çıkmasıydı.

Cuma akşamı olduğunda oturup beklemekten sinirlerim o kadar bozulmuştu ki ne yapacağımı bilemiyordum. Modern dünyada nasıl davranmam gerektiği konusunda ne bir harita, ne bir talimat, ne de bir örnek vardı önümde. Tek başıma olmaktan niye bir çeşit huzur bulamadığımı da anlamıyordum. Sonra cebimde Agnes'in, biraz ötede oturan falcı kadının verdiği kartı buldum ve onu aramaya karar verdim. Onunla konuşmaya biraz çekiniyordum, ama Wilfredo'yla ilgili birkaç soru yazdım, "Beni arayacak mı?", "Nerede hata yaptım?" gibi, birkaç tane de mesleğimle ilgili soru ekledim ve numarasını çevirdim.

Ters bir kadın sesi cevap verdi telefona, kim olduğumu sordu. Açıklayınca ahizeyi elinden bırakıp "Agnes!" diye bağırdı.

Sonra Agnes geldi telefona. Aradığıma şaşırmamış gibiydi, ama nezle olduğunu ve bazı insanlara telefonda fal baktığı halde burnunu silmek için sık sık ara vermek zorunda kalacağını, bu yüzden de bir gün sonra cebimde otuz dolarla evine gidersem daha iyi olacağını söyledi. Tamam dedim, yalnız o anda herifin birinin beni arayıp aramayacağına taktığımı, bu yüzden de sinirlerimin bozulduğunu söyledim. "Hemen şimdi herhangi bir şey söyleyemez misin?" dedim.

Agnes, Wilfredo'nun muhtemelen hayatımda önemli bir yeri olmadığını, bazen insanın -yani ben- kesinlikle yalnız kalmak istemediği, sevecek birini aradığı dönemler geçirdiğini söyledi. Ama geçmişteki hayatlarımdan

birinde başıma gelen bir şey yüzünden sürekli aynı kalıbı tekrarlama eğilimindeymişim; yani özellikle bana kendimi reddedilmiş hissettiren bir erkek tipiyle ilgileniyormuşum. Ancak, kısa bir süre sonra Lenny adında bir adamla tanışacakmışım, aradığım insan oymuş.

Yatışmıştım, ama gene de Wilfredo'nun beni arayacağını duymak isterdim. Wilfredo'yla benim birbirimiz için yaratılmış olduğumuza öyle sarsılmaz bir inancım vardı ki. Agnes, şu anda yaşadığım şeyin, göğsümü sıkan madeni bir ele benzediğini anlamamıştı herhalde. Sanki minik bir TV'nin içinde bir diziye saplanmış kalmıştım, olaylar benim düşündüğüm gibi gelişmiyordu. "Onu bir daha arasam olur mu?" diye sordum.

"Eğer ararsan neşeli ve hafif bir tonda konuş" deyip kapattı.

Şehrin kuzeyine gidip Wilfredo'nun evinin, atölyesinin oralarda pusuya yatmaya karar verdim. Evden atölyeye giderken yakalayabilirdim pekâlâ, tuhaf saatlerde çalıştığını biliyordum.

Metroda giderken, San Francisco'da Humphrey adında bir balinayla ilgili bir yazı okudum gazetede, sürekli balina sürüsünden ve kıyıdan ayrılmaya çalışıyor, uzağa yüzüyormuş. Kendisini inceleyen bilim adamları bu tuhaf davranışının bir sebebi olduğu kanısındaymışlar. Hamile bir dişi olabilirmiş. Eğer öyleyse, davranışı anlaşılırmış; bebeğini doğuracak sakin bir yer arıyormuş. Besbelli bu bilim adamları evrende bir düzen olduğuna inanıyorlardı, her şeyin bir açıklaması vardı, kendileri tarafından bilinmese de.

Tam o sırada, adamın teki bindi metroya ve çantası bacaklarıma çarptı. Üstünde durmadım. Saygın bir adam gibi görünüyordu, kahverengi iş çantası, kahverengi takım elbise, zararsız bir tip. Tekrar okuduğum yazıya

döndüm, ama birkaç durak sonra tam önümde bir kavga patladı. Adam iniyordu, binmekte olan birine çantasıyla çarptı. Ben kafamı kaldırıp baktığımda çok bıçkın görünüşlü bir sokak kızı (on beş yaşlarında, ayağında süslü bağcıklı lastik ayakkabılar, üstünde deri ceket) adama bağırıyordu: "İnsan bir afedersiniz der!"

Adam kıza küfretti. "İn aşağı da kavga edelim" diye bağırdı kapının öbür tarafından.

Kız da birkaç küfür savurdu. Yanında iki tane de fırlama kız arkadaşı vardı. "Gösteririm gününü sana!" diyordu.

Adam kıza yandan, karate stili bir tekme atmayı başardı. Kız tam zamanında, kapılar kapanırken üstüme doğru geriledi, tren hareket ederken adamın sırıtan yüzünü gördüm. Kız gerçekten altüst olmuştu, besbelli görünmeye çalıştığı kadar bıçkın değildi. Adamın bana da çarptığını söylemek istedim kıza, ama çok öfkeli görünüyordu.

Adam daha önce sadece okuduklarımdan bildiğim hasta ruhlu insanlardan biriydi herhalde. Kadınların ayağına basmaktan hoşlanan adam gibi. Onu Merkez Garı'nda bir kalabalık içinde zorlukla ilerlerken canlandırdım gözümde; çantasının sivri kenarıyla tek tek bütün kadınlara çarparken. Böyle rasgele bir öfke bana anlamsız geliyordu, ama belki de bu adam bir doğa kuralına uyuyordu. Ben kim oluyordum, bu tip şeyleri yıllarca inceleyen insanlardan daha az inanç duyacak?

Wilfredo'nun evinin durağına geldiğimde, bir süre sokaklarda süründüm, çiseleyen yağmurun altında durdum, gelip geçen yüzleri seyrettim. Herkesin yüzünde iki göz, bir burun, bir de ağız vardı, ama yine de her yüz ötekinden biraz farklıydı. Birbirine benzer iki yüz göremedim, ama gene de hepsinde bildik ifadeler vardı:

umutsuzluk, yorgunluk, sevinç, sıkıntı. Saatlerce durup geçenleri seyredebilirdim sanıyorum. Bir aciliyet kalkmıştı ortadan. Yüzler formüle bile edemediğim bir sorunun kısmi cevabı gibiydi. Ama bir süre sonra yağmur hızlandı, bir kitapçıya girdim. Dört kitap aldım: Dale Carnegie'den *Üzüntüyü Bırak Yaşamaya Bak;* kendi hayatının senaryosunu yazmak için insan ilişkisi analizi konusunda bir kitap; *Otuz Günde Bir Erkeği Nikâh Masasına Oturtma Sanatı;* bir de reinkarnasyonla ilgili kitap. Dördü yaklaşık otuz dolar tuttu, eve gittikten sonra açmaya niyetliydim paketi, ama sokağa çıkar çıkmaz kâğıdı yırtıp birini çektim, yağmurun altında, metroya doğru yürürken okumaya başladım.

geleceğin kadın kahramanına övgü

Kız kardeşim sonunda yedi katlı bir binanın en üst kat penceresinden, çırılçıplak aşağıya attı kendini. Uzun bir olaylar zincirinin sonunda oldu bu. Ehliyetini geri alamıyordu. İçkili araba kullandığı için bir trafik sınavına girmek zorunda kalmış, bu yüzden de tehlikeli birtakım tiplerin arasına düşmüştü; kız kardeşimi, yaptıklarının hiçbir şeyi değiştirmeyeceğine inandıran, guru gibi biri. Antik Yunan'daki kahramanların kaderi buydu işte: Kimileri yedi kapılı Thebai'de bir savaşta telef oldular; kimileri Troya'da, Helene için savaşırken. Bunlar tanrılarla ölümlü kadınların oğullarıydı.

Ama ötekilerin nasıl öldükleri yazılı değil: bazıları sürekli taciz edilmekten, bazıları dırdırdan, bazıları da çevrelerindeki harikulade dünyaya layık olmadıklarından. Her neyse, tanrılarla insanların oğulları ve kızlarına çok uzun süre ortalıkta kalmak hiç nasip olmamıştır zaten; kız kardeşim bu eski çağlara bir göndermeydi. Antik Yunan'da ilk insan ırkı altındandı, çabasız, acısız, tanrılar gibi yaşarlardı, ihtiyarlamazlar, ölüm uykusuna yatarlardı. Ama şu anda kız kardeşimden söz ediyorum. Altın ırk insanlarının içleri boştu, kolayca bükülüp eritilebilirlerdi. Kız kardeşimi ölmeden önce son olarak bir kere görebildim; bütün vaktini geçirdiği barlardan birinde buluşacaktık; uyuşturucu kullanmak, içki içmek ve erkek tavlamak dışında tek yaptığı şey bara gitmekti. Bir

akşam Gulag Takımadaları'nda buluştuk, son sevgilisi vardı yanında. Bir *rock-and-roll* grubunda çalıyormuş, otuzlarında, eski *junkie.* Yetmişli yılların başlarında kadın kıyafeti ve makyajla sahneye çıkan bir *rock* grubuyla hit olmuş. İyi bir gruptu ama, hatırlıyorum, o zamanlar çok dinlerdim. Yıllardır kendi başına çalışıyormuş, sonunda bir solo albüm çıkarabilmiş piyasaya, Avrupa ve New York'ta doğru düzgün para kazanmış, ama çok yorucu bir hayatmış.

Ya da öyle söylüyordu. Onlarla buluştuğum akşam daha geç bir saatte yakındaki bir kulüpte çalacaktı. Herifi gözüm tutmamıştı; kurnaz bir yabancı suratı vardı, tam dolandırıcı suratı. Ayrıca Fransız'dı, bense kesinlikle Kuzey İtalyalı tipini tercih ederim. Sigarasının külünü kız kardeşimin üstüne üstüne silkmesinden hoşlanmamıştım, kız kolunu omuzlarına dolamaya kalkınca silkinmesinden de; kardeşimde daha önce hiç görmediğim bir köpek yavrusu umutsuzluğu vardı. Çirkin bir duygu verdi bana herif, sanki kardeşimle yatakta her ne yapıyorsa, bu bizim kıza aslında tali bir zevk veriyormuş gibi; anlatabiliyor muyum? Uzun, kıvırcık siyah saçları, çıkık elmacık kemikleri vardı; eski, omuzları hafif vatkalı bir kazak giymişti. Herhalde aslında kız kazağıydı, üstüne çok küçük geliyordu. Ama kazağın içinde çok şeker görünüyordu, fettan bir ibnecik. Düşürdüğüm bir doları almak için yere eğildiğimde, baktım üstünde flanelden uzun bir kışlık iç çamaşırı, ayağında hepsi çeşitli yerlerinden delinmiş, altındaki çorabı gösteren dört-beş çift çorap ve aşınmış kovboy çizmeleri var. Elimi sıkmak üzere ayağa kalktığında çok matraktı; flanel iç donuyla kız kazağı ona bir Robin Hood havası veriyordu; önüne bir kamış örtüsü takmalıydı yahu!

Altmışlardan sonra bir gelişme gösterememişti anla-

şılan. Benim için mahzuru yoktu; ben de gene saçlarımı atkuyruğu yapıyordum. Kardeşim beni öpmek için ayağa kalkarak, "Atkuyruğunla John Paul Jones'a benzemişsin" dedi.

"Evet" dedi Jonny Jalouse, "ya da - neydi adı? Paul Revere and the Raiders." Hafif peltek, şarkı söyler gibi, Fransız aksanıyla konuşuyordu. Gulag'da devamlı bunun gibi bir yığın kertenkele kılıklı herif dolaşırdı; bu, çoğundan daha hoştu, hem kız kardeşim ona takıldıysa bir numarası vardı demek. Kötü müzisyen sayılmazdı. Benim esas ilgimi çeken, ağzıydı; sanki ana rahminde suratına bir öpücük kondurulmuş, sonra da ağız haline gelmişti.

Zincirleme Gauloise içiyordu; aslında rahatsız olmamam gerekirdi ondan, başka bir yerde olsa, arkadaşım Sherman'ı hatırlatabilirdi bana, mülayim bir çocuk. Ama kız kardeşimin gözü morarmıştı; ne oldu diye sormadım. Herif gülümsediğinde iki sıra siyah diş koçanı çıkıyordu ortaya.

O kadar üzüldüm ki müzik dolabına gidip bir Frank Sinatra koydum; masaya döndüğümde herif tekrar baştan ayaklara kalktı, abartılı bir nezaketle. "Seninle tanıştığıma ne kadar memnun olduğumu anlatamam" dedi. "Daha sonra beni dinlemeye gelecek misin?"

Başımı iki yana salladım. "Gelemem" dedim. "İş yetiştiriyorum; Avrupa'ya gitmeden bitirmem gereken bir resim var."

"Ne zaman gidiyorsun?" dedi Jonny.

Elime bir diş ipi alıp dişlerinin arasına geçirmek isterdim; çok makbule geçerdi herhalde. Ya da şöyle eğe gibi bir şey olsa da köpek dişlerini yuvarlatsaydım; amma sivri bir Dracula'ydı be. Sahne makyajı -belki de her

zamanki makyajıydı, bilemiyorum- çok abartılıydı: kapkara gözler, kıpkırmızı balık ağız. "İtalya'ya gidiyorum" dedim. "Roma'ya. Orada bir atölye tutup resim yapacağım."

"Amaretta ressam olduğunu söyledi, öyle mi?" dedi herif.

"Evet" dedim. "Ben bir duble buzlu votka alayım, olur mu?" Jonny Jalouse elde sarılmış bir sigara çıkarıp yaktı. "Esrarlı" dedi. "İster misin?" Başımı hayır diye salladım.

Kız kardeşim kötü durumdaydı: Bu herifin yanına oturmuş, saçları pis, yüzünde sivilceler. Üstünde eski ipek gömlek gibi bir şey vardı, lime lime, bir de deri ceket. Çok kötü muamele görmüş, yıkanmaya ihtiyacı olan biri gibi görünüyordu; bundan, çok fazla kokain aldığı sonucunu çıkardım. "Gözüne ne oldu?" dedim.

"Bende kansızlık var" dedi. "Dolap kapağına çarptım, kansızlık olduğu için gözüm morardı."

"Aileden geçtiği kesin" dedim.

"Neredeyse gözümü çıkarıyordum. Önce dedim ki kendi kendime: Tamam, artık işim bitti, kör oldum, sarhoş araba kullanma kursunu nereden bulacağımı bile düşünmem gerekmeyecek."

"Sahi" dedim. "O hikâye ne oldu?"

"Trenton'da bir yere gittim, değerlendirme sınavına girmek için. Ben bu adamlar sahiden bana yardım edecekler sanıyordum. Kırk kişi falandık, büyük bir odadaydık hepimiz, bir sınav kâğıdı verdiler. Çeşitli sorular vardı, 'Ne kadar zamanda bir sarhoş olursunuz?' filan gibi. Ben dürüst cevap verilecek sanıyordum. Herkesin yılda bir-iki kere diye yazdığını bilmiyordum. Ben haftada dört-beş gece diye yazdım. Aslına bakarsan *coke* almasam sarhoş olmam. Ama *coke*'tan sonra hızımı kese-

cek bir şey gerekiyor, sırf rahatlamak için dört-beş bira içiyorum."

"Sen bu işi biraz azaltsan iyi olacak" dedi Jonny.

Bunun üzerine birden içimde Jonny'ye karşı bir sevgi dalgası kabardı, başımı salladım. "Bu herif ne dediğini biliyor Amaretta" dedim.

"Kapa çeneni. Sınavda daha bir yığın soru vardı: 'İçki içtikten sonra araba kullanır mısınız?' Ben dosdoğru cevap verdim. Tabii kâğıtları verdiğimizde ben deliymişim gibi bir durum çıktı ortaya. Benden başka herkes yalan cevaplar vermişti. Onlar normal gözüküyordu, halbuki ben dürüstlüğüm yüzünden başıma iş açmıştım. Beni ufak bir odaya aldılar. Bana hiçbir şekilde yardım edemeyeceklerini, benim sorunumun onları aştığını söylediler. Ya tedavi olmam gerekiyormuş, ya da dört saatten fazla süren bir kurs bulmam, daha ziyade otuz saat filan gibi. Ehliyetimi geri alamıyordum yani. Ben de tekrar New York Eyaleti Ehliyet Dairesine gittim, biz bir şey yapamayız dediler. Ama oradaki heriflerden biri bana acıdı, beni kursuna kabul etmeye razı oldu. 'Sanırım değişmeye çalışıyorsunuz' dedi. 'Belki size yardımcı olabilirim. İçine düştüğünüz durum kendi kabahatiniz, ama gene de... bakalım.' Her neyse, bu adam hakikaten kurtardı beni, tam bir guru oldu benim için. Ufak tefek, çelimsiz bir adamcağızdı, hep siyahlar giyinirdi. 'Eğer siyah giysiler içinde enerji yansıtabiliyorsan, her şeyi yapabilirsin demektir' derdi."

"Ben sıkıldım Amaretta" dedi arkadaşı. "Biraz tilt oynayayım."

"Kıyak herif" dedim o gittikten sonra.

"Evet" dedi. "Hakikaten acayip iyi oldu benim için... dengeledi beni Marley."

"Ee, peki bu guru yardım etti mi?"

"Evet. Beni 'Herhangi Bir Şey Yaparak Para Kazanmanın Yolları' diye bir kursa gönderdi. Hiç fena fikir değil diye düşündüm ben de. Kursa kaydolan diğer insanlar da aynı şeyi düşünmüş; hobilerden nasıl para kazanılır filan gibi. Mesela örgü örerek. Ama öyle çıkmadı; ilk derste herif, insanın başına gelen her şeyin, kendisi öyle istediği için geldiğini anlattı. 'Sonsuza dek yaşayabilirsiniz' dedi. 'Ölmemizin tek sebebi, ölmeyi istememizdir.' Kızın teki, 'Yani ben bıçaklanıp soyulmak mı istiyordum, onu mu demek istiyorsunuz?' dedi.

"Hoca, 'Evet, öyle' dedi. Öyle bakmasana canım suratıma; ilk dersten sonra bir daha gitmedim. Tekrar guruma döndüm. Beni semazenlik kursuna gönderdi. Sufi dininin bir parçası oluyor. Saatlerce şarkı söylememiz gerekiyordu, adamın biri de başımızı nasıl daire biçiminde çevireceğimizi öğretiyordu. Hiçbir şey düşünmeyin diyorlardı. Çok zor bir şey biliyor musun; bana çok zor geldi, o kursa da bir daha gitmedim. Ama şimdi, Jonny'yle tanıştığımdan beri iyiyim. Çok dengeli bir insan, benim üzerimde olumlu bir etkisi var..."

Sanki söylediklerini kanıtlar gibi, Jonny yanında önceden tanıdığım iki Alman torbacıyla birlikte masamıza geldi. Aralarında fan fin fon Fransızca çene yarıştırıyorlardı. Kardeşim masanın bir ucunda kendi kendine mırıldanıyor, ağır ağır öne arkaya sallanıyordu, hâlâ semazenlik kursundaymış gibi.

Kız kardeşim bu perişan haliyle bile güzeldi; ona neredeyse hayatım boyunca ne kadar kötü davrandığımı düşününce kahroldum. Hiçbir şeyin kirletemediği o duru gözleri, *National Geographic* dergisi fotoğraflarında Karaib Denizi'nin rengi gibi. Bir de o hep üstünden yayılan ahududu kokusu, sıcak bir yaz gününde kırlardaki ahududu kokusu. Etrafta uçuşan arılar: Bunlar dü-

şüncelerini temsil ediyordu, başkalarının gözünde rasgele, ama kendi gözünde anlamlı. Partal bir deri ceketle bile hoş görünüyordu; avını hakladıktan sonra ağzında kanlarla mayışmış dinlenen dişi bir aslan gibi.

Almanlardan biri kardeşime bir içki daha getirdi. Bir dikişte içti; altın-krem rengi bir şeydi, belki şeri ama hiç sanmıyorum. Hepsi ara ara Almanca'ya kayan tiz Fransızca çığlıklar atıp kıkırdıyorlardı, hepsi de çok süslüydüler, ilkel bir biçimde: altın takılar, leopar derisi çizmeler, timsah kemerler. Bir de kürk paltolar, demek durumları fena değildi. "A, bu arada" dedi Amaretta, "Size lezbiyenlik tecrübemi anlattım mı?"

"Hayır" dedi Jonny. "Matrak bir şey herhalde... anlatsana." Torbacılardan birine Almanca bir açıklama yaptı; herif biraz anlar gibi görünüyordu ama İngilizce bilmiyordu. Herkes sustu. Besbelli ilgilenmişlerdi.

"Boşandıktan sonra Rafe'le benim yazlık ev bana kaldı. Geçen hafta tek başıma oradaydım... sıkıntıdan patlıyordum. Çaresizlikten kasabanın lezbiyen barına gittim. Gidilecek yer yoktu, akşam saatlerini bir şekilde geçirmem gerekiyordu, her zamanki gibi. Rıhtımın ucuna kadar yürüyüp iskeleye sımsıkı bağlanmış, sert kış denizinde yükselip alçalan balıkçı teknelerini seyretmiştim... iplerle, ağlarla, bütün diğer balık tutma malzemesiyle yüklü, küçük, geniş karınlı tekneler; birdenbire sanki başka bir zamandaymışım gibi oldu... kar atıştırıyordu, dalgaların köpükleri bembeyazdı. Küçük köpeğim de kucağımdaydı... ceketimin içinde tir tir titriyordu. Çok soğuk, fırtınalı bir havaydı, küçük köpeğim olmasa çok hüzünlenirdim, ama o vardı, ceketimin içinde titriyordu...

"Yürüyerek kasabaya döndüm, dolaşırken The Cellar diye bir tabela gördüm; dar, taş merdivenlerle inili-

yordu. Kapıyı açtım, içerisi sıcacıktı. Dışarıda fırtına vardı. Burası sıcaktı, pembe bir ışıkla aydınlatılmıştı. Kızlar konuşup gülüşüyor, kahkahalar atıyorlardı, hepsi ne kadar mutlu görünüyorlardı. Ama ben içeriye girince bir anda hepsi sustu... gözlerini dikmiş bana bakıyorlardı. Sadece arkada televizyon bar bar bağırıyordu. Böyle kadınlarla dolu bir bar ne güzelmiş, hepsi konuşuyor, gülüyor, mavra atıyor, ne kadar samimi bir yer! diye düşündüm. Ama hepsi bir anda susunca, dank etti, ay, tabii ya, burası lezbiyen barı, bunların hepsi eşcinsel kadınlar! diye. Utandım... kızların biri alçaktan, uzun bir ıslık koyuverdi... ama sonra da, saçmalama, bu kadınların cinsel tercihlerinden sana ne? dedim. Benimkinden de onlara neydi? Sıcak bir yerdi, havası da hoşuma gitmişti... Küçük köpeğimin ısınacak bir yere ihtiyacı vardı... Yine de içeri girip köpeği bir masaya bıraktıktan sonra bara, içki almaya gitmek için kendimi zorlamam gerekti. Kıpır kıpırdım... çok gergindim. Ben bu gerginlik anlarından çok hoşlanırım, tam bir daha hiç gerginlik hissetmeyeceğimi düşünürken, gözlerimi açtıracak bir şey olur. Sanki gözlerimin üstünde bir deri oluşmuş, sıkkınlığı artık becerebilecekmiş gibiyken bir şey olur... sarsılır ve yine canlanırım. Belki de tek başıma o bara bu yüzden gitmişimdir. Peki ama ben niye bu kadar alaycıyım? Niye kendimi hep sert, acımasız, başkalarını kendimden de sert görüyorum? Belki fazla televizyon seyretmektendir... yıkılmış bir yuvanın çocuğu olmak, ya da günlük gazetelerde çağımıza ilişkin acıklı bir bilgi olarak çiziktirilen başka bir sebep yüzündendir : çocuklar niçin uyuşturucu kullanıyor ya da sevgili Abby'ye bir okuyucu mektubu. Hem zekice, hem de bilgece bir cevabı vardır hep sorunun, ama sorunu yaşayan kişiye bir çözüm getirmez."

Almanlar sıkılmaya başlamıştı, kardeşim bunu sezmiş olacak ki, hikâyesine döndü.

"Önce hiçbiri benimle konuşmuyordu. Kızların çoğu on sekizinden fazla göstermiyordu... kısacık kırpık saçlar, deri ceket, somurtkan bir ifade. Önce kadınların hiçbiri benimle konuşmadı; doğruyu söylemek gerekirse, rahatlamıştım. Uzun bir süre oturup konuşmalarını dinledim, hepsinin adını ezberledim... Betty, aynı akşam, daha erken bir saatte yemeğe gittiğimde benim masaya bakan garson kız, deniz rüzgârından titreyerek geldi, saçındaki kar taneleri hemen eridi. İçeri girdiğinde beni fark etmeyip televizyon seyretmeye gitti... TV'deki şova gülmediği zamanlarda Amy'yle oynaşıyordu. Küçük arkadaşı Amy, Betty onu okşayıp boynunu öperken (sadece reklamlar sırasında) fare gibi barda oturuyordu. Burada oturmaktan hoşlanmam ne garip, diye düşünüyordum... Bir an, ilk içeri girdiğimde çok çekici gelmişti. Ama şimdi kırık görünüyordu, oradakilerden herhangi biriyle arkadaşlık edebilmem için aynı cinsel eğilimlere sahip olmam gerekiyordu sanki. Gerçi açıkça konuşmak gerekirse, arkadaşlıkta da iki kişi arasında ortaklaşa bir şeyler olması gerekir. Benim arkadaşlığa bakışım biraz alaycıdır: Arkadaşlığın temeli bence insanların birbirini kullanmasıdır. Öyle düşününce, iki kız niye arkadaş olur? Sırlarını anlatacak birine ihtiyaç duydukları için... ya da aynı işte çalışıyorlardır, birlikte öğle yemeği yiyecek birine ihtiyaçları vardır. Ya da, çoğu zaman, ikisi de erkeklerle tanışmak ister, ama tek başlarına çıkıp aramaya cesaretleri yoktur. Yani gerçek arkadaşlık nadirdir... insanlar kullanılıp atılabilecek şeylerdir; iki arkadaştan biri başka şehre taşındığında önce bir mektuplaşma çabası olur... sonra birkaç şehirlerarası telefon, tatilden bir kart... sonra tutulamayan ziyaret sözleri....

"Barmen Billy erkek kıyafeti giymişti... Belki saçını biraz uzatsa tombul yüzüne daha çok gidebilir, çekici bir kadın olabilirdi... bir de kendini o kadar erkeksi davranmaya zorlamasa. Belki eşcinsel olduğunu ilk öğrendiğinde bunu duyurmak ihtiyacı içindeydi. Ama zamanla lez rolü başka şeye dönüşmüştü. Katılaşmıştı, artık bir insanın dokunabileceği bir şey kalmamıştı içinde, o da boşvermişti...

"Kendi kendime düşündüm. Başıma gelebilecek en kötü şey ne diye? Uyandığımda bacaklarımın arasında bir erkek suratı yerine bir kadın suratı olacak. Aman ne matah! Ama yine de o pis duygudan kurtulamıyordum. Erkeklerin aç bakışlarına alışıktım, ama bir kadın sürüsü çok farklı bir duygu veriyordu. Hepsi kıyafet değiştirmiş bıçkın küçük haydutlar gibiydiler... çoğu birbirine benziyordu. Bu taşra kasabasında seçkin bir lezbiyenler grubu yoktu tabii ki. Daha çok işçi sınıfından insanlar gibiydiler. Belki yazın garson olarak çalışıp kışın da orada kalıyorlardı, bilmiyorum.

"Allah kahretsin! Tilkilerin arasına düşmüş civciv gibi hissediyordum kendimi. On-on iki kişiydiler... Hepsinin saçları kısa ve nötr bir renkteydi, çoğu da siyah yelek giymişti, erkek yeleği. Tuhaf bir şey, ben başka bir kadınla ilgilenecek olsam, çok güzel, büyük ağızlı, uzun kıvırcık saçlı bir kadın olsun... üstüne eski Victoria stili bir gecelik gibi bir şey giysin isterdim. Herhalde, kendime benzeyen birini daha çekici bulurdum demek istiyorum; kendini beğenmişlik olsa gerek. Arkadaşlarımın birçoğu bana özenir, gerçi mutsuz olduğumu söylemekten hiç çekinmem...ama ufak tefek olmaktan memnunum, minyonum, kemiklerim hafiftir, bir erkek arkadaşım vardı, hayretler içinde bileğimi tutup 'Amaretta, bileğin o kadar ince ki elimle çıt diye kırabilirim!' derdi.

Saçım şeftali rengidir, şeftali ve amber (küçük köpeğimin tüyleri aynı tonda; rengi uyuyor diye seçtim onu), tenim de eskiden şeffaftı... soğuk havada yürüdüğüm zaman yanaklarım kıpkırmızı olur... minik, düzgün dişlerim vardır, her gece pırıl pırıl oluncaya kadar fırçalar, diş ipiyle temizlerim... ellerim uzun ve incedir... bir keresinde kuyumcuda sırf vakit öldürmek için yüzük deniyordum, kuyumcu 'Ah, ne kadar güzel elleriniz var, piyanist olmalıymışsınız!' demişti. Ama bende öyle bir yaratıcılık yok. Aslında dansçı olabilirdim... ben giysilerimi fırlatıp çırılçıplak aynanın karşısında salınırken küçük köpeğim dans etmeye bayılır! Zıplayıp oynamayı da çok sever...

"Ama kısa saçlı ve yelekli olmayan kadınlarda bile bir sertlik vardı: incecik alınmış kaşlar. Tuhaf şey, hem erkeksi ya da en azından androjen görünmeye çalışıyorlar, hem de niye kaşlarını alıyorlar? Alınmış kaşa hiç dayanamam... insanın bütün yüz ifadesini bozar, çok sert bir görünüş verir kızlara.

"Niye bu kadar uğursuz bir duygu uyandırıyorlardı, hâlâ bilmiyorum... yalnız hepsi hem bana, hem de birbirlerine duygusuz bir şekilde bakıyorlardı... yani tamamen cinseldi. Bir tek şey için gelmişler oraya gibi. Aslında normal bir bekârlar barında bile heriflerin çoğu korkuyor gibi görünür, sırf konuşmak daha çok hoşlarına gider -genellikle gördükleri çeşitli filmleri anlatırlar- aslında kızların elbiselerini yırtıp atmak filan istemezler. Yani, kızlara asılanlar bile genellikle bir tek arkadaşlarına gösteriş olsun diye yaparlar, tafraları bir çeşit roldür, komiktir.

"Her neyse, konuyu dağıttım. Bardakiler yavaş yavaş dağılmak üzereydiler, Betty, Amy'yi şefkatle kürk taklidi bir cekete sarıyor, Jacy TV anteninden şikâyet ediyor,

Karen da tek başına dans edip ağlıyordu... Çünkü Jacy ona küsmüştü, Karen bir daha Jacy'nin suratını görmek istemiyordu, ama kasabada kızların gidebileceği başka bir yer yoktu. Son bir içki içmek üzere bara oturdum, eve dönmeyi düşünüyordum, küçük köpeğim uyumaya çalışıyordu...

"O sırada, tuhaf ama, ilgimi çeken bir kadın girdi içeri. Önce düşündüm ki: Bir kadın seçmek zorunda kalırsam -söylemeyi unuttum, bu arada hep kafamda iğrenç bir ses şunu yap, bunu yap deyip duruyordu, aslında yapmak istemediğim şeyler- o akşam kadınlardan birini seçmek zorunda kalırsam, güzel bir kadın bulurum dedim. İki tane güzel kadın vardı barda, biri parlak siyah saçlıydı, uzun, tünik gibi bir kazak vardı üstünde, öteki kadın ortaokuldan bir arkadaşıma benziyordu, çok solgun yüzlü, çilli... ama o kadar pespayeydiler ki onları eledim. Uzun sarı saçlı bir kız vardı, ama ne koca götlüydü! O bagajla yatakta ne yapardım?

"Dediğim gibi, bir kadın girdi içeri... Saat on biri geçiyordu... ötekilerden çok daha yaşlıydı ve tam klasik sevici tipiydi. Saçları kısacıktı, çoğu beyazlamıştı, tam bir boğaydı: Üstünde erkek takımı, erkek ayakkabıları, gri Shetland kazak vardı... ilk bakışta hakikaten erkeğe benziyordu... saçının arkasında minnacık örgü kuyruğu vardı, soru işareti gibi, sonradan düşülmüş bir not gibi. Hep aynı şey... biliyor musunuz, son zamanlarda saçında minik kuyruğu ya da örgüsü olan erkeklere taktım; eski hippi olanlar değil, bunu bir stil gereği yapanlar, İtalyanımsı ya da Avrupalı diyelim. Ya, sıkıldınız mı?"

"Hayır, hayır" dedi Jonny Jalouse. "Nihayet ilginç kısmına geliyorsun, devam et. Çok matrak bence."

Jonny heyecanlanmaya başlamıştı, sandalyesinde kıpır kıpırdı... Midem bulandı. "Evet ya, gerisini sonra bana anlatırsın" dedim.

"Yok, ben dinlemek istiyorum" dedi Jonny.

"Peki" dedi Amaretta, "Jonny, *coke*'u versene."

Kokaini ortalıkta çekebilmek için küçük bir burun açıcı ilaç şişesinde taşıyorlardı. Arada da okaliptüs mentollü bir çubuk sürüyorlardı burunlarına, sinüslerini açmak için.

Almanlardan biri, "Sen dinlemek istemiyorsan gidebilirsin" dedi. Birdenbire, epeyce de fesat bir tonda söyledi; daha önce de dikkatimi çekmişti, kokain bazen böyle bir etki yapıyor insanlarda, hiçbir kötü niyetleri yokken müthiş fesat oluyorlar.

Onu duymazdan gelip "Zaten resmimi tamamlamak için az sonra kalkmam gerekiyor" dedim. Bu arada içkimi yudumluyordum.

"Bu iriyarı, boğa gibi lez, 1.80 filan boyundaydı. Genç olanlar sanki kadın ya da erkek rolü oynamak zorunda değildiler; ama bu herhalde erkek rolü diye düşündüğü role iyice kaptırmıştı kendini... Ben barda oturuyordum, kızlardan biri yere diz çökmüş köpeğimi seviyordu, başka bir kadın dedi ki: 'Marie, hazır aşağıya eğilmişken diyorum...' Ama bütün kadınlar kıkırdamaya başladığı için cümlenin devamı duyulmadı. Bu bana yönelikti herhalde, diye düşündüm... şaşırıp korkacağım filan sandılar herhalde. Belden aşağı bir espri işte, ama kadın olduklarını, gerçek bir kadının duygularını ya da duyarlığını bildiklerini yalanlar gibi bir çiğlikte....

"Bu arada kafamdaki ses iyice yükselmişti : Amaretta, korkaksın, beceremeyeceksin, hadi, harekete geç, *yoksa çok mu korkuyorsun?*

"Bunun üzerine yaşlı, beyaz saçlı leze döndüm - hiç değilse bunun yüzünde bir zekâ belirtisi okunuyordu, köşeli bir çenesi vardı, eleme boğulmuş, kare bir teriye suratı; öyle bir hisse kapıldım ki, biraz yüz versem, ba-

cağıma sarılıp sımsıkı tutunurdu - dedim ki: 'Afedersiniz, ateşiniz var mı?' Kırık bir açılış, biliyorum ama o durumda söylenebilecek, bu klasik lezbiyenin anlayacağı tek laftı.

"Pek konuşmadık zaten. 'Sana bir içki ısmarlayayım mı şekerim?' dedi. Evet diye başımı salladım. Öteki kadınlar toz oldular... o kadar kırıktı ki, imkânı yok anlatamam, bu işi yapacaksam bari Manhattan'da bir yerde yapsaydım, şöyle eğlenceli, şıkır şıkır bir yerde, ressam, dansçı kadınlarla... kafama göre insanlarla.

"Öteki kadınların çoğu dans ediyordu... *slow* bir parça çalmaya başladı, benim ablayla ben barda oturuyorduk. 'Dans edelim mi?' dedi. Ben gene kafamı salladım... dans pistine çıktık. Göğüsleri var denebilirse, bir sürü herifinkinden daha beter değildi... boynuma yumulmuştu, gözlerimi pek açmıyordum, çok sarhoştum, bıraktım istediğini yapsın, düşüp rezil olmak istemiyordum... her neyse, saçma sapan bir olay işte."

"Saçmalama!" dedi Jonny sertçe. "Ne olduğunu merak ediyorum, anlat. Nazlanmasana Ameratta!"

"Sonra, birdenbire biri kolumdan tutup çekti... kız arkadaşı gelip bizi ayırdı, suratıma bir tokat attı... Benim dans ettiğim kadın 'Bana bak Angela!' dedi. 'Sıktın ama artık!' Kız arkadaşı pek güzel sayılmazdı. Yaşlıcaydı, makyajsızdı, çok ince, zavallı bir burnu vardı, yüzüme vurmaya çalışıyordu.. Çok acıklıydı. İnsanlar ne kadar zavallı, bizim evdeki köpeklerden beter, bir kemik için dalaşıp dururlar... Benim abla -öyle demek ayıp oluyor, adını söylemişti, Denny- beni tuvalete götürdü, kâğıt havlular ıslatıp yüzüme bastırdı... Ben ağlıyordum, ne yaptığımı bilemeyecek kadar sarhoştum. Öteki kadın yüzümü tırmıklamıştı. 'Buralarda mı oturuyorsun?' diye

sordu kadın. Arabamın bozulduğunu, tamir edilinceye kadar kasabanın otelinde kalacağımı söyledim.

"Beni evine götürdü. Lisanslı, resmi muhasebeciymiş. Ne kadar sıkıcı! Arkadaşı da eyalet üniversitesinde felsefe bölümünde yardımcı profesör... kasabada rahat ettikleri tek yer o barmış. Bir içki daha istedim, vermedi. Ben de uzanıp ensesine dokundum. Sanki içindeki bütün hava boşalmış gibi oldu. O taş gibi sert abla, birden savunmasız kaldı; yılan tarafından ipnotize edilmiş bir kedi gibi. Ona dokunmamı istemiyordu, bir yanı karşı koyuyordu, ama kendini zorlayıp rahatladı... vücudu çok eski, çatlamış porselen gibiydi. Beyaz, sarkık bir ten, kasıklarında mavi damarlar... Bebek gibi uysallaştı. bu sefer üstte olamayacağını biliyordu... Sutyenini çıkardım. Göğüslerinin altında pembe bir iz kalmıştı. 'Niye bu kadar sıkı sutyen takıyorsun?' dedim. 'Bak tenini nasıl incitmiş.' Geniş göğüs kafesinde memeleri ufacıktı. Teker teker elime alıp tarttım. Uçları kahverengi, pembe benekliydi. Birini ağzıma alıp ucunu ısırdım. Bunu bir kadına yapıyor olmak çok tuhaftı. Sonra sigaramı kül tablasından alıp yan tarafına bastırdım, hızla, yerinden fırlamaya vakit bulamadan.

"Birden ne olmuştu bana, anlamadım. Ama derhal oradan toz oldum. Neyse ki tamamen giyiniktim, kestirme yolu da biliyordum, ormanın içinden koşarak eve döndüm."

Almanlar ve Jonny Jalouse hep birlikte gülmeye başladılar. Benim midem bulanmıştı, kalkıp işemeye tuvalete gittim. Döndüğümde kardeşimle Jonny J. gördükleri, yılanlarla ilgili bir filme gülüyorlardı: Özel olarak eğitilmiş bir kral kobra, filmin ruh hastası kahramanının sevmediği insanları öldürmek üzere serbest bırakılıyor.

"*Out, out,* sonra zehir yayılıyor, en güzel kısmı ora-

sı" dedi Jonny. "Hani kadın yemyeşil oluyor, kıvranıyor, öteki insanlar öylece durup *'Oh, la la,* ne yapsak?' diyorlar."

"Kral kobra en zehirli yılanlardan biridir" dedim. "Ama bu kadar ilginç olmasının sebebi, eğitilebilmesidir. Siz nasıl görebildiniz bu filmi? Daha çıkmadı bile."

"Boşver onu da, Marley, sen hikâyenin sonunu kaçırdın" dedi Jonny. "Ameratta, anlatsana."

"Ertesi gün şehir merkezinde alışveriş yapıyordum, benim ablaya rastladım. Yanıma geldi, çok iyi, samimi davranıyordu, ben o kadar huzursuz oldum ki, telefonumu isteyince buradaki doğru numaramı verdim, o zamandan beri arayıp duruyor. Beni affetmiş, tekrar görüşmek istiyormuş, Florida'ya götürmek istiyor beni. Florida, düşünebiliyor musun! Bana bir ev tutacakmış... ona yaptıklarımdan sonra!" Kardeşim kıkırdamaya başladı.

Suratına bir tokat patlatmak geçiyordu içimden. Ben onu hep duygulu bir insan diye düşünürdüm, halbuki şimdi karşımda, New York'u dolduran bütün o ucuz, bayağı insanlardan daha beterdi.

"Söylemeyi unuttum!" diye bir çığlık attı kardeşim. "Jockey külot kullanıyordu!"

"Yok artık!" dedi Jonny.

"Sahiden!" dedi kardeşim. "Şu anda hatırladım. Ablam resmen Jockey erkek donu giymişti! Of, ne feci! Ona dedim ki: 'Senin gibi bir insan görmedi gözlerim daha, ne erkeklerden, ne kadınlardan. Baktıkça bakasım geliyor sana. Senin gibisini Delos'ta görmüştüm, Apollon tapınağında, alabildiğine boy atmış bir hurma filizi görmüştüm. Gülmekten patlıyordum. Biliyorsunuz, *Odysseia'* dandır bu, Odysseus'un Narkissos'la konuştuğu bölüm. Marley çocukken neredeyse tamamını ezbere

bilirdi. Çeşitli bölümlerini birbirimize ezberden okurduk. Benim için komik bir şeydi, o tir tir titreyen koca at zevkten inlerken onu soymak. Bir ölümlüyle oyalanan bir tanrıça gibiydim. Güç sahibi olmanın ne demek olduğunu anladım, ama çok kolay elde ettiğim için ağzımda kötü bir tat bıraktı."

Almanlardan biri sıkılıp Ameratta'yı kolundan çekti, hepsi gitmek üzere ayaklandılar. Kardeşim aklını yarı kaybetmiş gibiydi, bana bir hoşçakal bile demedi. Gitmesine izin vermemeliydim aslında. Ama o kendi başının çaresine bakmaya alışıktı, zaten şöyle yap böyle yap demeye kalksam, suratıma kemeri patlatırdı.

İşte öylece Gulag'da tek başıma kalmıştım. Bir votka daha içip resim yapmaya eve döndüm. Ama ertesi gün, sabah sekiz civarında, Beşinci Bölge karakolundan telefon ettiler. Daha önce izimi bulamamışlar. Kız kardeşim Jonny J.'nin oturduğu apartmanın yedinci katından aşağıya atmış kendini. Jonny'yle konuştum, engel olmaya çalıştığını söyledi; ama çok *coke* almışlar, o da kardeşimin numara yaptığını sanmış. Kardeşim daha *coke* isteyip Jonny de vermeyince pencereye tırmanmış, Jonny bağırmış içeri gir diye; pencerenin çıkıntısında duruyormuş, ayağı kaymış.

İşte böyle; kafamda başka pek bir düşünce yok. Tek tük birkaç şey, dolapta unutulmuş, çürüyüp gitmiş şeyler gibi: bayat bir peynirli sandviç belki, ya da yarım şişe bira. Daha da kötüsü hatta: küften yeşermiş, yosun bağlamış eski çoraplar. Gazetede o resimleri yayınlamasalardı bu kadar acı vermezdi belki, yasaklanması gerekir bu tür resimlerin: kız kardeşim kırık bir fincan gibi toza, talaşa bulanmış kaldırımda yatarken.

kibritler

Kafama bir ses girdi ve bana parti vermem gerektiğini söyledi. Stash'le yaşarken hep parti vermek isterdim; şimdi yalnız olduğuma göre beni engelleyen bir şey yoktu, ama canım istemiyordu. Korkuyordum.

Bir süre düşündüm -parti vermeyi- sonra şansıma şükrettim: Ne masam vardı ne de sandalyem. Böylece bu kapris safdışı edildi. Kimse oturacak yeri olmadan parti veremezdi. Ama ses vıdı vıdı edip duruyordu: "Bir parti vermelisin Eleanor. Sana iyi gelecek." Sonunda teslim oldum. Kendimi bir dükkânda bir masayla iki sandalye alıp eve taşımaları için talimat verirken buldum.

Bunun nereye varacağı belliydi. Hayatımın, her şeyin ters gittiği bir döneminde olduğumun farkındaydım. Başarılı bir parti vermeyi becerebilirsem, sonunda bütün hayatımı da toparlamayı becerebileceğim demekti.

Evde ancak dört-beş kişi rahatça bir araya gelebilirdi; telefonu kullanmaktan nefret ettiğim için yirmi kişiye davetiye gönderdim. Davetiyelerde "Minik Kümesime İçkiye Bekliyorum" diye yazıyordu.

Yaklaşık on beş erkek, beş kadın davet ettim. Düşündüğüm, ilgilenmediğim bütün erkekleri üç bekâr kız arkadaşıma tanıştırmaktı (öteki iki kadın evliydi, kocalarıyla geliyorlardı).

Ne yazık ki, erkeklerle çeşitli randevularımın ardından kız arkadaşlarımı bir bir arayıp her erkeğin garip huylarını yetiştirmiş olduğumdan emindim. Tek umudum, hatırlamamalarıydı.

Partinin olacağı gün bütün terslikler üst üste geldi. Masam bir kutunun içinde geldi, yaklaşık elli parça halinde; ekinde de anlaşılmaz bir İngilizce'yle yazılmış broşürü vardı (herhalde Çince'den tercüme edilmişti). Masanın bir bütün halinde gelmeyeceğini bilsem, hiç almazdım. Çeşitli parçaları birbirine vidalamaya çalıştım, ama iki saat uğraştıktan sonra vazgeçmek zorunda kaldım. Masa görünürde masaya benziyordu, ama üstü, ayaklarının üstünde hassas bir dengede duruyor ve bütün masa deli gibi sallanıyordu.

Sonra bir sos pişirmeye kalktım (*Women's Day*'den peynirli, Jalapa biberli bir sos tarifi bulmuştum) ama ocağı çalıştıramadım. Elektrikliydi; benim elektrik alanım ise bir süredir felaket durumdaydı. Stash'ten ayrıldıktan sonra annemi ziyarete gitmiştim, ne zaman ekmek kızartmaya kalksam, kızartıcı alev alıyordu. Ya da mutfağın ortasına üstünden alev çıkan ekmekler fırlatıyordu.

Etrafımdaki hiçbir şey doğru düzgün çalışmıyordu. Eve daha yeni taşınmıştım ki, telesekreterimi iki hafta içinde dört kere değiştirmek zorunda kaldım; bozulup duruyordu. Her neyse, ocağı çalıştıramayınca bir dakikalığına aşağıya, gelen mektupları almaya indim; 90 dolarlık bir elektrik faturası. İnanamıyordum, bir hata olduğundan emindim, bir ayda 90 dolar! Oturduğum ev bir stüdyoydu ve o kadar küçüktü ki yatak olarak açılır kanepe almak zorunda kalmıştım -yoksa odanın tamamını yatak kaplayacaktı- masa ve sandalyeler de aynen açılır kapanırdı. Kısacası, kapanmayan şeye yer yoktu. Ayrıca eylül başındaydık, hava sıcaktı, ocağı da pek kullanmıyordum yemek pişirmek için. Klimayı bir-iki gece kullanmıştım ama 90 dolarlık değil. Anlaşılan sırf faturalar fazla gelmesin diye geceleri mum yakmak zorunda kalacaktım.

Benden önceki kiracıyı aradım, bu evde otururken, bir ay boyunca her gece klimayı kullandığında olsa olsa 40 dolar geliyormuş fatura. Demek onun için öyle yay gibiymişim! Elektrik enerjisi fazlasını topraklamak için kullanılıyormuşum. Elektrik duvarlardan doğru içime akıyordu demek. Faturada, sormak istediğim bir şey varsa Albert Menendez diye bir adamı arayabileceğim yazıyordu, ben de aradım. "Doksan dolar Albert" dedim. "Manyakça bir şey."

"Elektrik kurumuna göre değil" dedi Albert.

Ama ne olursa olsun manyakça geliyordu. Bu bana nesnel gerçekliği düşündürdü. Benden başka kimsede olmaması üzücüydü. Kendi kendime sinirimi beslediğimi fark ettim, partiye de akşam sekize kadar vakit vardı. Yürüyüşe çıktım ben de.

Rıhtımda otururken adamın teki yanıma geldi. "Okulu mu ektin?" dedi. Neredeyse otuz yaşındayım diye düşündüm. Ama bir yandan da, beni tutuklayıp ilkokul birinci sınıfa atsalar şaşırmazdım. Herife bir baktım. Çekici bir tipti, hatta belki fazla yakışıklıydı, sert, sigara reklamı tipi bir yakışıklılık. Mavi gözlü, kıvırcık kahverengi saçlıydı, kareli gömlek vardı üstünde.

"Hangi okulu?" dedim. Adam fena oldu. Ama sonra konuşmaya başladık. Mobilya desinatörüymüş, Frank Lloyd Wright'ın mobilyalarını beğeniyormuş (oysa binalarını beğenmezmiş), bir de tanımadığım, ama tanıyormuş gibi yaptığım bir başka adamınkileri. Kendisi (adı Jan'di) motorla dolaşmak için işi ekmiş. Kırmızı bir motosikleti varmış -BMW 800- rıhtımın dışındaki park yerine bırakmış.

Keyifsiz olduğumu söyledim; bir gece önce bir kız arkadaşımla çıkmış ve çok fazla içmiştim, şimdi de so-

nuçlarına katlanıyordum: 1) başağrısı, yorgunluk, C ve B vitaminleri eksikliği gibi fiziksel belirtiler ve 2) huzursuzluk. "Fiziksel tarafına o kadar aldırmıyorum, huzursuzluk kötü" dedim. "Bu akşam bir parti veriyorum, ona dertlenip duruyorum."

Jan yanıma oturdu. Sıcak, puslu bir gündü, havada terebentin kokusu vardı. Jan, Macar olduğunu söyledi -yani annesi babası oralıymış, gulaş, paprikaş gibi yemekleri harika yaparmış- kendisi New Jersey'de küçük bir Macar cemaatinin içinde büyümüş. Macarca bir-iki kelime söyledi; sanırım bana dürüstlüğünü kanıtlamaya çalışıyordu. Kaç yaşında olduğumu sordu, "yirmi sekiz" deyince endişeyle gözlerime baktı. Acayip bir şeydi, o günlerde nereye gitsem insanlar birbirlerine yaşlarını soruyorlardı. Salgın gibiydi, herkes böcek koleksiyoncusu gibi karşısındakini yaşıyla avlamaya çalışıyordu. "Sen kaç yaşındasın?" dedim.

"Otuz dört."

"Sen bayağı ihtiyarmışsın şekerim" dedim.

"Ben kalkayım istersen?" dedi Jan.

"Yok yok" dedim. "Dalga geçiyorum!" Sonra ona bir hikâye anlattım: Yaşlıca (yetmiş iki yaşında) bir aile ahbabımız beni öğle yemeğine davet etmişti. Yemekten sonra (tavuklu pilav) evime gelip benimle sevişmek istediğini söyledi. Ben arkadaş kalmamızın daha iyi olacağını söylediğim, mutlu bir evliliği de olduğunu hatırlattığım halde, kapıda üstüme atlamaya kalktı. Ben kaçarken, son sözleri vücudumun bir bölümüyle ilgili bir iltifattı. "Ne feci, değil mi?" dedim.

"Niye bu kadar şaşırdın?" dedi Jan. "Bu tür şeylere alışık olmalısın."

"Yetmiş iki yaşında ha?" dedim. "Hayvan herif." Be-

nim tanıdığım yaşıtlarımın asla bana el sürmediklerini açıklamaya çalıştım. "Birini bir yere çıkardığında" dedim, "yatmaya karar verirseniz, bu karşılıklı olur, değil mi? Yani kapısında kıza saldırmaya kalkmazsın."

Jan bunun doğru olduğunu söyledi, söylediklerime katılıyordu. Yan iskelede biri trompet çalıyordu, hem de çok kötü çalıyordu, ses suyun üzerinden bize geliyordu. Fondaki müzik, bir film sahnesi atmosferi yaratmaktaydı; en azından ben kendimi bir filmin içindeymiş gibi hissediyordum. Jan'e, erkeklerin beni yargılamalarından bıktığımı anlattım. "Çıktığım erkeklerin çoğu birtakım sıfatlar yakıştırıyorlar bana" dedim. "Ama herhangi bir erkeğe ya da kadına senin ciddi bir problemin var diyebilirsin, en azından % 50'sinde de tutar." Jan anlamadı pek.

"Bana ciddi bir problemin varmış gibi görünmüyorsun" dedi.

"Yok" dedim. "Yani biraz var, ama o parti yüzünden gergin olduğum için. Tuhaf ya da acayip biri de değilim. Buralarda herkes tuhaf, acayip, ama ben değilim. Aradaki farkı biliyorum."

"Hmm" dedi Jan. Beni motosikletle gezdirmeyi teklif etti. Kabul etmeye karar verdim, oysa motosiklete son bindiğimde, Max, babam, arka sokağın tekinde bana rastlamıştı, Ricky'yi, mecburen gezdiğim sabıkalı çocuğu tanımıştı, sonra da beni. Ricky'yi durdurmuş, beni indirmiş ve bir daha da motosiklete binmemi yasaklamıştı.

Aradan geçen sürede Max'in yasaklarının hükmü kalmamıştır diye düşünmekle birlikte biraz gergindim. Max pek de haksız sayılmazdı; tehlikeli, hatta belki de patolojik bir şey yaptığımı biliyordum, ama düşündüm, şehrin içinde ne kadar hızlı kullanabilirdi Jan bu aleti?

Bana, ön tekerleğe asılı tuttuğu fazla kaskı verdi, saçımı (uzun ve kızıldı) kaskın içine tıkmaya çalıştım. Mengeneyle sıkıştırılmak gibi bir şeydi. "Buna dokunma" dedi Jan, motosikletin yan tarafındaki bir çıkıntıyı göstererek. "Yanarsın."

Sonra dayama pedalını havaya kaldırdı, motoru çalıştırdı, hareket ettik. Sıkışık trafikte taksilerin arasından yan yatıp kaldırıma çıkarken her an dizlerim biçilecekmiş gibi geliyordu. Jan'in kulağına sağa dönsün diye bağırdım, eski erkek arkadaşımın oturduğu sokağa. Bir an kendimi müthiş göz alıcı, Jan'le motorun üstünde, bir cayırtıyla yeşil ışıkta geçerken, Stash'e el sallar durumda canlandırdım gözümde; Stash önce hayrete düşüyor, sonra peşimizden sokaklarda çılgınca koşuyor. Tabii Stash filan yoktu sokakta, ama anlık fantezilere kendini kaptırmak hoştu.

Jan, Manhattan'ın aşağı kısmında kasırga gibi bir tur atıp sonunda da evimin yakınında beni bıraktı. Tam vedalaşacakken aklıma bir fikir geldi. Yakışıklıydı, nazikti de, benim işime yaramasa da kız arkadaşlarımdan birinin işine yarayabilirdi belki. Kendimi epeyce insan sarrafı sayardım, Jan de önce West Point'te, sonra oradan ayrılıp Bard College'da okumuştu. Kendisine adresimi verip akşamki partiye çağırdım. Çok memnun oldu.

Motosikletin tepesinde epeyce adrenalin yakmış olduğum halde hâlâ evle ve yaklaşmakta olan partiyle yüzleşmeye cesaretim yoktu. Gidip öğle yemeği için bir şeyler alayım diye düşünüp benim sokaktan yukarı doğru yürüdüm. Bizim sokakta oturan falcı Agnes, kapıdaydı, geçerken beni durdurdu, kocasını gösterdi. Adam eski, doldurulmuş Steiff oyuncaklara benzeyen yorgun bir köpekle yolun kenarında duruyordu. "Otuz yıllık evli-

yiz" dedi Agnes. "Çok iyi geçiniriz; o insanlardan nefret eder, bense bayılırım, herkesle konuşurum. Gözleri pek iyi görmez ama bacakları sağlamdır. Benim bacaklarım hasta ama görüşüm iyi. Evlerimiz de ayrı."

Başımı salladım. "Sonra görüşürüz" dedim. "Bir şeyler yiyeceğim; sonra da şarap almam lazım. Parti veriyorum." Bleecker Sokağı'nın köşesini dönerken bir dana eti kokusu geldi burnuma. Sarmısak, paket soğan çorbası; fena değil. Bunu daha önce de yaşamış olduğum duygusuna kapıldım. Saat neredeyse üçtü.

Sonra tanıdığım iki herife rastladım; ikisi de birer bebek arabasında çocuk gezdiriyordu. "Merhaba Eleanor" dedi Mark. Karşıya geçip onlarla birlikte yürümeye başladım. "Karılarımız doğum yapan bir arkadaşlarını ziyarete gittiler" dedi Mark. "Bebelere biz bakıyoruz. Beauregard'ı tanıyorsun, değil mi?"

"Evet" dedim. Beauregard'ın gezdirdiği bebeğe baktım. Felaket çirkindi.

"Benim değil" dedi Beauregard. "Yeğenim."

"Nasılsın Eleanor?" dedi Mark. Acıyarak baktı bana. Stash'ten ayrıldıktan sonra ilk defa görüyordum onu.

"Harika, çok iyi" dedim. "İşim çok iyi gidiyor, şirin bir eve taşındım..."

Mark tedirgin gibiydi. "Ne güzel" dedi. "Biz de Üç Ayılar'ı görmeye gittik."

Beauregard yeğenine "Filmi beğendin mi?" diye sordu. Bebeğin şişman bir yüzü ve ekşi bir ifadesi vardı; bir buçuk yaşında filan olduğunu tahmin ettim.

"Güzeldi, teşekkür ederim" dedi.

Heriflerin ikisinin de suratlarından düşen bin parçaydı. "Siz nasıl buldunuz Üç Ayılar'ı?" dedim. Cevap veren olmadı. "Dün bir sokak ötede panayır kuruldu" dedim. "Belki bugün de vardır. İsterseniz bir bakın." Zım-

balı deri bilekliğimi gösterdim. "Dün bunu iki dolara oradan aldım. Keşke birkaç tane daha alsaydım. Bazıları çiviliydi. Aslında boğazıma kadar bileklikle donanmak isterdim. Kimse bana bulaşamazdı o zaman."

Beauregard birden canlandı. "Nereye taşındın Eleanor?" dedi. "Harika görünüyorsun."

"Hakikaten Eleanor" dedi Mark.

Ben de onları partime çağırdım.

Sonra bir kafeteryaya girip hamburger ve kızarmış patateste karar kıldım. Beni sağlığıma kavuşturacak bir şeylere ihtiyacım vardı. Yemekler neredeyse kasten kötü gibi görünüyordu; büyülendim. Buz gibi, çiğ patates kızartması; sulu ketçap; iki soğuk ekmek dilimi arasında ince bir dilim et. İğrenç. Sinirli titreşimler yayıyordum etrafa -vakit geçiyor diye saate bakıp duruyordum- günün bu saatinde birtakım şüpheli müşteriler vardı sadece. Benim havamın da bir etkisi oluyordu, eminim. Sakallı, hippi kılıklı biri, garsona rahat vermiyordu. "Neyin var?" deyip duruyordu. Garson İngilizce bilmiyordu galiba, esmer ve asık yüzlüydü. "Neden keyifsizsin?" dedi sakallı. "Gel buraya, düzelteyim keyfini. Nerelisin?" Garson cevap vermedi. "Bence süpersin" dedi hippi. "Tatlısın, ama süpersin."

Arkamda iki kadın konuşuyordu; anladığım kadarıyla hastane ziyaretinden geliyorlardı. Biri "Bence doktoru aklını oynatmış" dedi. "Çizelgesine baktın mı? 'Hastaya Uygulanacak Perhiz' hanesine 'Yatakta istirahat' diye yazmış."

Sonunda kendimi oradan dışarı atıp şarapları aldım ve eve gittim.

Telesekreterde misafirlerimden bir yığın mesaj vardı. Ben kendi okuduğum mesajı unutmuştum, şöyleydi: "Merhaba, bu sabah kahvaltıda bir donat yedim, sade

kahve, kızılcık ve elma suyu içtim. Akşama partim var; gelmek isterseniz lütfen çekinmeyin. Bip sesinden sonra mesaj bırakın."

Mesajları dinlediğimde, bir yığın insan "Merhaba, kahvaltıda iki yumurta ve kızarmış ekmek yedim, kakao içtim. Akşama görüşürüz" diyordu. Uzun bir süre bütün bu insanların niye bana kahvaltıda ne yediklerini söylediğini anlayamadım.

Bir tek kötü haber vardı: Çağırdığım kadınların hepsinin bir mazereti çıkmıştı. Biri hastaydı, öteki şehir dışına gitmek zorundaydı, bir başkası kırık dökük bir bahane uydurmuştu. Bana bekârlıktan o kadar şikâyet etmişlerdi ki bu kadar heyecanlı bir olayı kaçırdıklarına inanamıyordum. Ama en azından ben ve arkadaşım Amy vardık; Amy kocasından boşanıyordu, eminim kendini toparlamakta olduğunu kanıtlamak için erkeklerin idare edebildiği kadarını seve seve kabul edecekti.

Misafirlerin gelmesine yakın o kadar gergindim ki, kapıya bir yazı asmayı düşündüm: DÜN GECE ERKEN SAATTE ÖLDÜM, GERİ DÖNÜN. Sonradan ortaya çıktı, meğer alt kapının otomatiği bozulmuş, misafirlerimin çoğu zaten giremediler içeri. Her şey biraz iğretiydi. Masaya kâğıttan bir örtü sermek zorunda kaldım (Halloween olmadığı halde masa örtüsünün üzerinde balkabağı desenleri vardı, bir tek onu bulabilmiştim). Üstüne de peynirler, süpermarketteki buzlukta keşfettiğim ince yufkadan minik-üçgen ıspanaklı börekler dizdim.

Hayal edebileceğim en şık ve fantezi yiyecekler değildi.

Ama ben şahane görünüyordum şahsen: Yeşil satenden bir Çinli pijaması almıştım, onu giydim, ayağıma da lame sandelet. Fotoğraf makinemi hazırladım, yeni film ve pil taktım; olayı kesinlikle kaydetmeye niyetliydim.

Sonra misafirler gelmeye başladı: Mike, Fritz, Barry, Marley, John ve Ted. Sonra Bill, Stan, Larry ve Russell. Onları kanepeye, sandalyelere ve yere oturttum. Herkes bana içten bir sevecenlik gösteriyordu, ben tam olarak kim olduklarını bile hatırlamadığım halde. Erkeklerin hepsi şarap, çiçek getirdiler. Amy leopar desenli, şeffaf bir bluz, tayt ve ince topuklu ayakkabılar giymiş olarak geldi. Lavabonun başında durmuş, çalıştığı restorandan aşırdığı pate'nin buzunu eritiyordu. "Gel Marley'yle tanış" dedim. "Çok yakışıklıdır, alçakgönüllüdür ve heteroseksüeldir."

"İmkânsız" dedi Amy. "Korkuyorum. Ben mutfakta dikilmeyi seven misafirlerdenim."

"Benim mutfağım yok" dedim. "Sadece bir girinti. Neden daha önce söylemedin? Benim dışımdaki tek kadın sensin!"

İçerisi sigara dumanıyla dolmuştu, erkekler buzdolabını karıştırıyor, şarap arıyorlardı. Kendimi *Tiffany'de Kahvaltı* filminde Audrey Hepburn'e benzettim: Truman Capote köşeye büzülmüştü (aslında Truman değildi; benimle dalga geçmekten hoşlanan bir erkek arkadaşımdı) odanın geri kalanı da erkekler ve tek kız arkadaşımla doluydu. Benim planladığım parti tam böyle değildi, ama böyle olmuştu işte.

Tabii ki parti sırasında düşünmek için malzeme boldu. Mike, Fritz'le anlaşıyor muydu (orkinos avından söz ediyorlardı, sonra Doğu Avrupalı tenisçilerin korttaki kıyafetlerine geçtiler); Amy, Marley'ye boşanmasından fazla mı uzun söz ediyordu? Kül tablaları, boşalan şarap kadehlerinin doldurulması, Nino Roti'nin Fellini film müzikleri kasetinin değiştirilip modern Afrika bongo-bongo müziğinin çalınması - misafirlerimle ilgilenmemi engelleyecek çeşitli faaliyetler buluyordum. Holly Go-

lightly nasıl iyi vakit geçirebilmişti ki? Zil çalıp duruyordu, ama kapıya kimsenin geldiği yoktu (o sırada otomatiğin bir çalışıp bir çalışmadığını fark etmemiştim daha). Sanki her an yüzlerce kişi daha gelecekmiş gibiydi, öyle bir şey olmayınca aşağıda kim var diye bakmak için yangın çıkışına tırmandım; belki de zili çalıp gitmişlerdi.

Misafirlerimden birinin "Dur Eleanor!" diye bağırdığını duydum. "Yapma! Atlama!"

O zaman bir an için hakikaten göz kamaştırıcı biri gibi hissettim kendimi; yeşil saten Çinli pijamamla pencereden yangın merdivenine çıkarken tam bir ev sahibesi olduğumdan emindim.

Ah bir de kapı çalıp ilgi duyduğum bir erkek gelse, gecem tamamlanacaktı. Ama ilgilenmek bir yana, pek hoşlandığım bir misafir bile beklemiyordum.

Sonunda üst kapının zili çalındı, telaşla yangın merdiveninden inip kapıyı açtım. Jan'di, bavuluyla hem de. Şarabımı bir dikişte bitirdim. "Merhaba" dedi. "Nasılsın?"

"İyidir" dedim. "Girsene. Ama umarım buraya taşınmayı düşünmüyorsundur, içerisi zaten oldukça kalabalık." Bavula biraz bozulmuştum.

"Merak etme" dedi Jan. "Kız arkadaşım akşamüstü evden kovdu beni. Ben de bir otele giderken önce senin partine uğrayayım dedim."

"Gel şarap iç" dedim. Odanın karşı tarafına götürdüm onu, sabun kutularından bir yatağa bir İspanyol Maya'sı gibi uzanmış olan Amy'nin yanına. Aslında hem yatak, hem de oturma yeri olarak kullandığım divana yayılmıştı. Şantaj fotoğrafları çekmek üzere makinemi çıkardım. Sonra saatime baktım. Kötü vakit geçirmiyordum aslında, ama bir an önce her şey bitse de hakikaten tadını çıkarsam diye sabırsızlanıyordum. Eğlenmekten bıkmıştım. Eğlenmek beni çok sarsıyordu, hatta zor geli-

yordu. Bir bakıma, eğlenmemek daha eğlenceliydi. Benim için eğlenmek, gerginlikle neredeyse tıpatıp aynı şeydi. Tek başıma evde oturup sıkılmayı tercih ediyordum.

Bu arada Mark ve Beauregard geldiler, daha önce buluşmuşlardı besbelli. "Merhaba" dedim. "Tina'yla Betsy neredeler?" Karılarını da getirirler diye düşünmüştüm.

"Şey" dedi Mark. Bir sigara çıkardı, ateş aramaya gitti.

"Onları da beklediğini bilmiyorduk" dedi Beauregard. Utanır gibi bir hali vardı, masaya, yiyecek bir şeyler almaya gitti. Ayağı masanın bacaklarından birine dokunmuş olmalı; öne uzandı ve masa olduğu gibi devrilivердi, plastik bardaklarda yarım kalmış şaraplar, peynirler yere saçıldı. Erkeklerden üçü diz çöküp toplamaya başladılar. "Ah, çok özür dilerim" dedi Beauregard.

Jan masayı kaldırdı, altına girdi ve çabucak doğru düzgün vidaladı. Ona yeni bir ilgiyle baktım. "Önemli değil" dedim. "Bu masanın aslında kullanılmak üzere yapıldığını sanmıyorum. Platonik bir idealdi sadece."

Herkes sigara içiyordu, ama işin tuhafı kimsede kibrit yoktu. Her yer boş kibrit kutularıyla doluydu. Ama bir kişinin sigarası yandığı sürece, başkaları da ondan yakabiliyordu. Ted buzdolabının orada kıstırdı beni. "Eleanor, söylesene" dedi. "Sence çocuklar oldukları gibi mi doğarlar, yoksa anneleriyle babaları kişiliklerini etkiler mi?" Ted'in şimdiden köşeyi dönmüş sekiz yaşında bir oğlu vardı; veletin bir *rock* grubu vardı, çıkardıkları plak listelerdeydi.

"Bilmem" dedim, kurtulmaya çalışarak. "Geçen gün SoHo'da bir kadın gördüm, koca bir şempanze vardı ya-

rında; şempanzenin üstünde takım elbise, ayağında küçük çizmeler vardı. Garip, değil mi?"

"Senin takılarını *Vogue*'da gördüm" dedi Ted.

"Bir dakika, pardon" deyip kendimi banyoya kilitledim. Çıktığımda şarabın çoğu bitmiş gibiydi; sonunda misafirlerimden kurtulabildim. Çok tuhaftı; erkeklerin hepsi, kendisine âşık olduğum için partiye davet ettiğimi sanıyordu, halbuki doğrusu tam tersiydi. Hepsi tek tek kapıda beni öpüp merak etme, yakında seni arayacağım diyordu. Ben de "Arkadaşım Amy'yle tanıştın, değil mi?" diyordum.

Anladığım kadarıyla hepsi Amy'nin telefon numarasını almış.

Herkes gitti sanıyordum, ama Mark, Beauregard ve Jan kanepeye oturmuşlar, herhalde sakladıkları iki litrelik şarabı götürüyorlardı. Gitmeye niyetli olmadıklarını anlayınca ben de divana uzanıp bardağımı uzattım, doldursunlar diye. "Aman Tanrım" dedim başımı ellerimin arasına alarak. "Bir daha böyle bir şey yapmaya kalkışırsam bana engel olun."

Orada Üç Kafadarlar gibi oturmuş şimdi ne yapacağım diye bekliyorlardı.

"Erkek arkadaşım olsaydı daha kolay olabilirdi" dedim. "Sorumluluğu paylaşacak biri. Yeni biriyle asla tanışamayacağımı düşünmeye başladım artık."

"Sana bir şey diyeyim mi" dedi Beauregard dili dolaşarak. "Bu kadar çaresiz davranmaktan vazgeç."

"Esas ben sana bir şey diyeyim mi" dedim. "Ben erkek arkadaşım varken de aynı derecede çaresizdim. Ben zaten hayatın kendisini bir çaresizlik olarak görüyorum." Beauregard şaşırmış gibiydi.

"Yargılanmaktan hoşlanmaz" dedi Jan.

"Sağol" dedim. Birkaç dakika kimse konuşmadı. Ka-

set bitmişti, içeride ilk kez ses yoktu. "Neyse" dedim yine. "Tanrı'ya şükür bitti."

"Sen nasıl bir şey ummuştun Eleanor?" dedi Mark.

"Partiydi işte" dedim. "Tina neredeydi bu akşam?"

"Gelmesini istemediğimi söyledim ona" dedi Mark. Epeyce sarhoştu. "Ara sıra onsuz çıkmaya ihtiyacım olduğunu söyledim." Öyleyse niye Beauregard'la bu kadar sık birlikte oluyor diye şaşırdım. Demek bağımsız olmak değildi derdi; *Tina'yla* olmak istemiyordu.

"Galiba Stash'i özlüyorum" dedim. "Söyleyin bakalım, bu gece feci bir şey yaptım mı?"

"Ters bir şey yapmadın" dedi Beauregard.

"Başkalarından daha kötü değildin" dedi Mark.

Sarhoştum, bitkindim. "Biliyorum" dedim. "Bir tarafım biliyor, ama öteki tarafım sürekli beni aşağılıyor."

"Zaten insan bir ilişkide beklediğini bulamıyor" dedi Jan.

"Demek ki imkânsız" dedim.

Beauregard sigara aradı. "Aman, hep unutuyorum" dedi. "Kibrit yok. A, dur bakayım, niye ocaktan yakmıyorum sigaramı?"

"Bozuk" dedim. Küçükken annemle babamın elektrik kullanımı konusunda talimatlar verişini hatırladım : fişi daima dibinden tut, sakın ellerin ıslakken elektrikli bir aleti çalıştırma. Bazı temel bilgileri vermeyi unutmuşlardı anlaşılan.

"Ocak çalışmıyor mu?" dedi Beauregard.

"Yarın elektrik kurumunu aramam lazım" dedim. Mark öne eğilip biraz daha şarap doldurdu bardaklarımıza.

kurt ve natasha, yat aşşağa

Yakışıklı, sarışın Alman sanatçı Kurt'u hemen her gece değişik bir kulüpte görmek mümkündü. Her zaman son moda giyinmesine rağmen (lame saten yakalı çok büyük brokar ceketler, kaplan desenli ipek kimonolar) aslında askılı deri şortlar giyip Hitler Gençliği yürüyüşlerine katılması gerekirmiş gibi görünürdü hep. Otuz beşini geçmişti, ama açık mavi gözleri, çocuksu, Alman havacı suratı yüzünden çoğu insan onu yirmi beşinden küçük sanırdı.

Başarılı sayılabilecek bir sanatçıydı. SoHo'da küçük bir galeride sergilenirdi işleri : resimler, çeşitli işkence aletlerine ilişkin kavramsal çalışmalar. Bunlardan biri (uygulaması yapılmıştı), sülfürik asitle doldurulacak bakır kaplı bir havuzdu. İnsanlar galeriye işlerini görmeye geldiğinde, havuzun üstünde dar kalaslar üzerinde zorla yürütülecekti.

Kurt'un, sanat dünyasının belli başlı isimlerinden biri olma yolunda ilerlediği açıktı.

Natasha, Kurt'la bir sergisinin açılışında tanıştı. Uzun boyluydu (neredeyse Kurt kadar) gür siyah saçları, süt beyazı bir teni ve yeşil gözleri vardı. Derli toplu giyinmiş olmasına rağmen (bir etek, üstüne de bol bir şey) çok belirgin bir havası vardı: Kırk İkinci Sokak striptizcisi havası.

Natasha East Village'da küçük bir kuaför açmaya çalışıyordu. Ama para bulmakta biraz güçlük çekiyordu. O gece, resim sergisinde, Kurt'u tavlamaya karar verdi.

Açılıştan sonra Kurt'un onuruna bir yemek veriliyordu, Natasha kendini de davet ettirmeyi başardı. Restorana biraz erkenden gidip Kurt'un karşısında duran isim plaketini aşırıverdi, Avedon'ın fotoğraflarındaki çitalar misali, çok özel bir sincap yemek üzereymiş gibi oraya kuruldu.

Kurt geldiğinde, iki votka martiniyi devirmiş, en sevimli halindeydi. Berlin'de büyüyen Kurt, sarışın kadınlarla çıkmaya alışık olduğu halde Natasha'ya bayağı hayran oldu; misafirler giderlerken, birlikte geldiği kıza yorgun olduğunu, eve tek başına döneceğini söyledi. Sonra Natasha'nın kulağına, "Bana gelsene. Televizyon seyrederiz" diye fısıldadı.

Kurt, işlerinin projeleri, çizimleri ve maketleriyle dolu, her yanından rüzgâr alan, atölye tipi bir evde oturuyordu. Salonun ortasında, çelik ve alüminyumdan yapılmış birkaç büyük kafes vardı. Her yere boya kutuları, yağlı paçavralar, kırık tabaklar, gazeteler yığılıydı. Oturulacak tek yer, yere serilmiş bir şilteydi. "Otur" diyerek Natasha'yı yatağa itti. Bir tek votka doldurup hemen yuvarlamasını söyledi. Natasha boş bardağı bırakır bırakmaz Kurt bir rulo yapışkan bant alıp Natasha'nın ağzını kapadı, bileklerini de arkasından bağladı. Natasha yatakta debelenirken giysilerini yırtıp attı ve onunla sevişmeye başladı.

İşi bittiğinde şilteye sırtüstü uzanıp Natasha'ya baktı. Sonra bir sigara alıp yaktı. Natasha'nın yeşil Rus gözlerinin dehşetle büyümüş olduğunu gördü. Yavaşça ağzındaki bandı söküp çıkardı.

"Küçükken" dedi Natasha, "en çok hangi televizyon programını severdin? Munsters'ı mı, Addams Family'yi mi?"

Kurt, Natasha'nın herhalde çok sarhoş olduğunu dü-

şündü, korkudan ödü patlamış olması gerekirdi. Onunla tekrar sevişmeye karar verdi, bu sefer bağlamadan, ama bu sefer ilkindeki zevki alamadı. "Biraz uyumam lazım" dedi. "Ölü gibiyim."

Yatakta sırtüstü yatıyordu, ama gözlerini kapalı tutması imkânsız gibi bir şeydi; Natasha cin gibi uyanıktı, konuşuyor, evi temizliyordu. Yerleri süpürdü, bütün çöpleri düzenli bir şekilde kafeslerden birine toplayıp yığdı.

Sabah altı civarında Kurt kalkıp her ikisine kahve yaptı.

"Sen hiç uyumaz mısın?" dedi.

"Hayır" dedi Natasha. "İrsi bir şey herhalde. Bizim ailede kimsenin uykuya ihtiyacı olmamıştır. Hatırlıyorum, lisedeyken, çıktığım çocuklar gece yarısı ikide beni eve bırakırken, kapkaranlık sokakta bir tek bizim evin ışıkları yanardı. Arkadaşım 'Bir şey mi oldu acaba' diye sorardı. 'Yok' derdim, 'bizim aile böyle işte.' Kız kardeşlerim, annem, babam; hepimiz bütün gece ayakta olurduk.

Kısa bir süre sonra Natasha'yla Kurt birlikte yaşamaya başladılar. Kurt, Natasha'ya Frederick's of Hollywod sutyenleri, kalçaya kadar çizmeler giydirip evi öyle temizletiyordu; bazen Natasha'yı radyatöre zincirle bağlayıp çıkıyor, saatlerce eve dönmüyordu.

Natasha'nın kuaför salonunda gece gösterileri fikri Kurt'tan çıktı ; Natasha gösteri yapıyordu, seyircilerden saçını kestirmek isteyen olursa iki asistanı o işi hallediyordu. Kurt herkesi tanıyordu, Natasha'ya yalnız bir yığın müşteri bulmakla kalmayıp istenen çevrenin gecele-ri Natasha'nın salonuna gelip takılmasını da sağladı.

Kuaför salonu iyi iş yapmaya başladıktan kısa bir sü-

re sonra Natasha, "Kurt, bu kadarını beceremeyeceğim" dedi.

"Ne diyorsam onu yapacaksın" dedi Kurt ve o akşam çıkmaya hazırlanırlarken dar deri bir korse ve müstehcen denebilecek kısalıkta bir mini etek giymesi için ısrar etti.

Natasha başlangıçta huzursuz olduysa da o gece topladığı ilgiden memnundu.

Kısa bir süre sonra en moda dergilerde boy göstermeye başladı; bir sanat koleksiyoncusu daha büyük bir yer açması için finansman sağladı, yeni yeri daha da büyük başarı kazandı.

Altı ay sonra, Kurt'un bazı arkadaşları hasta mı acaba diye kuşkulanmaya başladılar; epeyce zayıflamıştı. "Pek uyumuyorum doğrusu" diyordu Kurt. "Natasha bütün gece ayakta."

Ama her gece zahmetli Rus yemekleri pişirmeye zorlanan Natasha, üstünde sadece bir striptizci bandıyla (bu kıyafette kızartma yapmak zor oluyordu, yağ sıçrıyordu üstüne) her zamankinden daha şehvetliydi. Kurt artık kendini eskisi gibi işine veremediğini fark etti. Natasha'ya emredilecek yeni yeni aşağılayıcı işler bulmak çok fazla zamanını alıyordu; üstelik de çoğu kez, tam o Natasha'yı müthiş yaraladığını düşünürken, bir bakıyordu Natasha gizli gizli gülerek diş fırçasıyla yerleri temizliyor.

Sonbaharda Kurt yeni bir sergi açtı, ama satışlar yavaş yavaş başlayıp serginin sonunda hızlanır diye beklerken o yıl bir tek resim bile satamadı.

Bir gün Natasha'nın kız kardeşi New York'a geldi. Neredeyse tıpatıp Natasha'nın aynısıydı -aynı dolgun göğüsler, çekik Tatar gözleri, beyaz ten- ama ablasından çok daha kısa boyluydu. Birbirlerine bu kadar çok ben-

zedikleri için, yan yana durmadıkları sürece Natasha'nın çok daha uzun boylu olduğu kolay fark edilmiyordu. Kurt bunun üzerinde durmazdı aslında, ama bir gün sokakta Natasha'nın kardeşiyle yürürken boyunun kızın boyuna ancak yetiştiğini fark etti.

Oysa daha geçen yıl, kendisi Natasha'dan uzundu.

Bir akşam Natasha sahnede gösterisini yaparken Kurt, Natasha'nın kardeşini kuaför salonunun arka odalarından birine götürdü, ağzını bantla kapayıp vahşice sevişti. Bandı çekip çıkardığında Natasha'nın kardeşi kıkırdamaya başladı. "Çok eğlenceliydi" dedi.

O gece yatağında yatarken Kurt, Natasha'nın kardeşiyle sevişmenin ne kadar müthiş olduğunu düşündü. Natasha'yı bırakıp kardeşiyle birlikte yaşamayı düşündü. Sonra aklına bir şey geldi. Natasha'nın iki, üç, belki de daha çok kardeşi daha kardeşi vardı. Gözünde canlandırdı onları, her biri Natasha'nın tıpatıp eşi, giderek küçülen boylarda, birbirinin içine giren Rus bebekleri gibi. Sonra kendini hayal etti; yıllarla, sırayla her kardeş olgunlaşıp Kurt'un kıvamına geldikçe giderek boyunun kısaldığını hayal etti.

Sabah Natasha duştayken, onlarda kalan kardeşi yatağa, Kurt'un yanına girdi, ama Kurt onu itti. "Ne çelimsiz kolların var senin böyle" dedi Natasha'nın kardeşi.

Kısa bir süre sonra Kurt, Natasha'yı evden kovdu. Natasha önce ağladı, hep birlikte olacaklarını, giderek daha meşhur olacaklarını sandığını söyledi. Ayrıca bir yıl boyunca uğraşmış, evi yaşanır hale getirmeye çalışmıştı, bunun karşılığında böyle mi teşekkür görecekti?

Ama bir hafta filan sonra, Natasha'nın tanıştığı bir ressam, Kurt'un modası geçmiş biri olduğunu herkesin bildiğini söyledi, Natasha da bu yeni adamla yaşamaya başladı.

Kurt, Natasha'yı tahmininden daha fazla özlediğini fark etti. Bağlayıp kölelik yaptıracak başka kızlar buldu, ama nedense aynı şey olmuyordu.

Altmış İkinci Sokak'ta bir psikiyatra gitmeyi denedi. Bekleme odasında bir papağan vardı; durmadan çığlık çığlığa birtakım Almanca cümleler tekrarlıyor, "*Ach du,* Herr Freud?" diye haykırıyordu. Doktor Kurt'un nevroz tohumunun, doğumdan sonraki ilk emzirilme aylarında verimli bir toprağa düşmüş olduğunu açıkladı. İşte bu nedenle Kurt kadınlara hem tapıyor, hem de onlardan korkuyordu. Doktor bir daha gelmesine gerek olmadığını söyledi ; sorunu çözümsüzdü.

Kurt bu arada ufacık tefecik biri olmuştu, yeni işler, resimler için ilham yoktu içinde, oysa evi eski sefil haline dönmüştü tekrar.

Bir keresinde, Natasha'nın kuaför salonunda bir partide tuvalet kuyruğunda beklerken, önünde duran Natasha'yla birlikte tuvalete girmeye çalıştı. Natasha artık o kadar iriydi ki kapıdan neredeyse zor sığıyordu, ama Kurt içeri sızmayı başardı.

"Natasha, Natasha, Natasha" diye fısıldadı. "Sana ihtiyacım var, öyleyse varım!"

Tuvalette, cebinden yapışkan bant rulosunu çıkardı. Ama daha bir parça koparıp Natasha'nın ağzına yapıştıramadan, Natasha, Kurt'un kafasını göğsüne yapıştırıp elinden ruloyu kaptı. Kurt, Natasha'nın dev göğüsleri arasında boğulur gibiydi; bandı koparıp Kurt'un bileklerini bağlarken kıs kıs güldüğünü duydu Natasha'nın.